

STORTINGET

Dokument 15:15

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

**Spørsmål nr. 2101-2250
19.05–03.06 2022**

Innhold

2101. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. definisjon av ideelle barnehager, besvart av kunnskapsminister.....	11
2102. Fra stortingsrepresentant Emma Watne, vedr. oppreisning etter uberettiget strafforfølging, besvart av justis- og beredskapsminister	12
2103. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. enda en broforbindelse mellom Moss og Jeløy, besvart av samferdselsminister.....	12
2104. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. «fast-track»-variant for å få avtale med HELFO, besvart av helse- og omsorgsminister	13
2105. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. hygiene- og menstruasjonsprodukter på asylmottak, besvart av justis- og beredskapsminister	14
2106. Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. trygdeytelser, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	15
2107. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. oppkjøring med sensor for å kvalifisere seg til å få førerkort på ulike kjøretøygrupper, besvart av samferdselsminister	16
2108. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. det norske kraftoverskuddet kan være spist opp i løpet av 2026, besvart av olje- og energiminister	17
2109. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. energiøkonomisering og lokal strømproduksjon i bolig og bygg, besvart av olje- og energiminister	18
2110. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. forskningsprogrammet Horisont 2020 i EU, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	19
2111. Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. de nye kompetansekravene i Barnevernet når det gjelder vikarer, besvart av barne- og familieminister.....	19
2112. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. norsk førerkort som ID innen Schengen, besvart av justis- og beredskapsminister	21
2113. Fra stortingsrepresentant Emma Watne, vedr. norsk arbeidsmiljølov på flerbruksfartøy som opererer på norsk sokkel, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	22
2114. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. landbruksdriften i Bastøy fengsel, besvart av justis- og beredskapsminister	22
2115. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. stoppe eller redusere tappingen av Mjøsa, besvart av olje- og energiminister.....	23
2116. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. å kompensera bortfall av bompenginntekter saman med bortfall av billettinntekter, besvart av samferdselsminister	24
2117. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. å ruste fylkeskommunene til å gjennomføre fullføringsreformen, besvart av kunnskapsminister	25
2118. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. pneumokokkvaksiner med dårlig holdbarhet, besvart av helse- og omsorgsminister	26
2119. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. styringsdialogen med Bufdir, besvart av barne- og familieminister.....	27
2120. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. fastlegene, besvart av helse- og omsorgsminister.....	28
2121. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. naprapater, besvart av helse- og omsorgsminister	29
2122. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. passasjer- og godstrafikk på Østre linje, også mellom Mysen-Rakkestad-Sarpsborg, besvart av samferdselsminister	29
2123. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. fergestrekningen Drag-Tysfjord, besvart av samferdselsminister.....	30
2124. Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. NAV, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	31
2125. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wethrus Thorsvik, vedr. forliksrådsordningen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	32
2126. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. forskning, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	33
2127. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. dyrevelferd, besvart av landbruks- og matminister.....	34
2128. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. ME-syke, besvart av helse- og omsorgsminister	34
2129. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. kraftprisene, besvart av næringsminister	35
2130. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. strømpriser, besvart av olje- og energiminister	36
2131. Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. i parkeringsplasser for bevegelseshemmede i Ålesund, besvart av samferdselsminister	37

2132. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. Ocean Space Centre, besvart av finansminister	38
2133. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. prosjektet Ocean Space Centre, besvart av fiskeri- og havminister.....	39
2134. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. saksbehandlingstiden i Enhetsregisteret i Brønnøysundregistrene, besvart av næringsminister	39
2135. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. ELTE-studentene, besvart av helse- og omsorgsminister	41
2136. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. eksterne konsulenter, besvart av forsvarsminister.....	41
2137. Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. voksevakinasjonsprogram, besvart av helse- og omsorgsminister.....	42
2138. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. at ukrainske flyktninger søker nå om kollektiv beskyttelse i Norge, besvart av justis- og beredskapsminister	43
2139. Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. Norges forskningsråd, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	43
2140. Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. Forskningsrådets styre, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	44
2141. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. vindkraftverkene på Storheia og Roan, besvart av olje- og energiminister	45
2142. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. kunnskapshull, besvart av kunnskapsminister.....	45
2143. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. byggeprosjekta Ocean Space Center, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	46
2144. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. kommunikasjonsbransjen, besvart av kommunal- og distriktsminister	47
2145. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. pukkellaksinvasjon, besvart av klima- og miljøminister.....	47
2146. Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. rimeligheten av at fulltidsfolkevalgte som ordførere ikke har tilgang på grunnleggende velferdsgoder, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	48
2147. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. nedleggelse av industribedrifter og forskjellsbehandling av forbrenningsanlegg, besvart av klima- og miljøminister.....	50
2148. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. rekruttering innenfor kirurgi for robuste fagmiljø på begge Helgelandssykehusene, besvart av helse- og omsorgsminister	51
2149. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. varslingsvernet i Forsvaret, besvart av forsvarsminister	52
2150. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. etablering av ny politihøgskole, besvart av justis- og beredskapsminister.....	53
2151. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. informasjon, støtte og behandling til de som har gjennomgått seksuelle overgrep, besvart av helse- og omsorgsminister	53
2152. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. arn, som er under barnevernets omsorg, trygghet og nødvendig helsehjelp, besvart av barne- og familieminister	55
2153. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. selskap som har bedt om kapasitet til å ta ut strøøm frå sentralnettet, besvart av olje- og energiminister	56
2154. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. offentlige støtten til tiltak for å øke debatt om nedrustning, besvart av utenriksminister	57
2155. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. leverandør/producent av pass og nasjonale ID-kort til norske statsborgere, besvart av justis- og beredskapsminister	58
2156. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. saksbehandlingstiden for utstedelse av pass, besvart av justis- og beredskapsminister	58
2157. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. holdbarhet på egg, besvart av landbruks- og matminister	59
2158. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. Midsund kommune, besvart av kommunal- og distriktsminister	60
2159. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. bensin- og dieselpriiser, besvart av finansminister.....	61
2160. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. havneforbud for fiskefartøy, besvart av utenriksminister	62
2161. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. byggetrinn 3 for nytt regjeringskvartal, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	62

2162. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. barnevernsfaglig mastergrad eller annen relevant mastergradsutdanning for ansatte i det kommunale barnevernet, besvart av barne- og familieminister.....	63
2163. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. saken rundt sjefen for PST, besvart av justis- og beredskapsminister.....	64
2164. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. kreftbehandling av eldre, besvart av helse- og omsorgsminister.....	64
2165. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. boligbyggelag, besvart av kommunal- og distriktsminister	65
2166. Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. introduksjonsprogrammet, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	66
2167. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. vindkraftsaker, besvart av kommunal- og distriktsminister	67
2168. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. kostnadene ved bunnfast havvind i Sørliche Nordsjø II, besvart av olje- og energiminister	67
2169. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. byggetrinn 2 ved Stavanger sjukehus, besvart av helse- og omsorgsminister.....	68
2170. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. ferjeavløysingsmodellen for FV 659 Nordøyvegen i Møre og Romsdal, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	69
2171. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. finansieringsmodellen for både riks- og fylkesvegferjene, besvart av samferdselsminister	69
2172. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. ratifisere ECT-avtalen, besvart av olje- og energiminister	71
2173. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. ukrainske flyktninger, besvart av justis- og beredskapsminister.....	72
2174. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. Politihøgskolens eiendomsbehov, besvart av justis- og beredskapsminister.....	72
2175. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. instruere Nye Veier AS til å bygge E6 Gyllan-Kvål med lavere maksimal hastighet, besvart av samferdselsminister.....	73
2176. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. spiseforstyrrelser, besvart av helse- og omsorgsminister.....	74
2177. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. mennesker med innvilget søknad om uføretrygd, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	75
2178. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. brudd på menneskerettigheter i Xinjiang-provinsen, besvart av utenriksminister	76
2179. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. frihandelsavtale med Kina, besvart av næringsminister.....	77
2180. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. saksbehandlingstiden for utstedelse av pass, besvart av justis- og beredskapsminister	78
2181. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. batterifabriker, besvart av næringsminister.....	79
2182. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. brygger, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	80
2183. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. oppløsning av Viken, besvart av kommunal- og distriktsminister	81
2184. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. strømprisene, besvart av olje- og energiminister	82
2185. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. drivstoffpriser, besvart av fiskeri- og havminister	83
2186. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. trygge arbeidsforhold ved bygging av hytter, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	84
2187. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. antall reisende ferjestrekningane til Nordøyane, besvart av samferdselsminister.....	85
2188. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. konsekvensutredningen til Wisting, besvart av olje- og energiminister	85
2189. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. tilstandene i konsentrasjonsleirene i Xinjiang, besvart av utenriksminister	86
2190. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. EU sin nye taksonomi for berekraftige bygg, besvart av finansminister.....	87
2191. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. regjeringa sitt mål for havvindutbygging, besvart av olje- og energiminister	88

2192. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. utredningsrapporten fra Statens vegvesen og Helsedirektoratet , besvart av samferdselsminister.....	89
2193. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. ferjetilbod, besvart av samferdselsminister.....	89
2194. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. momsinntekter fra bensin og diesel, besvart av finansminister.....	90
2195. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. innsynssaken, besvart av justis- og beredskapsminister ...	91
2196. Fra stortingsrepresentant Emma Watne, vedr. å sikre finansiering av andre byggetrinn på Stavanger universitetssykehus, besvart av helse- og omsorgsminister.....	92
2197. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. hvordan Taliban finansierer sitt regime, besvart av utenriksminister	92
2198. Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. å unngå at private selskapet i for stor grad skal tjene penger på flyktningkrisen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	93
2199. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. flaskehalsinntektene som oppstår når kraft selges mellom områder med ulik strømpris, besvart av olje- og energiminister	94
2200. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. privat skatt, besvart av finansminister.....	95
2201. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. oversikt over gjennomsnittlig bruttoinntekt i hver enkelt kommune, besvart av kommunal- og distriktsminister	96
2202. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. krigsutbruddet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	96
2203. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. reise på ferie uten krav om gyldig pass, besvart av justis- og beredskapsminister	98
2204. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. helsetilbudet, besvart av helse- og omsorgsminister	99
2205. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. den norsk-svenske politistasjonen på Magnormoen, besvart av justis- og beredskapsminister	100
2206. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. evakuering av skadede ukrainske soldater via EUs ordning for sivil beredskap, besvart av justis- og beredskapsminister.....	101
2207. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. oljeskattepakken, besvart av finansminister	102
2208. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. pengebruk, besvart av forsvarsminister	102
2209. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. ekspress-pass , besvart av justis- og beredskapsminister	103
2210. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. sanksjonsregimet mot Russland, besvart av utenriksminister	103
2211. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. hjelpemidler i sin kamp mot den russiske invasjonsstyrken, besvart av justis- og beredskapsminister	104
2212. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. grensejusteringsspørsmålet mellom Sandnes og resten av "gamle Forsand", besvart av kommunal- og distriktsminister	105
2213. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. å redusere behandlingstiden i godkjenningen av nye utdanninger i NOKUT, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	106
2214. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. omtale NATO som en «morderbande», besvart av forsvarsminister	107
2215. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. eksamensavlysning, besvart av kunnskapsminister	107
2216. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. tilsynsmyndighet for norsk militær luftfart, besvart av forsvarsminister	108
2217. Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. sårbarheten som er på veistrekningen E6 mellom Troms og Finnmark, besvart av samferdselsminister.....	109
2218. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. togtilbud, besvart av samferdselsminister	110
2219. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. lånerente på gjeld som morselskapet Vy, besvart av samferdselsminister.....	110
2220. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. avklaring vedrørende kjøp av Statsbyggs tomt i Framneslia, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	111
2221. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. Brønnøysundregisteret, besvart av barne- og familieminister.....	111
2222. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. strafferettslig forskjellsbehandling på grunnlag av etnisitet, besvart av justis- og beredskapsminister	113

2223. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. offentlig utvalg som skal utrede hvordan kommersiell drift kan utfases i ulike skattefinansierte velferdstjenester, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	113
2224. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. å sikre utbetalinger til yrkesskadde nordmenn rammet av konkursen i det danske forsikringsselskapet Alpha Insurance, besvart av finansminister	114
2225. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. yringsfridomskonferansen WEXFO, besvart av utenriksminister	115
2226. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. ei ny teknisk forskrift for bygg, besvart av kommunal- og distriktsminister	116
2227. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. å kutte avgiftene på drivstoff, besvart av statsminister.....	116
2228. Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. antall ansatte i departementene, besvart av kommunal- og distriktsminister	118
2229. Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. sårede ukrainske soldater og deres mulighet for forsvarlig helsehjelp, besvart av justis- og beredskapsminister.....	119
2230. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. pårørende som kjemper for bedre hjelp til sine syke barn, besvart av helse- og omsorgsminister	120
2231. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Framnes, vedr. reinsekraft på avløp, besvart av klima- og miljøminister.....	121
2232. Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. at Norge vil bidra til medisinsk evakuering av skadde ukrainske soldater, besvart av justis- og beredskapsminister	122
2233. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. kraftsituasjonen og RMEs mandat, besvart av olje- og energiminister	122
2234. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. at flere bedrifter nå går konkurs, besvart av næringsminister.....	123
2235. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. redusert støtte til FNs fredsarbeid og reformprosessene ledet av FNs generalsekretær, besvart av utenriksminister.....	124
2236. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. bærekraft i kjøp av jobbreiser for ansatte, besvart av samferdselsminister.....	125
2237. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. arbeidet for menneskerettigheter og yringsfrihet globalt, besvart av utenriksminister	127
2238. Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. oversendelsesforslaget, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	128
2239. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Framnes, vedr. øremerke tilskuddsmidlene til bompengereduksjon og bomtakstene i Bergen, besvart av samferdselsminister.....	129
2240. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. byvekstavtalene, besvart av samferdselsminister.....	130
2241. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. domstolene, besvart av justis- og beredskapsminister.....	131
2242. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. utbetalinger til driftsoperatører, besvart av justis- og beredskapsminister.....	132
2243. Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. utbyggingen av Kolbotn stasjon, besvart av samferdselsminister.....	133
2244. Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. fjernundervisningen, besvart av kunnskapsminister.....	134
2245. Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. fattige familier, besvart av barne- og familieminister	135
2246. Fra stortingsrepresentant Irene Heng Lauvsnes, vedr. pendlere, besvart av samferdselsminister.....	136
2247. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. Stord-ruta i FOT rutenettet, besvart av samferdselsminister.....	137
2248. Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. oppdaterte beregninger av fergeavløsningsmidlene for Nordøyvegen, besvart av samferdselsminister.....	138
2249. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. en negativ og fordomsfull framstilling av kristne i skoleboken Arena 6, besvart av kunnskapsminister.....	139
2250. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. å sikre Larvik midler til planlegging i første seksårsperiode, for å avklare og innløse båndlagte arealer i forbindelse med IC-utbyggingen, besvart av samferdselsminister ..	139

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (2101 - 2250) for sesjonen 2021-2022**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

V Venstre

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

PF Pasientfokus

Amundsen, Per-Willy (FrP)	2150, 2163, 2195, 2222
Astrup, Nikolai (H)	2228
Aydar, Seher (R)	2148, 2151, 2223
Bastholm, Une (MDG)	2186
Berg, Lan Marie Nguyen (MDG)	2161, 2172, 2207
Bjørlo, Alfred Jens (V)	2110, 2127, 2143, 2144, 2190, 2226
Bjørnstad, Sivert (FrP)	2132, 2133, 2234
Bollestad, Olaug Vervik (KrF)	2104, 2105, 2149, 2212
Bøe, Erlend Svardal (H)	2137, 2217
Elvenes, Hårek (H)	2136, 2208
Eskeland, Liv Kari (H)	2116, 2247
Fagerås, Mona (SV)	2123, 2220
Fiskaa, Ingrid (SV)	2169, 2225
Framnes, Sigbjørn (FrP)	2231, 2239
Haltbrekken, Lars (SV)	2108, 2109, 2141, 2188
Hansson, Rasmus (MDG)	2178, 2179, 2236, 2237
Helleland, Trond (H)	2218, 2219
Hjemdal, Silje (FrP)	2119, 2152, 2176, 2230
Hoksrud, Bård (FrP)	2120, 2121, 2128, 2164, 2177, 2184
Johnsen, Tor André (FrP)	2112, 2115, 2156, 2180, 2203, 2205
Jønnes, Kari-Anne (H)	2139, 2140
Jørgensen, Geir (R)	2145, 2157
Larsen, Erlend (H)	2211, 2250
Lauvsnes, Irene Heng (H)	2246
Lie, Kathy (SV)	2245
Limi, Hans Andreas (FrP)	2221
Linnestad, Anne Kristine (H)	2243, 2244
Listhaug, Sylvi (FrP)	2214, 2227
Lund, Tobias Drevland (R)	2155, 2158
Lønseth, Mari Holm (H)	2138, 2202
Marhaug, Sofie (R)	2167, 2168, 2199
Martinussen, Marie Sneve (R)	2124
Melby, Guri (V)	2154, 2160, 2189, 2206
Nilsen, Marius Arion (FrP)	2129, 2130, 2181, 2185, 2233
Njåstad, Helge André (FrP)	2182, 2183
Nyholt, Hege Bae (R)	2101, 2175
Olsen, Dagfinn Henrik (FrP)	2200, 2204
Orten, Helge (H)	2248
Pettersen, Tage (H)	2107, 2162, 2174
Raja, Abid (V)	2117, 2126, 2213
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	2153, 2165, 2249
Rotevatn, Sveinung (V)	2191
Sanner, Jan Tore (H)	2142, 2215

Saudland, Gisle Meininger (FrP)	2146, 2238
Schou, Ingjerd (H)	2134, 2147, 2209, 2235
Steffensen, Roy (FrP)	2159, 2194, 2201
Stensland, Sveinung (H)	2118, 2210, 2241
Stordalen, Morten (FrP)	2192, 2240
Sve, Frank Edvard (FrP)	2170, 2171, 2187, 2193
Søreide, Ine Eriksen (H)	2229, 2232
Thorsvik, Ingvild Wettrhus (V)	2125
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	2197, 2216
Ulstein, Dag-Inge (KrF)	2111
Unneland, Andreas Sjalg (SV)	2114
Watne, Emma (R)	2102, 2113, 2196
Wiborg, Erlend (FrP)	2103, 2135, 2173, 2224, 2242
Wold, Grete (SV)	2106, 2166, 2198
Wold, Morten (FrP)	2131
Øvstegård, Freddy André (SV)	2122

STORTINGET

Dokument 15:15

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 2101

Innlevert 19. mai 2022 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt

Besvart 30. mai 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Når vil regjeringen sende på en formell definisjon av ideelle barnehager på høring?

dette arbeidet vil jeg se på hvordan vi kan gi kommunene mulighet til å prioritere ideelle barnehager.

BEGRUNNELSE:

I den ordinære spørretimen, onsdag 11.05.22, uttalte statsråd Brenna følgende:

«Jeg tror vi er enige om at det er et mål å endre reglene på en måte som faktisk gjør det bedre, og som samtidig er etterrettelig. Da er vi nødt til å ha på plass både en formell definisjon av hva vi mener er en ideell barnehage før vi eventuelt skulle peke på det i lovteksts form, og i tillegg jobbe med andre virkemidler som kan bidra til å nå det samme målet, f.eks. at kommunene kan styre mer selv, og at vi får et finansieringssystem som fungerer for alle de private barnehagene.»

Svar:

I forbindelse med budsjettforliket med SV ble det vedtatt et anmodningsvedtak om at regjeringen skal nedsette et offentlig utvalg som skal utrede hvordan kommersiell drift kan utfases i ulike skattefinansierte velferdstjenester, og legge fram en egen nullprofittmodell for hver slik sektor. Utvalget skal også foreslå en juridisk definisjon for ideelle driftsformer. Regjeringen vil vurdere utvalgets forslag og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Utvalgets utredning vil være en del av det videre arbeidet med regelverksendringer som er spesielt rettet mot private barnehager. Jeg har satt i gang et større arbeid for å se på styring og finansiering av private barnehager. I

SPØRSMÅL NR. 2102**Innlevert 19. mai 2022 av stortingsrepresentant Emma Watne****Besvart 30. mai 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til å oppdatere forskrift om standardsatser for oppreisning etter uberettiget strafforfølgning med beløp som tilsvarer lønns- eller prisutviklingen siden forskriften trådte i kraft i 2004?

BEGRUNNELSE:

Forskrift om standardsatser for oppreisning etter uberettiget strafforfølgning trådte i kraft i 2004. Forskriften angir hvilke beløp personer som har blitt urettmessig pågrepet eller varetektsfengslet skal motta i oppreisning.

Oppreisningsbeløpene angis i nominelle kroner og er derfor reelt sett langt lavere i dag enn de var da forskriften ble vedtatt.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at personer som enten har sittet i politiarrest, varetekt eller sonet idømt fengselsstraff skal sikres oppreisning dersom saken ender i henleg-

gelse eller frifinnelse. I saker som gjelder soning for idømt fengselsstraff utmåles oppreisningen etter straffeprosessloven § 447 tredje ledd, hvor beløpet fastsettes etter forholdene i den enkelte sak. Saker om oppreisning etter opphold i politiarrest og i varetekt behandles derimot etter forskrift om standardsatser for oppreisning etter uberettiget strafforfølgning, hvor det er gitt faste satser for utmåling.

I motsetning til erstatning for økonomisk tap er oppreisning en kompensasjon for tort og svie. Oppreisning gis i mange ulike sakstyper og etter ulike rettslige grunnlag, for eksempel oppreisning fra skadevolder etter alvorlige straffbare handlinger og fra staten for å ha blitt uberettiget frihetsberøvet. Etter norsk rett ligger oppreisningsbeløpene på et relativt moderat nivå.

Satsene etter forskrift om standardsatser for oppreisning etter uberettiget strafforfølgning gir både forutberegnelighet for den som søker om oppreisning og en forenklet saksbehandling. Oppjustering av standardsatsene er et budsjettmessig spørsmål som må behandles i de ordinære budsjetttrunder.

SPØRSMÅL NR. 2103**Innlevert 19. mai 2022 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 30. mai 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Synes justis- og beredskapsministeren at beredskapen er tilstrekkelig ivarettatt med kun en bro mellom Moss og Jeløy?

BEGRUNNELSE:

Jeløy har i dag kun en forbindelse til fastlandet, kanalbroen. Det er ferdslsåren for over 12 000 innbyggere og næringsliv. Fremskrittspartiet har i mange år ønsket enda en broforbindelse, bla. av beredskapshensyn. Dette har blitt avvist av de øvrige partiene. Situasjonen er ekstra prekær nå da tilstanden på dagens bro er meget dårlig. Nylig kunne vi lese i Moss Avis om en fastlege som slo

alarm da innsnevring på kanalbroen førte til fremkommelighetsproblemer for en ambulanse. En akutt syk pasient måtte vente uvanlig lenge på å bli transportert til sykehuset. Dette kan fort skje igjen, men også ved andre større hendelser som brann, terror, ulykker etc. kan det få fatale konsekvenser.

Fremskrittspartiet har ønsket enda en broforbindelse sånn at en har et alternativ hvis den ene broen er sperret. I tillegg vil enda en broforbindelse redusere de enorme køene innbyggerne og næringslivet i Moss sliter med og som vil bli økende i årene fremover.

Svar:

Det er i samråd med justis- og beredskapsministeren avklart at spørsmålet besvares av meg.

Opplysningene nedenfor har jeg mottatt fra Statens vegvesen, som på sin side har mottatt en vurdering fra Viken fylkeskommune som er vegeier for Kanalbrua i Moss.

Kanalbrua i Moss ble bygget i 1955 og er etablert for å håndtere en helt annen trafikkmengde og kjøretøytype enn dagens situasjon. På bakgrunn av kombinasjonen av alder og slitasje er brua fulgt opp med beregning av teoretisk kapasitet. Det er i den forbindelse avdekket at det må innføres tiltak slik at tunge kjøretøy passerer sentrisk over brua. Det arbeides derfor nå med å innføre tiltak som sikrer en slik bruk av brua. Tiltakene må gjennomføres i løpet av juni i år i henhold til frist fra Statens vegvesen Vegdirektoratet.

Brua følges opp med blant annet sprekkeundersøkelse. Dette ble sist gjennomført i tiden fra 5. mai til 13. mai i år. I den perioden var det nødvendig å gjennomføre midlertidige trafikkestriksjoner pga. vekten til nødvendig bru-stillas.

I den forbindelse er det beklagelig at en ambulanse nylig fikk ekstra forsinkelse, slik representant Wiborg også påpeker i begrunnelsen for sitt spørsmål. I perioden

med midlertidig innsnevring måtte det benyttes fysiske avsperringer som tar plass.

Ved den permanente innsnevringen som blir innført fra juni i år blir det oppmerket innsnevring, d.v.s. at arealet avgrenses med hvit sperrelinje. Da vil det i nødtilfeller være mulig å få kjørt så langt ut at utrykningskjøretøyer vil kunne passere trafikken i midten.

I samarbeid med øvrige parter i Miljøløftet Moss vurderes det mulige tiltak som kan bidra til at flere velger å gå, sykle og ta buss slik at trafikken over Kanalbrua kan reduseres. Dette vil også være et tiltak for å oppnå 0-vekstmålet som inngår i samarbeidet om Miljøløftet Moss.

Det ble i forbindelse med ønsket om å gi et bedre tilbud til gående og syklende i arbeidet med Miljøløftet Moss, gitt et tilbud fra fylkeskommunen til Moss kommune i 2019 om en interimsbru (midlertidig bru). Brua skulle brukes til gående og syklende frem til ny bru var på plass. Den midlertidige brua var tenkt så bred at den kunne benyttes av utrykningskjøretøy ved behov. Det ville imidlertid bli behov for å fjerne noen trær i Kanalparken for å etablere brua. Kommunen takket nei til tilbudet.

Fylkeskommunen har startet arbeidet med en ny Kanalbru. Det arbeides med et skisseprosjekt som grunnlag for å avklare plassering og utforming og det forventes at reguleringsplanarbeidet kan starte i løpet av høsten 2022.

SPØRSMÅL NR. 2104

Innlevert 19. mai 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 1. juni 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil statsråden opprette en «fast-track»-variant for å få avtale med HELFO for leger som tar på seg vikariat i områder der det ikke er fastlege tilgjengelig for innbyggerne fra før?

BEGRUNNELSE:

I Norge er det nå 150 000 personer som står uten fastlege, og fastlegekrisen synes ikke å bli mindre i tiden som kommer. Ved et legekantor i Østfold har innbyggerne opplevd at fastlegen dro på ferie, og vedkommende har ikke kommet tilbake. Innbyggerne har nå vært over to mnd. uten fastlege, og legen er ikke mulig å få tak på telefon eller via andre kanaler. Dette fører til at flere ikke får fornyet reseps-

tene sine, får nødvendig helsehjelp eller sykemelding dersom de har behov for det.

Samtidig finnes det pensjonerte leger i området som kan tenke seg å bidra, ved å fungere som allmennlege igjen. For at disse pensjonerte legene som kan være vikarer skal få betalt må de ha avtale med HELFO, og en slik avtale tar flere uker å få på plass. Det eksisterer ikke en «fast-track» for vikarer.

Svar:

Kommunen plikter å tilby alle som oppholder seg i kommunen nødvendige helse- og omsorgstjenester. Videre har enhver som er bosatt i en norsk kommune, rett til å stå på liste hos en lege med fastlegeavtale. For flere kommun-

er er det dessverre utfordringer knyttet til å rekruttere fastleger og fastlegevikarer.

Dersom innbyggere i en periode ikke gis tilgang til å stå på en fastleges liste, for eksempel på grunn av legemangel, skal kommunen sette inn konkrete tiltak og sørge for at innbyggernes rett til nødvendig helsehjelp ivaretas. Det kan for eksempel gjøres ved å inngå samarbeid med nabokommunene. Med et interkommunalt samarbeid vil både verts- og samarbeidskommuner kunne stille med fastleger.

Det er prisverdig at pensjonerte leger trår til i en slik situasjon, men dette skal ikke bli den nye normalen. Saken viser viktigheten av arbeidet vi har igangsatt med å styrke fastlegeordningen.

Som representanten påpeker, må legen ha søkt og inngått en avtale med Helfo om direkte oppgjør for å kunne

utløse trygderefusjon. Helfo opplyser at gjennomsnittlig saks-behandlingstid for slike søknader er om lag tre uker. Målet er to ukers saksbehandlingstid i løpet av juni, og Helfo har omdisponert ressurser og brukt overtid for å nå dette målet. For å redusere saksbehandlingstiden på lengre sikt jobbes det med en egen selvbetjeningsløsning (Praksisinfo), som vil effektivisere prosessen både for behandlere og Helfo.

Jeg kan ikke se at det skal være nødvendig med en «fast track-ordning» på bakgrunn av denne saken. En gjennomsnittlig saksbehandlingstid på tre uker, som er forventet redusert til to uker, må anses som tilfredsstillende i denne sammenhengen. Dersom saksbehandlingstiden på sikt skulle vise seg å være til hinder for å ivareta kapasiteten i ordningen, vil vi raskt vurdere å sette inn tiltak.

SPØRSMÅL NR. 2105

Innlevert 19. mai 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 31. mai 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

På mange asylmottak er det stor mangel på nødvendige hygiene- og menstruasjonsprodukter for kvinnene som er på mottakene. Mange av de som har ankommet Norge mangler også registrering og får dermed ikke ressurser, og kan videre ikke kjøpe disse produktene selv.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at alle som trenger det får nødvendige hygieneartikler mens de er på asylmottak?

Svar:

I mars så vi en historisk kraftig økning i ankomster av fordrevne fra Ukraina, og i den krevende startfasen av denne ankomstsituasjonen kan det ha oppstått situasjoner hvor det ikke alltid var tilgang på hygieneprodukter for å dekke alles behov. Situasjonen ble imidlertid raskt tatt tak i og det er ikke lenger et problem. I dag er det også god registreringskapasitet for å håndtere alle nyankomne.

Regjeringen er opptatt av at alle som søker beskyttelse i Norge skal tas imot på en god måte, og gis et forsvarlig innkvarteringsstilbud. Asylsøkere får ved ankomst utdelt det nødvendige de har behov for, som sengetøy og kles- og hygienepakker.

Alle fordrevne som registrerer seg i Norge får tilbud om innkvartering av Utlendingsdirektoratet (UDI). Om lag 7 500 fordrevne fra Ukraina bor i mottak, og i underkant av 7 000 av disse bor i akuttinnkvartering. UDI stiller en rekke krav til driftsoperatørene av akuttinnkvarteringer. Deriblant er det krav om at det skal være tilgang på hygieneartikler, herunder menstruasjonsprodukter ved behov, for de som bor i akuttmottak. For de som bor i andre typer mottak dekker ytelsene til livsopphold innkjøp av slike produkter utover det man får utdelt ved ankomst.

For de som bor privat har regjeringen midlertidig utvidet ordningen med alternativ mottaksplass (AMOT) til å også omfatte personer fordrevet fra Ukraina som er i målgruppen for midlertidig kollektiv beskyttelse. Hvis kommunen og UDI inngår en avtale om alternativ mottaksplass, vil kommunen motta et månedlig tilskudd frem til bosetting. For personer som er del av en slik ordning er det dermed kommunene som ved behov plikter å gi de nødvendige ytelsene, f.eks. for å dekke kostnader til hygiene- og menstruasjonsartikler.

SPØRSMÅL NR. 2106**Innlevert 19. mai 2022 av stortingsrepresentant Grete Wold****Besvart 27. mai 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Flere flykninger har ikke lengre rett til visse trygdeytelser etter lovendring på området ble vedtatt i 2019. Denne endringen rammer spesielt alderspensjonister.

Hvor mange er blitt berørt av at den særskilte bestemmelsen om flykningers rett til alderspensjon ble fjernet fra årsskiftet 2020/2021, hvor mye sparte staten i 2021 på omleggingen, og hvor stor forventes besparelsen å bli i 2022?

BEGRUNNELSE:

I Prop. 10 L (2019-2020) foreslo den daværende regjeringen bl.a. å fjerne de særskilte bestemmelser for flykningers rett til visse trygdeytelser og å utvide ordningen med supplerende stønad. Lovendringen ble vedtatt 11. desember 2019 og trådte i kraft fra årsskiftet 2020/2021. Vedtaket førte til at personer som søkte om alderspensjon etter 1.1.2021 kun ville ha rett til alderspensjon ut fra den opptjeningen de har hatt på ordinært vis. Flykninger har ofte kort botid i Norge, og siden de har flyktet fra sitt hjemland vil de i praksis aldri kunne regne med å få utbetalt noen pensjon knyttet til tidligere arbeid i det landet de flyktet fra. Faren er derfor stor for at mange mennesker blir satt i en veldig vanskelig situasjon, og at de i praksis blir avhengige av den langt dårligere og mer usikre ordningen med supplerende stønad.

Svar:

Det er korrekt at de særskilte bestemmelsene for personer med formell flyktningstatus som tidligere var en del av folketrygdloven, ble opphevet med virkning fra 1. januar 2021. For ordens skyld nevner jeg imidlertid at endringen ikke innebærer at flykninger ikke lengre får alderspensjon fra folketrygden, bare at den særskilte garantiordningen for flykninger er avviklet. Det er videre slik at omleggingen bare gjaldt nye tilfeller, og det er også overgangsbestemmelser som innebærer at lovendringene heller ikke får virkning for beregning av alderspensjon for personer som er født i 1959 eller tidligere og som ved lovens ikrafttredelse hadde vært medlemmer i folketrygden i minst 20 år etter fylte 16 år.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har utarbeidet de tallene som etterspørres. Fordi Arbeids- og velferdsetaten ikke har tilgang til data om hvem i befolkningen som har vedtak fra UDI om flyktningstatus, hvilket ville være en forutsetning for presise beregninger, oppgis nedenfor

anslag for innsparingene og for hvor mange som har blitt berørt av endringene. Dette er anslag som er basert på de forutsetningene som ble lagt til grunn i statsbudsjettet da lovendringen ble vedtatt. Direktoratet mener at det ikke er grunnlag for å endre disse forutsetningene nå.

Avviklingen av særskilte rettigheter for flykninger gjaldt flere trygdeytelser. I spørsmålet bes det spesifikt om tall kun for alderspensjon. For sammenhengens skyld inkluderes likevel de indirekte konsekvensene som endringene i reglene for alderspensjon får for supplerende stønad.

For ordens skyld nevner jeg at avviklingen av de særskilte rettighetene for flykninger ikke har betydning for personer som har fått kollektiv beskyttelse i en massefluktsituasjon. De tidligere særskilte rettighetene for flykninger var forbeholdt personer med formell flyktningstatus.

Antall berørt av endringene

Endringene gjaldt krav om alderspensjon framsatt etter 1. januar 2021, med visse overgangsregler, som nevnt. Det har blitt lagt til grunn at endringen ville berøre 150 nye alderspensjonister i 2021 og ytterligere 200 alderspensjonister i 2022, til sammen 350 berørte alderspensjonister. På kort sikt, i de nærmeste årene framover, er det forventet at endringen vil berøre 200 nye alderspensjonister årlig.

Lovendringen vil gi full effekt først når alle som mottok/søkte om alderspensjon før 1. januar 2021, har falt bort. Det antas at full effekt vil inntreffe rundt år 2060. Det er lagt til grunn at antall berørte alderspensjonister i år 2060 vil være 137 000, tilsvarende anslag for antall flykninger i aldersgruppen 67 år og over. Dette er et anslag fra Arbeids- og velferdsetaten, basert på hovedalternativet i SSBs befolkningsframskrivninger.

Noen flykninger vil ha bodd 40 år eller mer i Norge ved uttak av alderspensjon, og dette vil bli mer vanlig når vi går langt fram i tid. Det vil også være en del flykninger som har så høy opptjening av inntektspensjon at garanti-pensjonen blir helt avkortet. I slike tilfeller vil tapet av særskilte rettigheter for flykninger ikke påvirke størrelsen på alderspensjonen. Anslagene for antallet som er berørt av regelendringene, er anslag for antall flykninger med alderspensjon, uten hensyn til om det vil få betydning for alderspensjonen i praksis. I anslagene for de økonomiske konsekvensene er det imidlertid tatt hensyn til dette.

Økonomiske konsekvenser av endringene

Det er anslått at endringene ga en innsparing for alderspensjon på 5 millioner kroner i 2021, og at de vil gi en innsparing på 25 millioner kroner i 2022.

Det er på den annen side lagt til grunn at merutgifter til supplerende stønad vil utgjøre om lag 75 prosent av innsparingen for alderspensjon. Det er for supplerende stønad anslått merutgifter på 4 millioner kroner i 2021 og 19 millioner kroner i 2022. Samlet anslås derfor lovendringen å gi en innsparing på 1 million kroner i 2021 og 6 millioner kroner i 2022.

Det lagt til grunn at lovendringen i 2060 vil gi en innsparing for alderspensjon på om lag 6,5 milliarder kroner (2022-kroner) og en merutgift til supplerende stønad på 4,9 milliarder kroner. Samlet gir da endringen en innsparing på 1,6 milliarder kroner.

Årsaken til at bortfallet av alderspensjon ikke alltid blir kompensert fullt ut med supplerende stønad, er at supplerende stønad blir behovsprøvd mot husholdningens andre inntekter, samt at bortfall av alderspensjon bare blir kompensert opp til garantipensjonsnivået.

SPØRSMÅL NR. 2107

Innlevert 19. mai 2022 av stortingsrepresentant Tage Pettersen

Besvart 31. mai 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva vil samferdselsministeren foreta seg for å gjøre det enklere og raskere å gjennomføre oppkjøring med sensor for å kvalifisere seg til å få førerkort på ulike kjøretøygrupper – på kort og lengre sikt?

BEGRUNNELSE:

De siste dages nyheter har fortalt oss om mangelen på mulighet for oppkjøring til førerkort i ulike klasser på Østlandet. Mange unge har brukt tusenvis av kroner på kjøreopplæring og risikerer å måtte vente i flere måneder på å få oppkjøring. For de som ønsker førerkort på motorsykel så kan virkeligheten være at de først får oppkjøring når sesongen er avsluttet. Samtidig vet vi at kjøreopplæring er «ferskvare»

Vi har nå to år med pandemi bak oss. Dette har skapt både endrede vaner og en lang kø av kandidater som ikke har fått kjørt opp med sensor på bil, motorsykel og yngre kjøretøy.

På kort sikt bør trafikkstasjonene få lov til å leie inn pensjonerte sensorer, eller sensorer som har byttet yrke, som ønsker å bidra. Dette vil være et godt tiltak som vil virke raskt.

På lengre sikt bør private kjøreskoler få gjennomføre hele kjøreopplæringsløpet, inklusive både teori, praktisk kjøring og sensur av kandidatene. Dette vil gi kortere ventetid og en mer fleksibel oppkjøring. Gjennom å la private overta ansvar for hele kjøreopplæringen kan man i praksis få gjennomført oppkjøring i hele landet, der flere i dag har lang reisetid både for teori og oppkjøring. De kan også få til mer fleksible tidspunkt for oppkjøring og kortere

ventetider. For å få dette til må selvfølgelig godkjenningssordningen for kjøreskoler gjennomgås og vurderes på nytt.

Hvis kjøreskolene får større ansvar, er det naturlig å følge opp med strengere krav til offentlig godkjenning. Det vil ikke være fritt fram for private å gjennomføre kjøreopplæringsløpet. Det offentlige skal sitte med ansvar for godkjenning, det må komme på plass strenge krav for de kjøreskolene som skal gjennomføre dette.

Svar:

Jeg har forståelse for at mange unge nå er utålmodige med å få kjøre opp i vår. At mange nå opplever lange ventetider for å få tatt førerprøven, henger sammen med at vi er på vei ut av en pandemi og at sommeren er høysesong for oppkjøringer, særlig når det gjelder motorsykel.

Pandemien har medført at mange flere enn tidligere ønsker å ta førerkort. Økningen er betydelig, og ser foreløpig ikke ut til å avta i nevneverdig grad.

Den økte etterspørselen har bidratt til store kapasitetsutfordringer for Statens vegvesen. For å møte etterspørselen, har Statens vegvesen ansatt et betydelig antall nye sensorer de to siste årene. I tillegg har det i stor grad vært benyttet overtid, og andre oppgaver har blitt nedprioritert. Samtidig har dessverre mange valgt å slutte, først og fremst på grunn av oppnådd pensjonsalder.

Tiltakene som er gjennomført har gjort at Statens vegvesen har avviklet flere førerprøver enn noen gang. Statens vegvesen opplyser at det i 2021 ble avviklet om lag 152 000 praktiske prøver, 13 000 mer enn i 2019. Økningen har fortsatt i 2022, i årets første fire måneder er det gjen-

nomført nesten 2400 flere praktiske prøver enn i samme periode i 2021.

Mange steder i landet har situasjonen normalisert seg, men det er fortsatt utfordringer særlig på Østlandet, og rundt noen av største byene ellers i landet. Motorsykkelprøvene i sommersesongen gir økt etterspørsel som må håndteres av de samme sensorene. Alt av tilgjengelige sensorressurser fordeles mellom førerkortklassene etter behov, og Statens vegvesen fortsetter arbeidet med å utvikle flere førerprøver og redusere ventetidene.

Det er av hensyn til trafikksikkerheten viktig at sensorene har tilstrekkelig kompetanse og det stilles derfor, i tråd med harmoniserte minimumskrav innen EØS-området, særlige kompetansekrav og krav til regelmessig utdanning for å beholde godkjenning som sensor. Dette medfører at sensorer som har sluttet i yrket for en tid tilbake, må få kompetansepåfyll for å igjen kunne utøve yr-

ket. Statens vegvesen registrer også at personer som har valgt å forlate sensoryrket, enten på grunn av alder eller annen jobb, naturlig nok ofte ikke ønsker å gå tilbake i rollen som førerprøvesensor. Videre vil trafikklærere også måtte ta slik tilleggskompetanse for å kunne svære sensor. Det er videre av hensyn til habilitet og tydelig rollefordeling forbud mot at trafikklærere samtidig kan virke som førerprøvesensor. Også dette er i tråd med harmoniserte krav i EØS-området.

Jeg ser derfor ikke grunn til å vurdere om trafikkskolene bør få mulighet til å gjennomføre førerprøver, slik representanten Pettersen tar til orde for i begrunnelsen til spørsmålet. Trafikkskolene kan bidra til å redusere ventetidene ved å forsterke innsatsen for å sikre at de kandidatene som meldes opp er klare til å bestå førerprøven. Om lag en fjerdedel stryker på førerprøven, og redusert strykeprosent vil bidra til å redusere ventetidene.

SPØRSMÅL NR. 2108

Innlevert 20. mai 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 25. mai 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Ifølge Statnett sine prognoser kan det norske kraftoverskuddet være spist opp i løpet av 2026, og Sør-Norge kan få kraftunderskudd.

Kan statsråden redegjøre for hvilke konsekvenser en slik utvikling får for husholdninger, industri og næringsliv i Sør-Norge?

BEGRUNNELSE:

Statnetts kortsiktige markedsanalyse (KMA) gir en oversikt over kraftsystemet og kraftmarkedet sånn det er nå og hvordan det vil utvikle seg år for år, de kommende 5 årene, med fokus på Norge og Norden. Den nyeste analysen er fra desember 2021.

Analysen viser at av de nordiske landene ligger forbruksveksten an til å bli høyest i Norge, med en vekst på 19 TWh innen utgangen av 2026. Elektrifisering av petroleumsvirksomhet, ny industri og datasentre står for mesteparten av denne veksten. I Statnett sin analyse blir dermed dagens kraftoverskudd i Norge på rundt 15 TWh blir redusert til rundt 3 TWh i 2026. Siden forbruksveksten er høyest i sør, får Sør-Norge et kraftunderskudd i 2026 i Statnett sin analyse.

Vi ber statsråden spesielt redegjøre for konsekvensene av et stort kraftunderskudd i tørrår. Norge har også tidligere opplevd enkeltår med kraftunderskudd. Eksempelvis hadde Norge et kraftunderskudd på 3 TWh i 2010. Til forskjell fra tidligere vil vi fra 2026 med Statnett sine prognoser ha et kraftunderskudd i Sør-Norge i et normalår. Det vil igjen kunne medføre et stort kraftunderskudd når vi opplever tørrår som vi hadde eksempelvis i 2021.

Gjennomsnittlig tilsig til det norske vannkraftsystemet som kan nyttiggjøres til kraftproduksjon har vært 129,7 TWh mellom 2001 og 2020. I 2021 var tilsiget om lag 114 TWh, noe som er 15-16 TWh lavere enn gjennomsnittet mellom 2001 og 2020.

Ifølge Statnett sine prognoser vil totalt elektrisitetsforbruk i Norge i 2026 være på 158 TWh.

Svar:

Norge har i dag et kraftoverskudd på om lag 15 TWh i et normalår. Kraftoverskuddet vil variere fra år til år avhengig av tilsig til vannkraftsystemet og vindforhold. Det er ulike prognoser for utviklingen i etterspørselen etter kraft og kraftproduksjon i årene framover. I sin langsiktige

kraftmarkedsanalyse fra 2021 beregner NVE at Norge vil ha et kraftoverskudd også i årene frem mot 2040.

Isolert sett vil en økning i kraftetterspørsel uten tilsvarende økning i kraftproduksjonen trekke i retning av høyere kraftpriser. Hvilken effekt et kraftunderskudd frem mot 2040 i snitt vil ha på norske kraftpriser vil imidlertid avhenge av forholdene i landene rundt oss, som gass- kull og CO₂-pris og vind- og solforhold. Disse faktorene er av stor betydning for den langsiktige utviklingen i norske kraftpriser.

I Meld St 11 (2021-2022) viser regjeringen at vi vil føre en energipolitikk som bygger på at tilgang til rikelig med fornybar energi skal være et konkurransefortrinn for norsk industri og bidra til positiv samfunnsutvikling.

Dette skal skje gjennom fortsatt satsing på energieffektivisering og utbygging av fornybar kraft, som vindkraft på land og til havs, solkraft og vannkraft.

Energikommisjonen, som regjeringen nedsatte tidligere i år, skal vurdere det langsiktige behovet for

energi, med mål om at Norge fortsatt skal ha et overskudd på kraft. Regjeringen har gitt kommisjonen i oppdrag å beskrive hvilke forhold som er av betydning for å utløse ny kraftproduksjon og vurdere potensialet og mulighetene for faktisk utbygging av samfunnsøkonomisk lønnsom ny produksjonskapasitet i Norge. Kommisjonen skal levere sin rapport i desember i år og vil utgjøre et viktig grunnlag for det videre arbeidet med energi- og kraftforsyningen.

SPØRSMÅL NR. 2109

Innlevert 20. mai 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 30. mai 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Det må arbeides i mange sektorer for å nå våre klimamål. Energiøkonomisering og lokal strømproduksjon i bolig og bygg er viktig for å kutte klimautslipp og styrke kraftbalansen, som utvikler seg i feil retning. Innenfor bygningssektoren er energieffektivisering ved renovering av bygninger et viktig virkemiddel.

Hvordan vil statsråden sørge for at ulike aktører innenfor bygningsbransjen - alt fra entreprenører til boligbyggelag - blir involvert i arbeidet, slik at strategien blir så god at vi når ambisiøse klimamål?

BEGRUNNELSE:

Olje- og energidepartementet har ansvaret for gjennomføring av det relevante EU-direktivet på dette området i Norge, og i energimeldingen bekrefter regjeringen målet om å redusere energibruken i eksisterende bygg tilsvarende 10 TWh.

Et av virkemidlene er at det skal utarbeides en langsiktig strategi for renovering av bygninger.

Skal vi lykkes med klimamålene er samarbeid med næringsaktørene viktig, og vi må få med oss beboere i hus og leiligheter, samt utbyggere.

Svar:

I budsjettforliket ble regjeringspartiene enige med SV om å utarbeide en plan med tiltak som skal redusere energibruken i bygg med minst 10 TWh i 2030, og øke strømproduksjonen i bygg. En slik plan vil legges frem i budsjettet for 2023.

Som en del av forberedelsene til en gjennomføring av EUs energieffektiviseringsdirektiv arbeider Olje- og energidepartementet, i samråd med Kommunal- og distriktsdepartementet, med å etablere en langsiktig strategi for energieffektivisering ved renovering av bygninger. En arbeidsgruppe bestående av NVE og Direktoratet for byggekvalitet (DiBK) har fått i oppdrag å utarbeide et underlag til en slik strategi. Underlaget skal gi en oversikt over bygningsmassen, beskrive kostnadseffektive tiltak og presentere estimer av de forventede energibesparelsene som følge av eksisterende og vedtatt politikk.

Jeg er opptatt av at det skal være en åpen dialog mellom myndigheter og næringsliv i utarbeidelsen av energieffektiviseringspolitikken. Byggenæringens synspunkter er viktige i arbeidet med en langsiktig strategi for renovering av bygninger.

SPØRSMÅL NR. 2110**Innlevert 20. mai 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 3. juni 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Korleis tenkjer statsråden at det politiske målet om norsk returdel på 2,8 prosent i Horisont Europa skal nåast dersom EU-støtten til instituttsektoren (RES-EU) vert kutta, og korleis vil statsråden sikre at norske forskingsinstitutt har økonomiske rammevilkår til å delta i EU-prosjekt?

GRUNNGJEVING:

I perioden 2014-2020 henta norske forskingsmiljø heim over 16 milliardar kroner frå forskingsprogrammet Horisont 2020 i EU. Det politiske målet er å gjere det endå betre i det nye programmet Horisont Europa. For institutta, som har lav grunnløyving, dekker midlane berre drøyt halvparten av kostnadene for forskingsprosjekta. Samfinansiering frå den norske staten er difor ein føresetnad for at norske institutt skal ha råd til å delta i EU-prosjekt. Utdelings-stansen i forskingsfinansiering som er foreslått i revidert nasjonalbudsjett kan ramme denne støtteordninga (RES-EU). Følgjene kan bli at norske forskingsinstitutt ikkje har råd til å delta i EU-forskning, og Noreg vil få vesentleg mindre igjen for pengane vi uansett må legge inn i forskingspotten i EU. Det politiske målet om norsk returdel på 2,8 prosent i Horisont Europa er etter alt å døme urealistisk utan sterk innsats frå institutta.

Svar:

Norske forskingsinstitusjoner, næringsliv, helseforetak og offentlig sektor hentet hjem 16,2 mrd. kroner i Horisont 2020-programmet. I det etterfølgende programmet, Horisont Europa, som er verdens største forsknings- og innovasjonsprogram, har Norge så langt hentet hjem 1,8 mrd. kroner. Med ambisjonen om å hente hjem 2,8 prosent av de utlyste midlene fra Horisont Europa, må norske miljøer øke deltakelsen sin fra Horisont 2020 betraktelig.

De første resultatene viser at vi har sterk deltakelse i starten av et nytt program, og forskningsinstituttene gjør det særlig godt. Jeg ønsker å legge til rette for norsk deltakelse i Horisont Europa med gode og forutsigbare økonomiske stimuleringsordninger slik at vi når den nasjonale ambisjonen om å øke den norske returen av utlyste midler i Horisont Europa. Regjeringen kutter ikke, men viderefører støtten til stimuleringsordninger.

Retur-EU (tidl. Stim-EU) er en ordning som har vært målrettet og effektiv med tanke på deltakelse fra den norske instituttsektoren. Nå vurderer Kunnskapsdepartementet endringer i de økonomiske stimuleringsordningene, i nær dialog med andre departementer, Forskningsrådet og Innovasjon Norge. Målet er at ordningene skal være gode og forutsigbare for potensielle aktører. Returambisjonen kan imidlertid bli krevende å nå om ikke instituttene fortsetter med sin gode deltakelse. Derfor har jeg høy oppmerksomhet om hvordan slike ordninger best kan innrettes.

SPØRSMÅL NR. 2111**Innlevert 20. mai 2022 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein****Besvart 30. mai 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Barne- og familiedepartementets og Bufdirs tolkning av de nye kompetansekravene i Barnevernet når det gjelder vikarer har skapt utfordringer for institusjonene med å sikre forsvarlig bemanning.

Mener statsråden det er rimelig og riktig at barneverninstitusjoner ikke skal ha tilgang til etablert og opplært vikarkompetanse, og mener hun det er rimelig at studenter i barnevernsfag ikke kan få vikariater i barnevernsinstitusjoner?

BEGRUNNELSE:

Tilkallingsvikarer og sommervikarer er en normal og nødvendig del av driften av en barnevernsinstitusjon, og avgjørende for at driften kan foregå forsvarlig. Det er behov for vikarer på daglig basis i institusjonsfeltet. Vikarene blir gitt opplæring og har ofte mange års erfaring fra institusjon. De kjenner beboerne, kollegaene, ledelsen og verdiene til institusjonen. I mange tilfeller er vikarene studenter ved barneverns-, sosionom- og vernepleierutdanningene og skal etter endt utdanning ut i tilsvarende fast arbeid.

Fagfolk med bachelorgrad er krevende å få ansatt som vikarer, og for så vidt også i deltidsstillinger. De søker seg inn i faste heltidsstillinger, og det er svært få personer med relevant bachelorgrad som går ledig og som ønsker å være vikar. Dette vil særlig være krevende for institusjoner utenfor de større byene.

Kompetansekravet gjelder generelt nyansettelser etter 1.1.2022, men gjelder ikke personell som er ansatt før ikrafttredelse av bestemmelsen. I Bufdirs informasjonsskriv framkommer det imidlertid at

“tilkallingsvakter som benyttes etter ikrafttredelsesdatoen må oppfylle de nye kompetansekravene, selv om rammeavtalen er inngått før 1. januar 2022.”

Dette begrunnes med at

“rammeavtalen etablerer (...) ikke i seg selv rettigheter eller plikter”

og at

“det er først etter at tilkallingsvakten har akseptert å jobbe en enkeltvakt eller en periode med vakter at det blir etablert et ansettelsesforhold.”

En slik tolkning får urimelige konsekvenser. Når enhver tilkalling er å regne som en ny arbeidsavtale, gjør dette i praksis vikarstaben ulovlig over natten, og dermed står mange institusjoner uten fagfolk å sette inn ved behov. Dette er en stab som gjerne har tiår med erfaring og opplæring. Institusjonene har ingen erstatning på kort sikt.

Svar:

Eg vil takka representanten for å ta opp ei svært viktig problemstilling som eg allereie er blitt gjort merksam på av blant andre tillitsvalde og Ideelt barnevernforum. Eg er heilt samd med stortingsrepresentant Ulstein i at studenter i barnevernsfag framleis bør kunne nyttast som vikarar i barnevernsinstitusjonane, og at dei nye kompetansekrava ikkje må hindre dette. Eg meiner òg at det i visse tilhøve bør vere mogleg å nytte personell som har opparbeidd seg erfaring frå arbeid i ein barnevernsinstitusjon.

Eg vil vise til at departementet sende 23. mai i år eit brev til Bufdir om dette spørsmålet. Departementet skriv mellom anna:

«...Unntaksbestemmelsen i barnevernloven § 5-11 annet ledd åpner for at regionalt nivå i Bufetat etter søknad fra institusjonen eller institusjonseier i «særlige tilfeller» kan gi unntak fra kravet om at faglig personell skal ha relevant utdanning på bachelornivå. I forarbeidene er det gitt eksempler på tilfeller som er omfattet av unntaket, men forarbeidene gir ikke en uttømmende beskrivelse av hvilke situasjoner som kan gi grunnlag for å gi unntak fra kompetansekravet.

Ledelsen ved den enkelte barnevernsinstitusjonen må planlegge bemanning og ferieavvikling på en måte som sikrer at institusjonen kan oppfylle krav i barnevernloven og forskrifter til loven, og at institusjonen ellers kan drives på en forsvarlig måte. Dette gjelder både de kravene som gjelder bemanning og kompetanse, og øvrige krav til innholdet i institusjonstilbudet. Departementet er derfor enig med direktoratet i at planlegging av ferieavvikling inngår i den ordinære driften i barnevernsinstitusjonene, og at avvikling av ferie i seg selv alene ikke kan regnes som et «særlig tilfelle» som kan gi grunnlag for å gi unntak for kompetansekravet.

Departementet er også enig med direktoratet i at generelle eller vide unntak for midlertidig ansatte, tilkallingsvikarer og ferievikarer kan være et hinder for å oppnå intensjonen med de nye kompetansekravene i barnevernsinstitusjoner.

Spørsmålet er imidlertid om bruk av studenter og vikarer i visse situasjoner likevel kan anses som et «særlig tilfelle» som kan gi grunnlag for å gi unntak fra kravet om relevant utdanning på bachelornivå.

Barn som bor i en barnevernsinstitusjon, skal gis forsvarlig omsorg og behandling under hele oppholdet. At omsorgen utøves innenfor stabile og forutsigbare rammer, er en viktig del av det å gi det enkelte barnet forsvarlig omsorg. I enkelte tilfeller vil det å ha en kontinuitet i bruken av vikarer kunne gjøre det enklere å sørge for opplæring over tid, og at vikarene kan bli kjent med institusjonens verdier, rutiner og faglige plattform. Det vil igjen bidra til forutsigbarhet for barna og god kvalitet i institusjonstilbudet.

For å ivareta den faglige kontinuitet i institusjonenes arbeid og av hensyn til stabiliteten i omsorgstilbudet, kan det etter departementets vurdering være grunn til å vurdere unntak for kompetansekravet for personell som allerede før ikrafttredelsen av kompetansekravet har opparbeidet en etablert tilknytning til en barnevernsinstitusjon. Etter departementets vurdering kan slike situasjoner anses som et «særlig tilfelle» som kan gi grunnlag for å gi unntak for kravet om relevant bachelor. Dette kan for eksempel gjelde for personell med et midlertidig arbeidsforhold som venter på en forlengelse av arbeidskontrakten, eller som tidligere har arbeidet i en barnevernsinstitus-

jon i forbindelse med ferieavvikling. At det er etablert tilknytning forutsetter blant annet at personellet har gjennomført opplæring og har opparbeidet kjennskap til institusjonens verdier, rutiner og faglige plattform.

Enkelte institusjoner har lang erfaring med å benytte studenter som vikarer. Særlig innenfor relevante fagområder kan studenter i mange tilfeller ha gode faglige forutsetninger for å utføre enkelte arbeidsoppgaver på institusjonen. Studentene kan ha kunnskap blant annet om miljøterapi, kunnskap og forståelse om regler om barns rettigheter og bruk av tvang og andre inngrep og kunnskap om behandling av psykiske vansker og rus- og atferdsvansker.

Etter departementets vurdering kan bruk av studenter som er i ferd med å gjennomføre en utdanning

som er relevant for arbeid i en barnevernsinstitusjon derfor omfattes av unntaksbestemmelsens som gir Bufetat adgang til å innvilge en søknad om dispensasjon fra kompetansekravet. Departementet vil for øvrig vise til at det er positivt at studenter kan få erfaring med arbeid i barnevernsinstitusjon under studietiden....»

Eg vonar at representanten finn dette oppklarande. Eg vil til slutt leggje til at det er veldig positivt at studentar får praksis ute i tenestene under studietida, og at det hadde vore krevjande for barneverninstitusjonane å ikkje kunne nytte seg av studentar under ferieavvikling. Det har difor vore viktig for meg å ordne opp i denne saka.

SPØRSMÅL NR. 2112

Innlevert 20. mai 2022 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 30. mai 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva er det de nasjonale ID-kortene har som differensierer deres verdi som legitimasjon innen Schengen-området fra norske førerkort som er i henhold til EØS-standard?

BEGRUNNELSE:

Det vises til den uholdbare og uoversiktlige situasjonen norske borgere som trenger å få utstedt pass nå opplever. Denne situasjonen er også bakgrunnen for mine spørsmål nr. 1881, nr. 1880, nr. 1832, nr. 1777 og nr. 1655.

Politiet har via media kommunisert at de nasjonale ID-kortene er tilstrekkelig som reisedokument innenfor Schengen-området, og oppfordret de som skal reise innenfor Schengen til å bestille dette i stedet for pass da leveringstiden er kortere på ID-kortene enn på pass.

De norske førerkortene er produsert etter en felles EØS-modell, noe som fremgår av teksten på selve førerkortet. Det ønskes derfor svar på om et norsk førerkort er tilstrekkelig som ID innen Schengen, og dersom de ikke er det ønskes det besvart hva som differensierer førerkortene fra de nasjonale ID-kortene.

Svar:

Nasjonale ID-kort med reiserett dokumenterer norsk statsborgerskap, og er derfor, i motsetning til førerkortet,

anerkjent som reisedokument i hele EU/EØS-området og Sveits etter direktivet om fri bevegelighet (Europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/38/EF av 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers rett til å bevege seg og oppholde seg fritt på medlemsstatenes territorium).

SPØRSMÅL NR. 2113**Innlevert 20. mai 2022 av stortingsrepresentant Emma Watne****Besvart 2. juni 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Hvorfor har ikke regjeringen gjort de nødvendige forskriftsendringer slik at norsk arbeidsmiljølov blir gjeldene på flerbruksfartøy som opererer på norsk sokkel, og når kan vi forvente at regjeringen gjør det?

BEGRUNNELSE:

i Forskrift om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg er det en unntaksbestemmelse slik at ansatte på flerbruksfartøy ikke er omfattet av arbeidsmiljøloven. Oljearbeidere på faste installasjoner og flyterigger, samt dykkere i oljeindustrien omfattes av arbeidsmiljøloven med Petroleumstilsynet som tilsynsmyndighet. ansatte som arbeider undervannsoperasjoner på flerbruksfartøy er i dag ikke omfattet av arbeidsmiljøloven. I dag er de ansatte i en gråson mellom Sjøfartsdirektoratet og Petroleumstilsynet uten stillingsvern, likebehandling og rett til å velge verneombud. Dette er et smutthull i norsk lov som fører til sosial dumping på norsk sokkel.

Svar:

Den såkalte flerbruksfartøysaken har vært på dagsorden i flere år, og handler om hvorvidt arbeidsmiljøloven skal gjøres gjeldende for ansatte om bord på visse avanserte fartøyer på sokkelen. I dag er ansatte på disse fartøyene

underlagt sjøfartsregelverket etter flaggstatsprinsippet, med unntak av bemannede dykkeoperasjoner som følger arbeidsmiljøloven. Partene har vært svært uenige i spørsmålet, både når det gjelder den faktiske utviklingen for bruken av flerbruksfartøyer, hvilken regulering som er mest hensiktsmessig samt hvilket folkerettslig handlingsrom som foreligger for å regulere dette. Flerbruksfartøysaken har vært gjenstand for flere utredninger, sist gjennom en partssammensatt arbeidsgruppe som leverte sin rapport sommeren 2019. Arbeidsgruppen kom fram til en felles beskrivelse av den faktiske utviklingen, men det er fremdeles uenighet mellom partene i spørsmålet om den rettslige reguleringen.

Jeg vil videre vise til regjeringens oppfølging av Hurdalsplattformens punkt om «å innføre krav om norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann og på norsksokkel, herunder offshoreflåten». Som stortingsrepresentanten sikkert er kjent med, har fiskeri- og havministeren i denne forbindelse nettopp sendt på høring et forslag til en egen lov om norske lønns- og arbeidsvilkår på skip i norske farvann og på norsk sokkel. Dette lovforslaget er ikke ment å være noen løsning på flerbruksfartøysaken, men de folkerettslige vurderingene av handlingsrommet som gjøres i denne forbindelse, vil ha betydning også for flerbruksfartøyspørsmålet. Jeg mener derfor at videre oppfølging av flerbruksfartøysaken skal vurderes i lys av dette lovarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 2114**Innlevert 20. mai 2022 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 30. mai 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil ministeren sikre at landbruksdriften i Bastøy fengsel fortsatt skal være økologisk?

BEGRUNNELSE:

Regionledelsen i kriminalomsorgen har gjennom oppdragsbrev uttrykt at det økologiske landbruket på Bastøy fengsel skal opphøre og at man går over til konvensjonelt landbruk. Dette har skapt store reaksjoner blant ansatte og lokalbefolkningen. Ordfører i Horten, Are Karlsen, har

uttalt til gjengangeren at han er «veldig skeptisk til alt som kan bidra til økt forurensing i Oslofjorden».

Hele Bastøy er vernet og jordene der det drives landbruk ligger nær naturreservater, som påvirkes av avrenningen fra jordene. På regjeringens egne nettsider understrekes det at:

«Økologiske driftsformer har positiv betydning for naturmangfaldet. Økologisk mat blir framstilt utan bruk av kjemisk-syntetiske sprøytemiddel og kunstgjødsel. Kombinert med vekstskifte, har dette positive effektar for det biologiske mangfaldet. Jordkvalitet og struktur er òg område der økologisk jordbruk bidreg til mindre jordpakking og erosjon.»

Stortinget har i lang tid ønsker en økt produksjon av økologisk mat. Eksempelvis gjennom tidligere mål om 15 prosent av det norske jordbruksarealet skulle være økologisk innen 2020. Det at aktører som er underlagt statlig kontroll går vekk fra økologisk landbruk er med på å undergrave det politiske ønsket om økt økologisk matproduksjon i Norge.

Bastøy fengsel har drevet med økologisk landbruk i flere tiår. Siden 1997 har Bastøy fengsel jobbet for å bli

verdens første humanøkologiske fengsel. Dette har vært et viktig prosjekt for Bastøy fengsel og daværende justisminister, Knut Storberget, uttalte i 2007 at «et humanøkologisk fengsel er stort også internasjonalt. Bastøy har satt fengselsnorge på globusen.». Dersom fengselet går vekk fra den økologiske driften risikerer man å miste noe av det som har gjort Bastøy til et unikt og anerkjent fengsel.

Jeg i likhet med mange håper at ministeren vil gjøre sitt for å sikre at landbruksdriften på Bastøy fengsel fortsatt skal være økologisk.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet gir bevilgninger, mål og føringer for kriminalomsorgen gjennom årlige tildelingsbrev til Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI).

Jeg har tiltro til at KDI, innenfor sine rammer, forvalter midlene til kriminalomsorgen og styrer på en slik måte at aktivitet og sikkerhet opprettholdes på et godt nivå i alle fengsler, inklusive Bastøy fengsel.

SPØRSMÅL NR. 2115

Innlevert 20. mai 2022 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 25. mai 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Vil ministeren sørge for å stoppe eller redusere tappingen av Mjøsa slik at vi kan få en normal vannstandard i forhold til hva som er vanlig på denne tiden av året?

BEGRUNNELSE:

Vannstanden i Mjøsa er kritisk lav. Den har ikke vært lavere på omtrent 50 år. En slik historisk lav vannstand medfører store problemer for flere bønder i Innlandet, båtfolket, reiselivet og ikke minst Skibladner. Verdens eldste hjuldampner sliter allerede med store utfordringer pga. flere år med korona restriksjoner. En delvis ødelagt 2022 sesong vil gjøre den økonomiske situasjonen for Skibladner enda mer anstrengt.

Mjøsa regulerer med vannstand høydene 119,33 som laveste høyde og 122,94 for høyeste. Vannstanden i Mjøsa er nå på det laveste. I forrige uke skrev HA at vannstanden nå er på 119,75. Det er hele 1,24 meter lavere enn normal vannstand på denne tiden av året.

Det er forståelig at NVE må ha klare regler for regulering av vannstand for å unngå flom. Men reguleringer og byråkratiske føringer må ikke stå i veien for sunn fornuft og faglig skjønn. Selv om vannstanden i Mjøsa er historisk lav, så fortsetter tappingen av vann ut av Mjøsa. Det er lite snø i fjellet og det er ingenting som tilsier at det vil bli en flom i år. Det bør være mulig å enten redusere eller stoppe tappingen av Mjøsa slik at vi kan få en normal vannstand i Mjøsa i løpet av mai. Det er viktig for båtfolket, turister, bønder, Skibladner og ikke minst folk flest i Mjøsområdet som har Mjøsa som sin innsjø og rekreasjonsområde.

Svar:

Det er forståelig at lav vannstand er utfordrende for brukerinteressene tilknyttet Mjøsa. Det gjelder både båt- og friluftinteressene og vannuttak til f.eks. jordvanning. Det har ifølge Glommens og Laagens Brukeierforening ikke vært lavere vannstand i Mjøsa på denne tiden av året siden 1941.

Lågen og Glomma har samlet et betydelig nedslagsfelt, der flom kan ha et stort skadepotensial. Manøvreringen av Mjøsa må sees i sammenheng med flomhåndteringen i hele vassdraget. Avsmeltingen og vannføringen er svært avhengig av vær-situasjonen. Selv om sannsynligheten for flom er liten i år, har det tidligere vært to hendelser med sammenlignbare vær- og snøforhold som har resultert i utfordrende flomhendelser, senest i 2011. Også den gangen var det ønske om tidlig heving av vannstanden.

Manøvreringen av Mjøsa følger et manøvreringsreglement som sier at Mjøsa, så langt det er mulig, skal være nedtappet forut for vårfloppen. I henhold til manøvreringsreglementet gitt ved kgl. res. 9. juni 1961 og 15. mai 1981 skal lukene på Svanfoss stå i flomstilling under flomstigning om våren. Dette innebærer blant annet bestemmelser om hvordan lukene i Svanfoss skal stå ved ulike vannstander og vannføringer, og skal gi en vannføring ut av Mjøsa som er mest mulig lik den naturlige vannføringen slik den ville vært uten regulering.

Regulanten plikter å følge de regler som gjelder i manøvreringsreglementet. Søknad om tillatelse til å fravike manøvreringsreglementet behandles etter vannressursloven § 40.

Jeg er kjent med at Glommens og Laagens Brukseierforening den 19. mai etter henvendelse fra Innlandet Bondelag sendte søknad til NVE om redusert vannføring fra Mjøsa på bakgrunn av den uvanlig lave vannstanden. Det framgår av søknaden fra Glommens og Laagens Brukseierforening at de omsøkte tiltakene med dagens prognoser vil medføre at vanningsvannstand (kote 121,2) nås 6 dager tidligere (ca. 1. juni) enn om vannføringen følger gjeldende manøvreringsreglement (ca. 7. juni).

I medhold av vannressursloven § 40 ga NVE 20. mai Glommens og Laagens Brukseierforening tillatelse til å fravike gjeldende manøvreringsreglement ved å redusere tappingen ut av Mjøsa i perioden 23. mai til 7. juni, eller frem til vannstanden i Mjøsa når vanningsvannstand på kote 121,2.

Selv om det er svært lav vannstand i Mjøsa i år, og veldig lite snø igjen i det meste av nedbørfeltet, påpeker NVE i vedtaket at det er nødvendig å vurdere flomfaren ved det omsøkte avviket. NVEs scenariokjøringer viser, på lik linje med regulantens, at sannsynligheten for flom i Mjøsa er svært liten. NVE forventer likevel at regulanten følger nøye med på utviklingen av snøsmelting og flomforhold, og eventuelt endrer tappingen hvis utviklingen skulle bli vesentlig annerledes enn dagens prognoser viser.

SPØRSMÅL NR. 2116

Innlevert 20. mai 2022 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 27. mai 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

I RNB er det lagt klare forventningar til fylkeskommunane om å gjera fleire ferjesamband med lågt passasjertal gratis gjennom statlege overførningar til fylkeskommunane.

Vil det vera aktuelt å kompensera også bortfall av bompenginntekter saman med bortfall av billettinntekter?

GRUNNGJEVING:

Stortinget vedtok 19.05.22 Kvinnheradspakken. Føresetnaden for pakken er at det skal krevjast inn bompengar over ferjebillettene på fleire av sambanda inn mot Kvinnherad. Ein av dei ferjestrekningane som skal ha bompengar (Varaldsøy – Årsnes) har færre enn 100 000 passasjerar pr. år, og vil dermed falle inn under gratis ferje foreslått i RNB, med overføringar for bortfall av billettinntekter til fylkeskommunen.

Likevel er det lagt opp til bompengeinnkrevjing på dette sambandet. Det vil vera av interesse å få klarheit i om departementet føreset at dette skal vera eit gratis samband og difor tilleggskompensera fylkeskommunen for bortfall av bompenginntekter, eller om dette vert ei fylkeskommunal prioritering. Ber også om at ein vurderer meirkostnadane ein slik innkrevjing vil medføra gitt at utgiftene med billettering i utgangspunktet ikkje vil ligga til grunn.

Svar:

Spørsmålet gjeld Kvinnheradspakken som Stortinget gjorde vedtak om 19. mai 2022, jf. Prop. 100 S og Innst. 301 S (2021-2022). I denne bompengepakken har det lokalt vore ønskje om innkrevjing av bompengar på ferjesambanda i Kvinnherad kommune i staden for å setje opp innkrevingspunkt langs vegen. Bompengane vil bli lagt på

som eit kronetillegg uavhengig av prisen på ferjebilletten. Det betyr at det i utgangspunktet vil bli innkravd like mykje bompengar sjølv om ferjetaksten blir endra.

Innfasing av gratis ferjer i trafikksvake samband er nærmare omtala i Prop. 115 S Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2022. Regjeringa foreslår mellom anna å auke løyvinga over rammetilskotet til fyl-

keskommunane, som vil leggje til rette for at fylkeskommunane kan innføre gratis ferje på fylkeskommunale ferjesamband med under 100 000 passasjerar årleg.

Regjeringa har ikkje lagt opp til å kompensere for bompengainntekter som skal krevjast inn på ferjesambanda som er omfatta av finansieringsopplegget for Kvinheradpakken.

SPØRSMÅL NR. 2117

Innlevert 20. mai 2022 av stortingsrepresentant Abid Raja

Besvart 30. mai 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hvordan vil regjeringen ruste fylkeskommunene til å gjennomføre fullføringsreformen, spesielt retten til læreplass eller likeverdig tilbud, retten til å ta et ekstra fagbrev og retten til å fullføre som også skal gjelde de om lag 500 000 voksne som ikke har fullført videregående opplæring?

BEGRUNNELSE:

Fullføringsreformen ble enstemmig vedtatt i Stortinget våren 2021, og det er store forventninger til innføringen av reformen. Ny opplæringslov med forskrifter skal etter planen innføres fra skolestart 2024.

Med utvidet rett til videregående vil fylkeskommunene og skolene få bedre muligheter til å ta et større ansvar for de elevene som ikke lykkes med å bestå ett eller flere fag på første forsøk, men også til å lage bedre tilpassede opplæringsløp fra starten av.

Fullføringsreformen vil ha stor betydning både for ungdommer og for voksne som av ulike grunner ikke har fullført videregående opplæring. Flere tusen ungdommer går hvert år ut av videregående opplæring uten å ha oppnådd studiekompetanse eller fagbrev. Reformen gir en rett til å ta et fagbrev til dersom man har et fagbrev fra før, eller å ta et fagbrev dersom man har studiekompetanse fra tidligere.

I tillegg styrkes arbeidet med å skaffe flere læreplasser, og elever som av ulike grunner ikke får læreplass, skal få et mye bedre tilbud enn i dag.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at flere skal få tilgang og mulighet til å ta videregående opplæring.

I statsbudsjettet for 2022 er det bevilget 832,3 mill. kroner på kap. 225, post 69 Tiltak for fullføring av videregående opplæring.

Midlene går til følgende tilskudd til fylkeskommunene:

- 370 mill. kroner for å forbedre opplæringen frem til læreplass og for å forsterke oppfølgingen av elevene ut i bedrift. Tilskuddet ble økt med 113,5 mill. kroner i regjeringens tilleggsnummer til 2022-budsjettet, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022). Tilskuddet skal bidra til å styrke fylkeskommunenes arbeid for flere læreplasser, herunder lokale initiativ om læreplassgaranti.

- 304,5 mill. kroner for at personer uten lovfestet rett til videregående opplæring skal få mulighet til å fullføre videregående opplæring. Tilskuddet legger til rette for å finansiere en utvidet rett til videregående opplæring frem til oppnådd studie- eller yrkeskompetanse. Dette bygger på kostnadsanslaget som ble presentert i Meld. St. 21 (2020-2021) Fullføringsreformen – med åpne dører til verden og fremtiden.

- 111,8 mill. kroner for at flere som allerede har studie- eller yrkeskompetanse fra videregående opplæring, skal få tilbud om å ta et fagbrev. Tilskuddet legger til rette for å finansiere en yrkesfaglig rekvalifiseringsrett i videregående opplæring.

- 46 mill. kroner for å stimulere til at flere tar i bruk ordningen Fagbrev på jobb.

I statsbudsjettet for 2022 er det også bevilget totalt 80 mill. kroner for å legge til rette for mer fleksible og tilpassede opplæringsløp i videregående opplæring. Dette er viktig for å gjøre videregående opplæring mer tilgjengelig for den voksne gruppen

Totalt legger disse bevilgningene til rette for at fylkeskommunene allerede nå kan utvide sine tilbud om videregående opplæring til nye målgrupper, i tråd med

regelendringer som er varslet i Fullføringsreformen. Tilskuddet for å forbedre opplæringen frem til læreplass og for å forsterke oppfølgingen av elevene ut i bedrift, er en del av regjeringens innsats for å sikre læreplass for alle ungdommer som er kvalifisert etter Vg2, i samarbeid med fylkeskommunene og arbeidslivet, jf. Hurdalsplattformen.

Kunnskapsdepartementet tar sikte på å legge fram en lovproposisjon for Stortinget våren 2023 om ny opplæringslov. Ny lov skal etter planen tre i kraft høsten 2024. Fylkeskommunene er allerede kompensert og vil kompenseres for økonomiske konsekvenser av lovendringer.

SPØRSMÅL NR. 2118

Innlevert 20. mai 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 1. juni 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hva er status på utdeling av pneumokokkvaksiner med dårlig holdbarhet, blir alle doser distribuert, eventuelt hvor mange er på fortsatt på lager og vil bli destruert?

BEGRUNNELSE:

Viser til mitt spørsmål 6. april i år og helseministerens raske respons på dette. Nå er det holddepunkter for at tempoet i utleveringen går langsomt, noe som medfører risiko for at vaksiner blir destruert fremfor å redde liv.

Svar:

Pneumokokk-vaksine er anbefalt til alle over 65 år. I tillegg anbefales vaksinen til pasienter som har sykdom som gir immunsvikt, pasienter som bruker medisiner som svekker immunforsvaret eller har en kronisk sykdom eller tilstand som gir økt risiko for pneumokokkinfeksjon. Folkehelseinstituttet (FHI) vurderer at det er mange i disse gruppene som ikke har tatt vaksinen eller som trenger oppfriskningsdoser, og det er derfor viktig med god tilgang på vaksine.

Tidlig i pandemien bestilte Folkehelseinstituttet langt flere doser av pneumokokkvaksinen Pneumovax enn tidligere år. En del av Pneumovax-dosene hadde kort holdbarhet (16. juni 2022). For å hindre at vaksinedoser måtte kasseres, ga Helse- og omsorgsdepartementet den 4. april 2022 Folkehelseinstituttet tillatelse til å distribuere 52 000 doser Pneumovax gratis.

Folkehelseinstituttet anbefalte at gratis-dosene kunne tilbys alle grupper som ellers anbefales pneumokokkvaksine, jfr. Vaksinasjonsveilederen, og oppmuntret kommuner og fastleger til å benytte muligheten til å øke vaksinasjonsdekningen i sine nedslagsfelt. Kommunene ble

videre oppfordret til å vurdere vaksiner av beboere på sykehjem og personer i målgruppen for vaksine som mottar hjemmesykepleie.

Det ble opprettet en egen artikkel for Pneumovax med kort holdbarhet i Folkehelseinstituttets nettbaserte bestillingsløsning vaksinebestilling.fhi.no. Det ble informert om at dosene ville bli sendt ut på vanlig måte.

Det var som angitt 52 000 doser Pneumovax med kort holdbarhet tilgjengelig for gratis utlevering. Per 24.05.2022 er det sendt ut 14 096 gratis Pneumovax-doser. Folkehelseinstituttet har fortsatt 33 346 doser med kort holdbarhet på lager. Det er mulig å bestille gratis Pneumovax frem til utgangen av mai. Det er laget en nyhetssak den 24. mai 2022 om at det nå er siste mulighet for bestilling av gratis vaksiner. Vaksiner som ikke er bestilt innen 1. juni må dessverre kasseres.

Det er flere mulige forklaringer på den begrensede etterspørselen. Helsetjenesten har vært under press over lang tid som følge av koronavaksinasjonsprogrammet. Videre ble tiden knapp for kommuner og fastleger til å planlegge vaksiner. Pneumokokkvaksinasjon anbefales hvert 10. år og det frarådes revaksiner med kortere intervall enn 3 til 5 år. Det betyr at informasjon om vaksinasjonsstatus må innhentes for den enkelte, noe som medfører merarbeid i tjenestene.

Pneumokokksykdom har ikke en like tydelig sesongvariasjon som influensa og koronasykdom. Kommunene anbefales å sikre tilbud om pneumokokkvaksine til risikogrupper separat fra organisering av høstens koronavaksiner. Pneumokokkinfeksjoner er ikke i samme grad styrt av sesong og vaksinen gir også vesentlig lengre beskyttelse enn både influensa- og koronavaksine. Vaksiner mot pneumokokker kan derfor med fordel gjøres før høsten. Ulempen er at fokuset på vaksinasjon i helsetjenesten ikke er like stort.

SPØRSMÅL NR. 2119**Innlevert 20. mai 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 30. mai 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

I styringsdialogen med Bufdir har departementet gitt en muntlig føring om at direktoratet skal skille mellom store kommersielle leverandører og andre leverandører i anskaffelsen av institusjonsplasser innen barnevernet.

Hva er bakgrunnen for at denne føringen ble gitt muntlig, hva er forventningene til Bufdir og fremdrift, og er det i tråd med anskaffelsesregelverket å diskriminere aktører på bakgrunn av konsernmodellstruktur og størrelse?

BEGRUNNELSE:

Barn som tas hånd om av barnevernet er sårbare, og det aller viktigste er at barna får et så godt tilbud som mulig. For å sikre kvalitet og kapasitet innen institusjonsbarnevernet innenfor stramme økonomiske rammer må løsningsen være gode innkjøpsrutiner og et bredt tilbud av dyktige og faglige kvalifiserte tjenestetilbydere. Tilbyderne bør konkurrere på lik linje om å gi den best tilpassede kvaliteten for et gitt beløp. Da er ikke løsningen å ekskludere tilbydere på bakgrunn av størrelse, noe som ser ut som en vilkårlig forskjellsbehandling fra departementets side.

I tildelingsbrevet til Bufdir for 2022 står det at:

«Bufdir skal i 2022 inngå ny avtaleportefølje med private leverandører av institusjonstjenester i barnevernet. Avtalene skal innrettes, så langt som mulig innenfor eksisterende rammer, slik at bruken av ideelle leverandører øker, behovet for kjøp fra kommersielle leverandører, herunder enkeltkjøp, reduseres, og at de statlige institusjonene i større grad enn i dag ivaretar barna med de største utfordringene».

Det som er nytt er at departementet i tillegg har gitt Bufdir en muntlig føring om at de skal skille mellom store kommersielle og andre små kommersielle leverandører i anskaffelsen av institusjonsplasser, og at:

«Bufdir skal søke å redusere bruken av de store kommersielle aktørene. Store kommersielle aktører skal forstås som kommersielle aktører som er organisert etter en konsernmodell».

Styrken til de store konsernene er at de har nok ressurser til å fylle de strenge kompetanse- og kvalitetskravene, som nødvendigvis må stilles i barnevernet, og evne til å sikre institusjonsplasser når det trengs over hele landet.

Det fremstår som svært uklart hvordan det å fjerne de store kommersielle aktørene skal kunne bidra til å styrke norsk barnevern og utbedre svakhetene som blant andre Riksrevisjonen har pekt på. Som det står i tildelingsbre-

vet skal Bufdir inngå ny avtaleportefølje i 2022, og jeg ber statsråden i svaret redegjøre for vurderingsgrunnlaget bak den muntlige føringen, hva Bufdir konkret skal gjøre for å sikre institusjonsplasser fra høsten av, og hvilke forventninger regjeringen har til hvor raskt dette skal gå.

Svar:

I tilleggsproposisjonen og budsjettforliket for inneverende år har vi prioritert 150 millioner kroner til omstilling og styrking av dei statlege institusjonane. Midlane skal òg leggje til rette for auka bruk av ideelle leverandørar og redusert behov for dei kommersielle aktørane. Det er eit mål for denne regjeringa å redusere kommersialiseringa i sektoren, særleg den som er knytt til store kommersielle aktørar med konsernliknande strukturar, ofte med utanlandsk eigarskap. Føringa til Bufdir er eit ledd i arbeidet med dette. Eg vil òg presisera at regjeringa er tydeleg på at endringane ikkje skal gå ut over tilbodet til barna.

Departementet si styring av Bufdir skjer skriftleg, men etatsstyringsmøter med underliggende etatar er òg ein arena for m.a. formidling av styringssignal. Dette skjer nødvendigvis i første omgang munnleg, og det omforente skriftlege referatet i etterkant utgjør normalt den formelle føringa. I dette tilfellet vart det i tillegg oversendt Bufdir ei eiga skriftliggjerding av føringa rett i etterkant av etatsstyringsmøtet. Dette fordi Bufdir var i ferd med å starte dialogen med dei kommersielle aktørane om nye avtalar.

Omstilling av dei statlege institusjonane og endringar i leverandørsamansetninga vil ha økonomiske konsekvensar. Regjeringa vil arbeide gradvis mot målet om å fase ut dei store kommersielle aktørane, og framdrift og omfang vil vere avhengig av dei årlege budsjettprosessane. Utfallet av kontraktsforhandlingane med dei ideelle og kommersielle leverandørane i inneverende år, vil òg ha betydning for kor raskt endringane kan skje. Utviklinga i behovet for institusjonsplassar framover, er i tillegg noko usikker. Regjeringas målsetjing og signala eg har gitt Bufdir, er likevel tydelege på i kva retning vi ønskjer å ta barnevernet.

Når det gjeld spørsmålet om føringa sitt forhold til innkjøpsreglementet, er det i forskrift om offentlig innkjøp § 2-4 bokstav h gitt eit unntak for dei tilfella der det offentlege skal kjøpe inn tenester som blir vurdert å utgjere utøving av offentlig myndigheit. EFTAs overvaksingsorgan (ESA) har vurdert at kjøp av institusjonsplassar i barnevernet fell inn under unntaket til EØS-avtalen for offentlig

myndighetsutøving. Dette fører til at kjøp av institusjonsplassar fell utanfor det norske innkjøpsregelverket.

SPØRSMÅL NR. 2120

Innlevert 20. mai 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 1. juni 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvorfor setter ikke regjeringen av en eneste krone ekstra til fastlegene i revidert nasjonalbudsjett, når 150 000 norske innbyggere står uten fastlege og det i valgkampen ble lovet å gi bevilgninger på opp mot 4 milliarder kroner til fastlegene?

BEGRUNNELSE:

I valgkampen lovet AP og Ingvild Kjerkol store midler for å redde fastlegeordningen. Kjerkol gikk høyt på banen og lovet å møte tett opp mot Legeforeningens krav på rundt 4 milliarder kroner til å redde fastlegeordningen. I regjeringens første statsbudsjett kom det en tilleggsbevilgning på 100 millioner kroner, og i revidert nasjonalbudsjett kom det ikke noen ting. Med grunnbeløp (tilskuddet) til fastlegene på 1,7 milliarder kroner, kan man trygt si at regjeringen er langt unna å nå Legeforeningens krav om at man må opp i 4 mrd. kroner som både leger og vanlige folk opplevde at ble lovet av Arbeiderpartiet i valgkampen.

I dag er det rundt 150 000 norske innbyggere som står uten fastlege, til tross for at alle har krav på det. Dette er en viktig sak for veldig mange, og når lovnadene i valgkampen var store, mens resultatene er lave, er det mange som føler seg lurt. Fremskrittspartiet mener det er viktig å sette i gang tiltak for å redde fastlegeordningen umiddelbart. Samfunnet står i en vanskelig situasjon, og 150 000 mennesker får ikke resepter, hjelp og sykemeldinger, på grunn av mangelen på fastleger. I Dagens Medisin kan man lese at Nils Kristian Klev i Allmennlegeforeningen si at regjeringen fremstår som helt handlingslammet og at enda flere vil miste fastlegen sin. Det er jo interessant å vite om statsråden er tilfreds med en sånn omtale av jobben hun og regjeringen har gjort.

Svar:

I løpet av tre uker høsten 2021 sørget regjeringen for at det ble bevilget 100 mill. kroner mer til allmennlegetjenesten

enn det regjeringen Solberg hadde lagt opp til. Da prioriterte vi legevakt og flere ALIS-avtaler. Basistilskuddet økte med 205 mill. kroner i 2022. I løpet av handlingsplanperioden er basistilskuddet styrket med 555 mill. kroner. Til sammen ble fastlegeordningen styrket med 400 mill. kroner i statsbudsjettet for 2022. Kommunerammen ble også styrket i tilleggsproposisjonen. Kommunerammen ble også styrket med 1,5 milliarder i tilleggsproposisjonen, noe som setter kommunene bedre i stand til å finne gode lokale løsninger for allmennlegetjenesten.

Utover ALIS-avtaler, styrket basistilskudd og tilskudd til legevakt, er det også innført introduksjonsavtaler i 2022 som letter spesialiseringsløpet for leger som jobber andre steder innenfor allmennlegetjenesten enn i fastlegekontorer. Introduksjonsavtaler gir i tillegg leger som synes det høres faglig interessant ut med fastlegevirksomheten, men ikke er klare for å kjøpe en praksis, muligheten til å prøve seg på et fastlegekontor i en periode på to år. Det er god søknad til ordningen. Det foretas også en gjennomgang av attester og erklæringer som leger utsteder for å forenkle eller ta bort oppgaver. Digitale verktøy og mer flerfaglighet skal også være med på å forenkle arbeidsdagen og redusere fastlegenes arbeidsbelastning.

Da jeg ble helseminister i oktober var jeg tydelig på at utfordringene ikke løses i et revidert budsjett, men må tas gjennom strukturelle grep i de ordinære budsjettene. Det er først i 2023-budsjettet at Støre-regjeringen legger fram sitt første egne budsjett. Her vil vi følge opp allmennlegetjenesten, og det vil være en av mine viktigste prioriteringer.

SPØRSMÅL NR. 2121**Innlevert 20. mai 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 31. mai 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvilke vurderinger eller krav ligger til grunn for behandling av en søknad for en naprapat som anvender yrket sitt i en annen stilling enn rent klinisk?

BEGRUNNELSE:

Helsedirektoratet har tidligere informert om at pålagt turnustjeneste for naprapater ikke skal ha en tilbakevirkende kraft på de som allerede er klare med utdannelsen.

Det sies nå likevel fra direktoratet at man skal være yrkesaktiv pr. 1. mai 2022 for å kunne få innvilget søknad om autorisasjon. Det blir dog tatt hensyn til om man er i fødselspermisjon eller sykdom. Dersom man ikke har vært registrert yrkesaktiv naprapat pr denne datoen, vil de vurdere individuell søknad. Ved en slik individuell behandling vil det raskt bli forskjell på vurderingen ut fra hvem saksbehandler som vurderer.

Mange naprapater med lang yrkeserfaring anvender yrket sitt på andre måter, for eksempel administrativt eller gjennom forskning. Mange tar også etterutdanning innen andre yrker som sykepleie o.l., men med ønske om å komme tilbake til jobb som naprapater. Det er derfor uheldig at disse menneskene skal bli pålagt å gjennomføre turnusen sin enda en gang for å få autorisasjon.

Regelen bør være en ikke-tilbakevirkende kraft for de som har gjennomført utdannelsen og turnusåret bør gjel-

de for de studentene som er klare med utdannelsen fra våren 2022.

Svar:

Grunnlaget for autorisasjon som naprapat er naprapatutdanning etterfulgt av ett års veiledet praksis. Det er imidlertid i en overgangsperiode gjort unntak for kravet om veiledet praksis for én særskilt gruppe, og det er personer som kan dokumentere at de er etablerte naprapater i Norge per 1. mai 2022, dvs. på tidspunktet da autorisasjon ble et krav for å arbeide i yrket.

Begrunnelsen for å unnta én særskilt gruppe fra kravet om veiledet praksis, dvs. stille lavere krav, er å ivareta personer som var etablerte naprapater på tidspunktet da autorisasjon ble et krav for å utøve yrket. Det anses hensiktsmessig å la denne gruppen ha mulighet til å fortsette i sitt yrke uten å pålegges ytterlige krav. Personer som dokumenterer et arbeidsforhold som naprapat per 1. mai 2022, men som har fravær fra yrket som for eksempel skyldes foreldrepermisjon eller sykdom - er å anse som etablerte naprapater. De som ikke var etablerte naprapater per 1. mai 2022, var ikke yrkesaktive på tidspunktet da autorisasjon ble et krav og omfattes derfor ikke av unntaket.

Når det gjelder informasjon utad om hvilke krav som gjelder for å omfattes av unntaket, opplyser Helsedirektoratet at informasjon om kravet om å være yrkesaktiv er publisert på deres nettsider.

SPØRSMÅL NR. 2122**Innlevert 20. mai 2022 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 24. mai 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvordan følger statsråden opp Stortingets vedtak om å starte planleggingen for gjenåpning av passasjer- og godstrafikk på Østre linje, også mellom Mysen-Rakkestad-Sarpsborg, og når anser statsråden at gjenåpningen kan iverksettes?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Meld. St. 20 (2020-2021) Nasjonal transportplan 2022-2033 vedtok Stortinget å be regjeringen å starte planleggingen av gjenåpning av Østfoldbanens østre linje for både persontrafikk og godstransport, også mellom Mysen-Rakkestad-Sarpsborg, i NTPs første planperiode.

Statsråd Knut Arild Hareide uttalte på spørsmål i Dokument nr. 15:2490 (2020-2021) i fjor at Samferdselsdepartementet ville be Jernbanedirektoratet sette i gang nødvendig utredning og planlegging for å følge opp Stortingets vedtak.

Svar:

Isupplerende tildelingsbrev nr. 6 (2021), som ble oversendt til Jernbanedirektoratet den 10. september 2021, fulgte

Samferdselsdepartementet opp anmodningsvedtaket ved å be Jernbanedirektoratet påbegynte en utredning av mulighetene for gjenåpning av Østfoldbanens Østre linje for både persontrafikk og godstransport. Direktoratet er nå godt i gang med dette arbeidet, og departementet forventer å motta vurderingene innen 1. juni 2022. Etter at utredningen er oversendt til Samferdselsdepartementet vil regjeringen ta stilling til saken.

SPØRSMÅL NR. 2123

Innlevert 20. mai 2022 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 30. mai 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan ministeren forklare hvorfor fergestrekningen Drag-Tysfjord, som vitterlig er et trafikksvakt samband, er utelatt fra ordningen om gratis ferge til lokalsamfunnet, pendlere og næringsliv?

BEGRUNNELSE:

I revidert nasjonalbudsjettet legger regjeringen 89 millioner kroner for å gjøre trafikksvake fergesamband gratis. I Nordland er det 13 samband som har under 100 000 passasjerer. Blant dem er fergesambandet mellom Kjøpsvik og Drag over Tysfjorden. Men dette sambandet er IKKE på lista over gratisferge. Dette begrunnes i at en halv times kjøretur fra Drag ligger fergesambandet Skarberget-Bognes, som har langt over 100 000 passasjerer, og dermed ikke er gratis.

Sambandet Drag-Kjøpsvik er en viktig pendlerferge for innbyggerne i Hamarøy kommune, den har en viktig funksjon for næringslivet og brukes i stor grad av lokale. At denne fergen ikke blir gratis føles veldig urettferdig lokalt all den tid andre likestilte lokalsamfunn har fått lovnader om gratis ferge.

Svar:

Statens vegvesen opplyser at de to ferjesambandene på E6 og rv 827 over Tysfjorden kan håndtere mye av denne samme trafikken og fungerer i stor grad som supplement til hverandre. Det er grunnen til at det ikke foreslås å innføre gratis ferje på riksvegferjesambandet Drag-Kjøpsvik.

Sambandet har en egen omtale i Prop. 115 S (2021–2022) side 200-201. Der heter det blant annet:

«Riksveiferjesambandet Drag-Kjøpsvik i Nordland hadde under 100 000 passasjerer i 2019, men har klare grenseflater til riksveiferjesambandet Bognes-Skarberget, da begge sambandene krysser Tysfjorden. For å unngå stor overflytting av trafikk fra Bognes-Skarberget, med de kapasitetsmessige konsekvenser dette vil kunne ha, foreslår ikke regjeringen å gjøre sambandet Drag-Kjøpsvik gratis.»

Som et tilleggsmoment nevnes dessuten at Statens vegvesen opplyser at det er usikkert om sambandet faktisk hadde under 100 000 passasjerer i 2019. Årsaken til usikkerheten knytter seg til at det i 2019 ble innført et nytt betalingsystem der det ble gratis å reise som passasjerer. Med stor sannsynlighet har dette påvirket registreringen av passasjerstatistikk for året 2019. Som et eksempel falt antall fraktede kjøretøy med 2,8 pst. fra 2018 til 2019 (fra 62 642 kjøretøy til 60 886 kjøretøy) mens antall passasjerer (inkl. fører) falt med 24,4 pst (fra 107 707 passasjerer til 81 423 passasjerer).

SPØRSMÅL NR. 2124**Innlevert 20. mai 2022 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen****Besvart 30. mai 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Stiller statsråden seg bak den rådgivende overlegen i NAV sine uttalelser og bør NAV, etter statsrådets syn, formidle slike holdninger og hva vil statsråden foreta seg for å forsikre seg om at syke ikke blir mistenkeliggjort og dermed får det vanskeligere i møte med NAV?

BEGRUNNELSE:

I et foredrag fra 2019 (<https://www.youtube.com/watch?v=YdOE8fZ0aIc>) som nå verserer i sosiale medier gir en rådgivende overlege i NAV, Gudleik Leir, råd til bedrifter både om å bestride sykemeldinger oftere og understreker at arbeidsgiver kan kreve at «ansatte skal møte hver dag, for eksempel ved liggende transport for å dokumentere at funksjonstapet fortsatt er der.» I samme foredrag hevdes det også at sykemelding kun er en leges mening og at leger er ute av stand til å vurdere funksjon. Arbeidsgivere rådes i dette foredraget til å unngå legen, og i stedet «gripe pasienten før legen gjør det, etterpå er det for seint.» Siden dette foredraget er i regi av NAV arbeidslivssenter i Oslo, og den samme overlegen fremdeles holder foredrag, så er det grunn til å anta at dette er avklart innad i etaten. Rødt er bekymret for om dette gir uttrykk for en generell holdning til sykemeldte innad i NAV.

Det er en utfordring at mange syke og uføre møtes med mistro og mistenkeliggjøring, noe som kan bli en ekstra tilleggsbelastning for den syke. I mange år har politiske signaler til NAV vært at man må stramme inn på ytelsene. Rødt frykter at disse signalene kombinert med en uheldig retorikk fra enkelte politikere, har ført til at NAV i noen tilfeller gjør det vanskeligere for sykemeldte og uføre enn nødvendig.

Svar:

Jeg har forståelse for at det stilles spørsmål ved sitatene som gjengis i spørsmålene fra stortingsrepresentant Martinussen. Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at dette er formuleringer som ikke gir et riktig bilde av hvordan etaten møter sykemeldte i oppfølgingsarbeidet.

Den forebyggende og inkluderende innsatsen for å bidra til redusert sykefravær skal være forankret på arbeidsplassen. Arbeids- og velferdsetaten skal ha god dialog med arbeidsgiverne og bidra til å støtte opp under det bedriftsinterne sykefraværsarbeidet med de virkemidler etaten har. I sykefraværsoppfølgingen kreves det sam-

handling mellom arbeidstakerne, arbeidsgiverne og behandlere.

I forlengelsen av dette vil jeg kort redegjøre for rollen til de rådgivende overlegene i Arbeids- og velferdsetaten. Disse bistår veiledere og saksbehandlere med kompetanseoverføring og rådgivning i helserelaterte brukersaker. Gjennom å benytte sitt trygdemedisinske skjønn, forankret i folketrygdens sykdomsbegrep, etatens standarder og konsensus bidrar de rådgivende overlegene til å sikre enhetlig praksis i etaten og pålitelig forvaltning av folketrygden.

Direktoratet viser også til at de rådgivende overlegene har en rolle i å bidra til kompetansebygging og samarbeid med helsetjenesten. De skal også bidra til samfunnsopplysning i trygdemedisin, for eksempel overfor arbeidsgivere. Rådgivende overleger deltar derfor på seminarer, debatter og i media. Gjennom kompetansebygging hos helsetjenesten og arbeidsgivere kan de rådgivende overlegene bidra til økt kunnskap om helse og arbeid, forebygging av sykefravær og tilrettelegging. Med sin trygdemedisinske kompetanse skal de ha særlig oppmerksomhet på arbeid og aktivitet tross sykdom. De bidrar med dette til at arbeidsgivere kan ta sitt ansvar for oppfølging og tilrettelegging, og til å få et godt samarbeid mellom arbeidsgiver, arbeidstaker, behandler og Arbeids- og velferdsetaten.

Arbeids- og velferdsetaten skal forvalte folketrygdlovens bestemmelser om aktivitetsplikt og medvirkningsplikt. Sykmeldte skal møtes med respekt, og etaten skal gi oppfølging ut fra deres behov og situasjon. Oppfølging av sykmeldte er tema som jevnlig tas opp i styringsdialogen med Arbeids- og velferdsdirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 2125

Innlevert 20. mai 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik

Besvart 30. mai 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til en gjennomgang av forliksrådsordningen?

BEGRUNNELSE:

Dagens forliksråd er tiltenkt å fungere som en lavterskel tvisteløsningsarena, som skal bidra til at ikke alle konflikter må tas til de ordinære domstolene. Dette formålet har blitt enda viktigere som følge av at sakskostnadene ved ordinær domstolsbehandling har økt med 92% det siste tiåret. For mange er forliksrådet den eneste reelle tvisteløsningsarenaen de kan benytte seg av, grunnet kostnadene forbundet med å ta en sak til de ordinære domstolene.

Enkelte av brukerne av forliksrådet opplever at ordningen lider av mangler:

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden i forliksrådene ved utgangen av oktober 2021 var på 107 dager. Dette er svært uheldig, da tvisteloven §6-11 åpner for at behandlingen i forliksrådet innstilles ved krav fra en part, dersom saken ikke er avsluttet innen tre måneder etter at forliksklagen ble forkynt.

Det føres ikke årlig statistikk over avgjørelsene fra forliksrådet, noe som vanskeliggjør kontroll med organet. I 2018 ble det innhentet tall i forbindelse med arbeid med Prop. 133 L (2018-2019). I følge disse tallene endte kun 4 % av sakene med dom, og kun 6 % av sakene endte med forlik. De resterende sakene endte med fraværdom og innstilling. Til sammenligning blir ca. 75 % av sakene for husleietvistutvalget forlikt. Medlemmene av forliksrådet har ikke formell juridisk kompetanse. Saksleder av husleietvistutvalget er jurist med spesialkompetanse i husleierett.

Formålet med forliksrådet er videre å legge til rette for mekling mellom partene. Forliksrådets medlemmer har derimot heller ingen formell meklingskompetanse. Mekling i forliksrådet fører sjeldent frem: kun 6% av sakene i 2018 endte med forlik. Det er også problematisk at samme medlemmer av forliksrådet opptrer som både mekler og dommer, noe som er i strid med god meklingskikk.

Etter EMK art. 6 nr. 1 skal dommer inneholde en tilstrekkelig begrunnelse. I 2001 foretok Tvistelovutvalget en undersøkelse av om dommene avsagt i forliksrådet var tilstrekkelig begrunnet. Utvalget kom frem til at 21 % av dommene ikke oppfylte minstekravene som stilles til begrunnelse av dommer etter EMK, og konkluderte med at

kvaliteten på dommene som avsies i forliksrådene samlet sett ikke var tilstrekkelig gode.

Svar:

Et sentralt hensyn i tvisteloven, som gjennomgående søker å stille krav til forutgående mekling og avklaring, er at flest mulig saker bør få sin løsning på lavest mulig nivå og med lavest mulig kostnad. Det var et uttalt mål med tvistemålsreformen at flest mulig tvister kan bli løst utenfor domstolene. Jeg vil i den anledning understreke at mekling er det primære målet med forliksrådsbehandling. For å legge til rette for en enkel, hurtig og billig tvisteløsning, har forliksrådet også begrenset domsmyndighet.

Disse hensynene ble gjentatt som begrunnelse for endringene i tvistelovens verdigrenser som trådte i kraft 1. juli 2020. Utover en oppjustering av beløpsgrensen for obligatorisk forliksrådsbehandling ut fra økningen i pengeverdien, hadde endringen til formål at det i noen flere saker legges til rette for et meklings- og tvisteløsningstilbud som er billigere både for partene og samfunnet, og som et tilbud til parter med begrenset økonomi. Se blant annet Prop. 113 L (2018-2019) Endringer i tvisteloven (verdигrensene) punkt 3.4 side 11:

«Forliksrådet er et lekmannsorgan med en enkelt saksbehandlingsform. Dette har den fordel at en forliksrådsbehandling er svært lite kostnadskrevende både for partene og for samfunnet sammenlignet med behandling i de ordinære domstolene. At man ved forliksrådsbehandling kan få løst tvister endelig, enten ved forlik eller dom, uten store kostnader for partene, taler etter departementets syn for at forliksrådsbehandling bør benyttes i flere saker, slik et forslag om å heve beløpsgrensen vil medføre.»

Jeg mener på denne bakgrunn at forliksrådene er en lavterskel tvisteløsningsarena.

Rask saksavvikling er et sentralt hensyn i forliksrådsinstituttet. Representanten viser i begrunnelsen for spørsmålet til at høy gjennomsnittlig saksbehandlingstid i forliksrådene er uheldig, da en part kan kreve saken innstilt dersom den ikke er avsluttet innen tre måneder etter at forliksklagen ble forkynt, jf. tvisteloven § 6-11 fjerde ledd andre punktum. Dette ble også tatt opp i et spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Ingunn Foss 19. mai 2022 (nr. 2092). Som nevnt i svaret til Foss, mener jeg det er uheldig når saker som ut fra art og omfang ville vært egnet for forliksrådsbehandling innstilles,

og at hensynet til at flest mulig egnede saker bør avgjøres i forliksrådet kan tale for å vurdere reguleringen av denne tremånedersfristen.

Det foreligger ingen planer om en gjennomgang av forliksrådsordningen. Jeg merker meg at stortingsrepresentanten til sammenligning viser til at om lag 75 prosent av sakene for Husleietvistutvalget blir forlikte. Til forskjell fra forliksrådet, har saksleder i Husleietvistutvalget juridisk kompetanse i husleierett. Spørsmålet om det bør stilles krav om bestemte faglige kvalifikasjoner til medlemmene i forliksrådet, har vært vurdert flere ganger, blant annet i utredningene til Småkravsutvalget (NOU 1982: 40), Tvistemålsutvalget (NOU 2001: 32) og Lekdommerutvalget (NOU 2002: 11). Konklusjonene, som departementet sluttet seg til, var at utbygging av forliksrådet i form av juridisk kompetanse ikke var veien å gå. Det ble blant annet

vist til at det er en fare for at man ved å gjøre forliksrådet til et fagdommerorgan vil miste det som er forliksrådenes viktigste fortrinn, nemlig evnen til å behandle et meget stort antall små saker på en rask, enkel og uformell måte, med vekt på å finne praktiske løsninger. I stedet stilles det krav om at det bare kan velges medlemmer til forliksrådet som er «særlig egnet til oppgaven», jf. domstolloven § 56 andre ledd.

Når det gjelder forliksrådets avgjørelser, følger det av tvisteloven § 6-12 tredje ledd at i saker hvor det er tvist, skal dommen begrunnes. I begrunnelsen skal forliksrådet kort forklare hva saken gjelder, gjengi partenes påstander og redegjøre for de momenter forliksrådet har lagt avgjørende vekt på ved avgjørelsen. Forliksrådet kan bare avsi dom hvis medlemmene er enige om at grunnlaget er tilstrekkelig, jf. tvisteloven § 6-10 fjerde ledd.

SPØRSMÅL NR. 2126

Innlevert 20. mai 2022 av stortingsrepresentant Abid Raja

Besvart 3. juni 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sørge for «langsiktighet og evne til stabilitet og til å planlegge», slik Nobelprisvinnerne May-Britt Moser og Edvard Moser etterlyser i en uttalelse til NRK?

BEGRUNNELSE:

Det er en alvorlig situasjon i det norske forskningsmiljøet etter at nyheten kom forrige uke om at hele Forskningsrådets styre er kastet, det er opprettet et interimsstyre og det varsles stans i tildelingene til en rekke prosjekter.

Ifølge Forskerforum er det foreslåtte en rekke tiltak for å spare penger, blant annet å justere støtte til EUDeltakelse for instituttsektoren, 20 pst. i redusert tildeling i 2022 og utlysning i 2023 for postene som går mest i minus, forskyve utlysningen til forskningsinfrastruktur, skyve oppstart av SFF og utlysning av SFI, tildele prosjekter som normalt i 2022, men utsette første betaling til 2023, redusere tildelingsramme på samtlige budsjettformål med 20 prosent i 2022, ikke lyse ut fri prosjektstøtte (med unntak av Unge talenter) i 2023 og å ikke lyse ut Helsesatsingene i 2023.

Dette kan bety at mange forskere kanskje ikke har lønn neste år, noen må kanskje slutte og andre kan

komme til å reise utenlands. Da mister Norge gode forskere som har tatt lang tid å trene opp.

Dette har fått de norske Nobelprisvinnerne May-Britt Moser og Edvard Moser til å reagere. De uttrykker at de er avhengige av langsiktighet og evne til stabilitet og til å planlegge.

Svar:

Regjeringen jobber nå med å få kontroll over den vanskelige økonomiske situasjonen i Forskningsrådet. Jeg har forståelse for at situasjonen skaper usikkerhet i forsknings- og innovasjonsmiljøer i Norge, og derfor jobber vi med å finne gode løsninger. Dette gjør vi i samarbeid med Forskningsrådet, slik at løsningene kan bli langsiktige og begrenser konsekvensene i så stor grad som mulig.

Norsk forskningspolitikk ligger fast. Forskningsmiljøene og Forskningsrådet kan også framover regne med stabile og langsiktige inntekter på om lag dagens nivå. Stortinget fastsetter rammene for Forskningsrådets bevilgning. Forskningsrådet kan ikke framover fortsette en praksis der de forplikter seg til utbetalinger langt over denne bevilgningen. Vi er nødt til å raskest mulig få kontroll over den økonomiske situasjonen i Forskningsrådet – også for å sørge for forutsigbarhet for norske forsknings- og innovasjonsmiljøer.

SPØRSMÅL NR. 2127**Innlevert 22. mai 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 31. mai 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Stortinget vedtok i februar i år å be regjeringen legge fram ei heilskapleg stortingsmelding om dyrevelferd som omfattar både produksjonsdyr i landbruket, kjæledyr og fiskeoppdrett, seinast i vårsesjonen 2023.

Kva er status for arbeidet med denne stortingsmeldinga?

GRUNNGJEVING:

Stortinget sitt vedtak som det er synt til i spørsmålet, vart gjort i samband med handsaminga av Venstre sitt representantforslag om styrka dyrevelferd for produksjonsdyr, jmf. Dok. 8:25S (2021-2022).

Av vedtaket framgår det at Regjeringa vert beden om å greie ut og foreslå konkrete tiltak i meldinga både for be- tra dyrevelferd generelt og for spesifikke artar/grupper av dyr, herunder følgjande tema:

- å greie ut korleis økonomiske verkemiddel i landb- rukspolitikken kan innrettast på ein måte som løner god dyrevelferd.
- å greie ut korleis norsk regelverk vil måtte endrast ved implementering av EU sitt varsla forbod mot hald av dyr i bur og trange bingar.
- å greie ut Mattilsynet sin kontroll- og rettleiingsfunks- jon og trong for ressursar for å sikre tilstrekkeleg op- pfølgning av dyrevelferden i landbruket.

- å greie ut merkeordningar som gjer det lettare for forbrukaren å velje dyrevenlege produkt. Ei slik merke- ordning kan vere statleg eller privat.

Stortinget vedtok også at dyrevelferdsmeldinga må byg- gjø på oppdatert kunnskap om dyrevelferd med utgang- spunkt i faglege og faktiske tilhøve.

Svar:

Norsk jordbruk har og skal fremdeles ha en dyrevelferd i verdstoppen. For å sikre dette må vi

oppretholde og utvikle et godt og strengt regelverk for dyrevelferd, basert på kunnskap om dyrenes behov. Vi har derfor startet arbeidet med en Stortingsmelding om dyrevelferd.

Stortingsmeldingen vil gjennomgå status når det gjelder kunnskap om velferd hos de dyrene som loven gjelder for. Både i Norge og resten av Europa har forbr- rukerne økt oppmerksomhet på hvordan dyr blir hånd- tert. EU har også signalisert en større gjennomgang av regelverk om dyrevelferd. Arbeidet med meldingen må også se på de endringer som eventuelt foreslås der. Vi tar sikte på å avholde et åpent innspillmøte for alle relevante aktører før sommerferien. Det vil selvsagt være anledning til å sende skriftlige innspill i etterkant.

SPØRSMÅL NR. 2128**Innlevert 22. mai 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 7. juni 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Aksepterer statsråden at Skien kommune nekter ME-syke tilpasset hjelp bare fordi at hjelpen kommer fra private aktører?

BEGRUNNELSE:

Telemarksavisa kunne 21. mai fortelle om Katrine som har ME. Hun ligger store deler av dagen i seng og er ekstremt følsom for lyd og lys. I februar ble Katrine verre og hun og ektemannen søkte, med hjelp av fastlegen om plass på Røysumtunet, som i samarbeid med ME-foreningen driv- er omsorg og rehabilitering av ME-syke. Det tok ikke lang tid før avslaget fra kommunen kom. Hovedbegrunnelsen

for avslaget var rystende: Skien kommune vil ikke gi omsorgsplass på Røysumtunet fordi de ikke kjøper tjenester av det private. Det er nesten ikke til å tro.

Skien kommune har et annet tilbud, men dette mener Katrine og ektemannen ikke passer dem. FrP forstår at den enkelte pasient er unik og derfor har ulike behov. Det var mye av grunnen til at FrP kjempet for fritt behandlingsvalg, og vil at dette skulle gjelde flere tjenester, ikke færre, som regjeringen. Spørsmålsstiller håper statsråden er enig i at det viktigste er at syke får hjelp, ikke hvem som tilbyr denne hjelpen.

Svar:

I samsvar med prinsippene nedfelt i kommuneloven, gir helse- og omsorgstjenesteloven kommunene stor frihet til å organisere sine helse- og omsorgstjenester ut fra hva som finnes mest hensiktsmessig med tanke på lokale forhold og behov. Det følger direkte av lovens § 3-

1 at den enkelte kommune selv avgjør om den ønsker å yte tjenestene selv, eller om den velger å inngå avtale med andre offentlige eller private tjenesteytere om lever-

ing av tjenester. Uavhengig av hvordan den enkelte kommune velger å organisere sine tjenester, så er

kommunen pålagt å sørge for at personer som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Det skal foretas en individuell vurdering av pasientens/brukerens tjenestebehov, og på denne bakgrunn skal kommunen sørge for at vedkommende får et forsvarlig og adekvat tjenestetilbud. Det følger videre av pasient- og brukerrettighetsloven at pasient eller bruker har rett til å medvirke ved gjennomføring av helse- og omsorgstjenester. Pasient eller bruker har blant annet rett til å medvirke ved valg mellom tilgjengelige og forsvarlige tjenesteformer. Det er imidlertid kommunen som på bakgrunn av en helhetsvurdering avgjør hvilke tjenester som gis den enkelte. Jeg må be om forståelse for at jeg ikke kan uttale meg om den konkrete saken fra Skien kommune som representanten viser til. Jeg vil imidlertid vise til at dersom det oppstår uenighet mellom kommunen og pasient/bruker om hvorvidt det ytes et forsvarlig og adekvat tjenestetilbud, så kan saken klages inn til statsforvalter som tilsynsmyndighet.

SPØRSMÅL NR. 2129

Innlevert 22. mai 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 27. mai 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Statsråden har tidligere ved flere anledninger sagt at næringslivet må tåle svingninger. Kraftprisene er nå skyhøye på åttende, snart niende måneden på rad, med stadig nye prisrekorder, som høyeste kvartalpris noensinne, høyeste månedspris i mars måned noensinne, dyreste strømpriser i hele Europa 7 ganger så langt, og mer. En svingning betinger at prisene går ned også. Det kan vanskelig kalles en svingning når prisen er vedvarende skyhøy.

Når vil regjeringen forstå alvoret og bistå næringsliv som sliter pga. strømprisene, og vil man ta grep før ellers levedyktig næringsliv ruineres av skyhøye strømpriser?

BEGRUNNELSE:

Strømstøtten til private er forlenget ut mars 2023, altså forventer man vedvarende høye priser framover. Ministeren og regjeringen snakker om svingninger i prisene som næringslivet må tåle, men når prisene er vedvarende skyhøye så er det ikke svingning. Regjeringen tar ikke grep

for å redusere krafteksporten, slik at prisene framover forventes å fortsatt være høye.

Svar:

Ekstraordinære forhold har ført til uvanlig høye strømpriser i den senere tid, og det er komplekse årsakssammenhenger. Dette har ført til økte kostnader for bedrifter. Regjeringen har stor forståelse for at dette kan være krevende.

Hvorvidt næringslivet eventuelt skal kompenseres for høye strømpriser eller andre innsatsfaktorer må bygge på en bred vurdering der mange hensyn er relevante. Vi må hele tiden vurdere grensen mellom hva som er bedriftens ansvar og statens ansvar. Vi må generelt være varsomme med å ta grep som flytter ansvaret for å drive for egen regning og risiko fra bedriftene til skattebetalerne. Norsk næringsliv er også vant til å håndtere endringer i prisen på innsatsfaktorer. Når det gjelder den delen av industrien

som bruker mest energi har disse i betydelig grad sikret seg ved langsiktige kraftavtaler.

Regjeringen legger stor vekt på en trygg økonomisk styring. Utgifter som følger av den ekstraordinære situasjonen vi står i nå, blant annet som følge av krigen i Ukraina, må prioriteres innenfor en samlet ansvarlig økonomisk ramme. I en situasjon med høy aktivitet i økonomien, der arbeidsledigheten er lav og næringslivet melder om stort behov for arbeidskraft, kan økt oljepengebruk forsterke presset på priser og bidra til høyere rente. Det er ikke privatøkonomien til folk og næringslivet tjent med.

Jeg har regelmessig dialog med partene i arbeidslivet og møter bedrifter fra hele bredden av næringslivet og lytter til deres situasjon. Regjeringen følger situasjonen i strømmarkedet og effektene for bedrifter. Vi utelukker ikke å ta nye grep for å avbøte situasjonen dersom det skulle bli nødvendig. Men som sagt, det er flere gode grunner til å være forsiktig med pengebruken.

Det viktigste vi kan gjøre for å sikre en trygg og stabil forsyning av kraft fremover er å sørge for å få opp tempo-

et i ny kraftutbygging. Utbygging av fornybar energi er høyt prioritert av regjeringen. Regjeringen har satt ned en energikommisjon med et bredt mandat og satt i gang en rekke utredninger. En av hovedoppgavene til kommisjonen er å kartlegge energibehovene og foreslå økt energiproduksjon, med mål om at Norge fortsatt skal ha overskuddsproduksjon av kraft slik at norsk industri og strømkunder fortsatt skal ha rikelig tilgang på fornybar kraft.

I tillegg til energikommisjonen har regjeringen satt i gang en grundig og bred gjennomgang som skal vurdere årsakene til årets situasjon og risikoen for at liknende situasjoner kan oppstå igjen. Det er også i gang utredninger som skal se på økonomiske og velferdsmessig virkninger av høye kraftpriser, utredning av ulike foreslåtte tiltak i kraftmarkedet, som magasinrestriksjoner og makspris, og en gjennomgang av prissikringsmulighetene i de finansielle markedene. Utredningene vil gi oss et godt kunnskapsgrunnlag for utformingen av energipolitikken i årene fremover.

SPØRSMÅL NR. 2130

Innlevert 22. mai 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 30. mai 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Nettselskaper må erstatte nettap, altså differansen mellom mengden strøm som blir produsert og matet inn i nettet og mengden strøm som blir levert. Tapet må nettselskapene kjøpe tilbake til markedspris, ikke systempris. Det vil si at jo høyere strømprisen er, jo mer kostbar blir også nettapene, og dermed økes nettleien strømkundene må betale.

Kan statsråden avklare om regjeringen ser på mulighetene for at nettap kjøpes til systempris, istedenfor spotpris, og slik redusere kostnaden for husholdninger og næringsliv?

BEGRUNNELSE:

Når nettselskaper overfører strømmen, forsvinner noe av strømmen på veien. Dette kalles nettap. Det er fysiske lover, og skjer alltid når man frakter strøm. Normalt forsvinner rundt 10% av strømmen som fraktes via linjer og kabler i strømmettet fra den produseres og mates inn i nettet og til den blir levert. Dette er nettap, og den må nettselskapene kjøpe tilbake til markedspris.

Når strømprisene er så høye som de er nå, gir det økte kostnader for nettselskapene. Denne kostnaden må beregnes som andre kostnader til drift og vedlikehold av nettet, og påvirker derfor nettleien til kunden i stor grad.

Kunder rammes derfor trippelt av høye strømpriser, de høye strømprisene i seg selv, mva. på de høye prisene, og deretter økt nettleie pga. de høye strømprisene. Ber om at regjeringen gjøre noe med dette.

Svar:

Nettselskapenes inntekter er underlagt en streng regulering, og det er Regulerings-myndigheten for energi (RME) som er reguleringsmyndighet. Inntektsrammereguleringen skal ivareta de økonomiske rammebetingelsene til nettselskapene, samtidig som den skal ivareta nettkundene gjennom å sørge for at størrelsen på nettleien er rimelig. Energiloven gir ikke departementet adgang til å instruere RME om vedtak om inntektsrammer.

Nettapskostnaden inngår i nettselskapenes kostnadsgrunnlag, som benyttes når RME beregner inntektsrammen for nettselskapene. Det er derfor riktig, som

spørsmålsstiller legger til grunn, at nettapkostnaden dekkes inn igjen gjennom nettleien som kundene betaler. RME beregner nettapkostnaden ved å multiplisere det fysiske nettapet i MWh med en referansepris på kraft. Referanseprisen varierer mellom nettselskapene avhengig av hvilket prisområde de er lokalisert i. Nettselskapene kan ikke påvirke referanseprisen på kraft, men de har likevel insentiver til å gjøre gode kraftkjøp. Hvis selskapene klarer å kjøpe kraft til en pris som er lavere enn referanseprisen på kraft, vil differansen mellom prisene være et rent overskudd for selskapet. Nettselskapene har også insentiver til å redusere det fysiske nettapet gjennom driften, utnyttelsen og utviklingen av strømmettet.

Systemprisen er ikke en reell markedspris som man kan kjøpe kraft til. Det er en fiktiv pris som forteller hva

markedsprisen ville vært i hele Norden dersom det ikke hadde vært noen flaskehals i nettet. I dagens situasjon vil systemprisen ofte kunne avvike fra den faktiske prisen nettselskapene må betale. For nettselskap i sørlige prisområder vil systemprisen ofte være for lav, mens den vil være for høy for nettselskap i nord. Jeg mener RMEs bruk av referansepris i reguleringen vil være det som i størst mulig grad bidrar til at nettleien fastsettes med utgangspunkt i nettselskapenes faktiske kostnader.

For å redusere byrdene av de høye strømprisene har regjeringen iverksatt flere kraftfulle tiltak, blant annet økt bostøtte, strømstøtteordningen til husholdningene og redusert elavgift.

SPØRSMÅL NR. 2131

Innlevert 23. mai 2022 av stortingsrepresentant Morten Wold

Besvart 1. juni 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre tilstrekkelig antall parkeringsplasser for bevegelseshemmede i kommunen, og at alle som trenger HC-kort får det?

BEGRUNNELSE:

I Sunnmørsposten kan man lese om Harald som mangler begge benene. Til tross for å være fullstendig avhengig av rullestol har Harald fått avslag på søknaden sin om HC-kort av Ålesund kommune. Begrunnelsen er at de ikke har nok handicap-plasser.

Vi er avhengig av å ha nok parkeringsplasser for bevegelseshemmede, for å sørge for tilgjengelighet og mobilitet til de som trenger det. En annen faktor er at bevegelseshemmede gjerne er helt avhengig av bilen, og HC-kort gjør at man slipper bompenger. For mange bevegelseshemmede som er helt avhengig av bilen til butikken, legekantoret eller jobb, så medfører det høye kostnader, og uten parkeringsplasser blir det svært vanskelig for mange å komme frem.

Svar:

I tråd med forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede skal ordningen med HC-kort sikre et tilgjengelig parkeringstilbud for forflytningshemmede med

et reelt behov for parkeringslette. Det er etter forskriften to hovedvilkår som må være oppfylt for at en fører eller passasjer kan få innvilget søknad om parkeringstillatelse for forflytningshemmede. Det første er at søkeren ikke kan gå eller har store vansker med å bevege seg over noen lengde. Det andre vilkåret er at søkeren må ha et særlig behov for parkeringslette. Dersom det søkes som passasjer er det et tilleggsvilkår at passasjer må ha behov for regelmessig hjelp av fører utenfor motorvognen.

Tilleggsvilkåret for passasjer innebærer at behovet for parkeringstillatelse vurderes noe strengere ved søknad som passasjer enn for fører. Dette fordi en passasjer ofte vil kunne bli ivaretatt ved at føreren kjører nærme destinasjonen og slipper passasjer av, og deretter parkerer på en vanlig parkeringsplass. Der passasjer trenger assistanse kan føreren også i mange tilfelle bli tilstrekkelig ivaretatt ved at føreren følger passasjer helt inn til destinasjonen, før føreren returnerer til kjøretøyet og parkerer på vanlig plass.

Det er kommunene som behandler søknader ut fra forskriftens vilkår. Slik saken det vises til fra Sunnmørsposten i begrunnelsen for spørsmålet er presentert i avisen 19. mai, synes det som kommunen har avslått saken med bakgrunn i at kommunen har vurdert at søkeren ikke har særlig behov for parkeringslette. Jeg kan ikke uttale meg om den konkrete saken, men vil likevel presisere at det etter forskriften ikke kan gis avslag på søknad om

parkeringstillatelse med grunnlag i en påstand om at det ikke finnes nok parkeringsplasser for forflytningshemmede i kommunen.

Det er den aktuelle skiltmyndigheten i hver kommune som kan fatte vedtak om å reservere plasser for forflytningshemmede, og det er dermed lokale myndigheter som må sikre at det er et tilstrekkelig antall parkeringsplasser for forflytningshemmede i kommunen. Der det tilbys vilkårsparkering, er det i tillegg nasjonale krav om tilrettelegging for forflytningshemmede, jf. parkeringsforskriften § 61. Dette innebærer blant annet at det på alle parkeringsområder hvor det tilbys vilkårsparkering for

allmennheten i alminnelighet skal være så mange plasser for forflytningshemmede at det til enhver tid er en ledig reservert plass.

Jeg viser ellers til at nye retningslinjer til forskriften om parkeringstillatelse for forflytningshemmede, utarbeidet i samarbeid med blant annet representanter for de forflytningshemmedes organisasjoner, er til avsluttende behandling i Samferdselsdepartementet. Retningslinjene er ment å gi støtte til kommunene i deres behandling av slike saker, informasjon til andre brukere og bidra til likere behandling mellom kommunene.

SPØRSMÅL NR. 2132

Innlevert 23. mai 2022 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 31. mai 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Finansministeren uttaler til nrk.no at blant annet Ocean Space Centre er «jålete og dekadent.»

Hva er det konkret som er jålete og dekadent med Ocean Space Centre i statsrådets øyne?

BEGRUNNELSE:

Vedum uttaler til nrk.no i dag at «Vi kutter det jeg vil kalle dekadente og jålete prosjekter». I nettsaken står følgende:

– Vi kutter det jeg vil kalle dekadente og jålete prosjekter, seier Trygve Slagsvold Vedum til NRK.

Han kritiserer den tidligere regjeringen for å ha hatt en pengebruk ute av kontroll.

Han ramser opp en rekke statlige byggeprosjekter satt i gang av den forrige regjeringen, som den nåværende kutter kraftig ned på:

Kutter to bygg i det nye regjeringskvartalet

Utsetter byggingen av Ocean Space Center i Trondheim

Nedskalærer nytt campus for NTNU i Trondheim

Svar:

Premisset for spørsmålet er en feillesing av NRKs artikkel. Jeg er opptatt av at «vi kutter det jeg vil kalle dekadente og jålete prosjekter», der regjeringskvartalet er det mest åpenbare. Ocean Space Centre er ikke blant prosjektene som foreslås kuttet, men det foreslås utsatt. Min kommentar var således ikke rettet mot dette prosjektet.

I Hurdalserklæringen framgår det at regjeringen vil satse på Ocean Space Centre. Senteret skal bidra til verdiskaping for Norge gjennom konkurransedyktige og framtidsrettede norske havromsnæringer.

Den forrige regjeringen startet mange byggeprosjekter som har vist seg å koste skattebetalerne mer enn det man først ble forespeilet. For å sikre at skattebetalernes penger blir brukt best mulig har jeg nå trukket kraftig på bremsen. Vi kutter, nedskalærer og vurderer kutt og nedskalering i en rekke byggeprosjekter for å sikre at skattebetalerne får mest mulig igjen for pengene. Det mener jeg det er riktig at vi gjør nå, og det mener jeg det er riktig å kritisere Høyre/FRP-regjeringen for ikke å ha gjort.

Vi er i tillegg nå i en situasjon med høy aktivitet i økonomien, hvor høy oljepengebruk kan forsterke presset på priser og renten. Det har da vært nødvendig å vurdere strengt hvilke byggeprosjekter som skal gjennomføres nå, blant annet for å unngå unødvendig press på renten med de konsekvenser det kan få for privatøkonomien til folk flest. Et særskilt forhold er at prisen på en rekke innsatsfaktorer for bygg har økt. Økte materialkostnader og derved usikkerhet rundt prosjektets økonomiske rammer gjør seg i stor grad gjeldende for Ocean Space Center. Dette har gjort at regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett har foreslått å utsette prosjektet til senest 2025.

Min prioritering i dette er å drive trygg økonomisk styring for å sikre folks privatøkonomi og trygghet. Jeg er også opptatt av å få mest mulig ut av skattepengene den enkelte av oss betaler inn. Jeg registrerer at represent-

anten fra FRP er mest opptatt av hvilke ord som brukes, og at han bevist eller ubevist bruker ordene jåleri og dekadent til Ocean Space Centre. Jeg har aldri omtalt prosjek-

tet med de ordene, men har derimot vært sterkt kritisk til deler av pengebruken knyttet til nytt r-kvartal.

SPØRSMÅL NR. 2133

Innlevert 23. mai 2022 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 1. juni 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Er fiskeri- og havministeren enig med finansministeren i at prosjektet Ocean Space Centre er "jålete og dekadent", og hva er det i så fall som gjør at prosjektet er/ikke er jålete og dekadent?

BEGRUNNELSE:

Finansminister Vedum uttaler til nrk.no i dag at "Vi kutter det jeg vil kalle dekadente og jålete prosjekter". I nettsaken står følgende:

– Vi kutter det jeg vil kalle dekadente og jålete prosjekter, seier Trygve Slagsvold Vedum til NRK.

Han kritiserer den tidligere regjeringen for å ha hatt en pengebruk ute av kontroll.

Han ramser opp en rekke statlige byggeprosjekter satt i gang av den forrige regjeringen, som den nåværende kutter kraftig ned på:

Kutter to bygg i det nye regjeringskvartalet

Utsetter byggingen av Ocean Space Center i Trondheim

Nedskalerer nytt campus for NTNU i Trondheim

Svar:

Finansministere Slagsvold Vedum har selv bekreftet i media at omtalen til nrk.no som stortingsrepresentant Bjørnstad henviser til, ikke innebefattet Ocean Space Centre.

I Hurdalserklæringen fremgår det at regjeringen vil satse på Ocean Space Centre. Senteret skal sikre verdiskaping for Norge gjennom konkurransedyktige og fremtidsrettede norske havromsnæringer. Jeg stiller meg bak målsetningene for senteret, som er å gjøre de norske havromsnæringerne mer produktive gjennom kunnskaps- og teknologiutvikling, kunnskapsspredning, et verdensledende utdanningsmiljø og bidrag til omstilling av næringslivet.

Økte materialkostnader og derved usikkerhet rundt prosjektets økonomiske rammer har imidlertid gjort at regjeringen i revidert nasjonalbudsjett har foreslått å utsette prosjektet til senest 2025.

SPØRSMÅL NR. 2134

Innlevert 23. mai 2022 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou

Besvart 2. juni 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvor lang saksbehandlingstiden i Enhetsregisteret i Brønnøysundregistrene er og hvordan den har forandret seg de 10 siste årene, samt hvil-

ke store forandringer Brønnøysundregistrene har gjennomført innenfor organisasjon- og teknologi i samme periode?

BEGRUNNELSE:

Norge ligger i Europa-toppen når det kommer til tilgjengelighet av statlige, regionale og kommunale tjenester. Dette er et resultat av at de siste årene har blitt ført en politikk for å digitalisere, forenkle og modernisere offentlig sektor. Samtidig opplever innbyggere at saksbehandlingstiden hos noen offentlige aktører er varierende.

Svar:

Brønnøysundregistrene har ansvar for en rekke sentrale registre for næringslivet, deriblant Enhetsregisteret. Å holde saksbehandlingstiden på et akseptabelt nivå, er en viktig del av arbeidet. Dette gjelder for alle registrene etaten har ansvaret for.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid ved Enhetsregisteret har variert fra 5 til 8 virkedager de siste årene. I 2021 var det en gjennomsnittlig saksbehandlingstid for manuell saksbehandling på i overkant av 9 virkedager, mens gjennomsnittet for manuell og helautomatisk saksbehandling var 7,3 dager. Så langt i 2022 ligger gjennomsnittlig saksbehandlingstid for de manuelle sakene på 9,7 dager og om lag 7,6 dager for alle sakene.

Saksbehandlingstiden i Brønnøysundregistrene avhenger generelt av antall saker som kommer inn til registrene, andelen automatisk saksbehandling og antall saksbehandlere til å behandle sakene.

Fra 2015 til 2021 er antall saker i Enhetsregisteret redusert fra om lag 230 000 saker til om lag 200 000 saker. I Foretaksregisteret har derimot saksmengden økt fra om lag 285 000 saker til om lag 380 000 saker, mens antall saker i Løsøreregisteret har økt fra om lag 570 000 saker til om lag 750 000 saker. Den totale økningen har bidratt til lengre saksbehandlingstid.

I Enhetsregisteret har det vært en positiv utvikling knyttet til digitale innsendelser fra en andel på 59 prosent i 2012, mot 95 prosent i 2021. De første sakene som kunne saksbehandles helautomatisk kom i 2014. I fjor var andelen saker som ble saksbehandlet helautomatisk 23 prosent av totalt innkommende saker. Etaten har dermed lyktes med å øke automatiseringsgraden for flere av registrene.

I perioden 2015–2021 er antall saksbehandlere i Brønnøysundregistrene redusert med 58 personer. Selv om det har vært en økning av andelen saker som kan behandles maskinelt, er Brønnøysundregistrene enda ikke der at det veier opp for reduserte ressurser i saksbehandling. En forventning om framtidig redusert behov for saksbehandlerressurser har medført at etaten i en lengre periode har hatt en restriktiv tilsettingspolitikk, og antall saksbehandlere er blitt færre. Dette har gitt lengre saksbehandlingstid.

Brønnøysundregistrene arbeider med forenkling for brukerne og effektivisering internt blant annet gjennom å øke andelen saker som kan behandles maskinelt. Sen-

tralt i dette arbeidet er digitaliseringsvennlig regelverk, digitale løsninger og systemer til digitalisering av rutiner og digitalisering av manuelle prosesser. I 2021 var det 89 prosent digital innrapportering til, 68 prosent helautomatisk saksbehandling i og 99,8 prosent digital tilgjengeliggjøring fra etatens 17 registre.

Brønnøysundregistrene ser også etter muligheter for forenkling av saksbehandling internt for å sikre en effektiv drift og en best mulig tjeneste for brukerne. Etaten er i gang med å modernisere egen registerplattform gjennom prosjektet for ny registerplattform (BRsys-prosjektet) og forbereder et nytt prosjekt for brukervennlige registertjenester. Dette vil bidra til økt automatisering og kortere saksbehandlingstid.

Etaten er i en omstilling fra manuell til digital saksbehandling. Dette krever en kompetansdreining i organisasjonen der digital kompetanse og kapasitet må styrkes. En slik endring for saksbehandlerne og kompetansdreining av organisasjonen er krevende og tar tid.

Nærings- og fiskeridepartementet har tidligere gitt Brønnøysundregistrene i oppdrag å gjennomføre en forpliktende plan for omstilling, nedbemanning og økonomiske besparelser for årene 2021–2023. Prosessen er igangsatt fordi driftsbevilgningen ikke var tilstrekkelig til å dekke fremtidige kostnader.

Departementet har i år forlenget omstillingsplanen til 2025. Dette vil bidra til at etaten lettere kan håndtere den omstillingen den står i. Det har blant annet gitt etaten mulighet til å ansette flere saksbehandlere i 2022, i tillegg til flere andre kortsiktige og langsiktige tiltak for å redusere saksbehandlingstiden. Formålet med forlengelsen er å gi Brønnøysundregistrene større fleksibilitet, slik at etaten på en bedre måte kan løse sine oppgaver samtidig som de gjennomfører en prosess for omstilling.

SPØRSMÅL NR. 2135**Innlevert 23. mai 2022 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 31. mai 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til å finne en løsning for ELTE-studentene, enten ved nye kompletterende tiltak eller ved andre ordninger?

BEGRUNNELSE:

Moss Avis har gjennom flere artikler belyst problemstillingen til studenter som har utdannet seg til psykolog ved ELTE universitetet i Budapest. Universitetet var det i Europa der det var størst sjanse til å få godkjent psykologkompetansen til bruk i Norge, men uten forvarsel endret Helsedirektoratet dette i 2016. Deler at den norske studentmassen fikk i 2018 tilbud om kompletterende tiltak slik at de fikk autorisasjon i Norge, men det gjaldt kun de som var i gang med masterutdanningen, ikke de som var i gang med bacheloren. Det fremstår meningsløst at ikke

disse også får lignende tilbud eller andre ordninger sånn at samfunnet kan dra nytte av utdanningen deres som vi har et sterkt behov for. Statsråden har mulighet til å vise handlekraft og skjære gjennom for å finne en løsning her.

Svar:

Jeg har ved flere anledninger orientert Stortinget om at regjeringen ikke vil etablere et nytt kvalifiseringsprogram eller forlenge det eksisterende kvalifiseringsprogrammet, for de studentene som startet på masterutdanningen i psykologi ved ELTE etter at Helsedirektoratet endret praksis i 2016. Årsaken til dette fremgår i mine svar på de skriftlige spørsmålene 263, 1064 og 1487, som alle har blitt sendt i nåværende stortingssesjon.

Regjeringens standpunkt har ikke endret seg etter at jeg sendte svarene nevnt over.

SPØRSMÅL NR. 2136**Innlevert 23. mai 2022 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 30. mai 2022 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden begrunne beslutningen om å først bruke flere millioner på en utredning delvis i regi av eksterne konsulenter, stikk i strid med Senterpartiets tidligere uttalelser om konsulentbruk, for så å øke utgiftene til renhold i Forsvaret med om lag 100 millioner kroner årlig?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen skriver i revidert nasjonalbudsjett at den vil iverksette en utredning for å tilbakeføre renholdet i Forsvaret til Forsvarsbygg, og bruke 6,3 millioner kroner på å nedsette en prosjektgruppe blant annet bestående av innleide eksterne konsulenter.

Dette på tross av at Senterpartiet gjentatte ganger har kritisert bruk av eksterne konsulenter i det offentlige. Partileder Vedum omtalte i Aftenposten 15. mars 2021 bruk

av eksterne konsulenter som «sløsing med skattepenger», «politisk ansvarsfraskrivelse» og at det «flytter makt ut av departementet og over i konsulentselskapene.»

Regjeringen skriver i Hurdalsplattformen at den vil

«Sørge for at reinholdet i heile forsvarssektoren igjen blir organisert i Forsvarets egen regi.»

Konkurransetsettingen av renholdet i forsvarssektoren er tidligere estimert å gi Forsvaret et økt økonomisk handlingsrom på om lag 100 millioner kroner i året.

Svar:

Forsvarsdepartementet har gitt Forsvarsbygg, med støtte fra øvrige etater, i oppdrag å konkretisere innen 1. juni 2022 hvordan en tilbakeføring av renholdstjenesten kan gjøres på en god og forsvarlig måte. Intensjonen bak en

tilbakeføring er å få til en bedre løsning for sektoren enn det man har i dag, hvor kravene til kvalitet og effektivitet ivaretas på en god måte.

Renhold i forsvarssektoren omfatter om lag en million kvadratmeter. Dette gjør oppdraget til en av de største renholdsleveransene i Norge. En tilbakeføring av renholdet krever derfor grundig planlegging for å sikre en god overgang til ny ordning, hvor også krav til kvalitet og effektivitet blir ivaretatt.

De budsjettmessige implikasjonene vil måtte vurderes nærmere i lys av den utredningen Forsvarsbygg er i ferd med å levere.

Regjeringen arbeider for å effektivisere konsulentbruken på områder hvor det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Dette er også fulgt opp i styringen av etatene i forsvarssektoren.

I tillegg til bruk av egne ressurser, gjennomføres renholdsutredningen også med innleide konsulenter. Dette for å få tilgang til nødvendig kompetanse på områder som Forsvarsbygg selv ikke besitter eller har tilstrekkelig kapasitet på.

SPØRSMÅL NR. 2137

Innlevert 23. mai 2022 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe

Besvart 1. juni 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvordan har regjeringen fulgt opp vedtakene i Stortinget om å utrede hvordan et voksendvaksinasjonsprogram kan gjennomføres og muligheten for en automatisk informasjonsordning til innbyggerne når det er behov for påfyllingsvaksine?

BEGRUNNELSE:

Det vises til Innst. 211 S (2020–2021). Her vedtok Stortinget følgende:

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan et voksendvaksinasjonsprogram kan gjennomføres, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte».

«Stortinget ber regjeringen vurdere muligheten for å etablere en automatisk informasjonsordning til innbyggere om når det er behov for påfyllingsvaksine mot difteri, stivkrampe og kikhoste. Denne tjenesten kan organiseres som en del av helsenorge.no og også innebære mulighet for å avregistrere seg fra en slik ordning».

Svar:

Med tanke på et voksendvaksinasjonsprogram har koronavirusvaksinasjonsprogrammet gitt oss mange erfaringer jeg vil ta med meg videre. Helse- og omsorgsdepartementet utreder nå muligheten for digitale løsninger for refusjon per vaksinasjon for private og kommunale aktører ved

bruk av Helfo. Slike løsninger kan være egnet for ulike vaksiner til voksne.

Vedtak 645 og 646 ble truffet under behandling av Dok. 146 S (2019-2020), jf. Innst. 211 S (2020-2021). Arbeidet er forsinket som følge av koronapandemien. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 2138**Innlevert 23. mai 2022 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth****Besvart 1. juni 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvor lang ventetid er det på registrering i ulike politidistrikt, og hvor lang behandlingstid er det for å fatte vedtak om midlertidig kollektiv beskyttelse (herunder gjennomsnittlig, korteste og lengste ventetid)?

BEGRUNNELSE:

Mange ukrainske flyktninger søker nå om kollektiv beskyttelse i Norge. Det har vært utfordringer med registrering. Regjeringen gir inntrykk av at utfordringene med registreringskøer nå i stor grad er løst. Videre er det gitt inntrykk av at det går relativt raskt å behandle søknader om kollektiv beskyttelse. Det er ønskelig med en oversikt over hvor lang ventetiden er fordelt på ulike politidistrikt, samt en oversikt over hvor lang behandlingstiden er for å fatte vedtak om midlertidig kollektiv beskyttelse. Det bes i den forbindelse om en oversikt over gjennomsnittlig ventetid, korteste og lengste ventetid).

Svar:

Ni av de ti politidistriktene (Oslo politidistrikt og Øst politidistrikt er unntatt) som utfører lokal registrering av asylsøkere gjør dette fortløpende, og som hovedregel

innen 48 timer fra søker har meldt seg til registrering. De gangene det går utover 48 timer er det nå som regel forhold knyttet til søkeren selv som er årsak til dette, og ikke politiets registreringskapasitet.

I politidistrikt hvor det er veldig lave ankomster kan det være lokale tilpasninger med noe færre oppmøtedager for registrering per uke, men kapasiteten kan økes raskt til å håndtere alle søkere innen 48 timer ved en økning av ankomstsituasjonen.

Når Utlendingsdirektoratet (UDI) har mottatt saken fra politiet er gjennomsnittlig saksbehandlingstid i UDI tre dager. Den korteste tiden fra søknadsdatoen til første vedtak i UDI er samme dag. Den lengste tiden fra søknaden ble mottatt i UDI til vedtak er 22 dager.

For ukrainere som søkte om midlertidig kollektiv beskyttelse i mai 2022 og som allerede har fått vedtak i UDI, er den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden fra søknadsdatoen hos politiet til første vedtak i UDI, fire dager. Dette omfatter til sammen 918 vedtak. Av disse 918 vedtakene, ble 554 vedtak gitt i løpet av 3 dager. Til sammen ble 685 vedtak fattet i løpet av 7 dager, mens 193 vedtak ble fattet etter mellom 8 og 14 dager. 40 personer ventet i 15 dager eller mer.

Svaret baserer seg på informasjon innhentet fra hhv. Politidirektoratet (POD) 24. mai og UDI 25. mai 2022.

SPØRSMÅL NR. 2139**Innlevert 23. mai 2022 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes****Besvart 15. juni 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Jeg viser til regjeringens pressemelding angående den økonomiske situasjonen i Norges forskningsråd i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2022.

Kan jeg få en redegjørelse for hvilke konkrete beslutninger og grep fra Storting, regjering eller styre og administrasjon i Norges forskningsråd som har bidratt til at avsetningsnivåene har gått fra 4 mrd. kroner ved inngangen til 2021, og som nå anslås til å vise et negativt avsetningsnivå på 2,9 mrd. kr ved utgangen av 2024?

Svar:

Det er flere årsaker til at avsetningene i Forskningsrådet har blitt redusert så mye på så kort tid, men det er to hovedgrunner til at avsetningene totalt sett går i minus hvis det ikke settes inn tiltak.

For det første har Stortinget, etter forslag fra tidligere regjering, i løpet av perioden 2017-2021 vedtatt ettårige kutt i Forskningsrådet på til sammen om lag 1,7 mrd. kroner. Kuttene ble lagt på bevilgningene for et år med en føring om at aktiviteten skulle opprettholdes ved å bruke

midler fra avsetningene. Bevilgningen for den spesifikke posten som var kuttet ettårig, ble tilbakeført til samme nivå året etter. Forskningsrådet oppfattet imidlertid de ettårige reduksjonene som et lån, og har forutsatt at de skulle få midlene tilbake når de har behandlet sine planer for tildelinger til forskningsprosjekter. De har derfor tildelt midler som om kuttet ikke har eksistert, uten at tidligere regjering bidro til å rette opp i misforståelsene.

For det andre har Forskningsrådet lyst ut og tildelt midler til forskning for en langt høyere sum enn det bevilgningen fra Stortinget er på. Anslagene fra Forskningsrådet viser estimerte utbetalinger av forpliktelser på om lag 13 mrd. kroner i 2022, mens bevilgningene er på 10,8 mrd. kroner.

I tillegg har Forskningsrådet satt i gang en rekke andre tiltak for å få ned avsetningene som beskrevet i Prop. 1 S 2021-2022 for Kunnskapsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 2140

Innlevert 23. mai 2022 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes

Besvart 3. juni 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Jeg viser til regjeringens avsetting av Forskningsrådets styre den 12.05.2022, samt at det er kjent at statsråden møtte styret den 10. mars for å diskutere rapporten fra DFØ.

Hvilke styringssignaler ble gitt den 10. mars, hvilke andre alternativer enn å kaste styret ble vurdert, hvorfor ble ikke disse fulgt, og hva endret seg i situasjonen mellom 10. mars og 12. mai som førte til statsrådets konklusjon om å avsette hele styret?

Svar:

Jeg har hatt møter med styret i Norges forskningsråd både 16. november 2021 og 10. mars 2022. Den økonomiske situasjonen og økonomistyring har vært temaer i begge disse møtene, og i møtene har jeg har fått forsikringer om at Forskningsrådet har hatt god økonomistyring. I møtet 10.mars formidlet jeg en klar forventning til Forskningsrådet om at rådet må legge om sin praksis i tråd med rapporten fra DFØ, slik at den praksisen som har medført de negative avsetningene, opphører.

I møtet 10. mars framla styret at prognosen for avsetningene ved utgangen av 2022 var på 0,5 til 1 mrd. kroner. 7. april mottok KD via adm.dir. oppdaterte tall hvor denne prognosen var endret til -275 mill. kroner ved utgangen av 2022.

Generelt gjelder at eier både har en rett og en plikt til å vurdere om styrer i underliggende virksomheter har den riktige kompetansen sett opp mot de utfordringene virksomhetene står i til enhver tid. Min vurdering var at det er behov for en annen sammensetning av styret for å håndtere den situasjonen Forskningsrådet nå står i.

Videre vurderte jeg at det er behov for et mindre og mer operativt styre. Det nye midlertidige styret kjenner både forskningsmiljøene, statens bevilgningsreglement og offentlig økonomi- og virksomhetsstyring godt.

SPØRSMÅL NR. 2141**Innlevert 23. mai 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 7. juni 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Høyesterett slo 11.10.21 fast at samenes rett til kulturutøvelse er krenket gjennom tillatelsene til vindkraftverkene på Storheia og Roan. I et brev Norges Institusjon for menneskerettigheter sendte OED 01.04.22, understrekes det at denne krenkelsen er pågående så lenge retten til kulturutøvelse etter SP artikkel 27 ikke kan oppfylles.

Er statsråden enig i at det pågår en krenkelse av samenes menneskerettigheter i forbindelse med de utbygde vindkraftverkene på Fosen?

Svar:

Høyesterett la til grunn at vindkraftverkene på Fosen på sikt ville true reindriften og samenes rett til kulturutøvelse. For å unngå at denne situasjonen materialiserer seg, vil staten finne ut av hva som må gjøres.

Det vil i den forbindelse, som et forberedende skritt, være nødvendig å få utarbeidet et faglig grunnlag for de beslutninger som skal treffes. Kunnskapsgrunnlaget må oppdateres og danne grunnlag for en oppdatert vurdering av hvordan de aktuelle vindkraftverkene påvirker reindriften på Fosen og hva som skal til for at en løsning skal være i tråd med SP artikkel 27.

Det pågående arbeidet tar derfor sikte på å sikre et grundig kunnskapsgrunnlag som kan legger til rette for varige løsninger som står seg over tid.

SPØRSMÅL NR. 2142**Innlevert 23. mai 2022 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 1. juni 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

I en pressemelding 11.02.2022 begrunner kunnskapsministeren beslutningen om å avlyse alle ordinære eksamener våren 2022 med: «Avlysingen gjør at elevene får mest mulig ut av resten av skoleåret, og lærerne får best mulig grunnlag til å sette standpunktarakter»

Hva gjorde statsråden for å sikre at skolene fulgte opp slik at spart eksamenstid ble brukt til mer undervisningstid?

BEGRUNNELSE:

Lærere, rektorer og organisasjonene i skolesektoren har denne våren ropt varsku om et betydelig høyere fravær på videregående. Leder i Norsk Lektorlag Helle Christin Nyhuus uttaler bl.a.:

«Avlyst eksamen skulle gi lektorer og lærere muligheten til å tette kunnskapshull som har oppstått på grunn av pandemisituasjonen. Men våre medlemmer forteller at kombinasjonen ingen eksamen og ingen fraværsgrense gjør at elever man-

gler motivasjonen de trenger for å komme seg på skolen. Det er mange tomme stoler i klasserommet.»

Svar:

Da jeg mottok vurderingen av eksamensgjennomføringen vår 2022 fra Utdanningsdirektoratet [1], var de tydelige på at de fleste eksamener burde avlyses denne våren. Hovedgrunnen var at pandemisituasjonen hadde skapt så ulike opplæringsvilkår for elevene at det ikke ville være mulig å gjennomføre en rettferdig og likeverdig eksamen. I tillegg pekte de på at en eksamensavlysning også kunne gi andre gevinster, som å frigjøre tid til faglig og sosial læring.

Direktoratet pekte også på at en viktig forutsetning for at skolene skulle kunne hente ut denne gevinsten, var at det ble tatt en tidlig beslutning. Fra de foregående pandemi-årene så man at det ble vanskelig for skolene å utnytte tiden godt når man ventet lengst mulig før man avlyste eksamen. De overordnede rammene for skoleåret er regulert i opplæringsloven, men innenfor disse rammene

har kommunene/fylkeskommunene et relativt stort handlingsrom til å organisere skoleåret.

Det viktigste grepet vi gjorde for at skolene skulle kunne bruke slutten av skoleåret på mer læring, var derfor å ta en tidlig beslutning. Det har gitt skolene en nødvendig forutsigbarhet og ro for å kunne planlegge opplæringen godt. Jeg har tillit til at skolene har brukt tiden godt for å

få mest mulig ut av skoleåret. Skolene er videre oppfordret til å sette standpunktkarakter så sent som praktisk mulig dette skoleåret. Selv om det gjelder et midlertidig unntak fra det vanlige dokumentasjonskravet ved helserelatert fravær, vil elever som ikke møter til opplæringen stå i fare for å få ikke få karakter fordi læreren ikke har vurderingsgrunnlag.

SPØRSMÅL NR. 2143

Innlevert 24. mai 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 30. mai 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Kva vurderer finansministeren som mest og minst jålete og dekadent av dei tre store statlege byggeprosjekta Ocean Space Center, samlokalisering av NTNU og tunge investeringar i auka tryggleik i samband med bygging av nytt regjeringskvartal i kjølvatnet av terrorhandlingane 22. juli 2011?

og utsette enkelte byggeprosjekt som er særleg store og kostbare. I komande prosjekt vil denne regjeringa legge vekt på å utgreie behova betre og prioritere dei viktigste behova først.

GRUNNGJEVING:

Spørsmålet syner til intervju med Finansministeren i NRK Politisk Kvarter 23/5.

Jålete er i Bokmålsordboka definert som “Tilgjort, narraktig, forfengeleg”.

Dekadent er i Bokmålsordboka definert som “Moralsk forfallen, livstrøtt”, og spring ut av ordet dekadanse, definert som noko som går i “oppløsning på grunn av overdreven forfinelse”.

Svar:

Eg meiner vi må vere meir nøkterne i bruk av offentlege midlar i statlege byggeprosjekt.

Regjeringa har i RNB for 2022 (Meld. St. 2 (2021–2022) og Prop. 115 S (2021–2022)) varsla ein gjennomgang av byggeprosjekt i statleg sivil sektor med mål om å redusere kostnader og unngå ytterlegare press i norsk økonomi. Statens samla investeringar på dette området har auka over fleire år, og ligg på eit høgt nivå samanlikna med andre land.

Samtidig har det vore ein heilt ekstraordinær prisvekst i byggemateriale som betong, treverk og stål. Dette gjer det vanskelegare å ha byggekostnadane under kontroll.

Vi veit at det vil bli mindre handlingsrom i budsjetta i åra som kjem. Det vil derfor vere nødvendig å nedskalere

SPØRSMÅL NR. 2144**Innlevert 24. mai 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 31. mai 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik****Spørsmål:**

Kommunikasjonsbransjen har mange tilsette og eit mangfald av bedrifter over heile landet, herunder mange einpersons-bedrifter. Finansministeren seier i Klassekampen 24/5 at «Eg vil at folk skal oppleve det som ei ulempe å bruke PR-bransjen (...) Vi vil svekke marknadsverdien til desse byråa.»

Kva andre tiltak enn telefonnekt vil finansministeren innføre for å “svekke marknadsverdien til bedriftene i bransjen”, og er det andre bransjar/næringar kor regjeringa har sett seg eksplisitt mål om å svekke marknadsverdien til selskapa?

Svar:

I Hurdalsplattforma skriv regjeringsspartia at vi vil kraftig redusere statlege verksemders kjøp av tenester frå kommunikasjonsbransjen. Utover informasjons- og hald-

ningskampanjar skal slike tenester som hovudregel ikkje nyttast.

Regjeringa har kuttet budsjetta til dei 20 statlege verksemdene som har nytta mest midlar på artskonto 672 i 2019 og 2020. Artskonto 672 i statsrekneskapen gjeld konsulenttenester til organisasjonsutvikling, kommunikasjonsrådgjeving mv. Det totale kuttet på 60 millionar kroner blei fordelt mellom verksemdene ut frå kor mykje dei hadde ført på denne kontoen av samla budsjett.

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) har i år fått i oppgåve å spesifisere kor mykje av artskonto 672 som gjeld kommunikasjonstenester. DFØ skal også kartlegge kor mange som i 2021 jobbar med kommunikasjon i statlege verksemdar.

Regjeringa har i tillegg vedteke ei fellesføring til alle statlege verksemdar i 2022, kor det er sett krav om å redusere konsulentbruken på område der det ligg til rette for å nytte interne ressursar og kompetanse. Utover informasjons- og haldningskampanjar skal tenester frå kommunikasjonsbransjen som hovudregel ikkje nyttast.

SPØRSMÅL NR. 2145**Innlevert 24. mai 2022 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen****Besvart 3. juni 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Hva gjør regjeringen for å stille mer forberedt på en ny pukcellaksinvasjon i 2023, og vil regjeringen ta nye vurderinger på tillatelser til forurensende virksomhet som akvakultur og sjødeponi som er gitt ved viktige laksevassdrag, for å redusere den samlede belastningen på villaksen?

BEGRUNNELSE:

Pukkellaksinvasjonen nådde nye høyder i 2021, og det er varslet en enda større invasjon sommeren 2023 med potensielt store negative effekter på villaks og øvrig økosystem i elvene. Sammen med klimaendringene og annen miljøpåvirkning gir pukcellaks en stor økning i den sam-

lede belastningen på den truede villaksen som før første gang har blitt tatt inn på rødlista.

Svar:

Utviklingen i antallet pukcellaks i norske elver over de siste årene har vært bekymringsverdig, og det er en situasjon jeg tar svært alvorlig. Forekomsten av pukcellaks i Norge har økt kraftig siden 2017, og pukcellaks var i 2021 den mest tallrike anadrome fiskearten i Øst-Finnmark. Arten har en toårig livssyklus, og bestanden som gyter i oddetallsår er den som i størst grad har klart å etablere seg i Norge. Pukkellaksen utgjør en stor risiko for skade på villaksen og det naturlige biologiske mangfoldet i elvene våre generelt. Fordi pukcellaksen dør etter gyting kan ka-

davrene også forgifte vannet når den blir tallrik, og det er risiko for sykdomsspredning til både villfisk og oppdrettsfisk. Foreløpig er det lave antall av pukcellaks i partallsår, og vi antar at partallsbestanden enn så lenge er dårligere genetisk tilpasset norske forhold.

Før sesongen i 2021 utarbeidet Miljødirektoratet et forslag til en egen handlingsplan for tiltak mot pukcellaks. Planens overordnede mål er å fjerne så mye pukcellaks som mulig fra norske elver, ved å sortere den ut i elvemunningen. Fullstendig utryddelse av pukcellaks i Norge er ikke mulig så lenge det er store mengder pukcellaks i russiske elver. Regjeringen har likevel som mål å redusere forekomst av pukcellaks i norske farvann til et minimum, slik at den kun forekommer sporadisk som den i all hovedsak gjorde frem til 2017. Dette er mulig å oppnå ved å hindre gyting av pukcellaks i norske elver.

I statsbudsjettet for 2022 ble det bevilget 15,3 millioner til tiltak mot pukcellaks, i tråd med handlingsplanen. Midlene går hovedsakelig til innkjøp og bygging av fiskefeller i sentrale vassdrag i Øst-Finnmark. I februar i år opprettet Miljødirektoratet, på oppdrag fra departementet, en nasjonal kompetansegruppe for pukcellaks. Kompetansegruppen består av fagpersoner og representanter fra miljømyndighetene, og vil samarbeide med lokale lag og organisasjoner for å gi råd til forvaltningen inn mot forestående pukcellaksinvasjon i 2023.

For de aller største vassdragene som Tanaelva og Altaelva har kompetansegruppa ikke funnet noen åpenbare løsninger. Miljødirektoratet har derfor, i tråd med anbefalingen fra den nasjonale kompetansegruppa, gitt oppdrag til en allerede etablert «sperre-gruppe» som skal jobbe spesifikt med uttak i store vassdrag.

Når det gjelder tiltak i sjøen er det risiko for uønsket bifangst og dødelighet av sårbare bestander av stede-gne fisk. Miljødirektoratet har bedt den nasjonale kom-

petansegruppa om å vurdere hvilke redskaper som kan være effektive for fangst av pukcellaks, og samtidig skånsomme mot andre arter. Miljødirektoratet vil også bestille en kunnskapsoppsummering av tidligere forsøk med tilpassede kilenøter.

I løpet av sommeren 2022 vil Miljødirektoratet, i samråd med lokalbefolkningen og kompetansegruppa, teste ulike typer feller og utfiskingsmetoder, kartlegge lokaliteter for nye feller, og kartlegge gytebestanden av pukcellaks. Kunnskapen som tilegnes gjennom sommersesongen vil brukes som grunnlag for anskaffelsesprosesser i løpet av høsten, revisjon av handlingsplanen og planlegging av utfiskingstiltak. Dette arbeidet vil bli svært viktig frem mot den antatt store invasjonen i 2023.

Det er altså mye arbeid på gang for å håndtere fremtidige pukcellaksinvasjoner. Samtidig setter allerede dagens regelverk og tillatelser rammer som ivaretar miljøet der pukcellaks allerede forekommer. For enhver tillatelse etter forurensningsloven skal tiltakets forurensningsmessige ulemper sammenholdes med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Før tillatelser til akvakultur og sjødeponi er gitt er miljøbelastningen vurdert. For eksempel er det gjort grundige vurderinger av blant annet konsekvenser for naturmangfold og ulemper for fiskerinæringen før tillatelse til gruvedrift med sjødeponi er gitt. Mange myndigheter involveres før en tillatelse til akvakultur gis, og blant annet vurderes det om tildeling av lokaliteten er miljømessig forsvarlig, og da også store påvirkningsfaktorer for villaksen, som lus og rømming.

Både en god forberedelse frem mot forestående pukcellaksinvasjoner og håndtering av forurensing i viktige laksevassdrag vil bli svært viktig for å ta vare på de allerede hardt pressede villaksbestandene våre. Dette er utfordringer jeg og regjeringen tar svært alvorlig, og noe vi vil følge opp tett fremover.

SPØRSMÅL NR. 2146

Innlevert 24. mai 2022 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland

Besvart 30. mai 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Mener statsråden at det er rimelig at fulltidsfolkevalgte som ordførere ikke har tilgang på grunnleggende velferdsgoder som beskrevet i dette eksempelet fordi de regnes som frilansere framfor arbeidstakere, og hvis ikke, hva vil

statsråden gjøre for å tette det hullet som for de fleste av oss fremstår som urimelig?

BEGRUNNELSE:

De fleste av oss tar for gitt at man blir omfattet av grunnleggende velferdsgoder som sykepengen hvis man blir

syk, men det gjelder ikke for fulltidsfolkevalgte i kommunenorge. Den siste tiden har det vært flere eksempler på ordførere som ikke får sykepenger på ordinær måte, nettopp fordi de er ordførere.

Torsdag 19. mai kunne vi i Kommunal rapport lese at den kreftsyke hjelmelandordføreren Bjørn Laugaland måtte vente i fire måneder på å få sykepenger fordi han regnes som frilanser og ikke som arbeidstaker. I tillegg til å betale skatt på lik linje med alle andre så står det de aller fleste ordførere på for sin kommune til alle døgnets tider, og de jobber for, og representerer sin kommune på en god måte.

Siden fulltidsfolkevalgte som Laugaland regnes som frilansere så får de heller ikke sykepenger de første 16 dagene. Jeg regner med at de fleste kommuner vil stille solidarisk opp for sine ordførere hvis sykdom skulle inntruffe men det burde strengt tatt ikke være nødvendig for en kommune som skal prioritere sine primær oppgaver å betale/legge ut for det som egentlig er en statlig velferdssordning.

For de fleste av oss så fremstår dette som åpenbart urimelig. Jeg vil anmode statsråden om å tette hullet i regelverket slik at ordførere som er fulltidsfolkevalgte i sin kommune får grunnleggende velferdsgoder som sykepenger på lik linje med andre arbeidstakere.

Jeg vil også understreke at jeg mener fire måneders ventetid på å få sykepenger er for lenge uavhengig av om man regnes som frilanser, arbeidstaker eller har en annen tilknytningsform til arbeidslivet som gir rett på sykepenger.

Svar:

Høyesterett har i sak HR-2016-589 (Ordførerdommen) avklart at ordførere skal behandles som frilansere hva gjelder rett til ytelse fra folketrygden, og ikke som arbeidstaker. Det gjelder også sykepenger, som framkommer av begrunnelsen for spørsmålet.

Det er noen forskjeller i hvilke rettigheter frilansere har til ytelse fra folketrygden sammenlignet med arbeidstakere. Frilansere har eksempelvis rett til å få sykepenger fra trygden fra 17. dag. Arbeidstakere har også rett til å få sykepenger fra trygden fra 17. dag, men arbeidsgiver er forpliktet til å dekke de første 16 dagene av sykefraværet.

I lov om kommuner og fylkeskommuner framgår det at kommunene og fylkeskommunene skal sørge for at folkevalgte som har vervet som sin hovedbeskjeftigelse, har samme rett til sykepenger som ansatte i kommunen eller fylkeskommunen (se loven § 8-8).

I merknadene til bestemmelsen (Prop. 46 L (2017-2018)) framgår blant annet følgende:

«Bestemmelsen innebærer at kommunene og fylkeskommunene skal sørge for at folkevalgte som har vervet som sin hovedbeskjeftigelse skal få utbetalt samme sum i sykepenger som ansatte. Den regulerer ikke forholdet mellom den folkeval-

gte og Nav, heller ikke kommunens og fylkeskommunens muligheter til å kreve refusjon fra Nav. Dette gjelder både i og etter arbeidsgiverperioden. Kommunen eller fylkeskommunen skal derfor også sørge for at folkevalgte med vervet som sin hovedbeskjeftigelse får full godtgjøring i de første 16 dagene av sykemeldingen. Det vil være naturlig at kommunen og fylkeskommunen beskriver i reglement hvordan den vil oppfylle disse folkevalgtes rettigheter.»

I den samme proposisjonen ble det vurdert å fastsette særregler i folketrygdloven for folkevalgte. Dette ville imidlertid innebære at ordførere, som altså ikke er ansatte, men en type frilansere, fikk flere rettigheter enn andre frilansere. Det ble ikke funnet tilstrekkelig holdepunkter for at det er rimelig å innføre en slik særbehandling. Jeg deler denne oppfatningen.

De enkelte kommuner og fylkeskommuner har altså plikt til å utbetale godtgjøring de første 16 dagene av sykefraværet til ordførere. For at Arbeids- og velferdsetaten skal kunne utbetale sykepenger fra 17. dag, må det sendes inn søknad om sykepenger til etaten.

Departementet har vært i kontakt med Arbeids- og velferdsdirektoratet for å få rede på hvorfor det har tatt så lang tid å få utbetalt sykepenger fra folketrygden i denne konkrete saken. Direktoratet har svart at denne saken ved en inkurie ble liggende i fire måneder før den ble behandlet som følge av en feil knyttet til journalføringen i etaten. Da feilen ble oppdaget i april, ble saken håndtert samme dag. Den lange saksbehandlingstiden i denne konkrete saken skyldes altså en inkurie. Det er åpenbart uheldig at dette har skjedd.

Selv om ordførere og andre folkevalgte etter mitt syn har gode velferdsordninger, vil jeg samtidig understreke at det er svært uheldig at det ble gjort en feil i denne konkrete saken som medførte at det tok altfor lang tid å få utbetalt sykepengene.

SPØRSMÅL NR. 2147**Innlevert 24. mai 2022 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou****Besvart 7. juni 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Hva vil regjeringen gjøre for å unngå nedleggelse av industribedrifter og forskjellsbehandling av forbrenningsanlegg?

BEGRUNNELSE:

FREVAR KF er en viktig bedrift og miljøaktør i Fredrikstad. Hovedformålet er lokal avfallsforbrenning, og den er samtidig en nøkkelbedrift for den sirkulærøkonomiske prosessen i Øra Industriområde. Som en del av dette leverer bedriften betydelige mengder energi (damp) som bidrar til en kritisk viktig energiforsyning til lokale industribedrifter. Dette er særdeles viktig, ikke minst på grunn av manglende kapasitet i overføringsnettet for strøm. Nettleverandør har sagt at utbygging av strømmettet vil ta 10 år.

I motsetning til stort sett alle avfallsforbrenningsanlegg er FREVAR (feilaktig) pålagt kvoteplikt. Med stigende CO₂-priser vil denne kvoteplikten allerede fra 2023 føre til at FREVAR trolig må innstille sin drift. Det betyr tap av en kritisk viktig lokal energileverandør, det betyr tap av viktige lokale arbeidsplasser og det betyr økt biltransport av avfall til andre deler av landet. Alt dette er sterkt uønskede virkninger.

Fredrikstad kommune og industrien i Fredrikstad er meget opptatt av at FREVAR må klassifiseres som et avfallsforbrenningsanlegg, og gis samme status for kvoteplikt som de andre avfallsforbrenningsanleggene i Norge som ikke har kvoteplikt. Hvis FREVAR og to andre anlegg fortsatt pålegges kvoteplikt vil livsgrunnlaget for disse virksomhetene bli borte. Dette vil føre til redusert tilførsel av energi som ikke kan erstattes fordi strømmettet er for svakt. Kronos Titan og DeNoFa vil være bedrifter som vil komme i fare for nedleggelse fordi annen fossilfri energi ikke er tilgjengelig. Også alt arbeid med CCS i Nedre Glomma vil komme i fare.

Svar:

Det fremgår av begrunnelsen for representantens spørsmål at spørsmålet konkret gjelder virksomheten FREVAR KF, som er et kommunalt foretak i Fredrikstad kommune. FREVAR forvalter og drifter kommunens prosessanlegg innen vann, avløp og avfallsbehandling. Foretaket forbrenner også avfall og produserer energi som i dag benyttes av både lokal industri og til fjernvarme. Som representanten påpeker i begrunnelsen for sitt spørsmål

er FREVAR kategorisert som en kvotepliktig virksomhet. Anlegget er også omfattet av avgiften på avfallsforbrenning som først ble foreslått av Solberg-regjeringen i Prop. 1 LS 2021-2022, et forslag Støre-regjeringen videreførte i vårt forslag til statsbudsjett for 2022.

Representanten skriver at FREVAR – i motsetning til stort sett alle andre avfallsforbrenningsanlegg – feilaktig er pålagt kvoteplikt. Jeg er ikke enig i dette. EUs klimakvoteregelverk skiller mellom «avfallsforbrenning» og «samforbrenning».

- Avfallsforbrenning er (enkelt forklart) «forbrenningsanlegg som har til hovedformål å bortskaffe avfall». Avfallsforbrenning er ikke kvotepliktig. At EU har unntatt avfallsforbrenning fra kvoteplikt synes å være begrunnet ut fra et ønske om å unngå at kostnadene ved forbrenning av avfall blir så høye at landene velger å deponere avfallet eller at folk kaster avfall i naturen.
- Samforbrenning er (enkelt forklart) «forbrenning av avfall i anlegg som har til hovedformål å produsere energi eller produkter». Samforbrenning er kvotepliktig. Anleggets tilknytning til industrivirksomhet er et sentralt moment i vurderingen av om et anlegg skal anses å være et samforbrenningsanlegg.

Miljødirektoratet besluttet den 30. januar 2014 at FREVAR skal klassifiseres som et samforbrenningsanlegg som skal være kvotepliktig etter klimakvoteforskriften § 1-1. Årsaken er at FREVAR selger overskuddsvarme til andre industriaktiviteter på Øra i Fredrikstad. FREVAR klaget på direktoratets vedtak. Miljødirektoratet vurderte saken på nytt, men besluttet å opprettholde vedtaket. I 2015 ble saken oversendt til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse. I 2017 fant departementet at det felleseuropeiske klimakvoteregelverket ikke gir grunnlag for å omgjøre Miljødirektoratets vedtak ettersom FREVAR er nært knyttet til andre industriaktiviteter på Øra. FREVAR skal dermed kategoriseres som et kvotepliktig samforbrenningsanlegg.

Høsten 2021 tok FREVAR igjen kontakt med Miljødirektoratet og ba om å bli om-klassifisert som et avfallsforbrenningsanlegg uten kvoteplikt. Miljødirektoratet vurderte saken om det hadde skjedd noen endringer i de rettslige eller faktiske forholdene hos FREVAR som hadde innvirkning på spørsmålet om forbrenningsanleggets kvoteplikt, men fastholdt at FREVAR skal være kvotepliktig i tråd med tidligere vedtak. Saken er nå løftet inn for departementet, både av FREVAR og av Fredrikstad kommune.

Jeg ser at FREVAR er i en krevende situasjon, og er enig i at EU-regelverkets skille mellom “ikke-kvotepliktig avfallsforbrenning” og “kvotepliktig samforbrenning” fører til en uheldig forskjellsbehandling innad på det norske avfallsmarkedet. Slik jeg ser det vil EU-regelverket – slik det er innrettet i dag – i praksis straffe anlegg som velger å innrette sin aktivitet på en måte som gir en effektiv energiutnyttelse. Jeg mener at det også er uheldig at det foreløpig ikke har vært mulig å gi kvotepliktige anlegg unntak fra den norske CO₂-avgiften.

Når det gjelder kvoteplikt og EU-regelverkets definisjoner av “samforbrenning” og “avfallsforbrenning” kan jeg si at departementet fortsatt deler Miljødirektoratets vurdering om at EU-regelverket er til hinder for at FREVAR klassifiseres som et ikke-kvotepliktig avfallsforbrenningsanlegg. Det holder ikke at FREVAR opprinnelig ble etablert med tanke på bortskaffing av avfall. Slik FREVARs aktivitet er innrettet i dag, med salg av overskuddsenergi til industribedrifter på Øra, må anlegget klassifiseres som et kvotepliktig samforbrenningsanlegg. Jeg er imidlertid opptatt av å unngå at klimakvoteregelverket skal gi sterke incentiver til redusert utnyttelse av energien i avfallet. Det vil være svært uheldig om FREVAR – for å unngå kvotep-

likt – velger å avslutte energisalg til industriaktørene på Øra. Departementet er i gang med å vurdere hvordan vi kan redusere forskjellsbehandlingen av anlegg i Norge. Merk for øvrig at problemstillingen kvoteplikt for avfallsforbrenning er i spill i forbindelse med behandlingen av Kommisjonens forslag til endringer i kvotesystemet for perioden 2021-2030. Miljøkomiteen i Europaparlamentet har foreslått at all forbrenning av husholdningsavfall bør bli kvotepliktig fra og med 2026. Det er også verdt å merke seg at Kommisjonen har gitt signaler i retning en omfattende justering i dagens klimarammeverk etter 2030. Innsatsfordelingen (som regulerer de ikke-kvotepliktige utslippene) vil kunne bli opphevet etter 2030 med den konsekvens at all avfallsforbrenning blir kvotepliktig.

Når det gjelder avgiften på avfallsforbrenning har Stortinget vedtatt at kvotepliktige anlegg ikke skal omfattes av avgiften, men vedtaket vil først tre i kraft når det er notifisert og godkjent av EFTAs overvåkingsorgan (ESA). Finansdepartementet er i dialog med ESA om avgiftsfritak for kvotepliktige anlegg, men det er uklart hva som blir utfallet av denne saken. Det kan erfaringsmessig ta lang tid før slike notifikasjoner er endelig avklart. Regjeringen vil komme tilbake til saken i statsbudsjettet for 2023.

SPØRSMÅL NR. 2148

Innlevert 24. mai 2022 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 2. juni 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Det er behov for å sikre nødvendig rekruttering innenfor kirurgi for robuste fagmiljø på begge Helgelandssykehusene.

Kan statsråden forsikre om at Helse Nord følger prosessen etter vedtaket 27. januar 2020 tilstrekkelig, slik at det sikres gode forutsetninger for rekruttering innenfor kirurgi til begge enheter, både Sandnessjøen og Mo i fremtiden?

Svar:

Helse Nord RHF har orientert meg om at de over flere år har sørget for betydelig økt utdanningskapasitet i regionen. I år tas det opp 30 % flere medisinstudenter og sykepleierstudenter sammenlignet med 2019. En høy andel av disse følger desentraliserte studiemodeller, noe som har vist seg å være av stor betydning for rekrutteringen av

leger og sykepleiere – også til distriktene. Økt forsknings- og utdanningsaktivitet bidrar i tillegg til å styrke fagmiljøene ved lokalsykehusene. Helse Nord RHF samarbeider med Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet (UiT) og Helgelandssykehuset for å etablere desentralisert legeutdanning på Helgeland.

Strukturvedtaket for Nye Helgelandssykehuset angir at det skal være akuttberedskap for generell kirurgi ved sykehusene i Sandnessjøen og Mo i Rana. Rekrutteringssituasjonen anses på sikt å være tilfredsstillende. Det er leger i utdanningsløp som etter planen vil komme tilbake til Helgelandssykehuset. Det er selvfølgelig ingen garanti for at det ikke kan komme endringer i disse planene, men med den kunnskapen som fremlegges fra Helgelandssykehuset i dag er dette status.

Helgelandssykehuset oppgir at de fleste læringsmål i generell kirurgi kan oppnås ved sykehusene i Sandnessjøen og Mo i Rana, men for å oppnå tilstrekkelig volum på enkelte prosedyrer må noen til Nordlandssykehuset

og Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN) Tromsø. Læringsmål innen fedmekirurgi, rektumkirurgi, nyrekirurgi og volum innen tarmkirurgi kan ikke oppnås i Helgelandssykehuset. Det er derfor utarbeidet samarbeidssavtale med Nordlandssykehuset i Bodø og UNN Tromsø om rotasjonsstilling i gastrokirurgi for leger i utdanning fra Helgelandssykehuset.

Jeg vil avslutningsvis si at jeg oppfatter at Helgelandssykehuset har en klar bevissthet rundt de forholdene som stortingsrepresentanten Aydar er opptatt av i sitt spørsmål, og at de grunnleggende tiltakene som er beskrevet synes å være godt egnet til å oppnå god rekruttering i fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 2149

Innlevert 24. mai 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 1. juni 2022 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Mener statsrådet at varslingsvernet i Forsvaret er godt nok, og vil regjeringen foreta seg noe for å sikre at regelverket og praktiseringen av det gir et tilstrekkelig vern for varslere?

har bedt forsvarssjefen melde tilbake til meg før sommeren om hva som er gjort, og hvordan dette følges opp.

BEGRUNNELSE:

De to siste ukene har vi sett to saker der ansatte i Forsvaret ikke har opplevd at deres varsling har blitt tatt alvorlig nok. Å varsle om en sak om overgrep eller overtramp er ofte sårbart og vanskelig for den det gjelder. Når varslinger ikke tas alvorlig kan det i verstefall føre til at varsler føler seg overgrepet to ganger. Både når overgrepet skjer og når varslingen ikke blir tatt på alvor.

Svar:

Jeg ser svært alvorlig på det som har fremkommet, og vil understreke at Forsvaret som arbeidsgiver har en plikt til å undersøke, behandle og få slutt på kritikkverdige forhold. Forsvaret har også en omsorgsplikt for berørte parter.

Forsvarets ledelse har gitt tydelig uttrykk for at mobbing og trakassering ikke hører hjemme i organisasjonen. Det skal være trygt å varsle om mobbing, trakassering og andre kritikkverdige forhold. Både de som varsler og de det varsles om skal bli ivaretatt. I forsvarssektoren skal varsler saksbehandles forsvarlig, og kritikkverdige forhold som identifiseres skal følges opp og korrigeres.

Forsvaret har nå iverksatt en grundig og systematisk gjennomgang av pågående varslingssaker og interne rutiner for å se om disse er gode nok for å håndtere denne type saker, slik at både varsler og den det varsles om ivaretas på en god måte. Dette arbeidet har høy prioritet. Jeg

SPØRSMÅL NR. 2150**Innlevert 24. mai 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 30. mai 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er grunnen til at statsråden har endret oppfatning om behovet for etablering av ny politihøgskole?

BEGRUNNELSE:

Som stortingsrepresentant stemte statsråden for anmodningsvedtak nr. 676 av 25.02.21. Flertallet for vedtaket bestod av Fremskrittspartiet, Arbeiderpartiet og Senterpartiet. Vedtaket lyder:

«Stortinget ber regjeringen igangsette planleggingen av ny politihøgskole og komme tilbake til Stortinget på egnet måte».

I regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett foreslås imidlertid dette forslaget opphevet. I begrunnelsen for dette vises det til en rapport fra Dovre Group av 2017 – altså 4 år forut for anmodningsvedtaket Senterpartiet og statsråden stemte for – og det konkluderes deretter med at «tilstanden på bygget tilsier at ny politihøgskole ikke bør prioriteres, gitt at handlingsrommet i budsjettene i årene fremover forventes å bli vesentlig redusert sammenlignet med hva vi har blitt vant til.

Da rapporten fra Dovre Group er av langt eldre dato enn anmodningsvedtaket, antas det at den ikke kan ha hatt avgjørende betydning for statsrådets endrede oppfatning. Det bes derfor besvart hvorfor statsråden på et drøyt års tid har endret oppfatning om behovet for etablering ny politihøgskole.

Svar:

Politihøgskolen (PHS) har i dag bacheloravdeling i Bodø, Stavern og Oslo, og utdanningscenter på Kongsvinger. PHS er en viktig lokal institusjon flere av disse stedene, og dagens desentraliserte struktur bidrar til et positivt mangfold i politiutdanningen. Studentene ved PHS er blant landets mest tilfredse studenter, og forskningen holder et høyt nivå.

Tilstanden på PHS' fasiliteter i Slemdalsveien i Oslo er blitt vurdert som akseptabel på alle områder, både hva gjelder tilstand, areal/plass, egnethet og sikkerhet. Det er ikke identifisert noen utløsende behov for nye fasiliteter for PHS i Oslo nå. Det vi bli et større arbeid med å finne ut hvor en fremtidig politihøgskole skal lokaliseres og hvordan den skal utformes for å best sikre at både undervisning og forskning ved PHS forblir på dagens høye nivå.

Handlingsrommet i budsjettene fremover forventes å bli vesentlig redusert, sammenlignet med hva vi er blitt vant til. Regjeringen har varslet at flere store, offentlige byggeprosjekter må reduseres i omfang eller utsettes. Det er samtidig nødvendig å prioritere igangsettelse av andre byggeprosjekter i justissektoren fremover foran ny politihøgskole. Regjeringen mener derfor at det de nærmeste årene ikke bør prioriteres igangsetting av planlegging av ny politihøgskole. Det utelukker samtidig ikke at videre lokalisering av Politihøgskolen kan vurderes igjen på sikt, men regjeringen mener det ikke er aktuelt å starte dette arbeidet de nærmeste årene.

SPØRSMÅL NR. 2151**Innlevert 24. mai 2022 av stortingsrepresentant Seher Aydar****Besvart 2. juni 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil helseministeren gjøre noe for å sikre at mennesker som har gjennomgått seksuelle overgrep får informasjon, støtte og behandling som gjør at de kan gjennomgå medisinske behandlinger og undersøkelser på en måte som

tar hensyn til traumer og overgrepserfaring og forebygger retraumatisering?

BEGRUNNELSE:

En viktig årsake til psykisk lidelser er seksuelle overgrep. Tall fra FHI viser at 34 prosent av kvinner og 11 prosent av

menn har vært utsatt for seksuelle overgrep. Det er en stor andel av befolkningen. For barn som har gjennomgått seksuelle overgrep tar det gjennomsnittlig 17 år før de forteller noen om det. Mange av disse sliter med traumereaksjoner og kan oppleve retraumatisering i forbindelse med undersøkelser og behandlinger av somatisk sykdom.

Fra tannhelsefeltet kjenner vi til at mange tortur- og overgrepsutsatte unngår å oppsøke tannlege på grunn av traumene. Det er bygget opp et behandlingstilbud for disse, der psykolog og tannhelsetjenesten samarbeider om et behandlingsopplegg som gjør at disse kan gjennomføre nødvendig behandling.

En av årsakene til at psykisk syke dør 15 – 20 år før gjennomsnittlig levealder i befolkningen er forsinket diagnose og underbehandling av somatisk sykdom. Det er grunn til å tro at, som på tannhelsefeltet mange unngår å søke nødvendig helsehjelp eller ikke klare å gjennomføre nødvendige undersøkelser på grunn av traumer. Mange overgrepsutsatte forteller også om flashbacks og retraumatisering etter undersøkelser som koloskopi, gastroskopi og gynekologiske undersøkelser.

Allikevel står det ikke noe i pasientinformasjonen til sykehusene om disse undersøkelsene som henvender seg til overgrepsutsatte og det alter heller ikke til å være rutiner for at behandler eller henviser spør om dette før undersøkelsen.

Forskning viser også at åtte av ti kvinner som har vært utsatt for voldtekt i voksen alder, får komplikasjoner under sin første fødsel. Mye tyder på at fødselen aktiverer voldtektstraumer. Allikevel står det ingenting i de nasjonale retningslinjene for svangerskapsomsorg at overgreps erfaringer bør avdekkes før fødsel, om dette avdekkes er opp til hver enkelt fødselshjelper.

Svar:

Jeg vil vise til at regjeringen skal legge fram en ny opptrappingsplan mot vold i nære relasjoner og vold og overgrep mot barn.

Helsetjenesten har en viktig rolle i å forebygge, avverge og avdekke vold og overgrep. Dette framgår av Helsedirektoratets veileder om vold og overgrep. Helsetjenestens ansvar omfatter oppfølging og behandling av både volds- og overgrepsutsatte og utøvere. Kompetansen i helsetjenesten og samhandling med andre aktører vil ha betydning for kvaliteten på tilbudet.

Temaet vold og overgrep er omtalt i flere veiledere og nasjonale faglige retningslinjer.

Helsedirektoratets nasjonale faglige retningslinje om svangerskapsomsorgen har et eget kapittel om vold i nære relasjoner og kjønnslemlestelse hos gravide. I retningslinjen er det en sterk anbefaling om at gravide bør få spørsmål om erfaringer med vold og henvises videre ved behov.

Den nasjonale faglige retningslinjen om tannhelsetjenester til barn og unge fra 0-20 år inneholder klare anbefalinger til tjenesten om at tannhelsepersonell bør ha kunnskap om tegn som kan gi grunn til å tro at barn er utsatt for vold eller overgrep. Retningslinjen viser også videre til Nasjonal kompetansetjeneste for vold og traumatisk stress (NKVTS) sin veileder for helsetjenestens arbeid med vold i nære relasjoner for råd om hvordan man snakker med barn og med foreldre om vold og overgrep. I tannhelsetjenesten er det også de siste årene bygget opp et særlig tilrettelagt behandlingstilbud for personer utsatt for tortur, overgrep eller vold i nære relasjoner og/eller med alvorlig odontofobi. Dette tilrettelagte tilbudet inkluderer psykologisk behandling og tannbehandling.

Det å være utsatt for seksuelle overgrep kan for noen føre til posttraumatisk stresslidelse (PTSD) eller andre psykiske symptomer. NKVTS har utarbeidet et behandlingsforløp for PTSD som er knyttet til Helsedirektoratets nasjonale forløp for psykisk helse og rus.

Overgrepsmottak er et helsetilbud til alle overgrepsutsatte voksne og ungdom fra 16 år. Helsedirektoratet utarbeidet i 2021 en ny nasjonal faglig retningslinje for kvalitet og kompetanse i overgrepsmottak. I retningslinjen anbefales det at mottakenes tilbud skal være tilgjengelig hele døgnet og det skal være rutiner for samarbeid med andre tjenester om henvisning og ivaretagelse av de overgrepsutsatte.

Det er behov for å arbeide videre med å tilrettelegge for at personer utsatt for vold og overgrep møter gode og trygge helse- og omsorgstjenester. Det er også behov for å gjøre temaet vold og overgrep mindre tabubelagt. Det at spørsmål og oppmerksomhet om temaet inngår i flere veiledere og retningslinjer bidrar til at helsepersonell får økende bevissthet og kompetanse om vold og overgrep.

SPØRSMÅL NR. 2152**Innlevert 24. mai 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 2. juni 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hva som konkret gjøres for å gi barn, som er under barnevernets omsorg, trygghet og nødvendig helsehjelp?

BEGRUNNELSE:

Foreldres største mareritt er å miste et barn. For kort tid siden kunne vi lese i bla BA og BT om den grusomme saken som omhandlet en jente på 13 år som ble sviktet av systemet. Det fikk verst tenkelig utfall. For foreldre som har tiltro til at det offentlige skal ivareta barna deres på en god måte, må dette oppleves som et enormt svik.

Saken viser at barn og unge som har behov for helsehjelp og kanskje er i faresonen for selvskading og/eller selvmord ikke blir ivaretatt tilstrekkelig. Det er åpenbart at barnevernet har en lovpålagt og moralsk plikt til å avdekke alle eventuelle risikotilfeller. Dernest er det en klar plikt til å iverksette alle nødvendige tiltak for å sikre at barnet ikke kommer til skade.

Det må forventes at alle eventuelle svakheter som avdekkes i denne saken, av Bufdir, politiets undersøkelsessak, eller Statsforvalterens tilsynssak av barnevernet og av helsetilbudet som jenten har fått, må følges opp med konkrete tiltak. Disse tiltakene må gjennomføres uten ubegrunnet opphold, og ha som mål at slikt aldri kan få skje igjen.

Svar:

Det har i lang tid vore kjend at barn i barnevernet sin omsorg har større risiko for psykiske helseutfordringar, og at det er utfordringar knytt til å gje dei den helsehjelpa dei treng og har rett til. Barn sin tilgong til og nytte av helsehjelp, heng saman med at dei kjenner seg trygge der dei bur og har tillit til hjelparane, både i barnevernet og helsetenesta.

Dei seinare åra har det vore ei satsing i samarbeid mellom barnevernet og helsesektoren for at barn i barnevernet skal få betre tilgong til helsehjelp. Samstundes må vi erkjenne at vi ikkje har kome langt nok i arbeidet. Det er behov for ytterlegare innsatsar for sikre barn i barnevernet den helsehjelpa dei har krav på, på lik linje med andre barn. Det er dette som er bakgrunnen for at regjeringa i Hurdalsplattforma varslar både ei kvalitetsreform i barnevernet og at vi vil styrkje den psykiske helsehjelpa i barnevernet.

Eg er glad for at Stortinget i mars i år vedtok ei lovfesting av tverrfagleg helsekartlegging av barn som barnevernet vurderer å flytte ut av heimen. Helsekartlegging er eit viktig tiltak for å sikre at tenestene og omsorgspersonane rundt barnet har naudsynt kunnskap om barnet sine behov og utfordringar, slik at dei kan sørge for at barnet får rett hjelp til rett tid. Kunnskap om barnet sin helsesituasjon er òg svært viktig for å sikre ein stabil og trygg omsorgssituasjon og unngå flyttingar.

Helsedirektoratet og Barne-, ungdoms-, og familiedirektoratet har utarbeidd eit samhandlingsforløp for kartlegging og utgreiing av psykisk helse og rus hos barn og unge i barnevernet. Samhandlingsforløpet skal sikre betra samhandling mellom tenestene, klarare ansvarsdeling og at barn får meir effektiv og treffsikker hjelp. Forløpet er publisert, men vil i løpet av året bli utvida til òg å omfatte somatisk og seksuell helse, samt tannhelse. Det er planlagt aktivitetar for iverksetjing og opplæring om forløpet i 2023.

For ungdom i barnevernet med behov for langvarig omsorg utanfor heimen og stort behov for psykisk helsehjelp, er det etablert to institusjonar der helsepersonell og barnevernsfagleg tilsette arbeider side ved side. Tilbodet vart opna i 2018, og er under evaluering. Evalueringsrapporten er venta i desember 2023, og eg vil på bakgrunn av den vurdere vidare utvikling av dette tilbodet.

Samarbeid mellom tenestene er avgjerande for å sikre barna helsehjelpa dei har rett til. Sidan 2018 er det etablert samarbeidsavtalar mellom helseforetaka og barnevernsinstitusjonane. I tillegg skal alle institusjonane ha ein tilsett som er helseansvarleg og helseforetaka skal ha ein barnevernsansvarleg. Formålet med dette er å sikre gode rammevilkår for samarbeid mellom tenestene.

Tiltaka i helsesatsinga i barnevernet er under evaluering av Sintef. Evalueringa skal mellom anna hente data frå barn og unge i barnevernet og frå foreldre til barn i barnevernet. Studien skal etter planen vere ferdig i 2023, og vil kunne gje verdifull informasjon for å vidareutvikle eksisterande tiltak og utvikle nye satsingar. Eg vil arbeide vidare, i samarbeid med helse- og omsorgsministeren, for å sikre barn i barnevernet naudsynt helsehjelp til rett tid.

SPØRSMÅL NR. 2153**Innlevert 24. mai 2022 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 2. juni 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Olje- og energidepartementet fastsette den 8. april 2021 ei forskriftsendring som opna for at avtale med vilkår om utkobling skal erstatta krav til anleggsbidrag til nye linjer. Eit selskap som har bede om kapasitet til å ta ut straum frå sentralnettet opplever at Statnett ikkje tek omsyn til denne forskriftsendringa.

Kan statsråden stadfesta at aktørar som gjer avtale med vilkår om utkobling, ikkje skal krevjast for anleggsbidrag til bygging av nye linjer (jf. FOR-2021-04-07-1072)?

GRUNNGJEVING:

Oppdrettsselskapet Lerøy Sjøtroll har ei tid hatt ein prosess gåande med Statnett for å sikra seg nok kraft til eit nytt postsmoltanlegg dei skal byggja i Fitjar kommune. Statnett har komme med krav om at selskapet skal betala anleggsbidrag for den nye linja som skal byggjast mellom Blåfalli i Kvinnherad og Gismarvik i Tysvær. Selskapet meiner dei ikkje kan påleggjast dette sidan dei inngår avtale om utkobling, og ikkje kan krevja refusjon ved straumbrot. Styresmaktene har teke til orde for å utnytta kapasiteten i sentralnettet betre, noko som kan redusera behovet for investering i nye kostbare linjer. Lerøy Sjøtroll meiner dei bidreg til betre utnytting av nettet ved å ha eigen reservekapasitet. Difor meiner dei at dei ikkje kan påleggjast å betala anleggsbidrag for ei linje som dei sjølv bidreg til at det ikkje er behov for. Denne argumentasjonen er i tråd med ei forskriftsendring som vart fastsett av Olje- og energidepartementet v/ Tina Bru den 8. april 2021.

Svar:

Nettselskapene har tilknytningsplikt. Dette innebærer at kunder har rett på tilknytning til nettet. Dersom tilknytningen utløser behov for nye nettanlegg, vil nettkunden måtte betale sin andel av nettanlegget (anleggsbidrag).

Endring i forskrift om nettregulering og energimarked, som trådte i kraft 15. april 2021, og som representanten viser til i sitt spørsmål, åpner for at kunder kan tilknyttes nettet med vilkår om utkobling eller redusert strømforsyning på permanent basis. Jeg mener tilknytning på vilkår vil være et viktig virkemiddel fremover for å kunne gi bedre nettutnyttelse og for å bidra til at kunder kommer raskere på nett. Tilknytning på vilkår bør derfor vurderes der det er aktuelt og mulig å gjennomføre, både permanent og midlertidig.

Selv om tilknytning på vilkår i mange tilfeller er et gode både for kunden og for utnyttelsen av strømmettet, er det et viktig vilkår at slike avtaler kun kan inngås på frivillig grunnlag. Hverken nettselskap eller nettkunde kan kreve inngåelse av en slik avtale. Det kan for eksempel være forhold av betydning for driften av nettet som gjør at en slik avtale ikke er forsvarlig fra nettselskapets side. Det kan også være forhold hos nettkunden som gjør at vilkårene i en slik avtale ikke er ønskelig, og at nettkunden derfor heller vil vente på at nettselskapet utreder og konsesjonssøker nye nettanlegg, for på den måten å få tilknytning uten vilkår. I tilfeller der det fra nettselskap eller nettkunde sin side ikke er ønskelig å inngå tilknytningssavtale med vilkår, vil kunden måtte betale eventuelle anleggsbidrag på vanlig måte.

I tilfeller der et nettselskap og en nettkunde er enige om å inngå avtale om tilknytning med permanente vilkår, kan ikke nettselskapet i etterkant kreve inn anleggsbidrag.

En eventuell rett for nettselskapet til å si opp avtalen, inkludert mulighet til å kreve inn anleggsbidrag, bør fremgå tydelig av selve avtalen.

Krav til anleggsbidrag gir viktige signaler til de som ønsker å tilknytte seg nettet. Når kunden mottar et tilbud om tilknytning med tilhørende estimat på et anleggsbidrag, får de mulighet til å vurdere nettilknytning opp mot alternative tiltak. Dette kan for eksempel føre til at kunden velger å redusere sitt effektbehov eller å endre lokalisering til et sted med bedre nettkapasitet. Dette vil redusere behovet for nettutbygging. Anleggsbidraget begrenser også hvor mye av kostnadene ved nettanlegget som må dekkes i form av økt nettleie for folk flest og næringsliv tilknyttet det aktuelle nettselskapet.

SPØRSMÅL NR. 2154**Innlevert 24. mai 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 1. juni 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Mener utenriksministeren at den offentlige støtten til tiltak for å øke debatt om nedrustning, samt økt kunnskap om og engasjement for atomvåpensaken i befolkningen kun skal gå til tiltak som omhandler traktater regjeringen støtter?

BEGRUNNELSE:

Norske organisasjoner som jobber mot atomvåpen har fått kraftige kutt i støtten fra Utenriksdepartementet. Organisasjonene rapporterer om detaljerte føringer for bruken av midler, og manglende vilje til å støtte tiltak som bidrar til debatt rundt FNs atomvåpenforbud. ICAN i Norge fikk så store kutt at den norske delen av Den internasjonale kampanjen for å avskaffe atomvåpen (ICAN) står i fare for å måtte avvikles. Norsk Folkehjelp søkte om støtte til å lage en faktabasert rapport om atomvåpenforbudet. I avslagsbrevet står det «Dette er en traktat Norge ikke støtter, og prosjektet kan bidra til en ytterligere polarisering i nedrustningsdebatten».

Det er bekymringsfullt dersom denne regjeringen ikke ønsker et aktivt sivilt samfunn som kan bidra til å skape offentlig debatt rundt viktige utenrikspolitiske spørsmål, også i saker der regjeringen har en annen holdning enn organisasjonene som mottar støtte.

Svar:

Spørsmålet fra representanten synes å hvile på et premis om at regjeringen ikke gir støtte til tiltak som fremmer traktater om nedrustning Norge ikke vil slutte seg til. Dette er ikke riktig.

Regjeringen ønsker å fremme internasjonal framgang i arbeidet for nedrustning og ikke-spredning av kjernevåpen. Formålet med utlysningen av tilskuddsmidler på dette feltet for 2022 er å skape økt kunnskap og engasjement for nedrustning. Målgruppen for ordningen er norsk og internasjonal offentlighet. Den planlagte tildelingen reflekterer et bredt spekter av aktiviteter både i Norge og internasjonalt som skal bidra til å øke kunnskap og engasjement, herunder om humanitære konsekvenser av kjernevåpen. Dette inkluderer støtte til organisasjoner som Nei til atomvåpen, Norske leger mot atomvåpen og Norges fredsråd. Alle disse organisasjonene arbeider for at Norge skal signere Traktaten om forbud mot kjernevåpen (TPNW), noe det er bred politisk

enighet om at Norge som medlem av NATO ikke kan signere.

Støtten til organisasjonene skjer gjennom en søknadsbasert ordning. I vurderingen av søknader har relevansen av tiltakene opp mot kriteriene som lå i utlysningen, samt søknadens kvalitet og kostnadsnivå blitt vurdert. Videre er det tatt hensyn til at tilskuddsmidlene skal dekke varierte aktiviteter i Norge og internasjonalt. Tidligere støtte er ingen garanti for framtidig støtte.

Under Solberg-regjeringen var tildelingen på den tilsvarende tilskuddsordningen 4 023 000 kroner i 2021 og 5 350 000 i 2020. I årets tildeling legges det opp til å inngå tilskuddsavtaler på til sammen 21 900 000 kroner over perioden 2022-24. Organisasjonene har i flere år ønsket mer langsiktige tilskuddsavtaler. For 2022 legges det opp til utbetalinger over tilskuddsordningen på til sammen 9 300 000 kroner.

Økende konkurranse om midlene innebærer at ikke alle søknader kan få støtte. Jeg har forståelse for at de organisasjonene som ikke fikk innvilget støtte kan være skuffet.

SPØRSMÅL NR. 2155**Innlevert 24. mai 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 1. juni 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvorfor har norske myndigheter valgt å kun belage seg på én leverandør/produsent av pass og nasjonale ID-kort til norske statsborgere?

BEGRUNNELSE:

Norge og flere andre land står nå i en «passkrise». Dette skyldes ifølge myndigheter og leverandører flere ting: Det ene er at det er råvaremangel på komponenter til pass, særlig disse chippene som sitter i passene. Det andre er høy etterspørsel, godt hjulpet av to år med pandemi der folk ikke har kunnet reise og dermed ikke har prioritert å fornye passene sine. Til slutt har også krigen i Ukraina ført til en enda større etterspørsel etter pass. I Norge er det mange nå som fortvilet venter på å få fornyet passene til seg og sine familier, helst i tide til sommerferien som er rett rundt hjørnet. Det er naturligvis vanskelig å gjøre noe med råvaremangel og opphoping i globale handelslinjer, og vi vet at både myndigheter og produsenter gjør så godt de kan får å løse opp i de lange køene og ventetidene. Pass og nasjonale ID-kort er å regne som kritisk infrastruktur og er en nødvendighet for folk. Passet er både reise- og identifikasjonsdokument, som kan bekrefte en persons identitet hvor enn de er til ulike tider. Utenfor Europa og EU/EØS/Schengen er passet stort sett det eneste gyldige reisedokumentet nordmenn kan benytte. Likevel har Norge, gjennom anbudsrunder med produsenter, lagt alle eggene i en kurv når det kommer til produksjonen av nettopp disse kritiske dokumentene. I Norge er det kun et selskap som står som leverandør av pass og nasjonalt ID-ko-

rt. Med tanke på hvor viktige pass og nasjonale ID-kort er for folks hverdag, ville det ikke vært en bedre idé å ha flere produsenter, som en backup, fremfor å belage seg ene og alene på en produsent.

Svar:

Norske pass og ID kort har i dag høy tillitt. Redusert tillit til norske dokumenter vil ha innvirkning på bl.a. visumfrihetsavtalene som norske borgere nyter godt av på reise til land som borgere av mange andre land må søke om visum til. Dersom norske pass og ID-kort hadde blitt produsert av flere ulike leverandører, ville dokumentene i utgangspunktet ikke vært identiske og tilliten til norske pass og ID-kort ville bli svekket. Det er derfor avgjørende at alle norske pass og nasjonale ID-kort produseres og personaliseres av bare én leverandør. Materiale, produksjonsmåter, trykk og personalisering må være likt for å unngå at det blir stilt spørsmål ved ektheten til dokumentene. Pass med ulikt uttrykk kan også medføre betydelig uleilighet ved grensepassering for passinnehaveren.

For øvrig er produksjons- og personaliseringsmetoder forretningshemmeligheter og de blir derfor ikke delt mellom leverandører.

Uavhengig av dette mener jeg likevel det er relevant å vurdere om det er behov for å stille noen ekstra krav til leverandørens robusthet i produksjonslinjen i fremtidige avtaler, samt vurdere nærmere hvor stort lager av ikke personaliserte dokumenter som til enhver tid bør være lagerført i Norge.

SPØRSMÅL NR. 2156**Innlevert 24. mai 2022 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 7. juni 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Finnes det ingen grense for vår lang saksbehandlingstid for utstedelse av pass kan være før Norge krenker sine menneskerettslige forpliktelser etter Verdenserklæringen

art. 13, og hvor vurderer eventuelt statsråden at denne grensen går?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mine tidligere spørsmål nummer 1777 av 04.04.22 og nummer 1880 av 22.04.22, samt statsrådens svar på disse spørsmålene. Temaet for spørsmålene er den situasjonen vi nå opplever med uholdbar lang saksbehandlingstid for utstedelse av pass og nasjonale ID-kort, og hvordan statsråden vurderer dette opp mot Norges forpliktelser etter Verdenserklæringen om menneskerettigheter artikkel 13. Verdenserklæringen artikkel 13 lyder:

«1. Enhver har rett til å bevege seg fritt og til fritt å velge oppholdssted innenfor en stats grenser.

2. Enhver har rett til å forlate et hvilket som helst land innbefattet sitt eget og til å vende tilbake til sitt land.»

I sitt svar på spørsmål nummer 1777 uttaler statsråden at det menneskerettslige vernet om bevegelsesfriheten kun gjelder dersom pass nektes utstedt eller tilbakekalles. I sitt svar på spørsmål nummer 1880 besvarer ikke statsråden spørsmålet – om hvor grensen for saksbehandlingstid går før Norge krenker våre menneskerettslige forpliktelser – men fremhever hva som gjøres fra departementshold for å avhjelpe situasjonen vi nå står i.

Spørsmålsstiller vil derfor stille spørsmålet for tredje gang: Går det en grense for hvor lang saksbehandlingstiden for utstedelse av pass kan være før Norge krenker sine forpliktelser etter Verdenserklæringen art. 13, og hvor lang skal saksbehandlingstiden eventuelt bli før statsråden mener at denne grensen er krysset og Norge ikke har overholdt sine menneskerettslige forpliktelser.

Svar:

Jeg viser til mine svar henholdsvis 8. april og 3. mai 2022 på representanten Johnsens spørsmål nr. 1777 og nr. 1880. Jeg viser også til spørsmål nr. 2180, der representanten Johnsen spør hvor lang saksbehandlingstiden for utstedelse av pass kan bli, før jeg mener at borgernes rett til bevegelsesfrihet etter Grunnloven § 106 er krenket.

Mitt svar her er det samme som på spørsmål 2180.

Retten til bevegelsesfrihet følger både av Grunnloven § 106, den europeiske menneskerettighetskonvensjonens fjerde tilleggsprotokoll artikkel 2 og FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter artikkel 12, som alle bygger på prinsippet som kommer til uttrykk i FNs verdenserklæring om menneskerettigheter artikkel 13. I Dokument 16 (2011–2012), Rapport fra Menneskerettighetsutvalget om menneskerettigheter i Grunnloven, som danner grunnlaget for Grunnloven § 106, nevnes på side 200 «uforholdsmessig og langdryg byråkratisk behandling av passøknader» som eksempel på inngrep i bevegelsesfriheten. Det finnes også praksis fra Den europeiske menneskerettighetsdomstolen hvor ulike restriksjoner på adgangen til å få utstedt pass er blitt ansett som inngrep i retten til bevegelsesfrihet.

Den situasjonen vi står i nå skyldes verken langdryg saksbehandling fra myndighetenes side eller formelle restriksjoner på adgangen til å få utstedt pass. Den skyldes forhold som i hovedsak ligger utenfor norske myndigheters kontroll, i form av internasjonale produksjons- og logistikktutfordringer som følge av pandemien og den pågående krigen i Ukraina. Myndighetenes handlingsalternativer er begrensede, og aktuelle løsninger må i tilstrekkelig grad ivareta også sikkerhetshensyn.

Jeg kan forsikre representanten om at vi gjør hva vi kan for at ikke mangelen på pass blir et praktisk hinder for utøvelse av retten til bevegelsesfrihet.

SPØRSMÅL NR. 2157

Innlevert 24. mai 2022 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen

Besvart 2. juni 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Hva vil landbruks- og matministeren gjøre for å sikre at Norge får fritak fra EUs foreslåtte regler om kortere holdbarhet på egg?

BEGRUNNELSE:

EU behandler i disse dager nye hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse. Her foreslås det blant annet enn innskjerping på holdbarhetsstandarder på egg. De foreslåtte endringene i Europaparlaments- og rådsforordning nr. 853/2004 innebærer at den godkjente

holdbarheten på egg vil reduseres fra 35 dager, til 28 dager. Endringene kommer som følge av problemer med salmonella i flere EU-land.

I Norsk sammenheng virker forslaget å være unødvendig og skadelig. Norske egg er salmonellafrie, og vil dermed risikere å bli merket med kortere holdbarhet i butikkhyllene, uten at det er noen helsefaglig god grunn til det. For det norske distriktslandbruket, vil en kortere satt holdbarhet kreve at egg oftere hentes oftere hos produsenter. NORTURA mener at å måtte hente egg to ganger i uka, i stedet for en gang i uka kan bety årlige merkostnader på 65 millioner. Eggprodusenten Svein Slåtsveen i Bekkarfjord har uttalt til NRK at de nye reglene kan være kroken på døra for hans virksomhet. Hyppigere transport over lange avstander fører også til høyere CO₂-utslipp, og den kortere holdbarheten kan også føre til mer matkasting.

Svar:

Dette er en sak som har blitt fulgt tett fra norsk side helt siden reglene om egg ble tatt inn i EØS-avtalen i 1999. Jeg er kjent med at bransjen fremholder at de foreslåtte endringene er krevende og jeg følger opp denne saken sammen med Helse- og omsorgsministeren, som har ansvaret for det aktuelle regelverket.

Endringene som Kommisjonen nå har foreslått innebærer at en bestemmelse om holdbarhetsdato for egg fra markedsregelverket for egg (28 dager), som er utenfor EØS-avtalen, flyttes til hygieneregulverket, som er innenfor EØS-avtalen. Bestemmelsen om merking med 28

dagers holdbarhetsdato har ikke vært gjeldende for Norge siden 2010.

De strenge reglene for merking av holdbarhet på egg i EU er begrunnet i folkehelsehensyn på grunn av forekomsten av salmonella i egg i mange av EUs medlemsstater. I Norge, og de øvrige nordiske land, har vi svært lav forekomst av salmonella i egg, og dermed ikke de samme utfordringene. I EU er man også opptatt av å ha et likt regelverk, og ikke mange nasjonale unntak.

Norge har helt siden 1999 ment at det ikke er behov for særskilte regler om holdbarhet av egg, men at det bør følge de generelle kravene i matinformasjonsforordningen, på lik linje med alle andre næringsmidler. Alternativt mener Norge at det bør være et unntak for land med lav forekomst av salmonella, og har derfor i flere omganger spilt inn at det bør være en større fleksibilitet i regelverket om egg for land med lav forekomst av salmonella. Så langt har det ikke vært en samlet vilje blant medlemsstatene til en slik endring.

Endringsforslaget har flere ganger vært diskutert i en ekspertgruppe under Kommisjonen. Mattilsynet deltar i ekspertgruppen og har spilt inn norske posisjoner. Forslaget har vært på offentlig høring i EU med høringsfrist 31. mai 2022. En lang rekke norske aktører har sendt innspill i høringen.

Helse og omsorgsministeren og jeg har nå tatt et politisk initiativ i saken og har sendt et brev til Kommissær i Generaldirektoratet for helse og mattrygghet (DG SANTE) Stella Kyriakides. I brevet gir vi uttrykk for norske bekymringer i saken og vi har anmodet om at det legges inn en større fleksibilitet for land med lav forekomst av salmonella.

SPØRSMÅL NR. 2158

Innlevert 25. mai 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 3. juni 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Vil statsråden komme midsundingene i møte og tilrettelegge for at Midsund kommune kan gjenoppstå?

BEGRUNNELSE:

I Midsund har motviljen mot sammenslåingen med Molde vært godt dokumentert fra første stund og saken har fremdeles et tydelig lokalt engasjement. Midsund var en av fem kommuner som ikke hadde med alternativet om å

stå alene på seddelen under folkeavstemninga i 2016, noe som ble kritisert i en senere rapport fra Institutt for Samfunnsforskning. Med et frammøte på 56,6 % var det bare 23,1 % som ønsket Molde-alternativet.

Folkeviljen kom i tillegg fram gjennom to innbyggerinitiativ; det ene med underskrifter fra 84 % av de stemmeberettigede ba Midsund vente med en sammenslåing, det andre ba i år Molde kommunestyre om en ny folkeavstemming, men fikk avslag.

Samtlige partier lovet før kommunereformen å lytte til folket, og Midsund er en de kommunene hvor sammenslåinga blir framstilt som «frivillig». Motstanden fra brorparten av folket mot sammenslåinga er godt dokumentert gjennom folkeavstemning, innbyggerundersøkelse og underskriftskampanje, men blir tillagt lite vekt i møte med kommunestyret i den nye storkommunen.

Inndelingsloven åpner for at departementet selv kan ta initiativ til utredning for eventuell endring.

Med en så uryddig og udemokratisk prosess som foranlediget sammenslåingen, med elementer som også har fått kritikk fra Institutt for Samfunnsforskning, bør Midsund være en åpenbar kandidat til at denne initiativrett kommer til anvendelse.

Svar:

Kommunesamanslåinga mellom tidlegare Midsund, Molde og Nesset kommunar til Molde kommune var i tråd med vedtaka frå dei sitjande kommunestyra. Molde kommune har derfor ikkje vore ein del av prosessen med moglege kommunedelingar av tvangssamanslåtte kommunar. Molde kommunestyre handsama 17. februar saka «Innbyggerinitiativ: Folkeavstemning, Midsund ut av Molde». Kommunestyret vedtok mellom anna at det ikkje skal gjennomførast ei folkehøyring, og at ei reversering av Molde kommune ikkje skal greiast ut. Molde kommune har såleis ikkje søkt Kommunal- og distriktsdepartementet om å utgreie deling av kommunen.

SPØRSMÅL NR. 2159

Innlevert 25. mai 2022 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 2. juni 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

På Facebook er det mange som har meninger om mangt, og av og til kommer det spørsmål det kan være verd å løfte opp. Eksempelvis skrev en Trygve Slagsvold Vedum dette 7. juni 2018: "Hvorfor skal vanlige folk ta regninga for regjeringen? Nå har vi bensin- og dieselpriiser på over 16 kroner, og mer utenfor byene. Dette rammer de som ikke har andre alternativer til transport!" Dette synes jeg var et veldig godt spørsmål, og denne Facebook-brukeren fortjener et svar.

Hva vil statsråden svare Trygve nå som prisen har vært over 26 kr?

Svar:

Jeg synes prisene på drivstoff nå er høye og forstår at mange håper at prisen snart går ned igjen. Det har gått snart fire år siden 7. juni 2018. På disse fire årene har vi gått gjennom en pandemi og det har brutt ut krig i Europa. Dette har bidratt til global og sterk prisøkning på energi. I Norge merker vi dette bl.a. gjennom økte drivstoffpriser.

De økte drivstoffprisene skyldes ikke økte avgifter. I 2018 var de samlede særavgiftene på fossil bensin 6,33 kroner per liter. I 2022 er de 6,73 kroner per liter. I 2018 var de samlede særavgiftene på fossil diesel 5,08 kroner per liter. I 2022 er de 5,57 kroner per liter. Til sammenlikning har konsumprisen økt med 11,7 prosent fra juni

2018 til april 2022. Drivstoffavgiftene er dermed reelt sett lavere nå enn de var i 2018.

Jeg ser at noen mener at avgiftene bør reduseres når prisene er høye, siden reduserte avgifter i første omgang vil kunne bidra til prisreduksjoner. Endringer i skatte- og avgiftsregler som svekker inntektssiden av statsbudsjettet og ikke motsvares av utgiftsreduksjoner, vil isolert sett innebære et økt underskudd som må finansieres med en overføring fra Statens pensjonsfond utland, det vil si økt bruk av oljepenger. En avgiftsreduksjon er slik sett å regne som en ekspansiv økonomisk politikk.

Selv om en avgiftsreduksjon kan gi en umiddelbar nedgang i prisen, vil en slik politikk kunne forsterke lønns- og prispresset i økonomien lenger frem. Det vil øke risikoen for høyere renter raskere enn vi nå har i utsikt. Det er den store trusselen for de fleste i Norge i dag, og vi kunne gi større utslag i folks privatøkonomi.

Den økte kjøpekraften som avgiftsreduksjonen isolert sett bidrar til, kan føre til at Norges Bank må sette opp renten mer eller raskere enn de nå ser for seg: «Blir det utsikter til mer varig høy prisvekst, kan renten bli satt raskere opp enn renteprognozen i forrige pengepolitiske rapport tilsier», skrev sentralbanken i sin pressemelding om rentebeslutning 5. mai 2022. Eventuelle tiltak i møte med høye priser må derfor prioriteres innenfor en samlet ansvarlig økonomisk ramme og vurderes i de ordinære budsjettene.

SPØRSMÅL NR. 2160**Innlevert 25. mai 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 7. juni 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Er statsråden enig med fiskeri- og havministerens uttalelse til NRK at Norge har innført det samme regelverket som EU når det gjelder havneforbud for fiskefartøy?

BEGRUNNELSE:

Til NRK sa fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran at:

«Vi stenger norske havner for russiske fartøy, men vi unntar fiskefartøy. Det har også EU gjort.»

Et oppdrag utført av Stortingets utredningsseksjon viser imidlertid at EUs havneforbud i utgangspunktet også dekker fiskefartøy. Videre har utredningsseksjonen ikke funnet ett eneste eksempel på at andre europeiske har innført et unntak for alle russiske fiskefartøy, slik Norge har gjort. Det har heller ikke fiskerinasjoner som Storbritannia eller Canada.

Svar:

Forskrift av 15. august 2014 nr. 1076 om restriktive tiltak vedrørende handlinger som undergraver eller truer Ukrainas territoriale integritet, suverenitet, uavhengighet og stabilitet § 19a inneholder et forbud mot å gi tilgang til havner på fastlands-Norge til russiskflaggede fartøy. Forskriften gjennomfører tiltak vedtatt av EU om endring i forordning (EU) nr. 269/2014 om restriktive tiltak mot handlinger som undergraver eller truer Ukrainas territoriale integritet, suverenitet og uavhengighet. EUs forordning gir havneforbudet anvendelse for «skip som

omfattes av relevante internasjonale konvensjoner». Det går ikke direkte fram av forordningen hvilke fartøy som omfattes av forbudet. I veiledende uttalelse fra EU framkommer det at skip på 500 bruttotonn eller mer som seiler kommersielt i internasjonal fart, vil være omfattet av forordningens forbud.

Ved gjennomføringen i norsk rett ble det tatt hensyn til forutsigbarhet, brukervennlighet og kravet til klarhet. Forskriften inneholder en straffesanksjonert forpliktelse og etter norsk rett må denne være tilstrekkelig presis. Det har også vært viktig å verne om fiskerisamarbeidet med Russland for å sikre videreføring av våre felles bærekraftige fiskeriforvaltning i nordområdene, slik at vi tar vare på våre felles fiskebestander i Barentshavet. Havneforbudet i § 19a gjelder dermed for skip på 500 bruttotonn eller mer som seiler kommersielt i internasjonal fart. Fiskefartøy omfattes ikke.

Jeg er også kjent med at EU-kommisjonen 28. april meddelte embetsverket i Nærings- og fiskeridepartementet at de fleste fiskefartøy ikke er sertifisert etter de relevante konvensjonene og at fiskefartøy derfor i hovedsak vil falle utenfor EU-regelverkets virkeområde. Denne informasjonen lå til grunn for fiskeri- og havministerens uttalelse til NRK om samsvaret mellom EUs og Norges regelverk om havneforbud for russiske fiskefartøy.

Selve regelverket er én side av saken; så langt har vi imidlertid ikke tilstrekkelig grunnlag for å si nøyaktig hvordan virkeområdet i EUs forordning vil slå ut i praksis hva gjelder fiskefartøy.

SPØRSMÅL NR. 2161**Innlevert 25. mai 2022 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg****Besvart 2. juni 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik****Spørsmål:**

Regjeringen har varslet at de vil nedskalere byggetrinn 3 for nytt regjeringskvartal.

Hvilke konsekvenser får dette for den planlagte Regjeringsparken?

BEGRUNNELSE:

Nytt regjeringskvartal består av tre byggetrinn, hvorav byggetrinn tre var planlagt å starte opp i 2025 og ferdigstilt i 2030. Byggetrinn 3 består av B- og E-blokken, samt rehabilitering av G-blokken. Regjeringen har varslet at de vil kutte B- og E-blokken og nedskalere rehabilitering av G-blokken. Det er imidlertid uklart hvorvidt disse endringene får konsekvenser for gjennomføring og framdrift for den planlagte Regjeringsparken mellom A-blokken og Deichmanske bibliotek.

SPØRSMÅL NR. 2162

Innlevert 25. mai 2022 av stortingsrepresentant Tage Pettersen

Besvart 2. juni 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Hvordan følger barne- og familieministeren opp, på kort og lengre sikt, kravet om kompetanse som ble vedtatt i barnevernsloven?

BEGRUNNELSE:

I innst. 625 L (2020-2021) var familie- og kulturkomiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, enige i at det er riktig å lovfeste krav til barnevernsfaglig mastergrad eller annen relevant mastergradsutdanning for ansatte i det kommunale barnevernet som skal jobbe med nærmere definerte kjerneoppgaver, for barnevernstjenestens leder og ledere i barnevernsinstitusjoner. Det samme flertallet støttet videre det å innføre et krav om relevant bachelorutdanning for nyansatte i barnevernsinstitusjon.

Svar:

Riktig kompetanse i barnevernet er avgjerande for at barn og foreldre skal få hjelp. Barn og unge skal bli møtt av eit godt og kompetent barnevern uavhengig av kvar dei bur, og kva saksbehandlar dei har. Eg vil sjølvsagt følgja opp Stortingets vedtak. Det er allereie gjennomført fleire tiltak som skal sørge for god iverksetjing av dei nye kompetansekrava. For å kompensere kommunar og Bufetat for meirkostnadene som følgjer med dei auka krava til kompetanse, er det gitt løyve på 60 mill. kroner i 2022. I tillegg er det gitt løyve på 17 mill. kroner for å bidra til at fleire kan få praksis i barnevernet under studiet.

Svar:

Regjeringa planlegg å byggje Regjeringsparken. Parken kan byggjast uavhengig av om bygg B og E blir bygd. Korleis parken skal sjå ut i detalj, skal prosjekterast seinare, og vil henge saman med sikringa av Ring 1. Regjeringa tek sikte på at parken vil bli bygd ferdig som siste del av nytt regjeringskvartal.

Ei føresetnad for at kommunar og institusjonar skal kunne oppfylle kompetansekrava Stortinget har vedteke, er at det blir utdanna eit tilstrekkeleg antall mastergradskandidatar. Hausten 2022 startar fleire universitet og høgskular opp barnevernsfaglege mastergrader, og i 2022 er det gitt løyve til 300 studieplassar gjennom Utdanningsløftet. Utdanningsinstitusjonane melder om gode søkartal, sjølv om kravet om mastergrad først blir fullt ut gjeldande fra 2031. I tillegg har Bufdir utvikla faglege anbefalingar om korleis ein skal forstå dei nye kompetansekrava, herunder kva som utgjer relevant kompetanse i barnevernsinstitusjonar og i barnevernstenester. Anbefalingane vil vera til hjelp for kommunar og institusjonseigarar som skal følgje opp krava.

Bufdir har vidare fått i oppdrag å følgje opp og legge til rette for iverksetjing av nye kompetansekrav i statleg og kommunalt barnevern. Direktoratet er mellom anna i ferd med å etablere statistikk som lar oss følgje med på utviklinga over kor mange tilsette som oppfyller kompetansekrava. Det vil gi oss moglegheit til å auke antalet studieplassar eller setje i verk andre naudsynte tiltak for at barnevernet skal kunne oppfylle dei nye kompetansekrava innan 2031.

Stortinget har bedt om ei utgreiing av autorisasjon for dei som skal jobbe med omsorgsovertakingar. Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av Prop. 133 L (2020-2021) Lov om barnevern (barnevernsloven) og lov om endringer i barnevernloven, jf. Innst. 625 L (2020-2021). Eg har følggt opp vedtaket ved å ta inn utgreiing av autorisasjonsordning i mandatet til barnevernsutvalet. Utvalet skal levera utgreiinga si i mars 2023.

SPØRSMÅL NR. 2163**Innlevert 25. mai 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 7. juni 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Mener statsråden at hennes håndtering av saken rundt sjefen for PST kan være skadelig for PSTs omdømme og tillit i befolkningen, og ser statsråden i ettertid noe hun kunne ha gjort annerledes i håndteringen av saken?

BEGRUNNELSE:

Det vises til den siste tids mediedekning av saken rundt sjefen for Politiets sikkerhetstjeneste. Justisministeren har konsekvent nektet å besvare mediens henvendelser om saken, og dette har foranlediget flere medieoppslag med opposisjonspolitikere som har etterlyst svar. Statsrådets vedvarende motvilje mot å opplyse om saken, har også medført at flere opposisjonspolitikere har stilt skriftlige spørsmål til statsråden for å få belyst noen av de omstendighetene mediene har etterspurt et svar på. Slik spørsmålsstiller ser det har statsrådets håndtering av saken skapt en selvforsterkende spiral av medieoppslag, og etterlatt et inntrykk som ikke er positivt hverken for

politisk ledelse i Justisdepartementet eller for ledelsen i Politiets sikkerhetstjeneste. Det påpekes også at embetsverket i Justisdepartementets uttalelser til media ikke har gjort saken noe bedre.

Spørsmålsstiller ønsker på denne bakgrunn å få svar på om statsråden i lys av sakens utvikling ser noe ved hennes håndtering av saken som kunne vært annerledes. Videre ønskes det statsrådets vurdering på om hennes håndtering av denne saken kan være skadelig for PSTs omdømme og befolkningens tillit til PST.

Svar:

Når det gjelder håndteringen av saken rundt sjefen for PST vil jeg vise til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 2080 fra representanten Ingvild Wetrhus Thorsvik.

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) har lagt til grunn de prosedyrer som gjelder for håndtering av personkontroll saker der JD er arbeidsgiver og autorisasjonsansvarlig.

SPØRSMÅL NR. 2164**Innlevert 25. mai 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 7. juni 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sikre reell individuell vurdering og kontinuitet i praksisen rundt kreftbehandling av eldre?

BEGRUNNELSE:

Mange eldre har i dag god livskvalitet og helse, men får kreftdiagnoser påvist. Til tross for god helse er det mange som ikke tilbys kurativ behandling, med alder som begrunnelse. Veldig mange eldre møter forskjellige praksiser i helsevesenet og flere av beslutningene om å ikke tilby kurativ behandling gjøres uten helsesjekk.

Det er nok mange som er enige om at alder bare er et tall. Noen holder seg friske og spreke lenge, mens andre ikke gjør det. Det er derfor viktig at man sikrer en god in-

dividuell vurdering når man skal gjøre beslutninger om man skal tilby behandling mot kreft eller ikke. Ved å ha en ulik praksis blant forskjellige leger til forskjellige folk, skaper det nærmest et lotteri om man får tilbud om behandling eller ikke.

Svar:

De nasjonale handlingsprogrammene for kreft inneholder anbefalinger om diagnostikk, utredning og behandling for en rekke kreftformer. Handlingsprogrammene skal bidra til at tilbudet i kreftomsorgen er av god kvalitet og at tilbudet er likeverdig over hele landet.

Nasjonale faglige retningslinjer fra Helsedirektoratet er å betrakte som anbefalinger og råd, basert på oppdatert

faglig kunnskap. De nasjonale faglige retningslinjene er ment som et hjelpemiddel ved de avveininger tjenesteyterne må gjøre for å oppnå forvarlighet og god kvalitet i tjenesten.

Meld. St. 34 (2015-2016) Prioriteringsmeldingen slo fast at alder ikke er et selvstendig prioriteringskriterium. Samtidig går det fram i meldingen at

“Alder kan imidlertid være relevant hvis den har betydning for risikoen ved eller effekten av den medisinske behandlingen. Alder kan også si noe om risikoen for ulike tilstander og om hvor alvorlig en sykdom kan forventes å bli.”

Prioriteringsmeldingen slår videre fast at verken i beslutningssituasjoner på klinisk nivå eller i beslutnings-

situasjoner på gruppenivå skal alder, i tråd med dagens praksis i helsetjenesten, være et selvstendig prioriteringskriterium. Alder vil imidlertid indirekte inngå i prioriterings-vurderinger som følge av riktig bruk av de tre hovedkriteriene nytte, ressurs og alvorlighet.

Om man har behov for helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten eller ikke, er et medisinskfaglig spørsmål som blant annet skal bygge på en konkret, individuell vurdering av helsetilstanden til den enkelte pasient og nasjonale veiledere og anbefalinger fra Helsedirektoratet. Jeg har tiltro til at helsetjenesten følger gjeldende prioriteringskriterier og nasjonale retningslinjer i vurdering og behandling av den enkelte pasient, uavhengig av alder.

SPØRSMÅL NR. 2165

Innlevert 25. mai 2022 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 3. juni 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Mener statsråden at boligbyggelag skal regnes som 100 % eiere av boligandeler de maksimalt eier 50 % av, og vil statsråden se på en lovendring slik at en viktig boligpolitisk målsetting om at flere bør få mulighet til å eie sin egen bolig lettere kan realiseres?

BEGRUNNELSE:

Terskelen for mange som ønsker å etablere seg på boligmarkedet er for høy, blant annet som følge av egenkapitalkravet. Jeg er gjennom et konkret tilfelle blitt gjort kjent med «deleie-modellen» som tilbys av OBOS. Modellen innebærer et delt eierskap der den enkelte minst eier 50 % av andelen/leiligheten med mulighet for å kjøpe seg opp etter hvert. Den andre delen eies av boligbyggelaget. I mitt konkrete tilfelle var dette avgjørende for at vedkommende kunne kjøpe seg leilighet i Oslo. Nå viser det seg at det er stor knapphet på disse leilighetene fordi denne modellen gir en mulig vei inn i boligmarkedet for flere grupper som aleneforeldre, førstegangsetablerere mfl.

Samtidig begrenses antall leiligheter som kan selges i et slikt prosjekt av det som oppfattes som lovmessige skranker i borettslagsloven ved at enhver deleie-leilighet regnes som eid av boligbyggelaget. Dersom en slik lovforståelse legges til grunn innebærer det at boligbyggelaget maksimalt kan eie 20 % av andelene og man når raskt et «tak» på antallet som kan tilbys. Det er det som nå

skjer konkret i flere tilfeller. Konsekvensen blir dermed at mange mister muligheten til å eie sin egen bolig.

Svar:

Burettslagslova har egne reglar for kven som kan bli andelseigar i eit burettslag. Hovudregelen er at berre fysiske personar kan vera andelseigar, og at desse berre kan eige ein andel kvar, jf. burettslagslova (brl.) § 4-1. Dette er eit uttrykk for det såkalla brukareigarprinsippet som står sentralt i burettslagslova, og inneber at det er den som eig bustaden som skal bu i bustaden.

Lova opnar for nokre unntak frå hovudregelen. Mellom anna kan det i burettslaget sine vedtekter bli fastsett at eit bustadbyggjelag kan eige opp til 20 prosent av andelane i eit burettslag, jf. brl. § 4-3. Visse juridiske personar har i tillegg rett til å eige opp til 10 prosent av andelane utan at dette må vere spesifisert i vedtektene, jf. brl. § 4-2.

Da reglane i burettslagslova om eigerskap vart utforma, var ikkje bustadkjøpsmodellar – slik som OBOS Deleie – noko særleg utbreidd. Desse modellane var nok derfor heller ikkje tatt omsyn til ved utforminga av reglane om eigarskap i andelar i burettslag. I deleie-modellen blir det etablert eit sameige mellom den private kjøpar og bustadbyggjelaget. Slik eg oppfattar lova, må derfor bustadbyggjelaget (den juridisk person), som sameigar, sjåast som andelseigar også når den eig berre deler av ein andel. Dette vil vere tilsvarande som i andre tilfelle med

sameiger. For at ein juridisk person skal kunne eige heile eller deler av ein andel i eit burettslag, må den falle inn under unntaka i burettslagslova §§ 4-2 og 4-3. Det inneber at grensa på 20 prosent gjeld uavhengig av om den juridiske personen berre eig ein del av burettslagsandelen.

Eg meiner det er positivt med alternative bustadkjøpsmodellar som kan hjelpe fleire å bli eigar av eigen bustad. Vi kartlegg derfor behovet for å gjere endringar i mellom anna burettslagslova, slik at lova betre legg til rette for bruk av nye bustadkjøpsmodellar, slik som OBOS Deleie.

SPØRSMÅL NR. 2166

Innlevert 25. mai 2022 av stortingsrepresentant Grete Wold

Besvart 2. juni 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

I introduksjonsprogrammet så er det ikke lagt til rette for politisk deltakelse eller tilsvarende. Det er kun gitt en total ramme på 10 dager som ofte må brukes til familie, høytider eller annet. For eksempel finnes de ordninger for fritak til politisk aktivitet i videregående skole.

Vil statsråden ta initiativ til å få på plass en mer fleksibel ordning slik at deltakelse i politisk og annen viktig aktivitet i samfunnet ikke medfører trekk i ytelser?

introduksjonsprogram har også rett på 25 feriedager med introduksjonsstønad, jf. integreringsforskriften § 18.

Den 18. januar 2022 hadde AID et møte med Det norske menneskerettighetsfond (NHRF) om blant annet utvidet adgang til fravær fra obligatorisk deltakelse, uten at dette får konsekvenser for støtte til livsopphold. Departement kjenner til og arbeider med problemstillingen som representanten stiller.

BEGRUNNELSE:

Deltakere på norskundervisning som en del av introduksjonsprogrammet blir trukket stønad om de er borte utover 10 dager i året. Dette gjør det vanskelig å delta på politiske aktiviteter, seminarer, menneskerettighetsarbeid eller samfunnsaktiviteter som ville fremmet integrering. For å nevne et eksempel så har vi en gruppe evakuerte politiske aktivister fra Afghanistan som besitter høy kompetanse på menneskerettigheter som fortsetter kampen for menneskerettigheter i hjemlandet mens de forsøker å oppfylle kravene i introduksjonsprogrammet. Med en ordning for politiske fravær ville det være lettere for dem å kombinere sitt samfunnsengasjement og samtidig også arbeide med politisk påvirkning i Norge. Dette ville bidra til at vi fikk ta del i deres erfaringer og kompetanse, de fikk jobbet internasjonalt og samtidig oppleve seg nyttige.

Svar:

Det er korrekt at i introduksjonsprogrammet åpnes det ikke for fravær eller permisjoner for å delta i politisk aktivitet eller lignende. Introduksjonsprogrammet skal være på fulltid og adgangen til fravær og permisjoner fra introduksjonsprogrammet reguleres i integreringsloven § 17 og i integreringsforskriften kapittel 3 og 4. Deltakere i

SPØRSMÅL NR. 2167**Innlevert 25. mai 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 7. juni 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik****Spørsmål:**

Har statsråden oversikt over i hvilke vindkraftsaker denne feilaktige lovtolkningen har blitt til grunn for behandlingen og ny grunneiendom eller opprettelse av festetomt til bruk for vindkraftanlegg har blitt gitt unntak for søknadsplikten i byggesaksforskriften, og hva gjør statsråden for å rette opp i vindkraftsakene som er realisert med en lovstridig praktisering av byggesaksforskriften?

BEGRUNNELSE:

Kommunal- og distriktsdepartementet svarte 4. mai 2022 organisasjonen Motvind Norge på spørsmål om søknadsplicht for eiendomsendringer i konsesjonsgitte vindkraftområder - plan- og bygningsloven § 20-6 og byggesaksforskriften § 4-3.

Departementet slo fast at verken opprettelse av ny grunneiendom eller opprettelse av festetomt til bruk for vindkraftanlegg som er gitt konsesjon etter energiloven, er omfattet av unntaket fra søknadsplicht i byggesaksforskriften (SAK10) § 4-3.

Dette er stikk i strid med tolkningen til Direktoratet for byggkvalitet (DiBK). Norges Vassdrags- og Energidirektorat har også vist til feil tolkning av loven, blant annet ved seksjonssjef Arne Olsen som i Lillesands-Posten (24. november 2020, side 11) sier:

“I forskrift om byggesak § 4-3 første ledd bokstav c) er det gitt unntak fra kravet om byggesaksbehandling etter pbl. § 20-1 for produksjonsanlegg for elektrisk energi som har konsesjon etter energiloven. Dette unntaket gjelder også for kravet om søknad om eiendomsendringer i bestemmelsens bokstav m.”

SPØRSMÅL NR. 2168**Innlevert 25. mai 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 3. juni 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

NVE anslår kostnadene ved bunnfast havvind i Sørlige Nordsjø II bygget i 2030 til 48 – 68 øre per kWh over levetiden. Tilsvarende tall for flytende havvind på Utsira

Svar:

Eg har ikkje oversikt over vindkraftsaker der utbyggjarar skulle søkt om oppretting av ny grunneigedom eller festetomt. Det er dei enkelte kommunane som har oversikt over søknader som har vore til behandling.

Dersom det er situasjonar der eigedomsendringar skulle ha vore behandla, må utbyggjaren av vindkraftanlegget søke om såkalla etterfølgande løyve. Det er kommunen som skal behandle ein slik søknad og vurdere om vilkåra er oppfylte. Dersom utbyggjaren ikkje søker om slikt løyve, kan kommunen vurdere om det er grunnlag for å følge opp eventuelle ulovlege eigedomsendringar med sanksjonar.

Det er likevel ikkje grunnlag for å følge opp sjølve vindkraftanlegget som ulovleg etter plan- og bygningslova fordi det ikkje er søkt om eigedomsendring. Det er tale om to ulike saker og regelverk. Sjølve oppføringa av vindkraftanlegg er omfatta av konsesjonsbehandlninga etter energilova, og det er ikkje noko krav om oppretting av ny grunneigedom eller festetomt før vindkraftanlegget kan etablerast.

Departementet si uttale frå 4. mai 2022 presiserer korleis plan- og bygningslovgivinga skal tolkast. Direktoratet for byggkvalitet ga i 18. september 2021 ei uttale til Vennesla kommune med ei anna tolking, men direktoratet har no gitt oppklarande informasjon til kommunen, i tråd med departementet si uttale.

Nord er 72 – 110 øre per kWh over levetiden. Eventuelle kostnader til nettførsterkninger på land er ikke inkludert i beregningen.

Kan statsråden redegjøre for hvordan utbygging av kraftproduksjon med dette kostnadsnivået skal sikre rimelige strømpriser til husholdninger, industri og næringsliv i Norge?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen skriver i «Meld. St. 36 (2020 – 2021) - Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser»: «Produksjonskostnader for bunnfast havvind har falt mye de siste årene, blant annet som følge av skalafordeler og pris og størrelse på turbiner, men kostnadene er fortsatt høyere enn de fleste andre fornybare produksjonsteknologier i Norge og Europa.»

Videre skriver regjeringen i samme melding:

«På grunn av dype havområder og avstand til fastlandet har bunnfast havvind høyere kostnader i Norge enn i mange andre områder i Europa. Samtidig har Norge relativt gode vindressurser.»

Svar:

Jeg forventer at kostnadene for både bunnfast og flytende havvind reduseres gjennom utvikling av mer effektiv teknologi og større utbygginger (økt skala). Produksjonskostnader for bunnfast havvind har falt mye de siste årene, blant annet som følge av skalafordeler og pris og størrelse på turbiner, men kostnadene er fortsatt høyere enn de fleste andre fornybare produksjonsteknologier i Norge og Europa. I oppstarten av havvindutbyggingen i Norge vil det være behov for støtte for å komme i gang med de første prosjektene. Målet er at vindkraft til havs på lengre sikt vil bidra med lønnsom kraftproduksjon til Norge i tillegg til å bli en viktig eksportnæring som eksporterer varer og tjenester i tillegg til strøm.

Regjeringen har satt et mål om å tildele arealer tilsvarende 30 000 MW innen 2040, hvor mye av de 30 000 MW-ene som blir bygd ut og når vil avhenge av lønnsomheten i prosjektene.

SPØRSMÅL NR. 2169

Innlevert 25. mai 2022 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 7. juni 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

I Stavanger Aftenblad kan vi lese at prisvekst, auka kostnader og meirarbeid set byggetrinn 2 ved Stavanger Sjukehus i fare. Byggetrinn 1 blir fleire hundre millionar dyrare enn estimera.

Kva vil statsråden gjere for å unngå at auking i byggekostnader går ut over drifta ved sjukehuset i Stavanger, og samtidig sikrar naudsynt utbygging?

Svar:

Sykehusene har et helhetlig ansvar for både investeringer og drift, og at dette gjennomføres innenfor Stortingets bevilgninger. Den ekstraordinære prisstigningen i bygge markedet både som følge av pandemien og krigen i Ukraina, har fått konsekvenser for sykehusprosjektene som nå er under gjennomføring. Dette gjelder blant annet nytt sykehus i Stavanger. Denne situasjonen følger vi med på. Det er styret i Helse Vest RHF og Helse Stavanger som må vurdere videre framdrift av byggetrinn 2 i prosjektet. Sykehusene har i budsjettet for 2022 fått 1,5 mrd. kroner for å håndtere økte kostnader som følge av pandemien. Vi

vil vurdere de økonomiske rammene for helseforetakene i forbindelse med statsbudsjettet for 2023.

SPØRSMÅL NR. 2170**Innlevert 25. mai 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 7. juni 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren leggje fram eit detaljert oppsett som syner berekningsgrunnlaget og resultatet av ferjeavløysingsmodellen for FV 659 Nordøyvegen i Møre og Romsdal?

GRUNNGJEVING:

Det er fastsett ny modell for berekning av ferjeavløysingsmidlar, av førige regjering.

I Nordøyvegprosjektet på fv 659 er det berekna ferjeavløysingsmidlar i finansieringsplanen og dette er stadfesta av departement til fylkeskommunen.

Det er no ein diskusjon ikring kva berekningsgrunnlag som er nytta og med kva år i ferjedrifta ein har brukt som grunnlag i utrekninga av ferjeavløysingsmidlane for prosjektet.

Svar:

Det årlege beløpet med ferjeavløysingsmidlar blei fastsett av dåverande Kommunal- og moderniseringsdepartementet i brev av 25. mai 2020. I tråd med punkt 5.3 i retningslinjene for ferjeavløysingsordninga, blei det årlege beløpet fastsett med utgangspunkt i inntektssystemet slik det var på det tidspunktet søknaden blei behandla, altså i 2020.

Storleiken på ferjeavløysingsmidlane blir rekna ut på bakgrunn av reduksjon i tilskot gjennom inntektssystemet når eit ferjesamband blir avløyst eller korta inn

av ei bru eller ein undersjøisk tunnel. Reduksjonen blir berekna som nettoeffekten av å endre kriteriedata i utgiftsutjamninga i inntektssystemet. Avløysing av eit ferjesamband vil gi lågare tilskot gjennom kriteriet normerte ferjekostnader i kostnadsnøkkelen, mens det nye vegnettet vil gi auka tilskot gjennom kriteriet vedlikehaldsbehov fylkesveg. Ferjeavløysingsmidlane blir altså rekna ut som nettoeffekten i utgiftsutjamninga av desse endringane.

Ferjeavløysingsmidlane for Nordøyvegen er fastsett med utgangspunkt i tal frå Møre og Romsdal fylkeskommune og berekningar gjort av Statens vegvesen og Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Vegprosjektet vil avløse to ferjesamband som inngår i inntektssystemet for fylkeskommunane: Skjeltene–Lepsøya–Haramsøya og Brattvåg–Harøya–Fjørtofta. Desse sambanda utløyste til saman 94,446 mill. kroner i tilskot gjennom utgiftsutjamninga i 2020.

Det nye vegnettet som blir bygd, ville utløyst 33,871 mill. kroner i auka tilskot gjennom kriteriet vedlikehaldsbehov fylkesveg, slik kriteriet blei berekna til inntektssystemet i 2020. Til saman gav dette ein berekna nettoeffekt i utgiftsutjamninga på -60,575 mill. kroner i inntektssystemet for 2020. Det årlege beløpet med ferjeavløysingsmidlar blei dermed fastsett til 60,575 mill. kroner (2020-kroner). Beløpet vil bli prisjustert med 2,5 prosent i heile utbetalingsperioden.

Stortinget bad nyleg regjeringa om å vurdere om ferjeavløysingsmidlane for Nordøyvegen bør reknast ut på nytt. Regjeringa vil komme tilbake med oppfølging av dette oppmodingsvedtaket ved eit seinare høve.

SPØRSMÅL NR. 2171**Innlevert 25. mai 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 7. juni 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren gjere detaljert greie for finansieringsmodellen for både riks- og fylkesvegferjene i heile landet, synleggjort på dei enkelte ferjesambanda?

GRUNNGJEVING:

Ferjefinansieringsmodellen for fylkes og riksvegferjene er eit komplisert system.

Det er lagt til grunn ein nasjonal ferjestandard som grunnlag for finansieringa frå staten for ferjedrifta.

Staten finansierer sine riksvegferjer direkte i dei årlege statsbudsjetta, medan fylkesvegferjene blir finansiert årleg gjennom tilskot som ligg i rammeoverføringane til fylkeskommunane.

Svar:

Staten finansierer sine riksvegferjer direkte i dei årlege statsbudsjetta, etter vanlege budsjettmessige prioriteringar. Både riks- og fylkeskommunal ferjedrift tildeler løyve basert på anbodskonkurransar.

Finansieringsmodell for fylkesvegferjene

Fylkeskommunal ferjedrift blir i hovudsak finansiert med fylkeskommunane sine egne skatteinntekter, rammetilskot frå staten og billettinntekter. Skatt og rammetilskot er frie inntekter og blir fordelt gjennom inntektssystemet for fylkeskommunane. Fylkeskommunane disponerer desse midlane fritt, utan andre bindingar frå staten enn gjeldande lover og reglar. Det er altså ikkje egne øyremerkte tilskot til ferjedrift gjennom inntektssystemet, og kvar fylkeskommune må sjølv vurdere rutetilbodet til og finansieringa av dei enkelte ferjesambanda. Eg kan derfor ikkje gjere greie for korleis kvart enkelt fylkeskommunalt ferjesamband er finansiert.

Det overordna målet med inntektssystemet er å jamne ut dei økonomiske føresetnadene mellom fylkeskommunane, slik at dei har dei same moglegheitene for å gi innbyggjarane eit likeverdig tenestetilbod. Utgiftsutjamninga i inntektssystemet skal medverke til dette, og fordeler om på rammetilskotet mellom fylkeskommunane etter kva utgiftsbehov dei har. Utgiftsutjamninga er ei rein omfordeling mellom fylkeskommunane: Fylkeskommunar med eit utgiftsbehov over landsgjennomsnittet får eit tillegg i rammetilskotet, mens dei som har eit utgiftsbehov under landsgjennomsnittet får eit trekk.

Utgiftsbehovet for den enkelte fylkeskommunen blir rekna ut ved hjelp av kostnadsnøkkelen, som består av ulike kriterium med vektorer. Eitt av kriteria i nøkkelen er dei normerte ferjekostnadene, som skal fange opp kostnadene ved å drifte kvart enkelt ferjesamband. Kriteriet blir berekna med ein kostnadsmodell utvikla av Møreforsking Molde, og er dokumentert i rapporten *Utgiftsbehov til ferjer og hurtigbåter (2017)*. Det blei gjort somme justeringar i kriteriet i 2020, som er dokumentert i vedlegg 3 i høyringsnotatet *Forslag til nytt inntektssystem for fylkeskommunane (Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 2019)*.

Møreforskings kostnadsmodell reknar ut dei normerte kostnadene ved å drifte kvart enkelt ferjesamband. Kostnadene blir rekna ut i fleire steg. Det første steget er å dele alle fylkeskommunale ferjesamband inn i standardklassar, med utgangspunkt i strekningslengda og trafikktalet. Standardklassane er henta frå ein ferjestandard utvikla av Statens vegvesen. Sambanda blir òg plassert i eit fartsområde, det vil seie eit nærare definert farvatn med

eigne sikkerheitskrav til fartøy, utstyr, bemanning eller drift. Fartsområda er definert ei eiga forskrift.

I det neste steget blir det sett ei norm for servicenået (talet på avgangar i løpet av ein dag og opningstida på sambandet) for kvart enkelt samband. Servicenivået følger av standardklassen til ferjestandarden. Denne normeringa er nødvendig for å sikre likebehandling mellom fylkeskommunane, men er ikkje meint som ei statleg føring for korleis dei skal legge opp rutetilbodet.

Det tredje steget er å rekne ut dei normerte bruttokostnadene ved å drifte kvart enkelt samband. Utrekningane er basert på metodikken i Statens vegvesens kostnadsmodell EFFEKT, men Møreforsking har gjort nokre tilpassingar. Utrekningane består av fleire ulike delar, og inkluderer drivstoffkostnader, lønskostnader og kapitalkostnader.

I det fjerde steget blir det rekna ut eit estimat på billettinntektene, som så blir trekt frå bruttokostnadene. Estimatet blir rekna ut med utgangspunkt i riksregulativet for ferjetakstar (korrigert for reduksjonen i ferjetakstar), og legg dermed til grunn at alle fylkeskommunar følgjer det same takstregulativet.

I det siste steget blir nettokostnadene summerte til fylkesnivå, og resultatet blir brukt som kriteriedata i inntektssystemet. Ferjekriteriet er eitt av fleire kriterium i kostnadsnøkkelen for fylkeskommunane, og utgjer om lag 4,5 prosent av den samla nøkkelen i 2022. Det er den samla kostnadsnøkkelen som blir brukt til å fordele om på rammetilskot mellom fylkeskommunane.

Eg vil understreke at kostnadsnøkkelen blir brukt til å fordele om på ei gitt ramme mellom fylkeskommunane. Ferjekriteriet er altså med på å bestemme den relative fordelinga mellom fylkeskommunane, men påverkar ikkje storleiken på beløpet som skal fordelast. Det inneber at eventuelle endringar i kriteriet kan gi fordelingsverknader mellom ferjefylka, men det vil ikkje påverke inntektene til ferjefylka samla sett.

SPØRSMÅL NR. 2172**Innlevert 26. mai 2022 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg****Besvart 3. juni 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

10 norske miljø- og solidaritetsorganisasjoner sendte nylig brev til statsministeren hvor de krever at Norge trekker seg ut av ECT-avtalen, og reforhandler øvrige avtaler med ISDS.

Vil regjeringen holde fast på standpunktet om å ikke ratifisere ECT-avtalen, samt trekke Norge ut som part i avtalen dersom reformen av avtalen ikke er tilstrekkelig?

BEGRUNNELSE:

For å nå klimamålene om å redusere utslipp må stater raskt fase ut fossil energi. Det kan innebære at planlagte prosjekter ikke kan gjennomføres, og/eller at tillatelser for olje og gassproduksjon trekkes tilbake eller ikke gis. I en rekke investeringsavtaler er investeringer beskyttet via investor-stat-tvisteløsningsmekanisme (ISDS). ISDS-saker er svært dyre, og kompensasjonene kan bli skyhøye, spesielt innen fossil energi. Det kan bli dyrt å velge miljø i en slik situasjon.

En sak som understreker dette, er tyske RWE og Unipers ISDS-saker mot Nederland etter landets Høyesterett i 2019 konkluderte at myndighetene må kutte kull innen 2030. RWE krever 1,4 milliarder euro, og det er ventet at Uniper vil kreve 1 milliard euro.

Energichartertraktaten (ECT) er den største bidragsyteren til en rekke av de skyhøye ISDS-kravene over miljøtiltak da avtalen inneholder ISDS. Avtalens fokus er energi, og den er ratifisert av 50 land. Norge har som kjent ikke ratifisert ECT-avtalen som er bra og viktig.

FNs klimapanel erkjente i sin nyeste delrapport at ISDS-systemet, og spesielt ECT, fører til at stater ikke innfører eller forsinker implementeringen av tiltak som skal sikre at målene i Parisavtalen nås. Nylig anerkjente også Danmark og New Zealand at ISDS-systemet har påvirket deres miljøambisjoner negativt.

Det arbeides nå med reform av ECT, for å få på plass en modernisert avtale i tråd med EUs mål for bærekraftig utvikling. Det etter over 100 EU-parlamentarikere i 2020 ba om reformen. I mars i år ba representanter fra de fleste partiene i EU-parlamentet Kommisjonen om å forberede seg på å gå ut av ECT dersom forhandlingene ikke gir et tilstrekkelig ambisiøst resultat.

Svar:

Den europeiske energicharteravtalen (ECT) ble undertegnet i 1994 og trådte i kraft i 1998. Avtalen sier at alle signa-

tarland som hovedregel skal anvende avtalen midlertidig inntil den trer i kraft for hvert enkelt av dem. ECT ga imidlertid også en signatarstat anledning til, på tidspunktet for undertegning av avtalen, å erklære at ECT ikke ville bli gitt midlertidig anvendelse. Norge benyttet sammen med enkelte andre signatarland denne muligheten og erklærte at ECT ikke ville bli anvendt midlertidig i Norge.

Begrunnelsen var, og er fortsatt, at ECT inneholder en bestemmelse om såkalt investor-stat tvisteløsning. Denne bestemmelsen innebærer at signatarstaten gir en investor en uforbeholden rett til å fremme en tvist under ECT mellom en investor og vedkommende stat for internasjonal tvisteløsning. En slik uforbeholden overføring av myndighet fra nasjonale domstoler til et internasjonalt tvisteløsningsorgan anses ikke å være i samsvar med Grunnlovens forutsetninger. ECT har således aldri gjeldt i Norge.

SPØRSMÅL NR. 2173**Innlevert 26. mai 2022 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 1. juni 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Har Norge opplevd at personer forsøker å snike seg inn i Norge under dekke av å være ukrainske flyktninger, uten at de faktisk er det?

BEGRUNNELSE:

PST har tidligere advart om at kriminelle, terrorister og andre ofte forsøker å utnytte flyktningstrømmer for å snike seg inn i Schengen og Norge. Nå som vi har en betydelig flyktningstrøm og en kaotisk situasjon rundt Schengen sine yttergrenser som følge av Russlands krigføring i Ukraina har Fremskrittspartiet foreslått grensekontroll i Norge, noe Norge har gjort ved tidligere situasjoner som dette. Dessverre har SP/AP-regjeringen så langt avvist FrPs syn.

Svar:

Alle som kommer til Norge og påberoper seg å være ukrainer, og som ønsker å benytte seg av ordningen om kollektiv beskyttelse, må fremsette søknad om dette. Deretter må søkerne gå gjennom en individuell registreringsprosess hos politiet. I asylregistreringsprosessen er identitetsavklaring et sentralt element.

Politiet opplyser at det er avdekket et fåtall saker hvor søker enten har erkjent at vedkommende har utgitt seg for å være ukrainer uten å være det, eller hvor det er mistanke om at det har skjedd. Det er også avdekket tilfeller av tredjelandborgere som hevder at de var bosatt i Ukraina da krigen brøt ut, men hvor det er sterke indikasjoner på at dette ikke stemmer.

Jeg viser for øvrig til mitt brev av 27.04.2022 til Stortinget i anledning Dokument 8:162 S (2021-2022) Representantforslag om innføring av midlertidig grensekontroll, for utdyping av de ulike problemstillinger representantens spørsmål reiser.

SPØRSMÅL NR. 2174**Innlevert 27. mai 2022 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 7. juni 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvorfor inngår ikke Politihøgskolens eiendomsbehov i justissektorens «Masterplan Eiendom Særorgan og virksomhet» som utarbeides av POD når Dovrerapporten fra 2017 skriver at «Det er et stort potensiale for drifts- og arealeffektivisering gjennom sammenslåing og optimalisering av samlet struktur for PHS nasjonalt»?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen foreslår å oppheve anmodningsvedtaket de selv påla den forrige regjeringen i 2021 om å igangsette arbeidet med en ny politihøgskole. Det begrunnes med en rapport fra Dovre Group (2017) hvor det hevdes at tilstanden til PHS sitt bygg på Majorstua er tilfredsstillende samtidig som studenter, tillitsvalgte og ansatte mener noe

annet. Flere utredninger fra PHS selv konkluderer med det samme. Oslo kommune har pålagt PHS om å rive den midlertidige brakkeriggen med 71 kontor på Majorstuen, men PHS er gitt disposisjon til 2024 for at Statsbygg skal få tid til nok en utredning.

Samtidig argumenterer regjeringen med at handlingsrommet i budsjettene fremover forventes redusert. Da vil jeg fremheve Dovrerapporten hvor det fremheves fra Dovre at de kun har sett på PHS i Oslo og at:

«Det er et stort potensiale for drifts- og arealeffektivisering gjennom sammenslåing og optimalisering av samlet struktur for PHS nasjonalt. En eventuell KVVU bør derfor omfatte hele PHS og inkludere alternativ samlokalisering».

I en artikkel 25 mai beskriver Politiforum et nytt eiendomsprosjekt i justissektoren der Politidirektoratet ut-

vikler en «Masterplan Eiendom Særorgan og virksomhet» hvor hensikten med prosjektet er «å bidra til at politiets virksomhet i Oslo får en mer fremtidsrettet, fleksibel og funksjonell eiendomsløsning som understøtter deres samfunnsoppdrag» samt å «kartlegge, analysere og vurdere økonomiske besparelser». Det er vanskelig å forstå at PHS ikke inngår i dette arbeidet til tross for at det allerede er dokumentert besparelser.

Svar:

Politidirektoratet har nå tatt initiativ til eiendomsprosjekt «Masterplan Eiendom Særorgan og virksomhet», hvor hensikten med prosjektet er «å bidra til at politiets virksomhet i Oslo får en mer fremtidsrettet, fleksibel og funksjonell eiendomsløsning som understøtter deres samfunnsoppdrag.» Flere av politiets virksomheter og særorganer er i dag lokalisert i hovedstadsområdet, og det er naturlig å se på hvordan politiets lokaler i regionen

kan organiseres på en bedre, mer effektiv og kostnadsbesparende måte.

Politiets høgskolen (PHS) er utdanningsinstitusjonen for politiet, og har i dag totalt fire studiesteder rundt om i hele landet, i henholdsvis Bodø, Kongsvinger, Oslo og Stavern. PHS er i dag en viktig lokal institusjon på sine fire studiesteder, og dagens desentraliserte struktur bidrar til et positivt mangfold i politiutdanningen og innen høgskolens øvrige portefølje.

Representanten Pettersen henviser til rapporten utarbeidet av Dovre Group i 2017, hvor PHS' fasiliteter i Slemdalsveien i Oslo ble vurdert til akseptable på alle områder, både hva gjelder tilstand, areal/plass, egnethet og sikkerhet. Det er ikke identifisert noen utløsende behov for nye fasiliteter for PHS i Oslo nå. Det vil i fremtiden bli nødvendig å gjennomføre et større arbeid med å finne ut hvor en ev. ny politihøgskole skal lokaliseres og hvordan den skal utformes for å best sikre at både undervisning og forskning ved PHS forblir på dagens høye nivå. Det er departementet som avgjør når en utredning ev. skal starte.

SPØRSMÅL NR. 2175

Innlevert 27. mai 2022 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt

Besvart 7. juni 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil regjeringen instruere Nye Veier AS til å bygge E6 Gyllan-Kvål med lavere maksimal hastighet, slik Veivesenet anbefaler?

BEGRUNNELSE:

I Trønderbladet 24. mai fremgår det at Statens vegvesen har avgitt en høringsuttalelse til prosjektet E6 Gyllan – Kvål. Nye Veier AS, som er ansvarlig for prosjektet, planlegger å bygge sammenhengende firefelts med 110 km/t-vei. Veivesenet, som er statens fagmyndighet for vei, anbefaler i sitt høringssvar at det i stedet bygges for en lavere hastighet. De har imidlertid ikke mulighet til å instruere Nye Veier i saken, det er det bare regjeringen som kan gjøre. Spørsmålet Veivesenet reiser, griper rett inn i den pågående diskusjonen om nødvendigheten av å nedskalere store veiprojekter både av økonomiske hensyn og av klima- og miljøhensyn, et syn regjeringen senest i forslaget til revidert nasjonalbudsjett har fremmet selv.

Svar:

Utbyggingen av ny E6 mellom Gyllan og Kvål inngår som en del av utbyggingsstrekningene E6 Ulsberg – Melhus. Ansvaret for å planlegge, bygge ut og senere stå for drift og vedlikehold av denne veistrekningen ble i 2016 overført fra Statens vegvesen til Nye Veier i forbindelse med opprettelsen av selskapet i 2016.

Samferdselsdepartementet har inngått veiutbyggingssavtale med selskapet for utbygging av hele strekningen fra Ulsberg til Melhus og Stortinget har vedtatt delfinansiering med bompenger basert på lokalpolitiske vedtak.

Nye Veier deler opp utbyggingen av veien i utbyggingsetapper. De enkelte delstrekningene planlegges utbygd ut fra behov og for å skulle inngå i et langsiktig helhetlig utbyggingskonsept. Veiutbyggingsavtalen har et langsiktig tidsperspektiv og utbyggingsrekkefølgen velges ut fra nåværende og framtidig behov. Ved etappevis utbygging skal det sikres at veianlegget kan bygges en gang. Det er viktig for å sikre at klima og miljøinngrepene totalt sett blir redusert.

Arbeidet med reguleringsplan for strekningen E6 Gyllan – Kvål pågår nå. Planarbeidet gjennomføres på tradisjonell måte med kommunene som planmyndighet. Valg av veistandard vil bli avklart gjennom det pågående reguleringsarbeidet. Veinormalene som gjelder felles for Statens vegvesen og Nye Veier gir føringer for valg av veistandard.

Samferdselsdepartementet har i brev av 2. mars 2018 gitt føringer om at Nye Veier skal tilpasse veistandarden på sine prosjekter i Trøndelag ut fra en helhetlig tilnærming med mål om vesentlig økt samfunnsøkonomisk lønnsomhet. Som en del av dette arbeidet ligger også vurderinger av prosjektets konsekvenser på såkalte

ikke-prissatte virkninger, som for eksempel landskapsbilde, naturressurser og naturmangfold.

Jeg legger dermed til grunn at avklaring av veistandard vil bli gjort ut fra en helhetsvurdering og i dialog mellom kommunene, fylkeskommunen, statlige myndigheter og Nye Veier som utbyggingsselskap.

Jeg vil også gjøre oppmerksom på at Samferdselsdepartementet har satt i gang et arbeid hvor vi gjennomgår veinormalene, blant annet med sikte på å få mest mulig vei igjen for pengene. Som følge av dette arbeidet kan det være aktuelt å endre dagens veinormaler, for eksempel innslagspunkt for firefeltsvei. Jeg vil komme tilbake til Stortinget på et senere tidspunkt om saken.

SPØRSMÅL NR. 2176

Innlevert 24. mai 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 8. juni 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre at de regionale helseforetakene prioriterer spiseforstyrrelser og får på plass lavterskeltilbud, og hvordan disse kan samarbeide med frivilligheten?

BEGRUNNELSE:

Rådgivning om spiseforstyrrelser (ROS) gjør et viktig arbeid rettet mot de som sliter med spiseforstyrrelser. Spiseforstyrrelser er blitt en stadig større utfordring i samfunnet, og rammer særlig ungdom. Konsekvensene er store, og mange unge sliter med selvbildet, psykisk helse og depresjon som følge av spiseforstyrrelser. ROS bidrar sterkt til å øke kunnskapen, forebygge og motarbeide spiseforstyrrelser. Dessverre er det for liten vilje til å prioritere midler til ROS, og nå står mange ansatte i organisasjonen i fare for å bli permittert som følge av mangelen på prioritering i RNB.

Regjeringen har lagt frem sitt forslag til RNB, og viser tydelig at de ikke tar spiseforstyrrelser på alvor, til tross for at det er et stadig økende problem. Spørsmålsstiller mener det er nødvendig å snu hver stein for å finne løsninger for hvordan vi kan unngå å permittere ansatte som jobber med å hjelpe folk med spiseforstyrrelser. Det er derfor viktig at det kan legges til rette for at man kan opprette et samarbeid med helsefrivilligheten, helseforetakene og kommunene om hvordan man kan sikre tilbudet for mennesker med spiseforstyrrelser.

Svar:

Jeg takker for spørsmålet, og vil også vise til mine svar på spørsmål nr. 1 600 om psykisk helsehjelp og pandemi og mitt svar på dok. 8:166 S om døgntilbud for barn under 13 år med spiseforstyrrelser.

Barn og unge med spiseforstyrrelser og deres familier må sikres gode helsetjenester og støtte. Her har både spesialisthelsetjenesten, den kommunale helse- og omsorgstjenesten og frivillig sektor viktige roller.

Vi har styrket budsjettet for 2022 til kommunene og spesialisthelsetjenesten for å legge til rette for at barn og unge skal få den hjelpen de trenger.

Det er de regionale helseforetakene som har ansvar for å sørge for en riktig dimensjonering av tilbudet i spesialisthelsetjenesten. Jeg har tidligere bedt de regionale helseforetakene om en orientering. Tilbakemeldingene viser at alle helseforetakene har et differensiert tilbud til barn og unge med spiseforstyrrelser. Det finnes polikliniske tilbud, dagbehandling, hjemmesykehus og døgntilbud i alle regioner. Ventetid og tilbud varierer noe fra helseforetak til helseforetak. Mange har iverksatt tiltak for å styrke kapasiteten og utvikle nye tilbud.

Flere helseforetak har både styrket døgntilbudet og bruken av arenaflexible modeller med oppfølging hjemme som supplement til rene døgntilbud. Flere har også opprettet spesialteam eller intensivt behandling for spiseforstyrrelser tidlig for å unngå at man vil ha behov for innleggelse i døgntilbud.

Pågangen er stor, men jeg er glad for at de regionale helseforetakene har tatt grep for å styrke kapasiteten og at de også har planer om å fortsette styrkingen fremover. Jeg vil forsikre meg om at tilbudet til barn og unge med spiseforstyrrelser videreutvikles og styrkes også fremover, gjennom oppdrag til de regionale helseforetakene om dette i revidert oppdragsdokument i juni.

Jeg vil også trekke frem den viktige jobben som gjøres av frivillig sektor. Representanten nevner organisasjonen ROS – Rådgivning om spiseforstyrrelser, som gjør en viktig jobb med å støtte og gi råd og veiledning til mennesker som har et problematisk forhold til kropp, mat, trening og følelser. Organisasjoner som ROS er et viktig supplement til det offentlige tilbudet, både for å forebygge og ved å gi informasjon og støtte underveis og etter behandling.

Vi ser at det er behov for å gjøre mer for å forebygge og behandle spiseforstyrrelser fremover. Dette er derfor ett av flere tema som vi vil ta med inn i arbeidet med den kommende opptrappingsplanen for psykisk helse. Opptrappingsplanen skal omfatte helsefremmende og forebyggende arbeid, mer tilgjengelig og nær hjelp og tilbudet til de med alvorlige og sammensatte utfordringer.

Vi har også varslet at vi vil styrke helsestasjonene og skolehelsetjenesten, og arbeidet med dette vil også inngå som en del av opptrappingsplanen. Dette er lavterskeltjenester som kan bidra til å fange opp barn og unge som strever med symptomer på spiseforstyrrelser tidlig og bidra til at de får nødvendig hjelp og oppfølging.

SPØRSMÅL NR. 2177

Innlevert 25. mai 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 7. juni 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Mener statsråden det er verdig at mennesker med innvilget søknad om uføretrygd må kjempe mot systemet i 10 år før de får endelig avklaring i saken sin?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller har fått en henvendelse om en person som har fått innvilget 100 prosent uførepensjon i 2012, men at vedtaket ble påklaget av hensyn til manglende beregning som ung ufør. Etter dette er det blitt gjort lange prosesser i rettssystemet, og har ført til at vedkommende først har fått nytt vedtak om rett til uføretrygd i år.

Til tross for vedtaket har ikke vedkommende fått utbetalt noen stønader, og saksbehandlingstiden er lang. Spørsmålsstiller mener det er uholdbart at mennesker må kjempe i systemet over et helt tiår. Det fører til stor usikkerhet og stor psykisk belastning. Samfunnet skal stille opp for de som trenger det, men med byråkratiske og lange behandlinger medfører det at mange mennesker faller fra.

Svar:

Jeg vil innledningsvis beklage at det har tatt så lang tid for denne personen å få endelig vedtak i sin sak. Jeg har forståelse for at det er en påkjenning for den det gjelder.

Uten å kjenne omstendighetene i denne konkrete saken, kan jeg ikke kommentere hvorfor akkurat denne tok så lang tid å avklare, men på generelt grunnlag synes jeg det er svært beklagelig når Arbeids- og velferdsetatens brukere ender opp med å måtte vente lenge på et endelig vedtak i sin sak. Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser om at de fleste sakene Arbeids- og velferdsetaten behandler, avklares på betydelig kortere tid enn dette, og at etaten jobber kontinuerlig med å forbedre etatens tjenester for brukerne.

Det har imidlertid vært en utfordring over tid med lange saksbehandlingstider for klagesaker i Arbeids- og velferdsetaten og Trygderetten. Departementet følger dette området tett i styringsdialogen.

Jeg vil også vise til at det er oppnevnt et offentlig utvalg som vil foreta en helhetlig gjennomgang av klage- og ankesystemet i Arbeids- og velferdsetaten og Trygderetten. Dette arbeidet pågår nå, der utvalget både vurderer forbedringer innenfor dagens modell og organisering, men også alternative måter å organisere klage- og ankesystemet på.

SPØRSMÅL NR. 2178**Innlevert 27. mai 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 7. juni 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Felleserklæringen med Kina fra 2016 fastslår at norske myndigheter “reiterates its commitment to the one-China policy, fully respects China’s sovereignty and territorial integrity, attaches high importance to China’s core interests and major concerns, will not support actions that undermine them, and will do its best to avoid any future damage to the bilateral relations”.

Er dette årsaken til at utenriksministeren ikke har villet uttale seg om Aftenpostens avsløringer av brudd på menneskerettigheter i Xinjiang-provinsen?

BEGRUNNELSE:

Reaksjonene har vært sterke fra flere land etter at Aftenposten og 13 andre mediehus tirsdag publiserte nye bilder og dokumenter fra kinesiske fangeleirer i Xinjiang, som viser systematiske overgrep og menneskerettighetsbrudd mot Uigurer. Opptil halvannen million uigurer og andre fra minoritetsbefolkningen kan ha vært internert i disse leirene på det meste, ifølge anslag fra flere forskere.

Ifølge Aftenposten har Tysklands utenriksminister, De Grønnes Annalena Baerbock, ringt sin kinesiske kollega for å overbringe Tysklands bekymringer. Storbritannias utenriksminister har omtalt avsløringene som “sjokkerende detaljer om Kinas brudd på menneskerettighetene”, ifølge samme avis. Fra norske myndigheter har det imidlertid vært stille.

FNs høykommissær for menneskerettigheter Michelle Bachelet er i disse dager på besøk for å undersøke situasjonen for den uiguriske minoriteten. En rapport som ble ferdigstilt i fjor om de grove menneskerettighetsbruddene er ikke blitt offentliggjort, og Bachelet har ikke villet møte uigurske organisasjoner før besøket.

Jeg har derfor, sammen med kolleger i Venstre og KrF, sendt brev til høykommissæren for å anmode hennes kontor om å umiddelbart publisere rapporten og sørge for transparens rundt besøket i Xinjiang-provinsen.

I en interpellasjon på Stortinget i februar i år utfordret jeg utenriksministeren på om hun ville gå inn for å legge bort felleserklæringen med Kina, siden den legger svært sterke føringer for hva Norge kan si og ikke si om kinesisk politikk. Det svarte hun nei til, og begrunnet det blant annet med at Norge, på tross av erklæringen, står helt fritt til å kritisere Kina.

Erklæringen legger imidlertid til grunn at Norge skal støtte “Ett Kina”-politikken, og dermed Kinas territoriale krav på bl.a. Taiwan. Den fastslår at Norge tillegger Kinas

“kjerneinteresser og hovedbekymringer”, og at vi ikke skal utføre eller støtte handlinger som undergraver disse kjerneinteressene og hovedbekymringene. Erklæringen legger ingen tilsvarende føringer på hva Kina kan si og ikke si om norsk utenrikspolitikk.

Svar:

Felleserklæringen fra 2016 var et uttrykk for et ønske om et bredt samarbeid med Kina, et ønske denne regjeringen deler. Erklæringen innebærer ingen bindinger. Tvert imot har den gitt nye muligheter til å diskutere en rekke spørsmål med Kina, inkludert menneskerettigheter.

Det er ikke riktig at jeg ikke har villet uttale meg om det som Aftenposten publiserte vedrørende situasjonen i Xinjiang. For det første svarte statssekretær i Utenriksdepartementet, Eivind Vad Peterson, på vegne av regjeringen allerede 24. mai. For det andre deltok jeg selv i en debatt om akkurat denne saken i Dagsnytt 18 i NRK, mandag 30. mai.

På menneskerettighetsområdet i Kina har det skjedd en innstramming over tid. Vi er særlig bekymret for situasjonen i Xinjiang. Situasjonen der er svært alvorlig, for uigurene og andre minoriteter. Dette har vi tatt opp med Kina en rekke ganger, senest i statsministerens telefonsamtale med Kinas statsminister i slutten av april.

Sakene som Aftenposten publiserte forrige uke er sterk lesning og det er vanskelig å ikke la seg berøre av dette. Vi oppfordrer kinesiske myndigheter til å respektere menneskerettighetene og stans vilkårlig frihetsberøvelse av uigurer og andre minoriteter.

SPØRSMÅL NR. 2179**Innlevert 27. mai 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 9. juni 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Regjeringen jobber med å forhandle fram en frihandelsavtale med Kina.

Hvilke krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø, bedriftenes samfunnsansvar og god offentlig forvaltning vil regjeringen stille overfor Kina i denne avtalen?

BEGRUNNELSE:

Reaksjonene har sterke etter at Aftenposten og 13 andre mediehus tirsdag publiserte nye bilder og dokumenter fra kinesiske fangeleirer i Xinjiang, som viser systematiske overgrep og menneskerettighetsbrudd mot uigurer. Opptil halvannen million uigurer og andre fra minoritetsbefolkningen kan ha vært internert i disse leirene på det meste, ifølge opplysninger Aftenposten har innhentet.

På regjeringens nettsider fremgår det at regjeringen, i forhandlinger om frihandelsavtaler, vektlegger temaer som menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø, bedriftenes samfunnsansvar og god offentlig forvaltning. Det hadde derfor vært interessant å vite hvilke slike temaer regjeringen vektlegger i de pågående forhandlingene med Kina om en frihandelsavtale.

Svar:

Arbeidet med frihandelsavtalen startet allerede i 2008. Mye har skjedd i verden siden det. Når det gjelder forhandlingene har det vært fremgang det siste året, men det er foreløpig for tidlig å si noe om når et avtaleutkast eventuelt kan ferdigstilles. Vi er opptatt av å vurdere

dette bredt og bruke den tiden vi trenger for å ivareta våre interesser. Russlands folkerettsstridige krig i Ukraina vil selvsagt kunne påvirke fremdriften i arbeidet og de generelle vurderingene vi gjør. Vi tar menneskerettighets-situasjonen i Kina på stort alvor, og tar jevnlig opp vår bekymring i møter med kinesiske myndigheter. Dette var tema blant annet da statsminister Støre snakket med Kinas statsminister Li Keqiang i slutten av april Ettersom forhandlingene fremdeles pågår vil det ikke være riktig av meg å redegjøre i detalj for status for forhandlingene på enkeltområder. Som vanlig i internasjonale forhandlinger er ingenting avtalt før alt er avtalt. Norske forhandlingsmål og -posisjoner er de samme overfor Kina som i andre frihandelsforhandlinger, enten Norge forhandler bilateralt eller sammen med de øvrige EFTA-land.

Menneskerettigheter og bedrifters samfunnsansvar skal reflekteres i fortalen til frihandelsavtalene vi inngår. Med hensyn til menneskerettigheter legges det opp til at partene bekrefter sine internasjonale forpliktelser, herunder FNs menneskerettighetserklæring og FN-pakten. Med hensyn til bedrifters samfunnsansvar, legges det opp til at partene anerkjenner viktigheten av dette, samt av at bedrifter oppfordres til å følge relevante internasjonale retningslinjer og prinsipper. Norge ønsker omfattende forpliktelser om handel og miljø i frihandelsavtalen, i tråd med klima- og miljøbestemmelsene i Norges øvrige frihandelsavtaler. Dette inkluderer forpliktelser om håndheving av egen lovgivning på miljøområdet, samt om ikke å senke beskyttelsesnivået for å oppnå en konkurransefordel sammenlignet med produsenter hos

motparten eller for å tiltrekke seg investeringer. Videre har Norge vektlagt å innta bestemmelser om blant annet handel og bærekraftig skogforvaltning, klimaendringer, fiskeri og havbruk samt naturmangfold. Det tas sikte på å inngå en avtale mellom partenes arbeidsdepartementer om arbeidstakerrettigheter, slik Sveits også har gjort. Det forhandles om felles målsetninger og ambisjoner innenfor arbeidslivsstandarder og anstendig arbeidsliv, samt forpliktelser knyttet til ratifisering av ILOs kjernekonvensjoner. Samarbeid vil være en sentral del av avtalen. I likhet med Norges øvrige frihandelsavtaler legges det i tjenestekapittelet opp til å innta forpliktelser knyttet til god forvaltningsskikk som gir generelle føringer for saksbehandling av eksempelvis lisenssøknader og godkjenning av yrkeskvalifikasjoner.

En eventuell frihandelsavtale vil, i likhet med Norges øvrige frihandelsavtaler, ikke sette begrensninger for adgangen til å innføre reguleringer av hensyn til forbruker- eller miljøbeskyttelse, kvalifikasjonskrav knyttet til enkelte tjenester, arbeidstakerrettigheter eller

andre samfunnsmessige hensyn.

SPØRSMÅL NR. 2180**Innlevert 28. mai 2022 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 7. juni 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvor lang kan saksbehandlingstiden for utstedelse av pass bli, før statsråden mener at borgernes rett til bevegelsesfrihet etter Grunnloven § 106 er krenket?

BEGRUNNELSE:

Det vises til den uavklarte og alvorlige situasjonen norske borgere som trenger å få utstedt pass nå opplever. Denne tematikken er også bakgrunnen for mine spørsmål nr. 1655, nr. 1777, nr. 1832, nr. 1880, nr. 1881, nr. 2112 og nr. 2156.

Norske borgere har en grunnlovsfestet rett til bevegelsesfrihet, herunder rett til å forlate og vende tilbake til riket, som følger av Grunnloven § 106. Grunnlovsbestemmelsen lyder:

«Enhver som oppholder seg lovlig i riket, kan fritt bevege seg innenfor rikets grenser og velge sitt bosted der.

Ingen kan nektes å forlate riket med mindre det er nødvendig av hensyn til en effektiv rettsforfølgelse eller for avtjening av verneplikt. Norske statsborgere kan ikke nektes adgang til riket.»

Med det inngrepet i nordmenns bevegelsesfrihet som den nåværende behandlingstiden for utstedelse av pass innebærer, vil spørsmålsstiller be om statsrådets vurdering av hvor lang saksbehandlingstid som kan tillates før borgernes rett til bevegelsesfrihet etter Grunnloven § 106 er krenket.

Svar:

Jeg viser til mine svar henholdsvis 8. april og 3. mai 2022 på representanten Johnsen's spørsmål nr. 1777 og nr. 1880. Jeg viser også til spørsmål nr. 2156, der representanten Johnsen spør om det ikke finnes noen grense for hvor lang saksbehandlingstiden for utstedelse av pass kan være før Norge krenker sine menneskerettslige forpliktelser etter Verdenserklæringen art. 13, og hvor jeg eventuelt vurderer at denne grensen går.

Mitt svar her er det samme som på spørsmål nr. 2156.

Retten til bevegelsesfrihet følger både av Grunnloven § 106, den europeiske menneskerettighetskonvensjonens fjerde tilleggsprotokoll artikkel 2 og FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter artikkel 12, som alle bygger på prinsippet som kommer til uttrykk i FNs verdenserklæring om menneskerettigheter artikkel 13. I Dokument 16 (2011–2012), Rapport fra Menneskerettighetsutvalget om menneskerettigheter i Grunnloven,

som danner grunnlaget for Grunnloven § 106, nevnes på side 200 «uforholdsmessig og langdryg byråkratisk behandling av passøknader» som eksempel på inngrep i bevegelsesfriheten. Det finnes også praksis fra Den europeiske menneskerettighetsdomstolen hvor ulike restriksjoner på adgangen til å få utstedt pass er blitt ansett som inngrep i retten til bevegelsesfrihet.

Den situasjonen vi står i nå skyldes verken langdryg saksbehandling fra myndighetenes side eller formelle restriksjoner på adgangen til å få utstedt pass. Den skyldes forhold som i hovedsak ligger utenfor norske myndigheters kontroll, i form av internasjonale produksjons- og logistikktfordringer som følge av pandemien og den pågående krigen i Ukraina. Myndighetenes handlingssalternativer er begrensede, og aktuelle løsninger må i tilstrekkelig grad ivareta også sikkerhetshensyn.

Jeg kan forsikre representanten om at vi gjør hva vi kan for at ikke mangelen på pass blir et praktisk hinder for utøvelse av retten til bevegelsesfrihet.

SPØRSMÅL NR. 2181**Innlevert 29. mai 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 8. juni 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

I både England og Tyskland, like ved landingspunktene for North Sea Link og Nordlink kabelen bygges det batterifabrikker. I pressemeldingene fra selskapene bak batterifabrikkene trekkes norsk ren og rimelig kraft fram som konkurransefortrinn for batteriproduksjon.

Hva tenker regjeringen om at kraftkablene fjerner det som tidligere var Norges konkurransefortrinn, rimelig, stabil, fornybar kraft, og konkurrerende batterifabrikker bruker det som deres nye konkurransefortrinn, og hvordan planlegger regjeringen å møte dette?

BEGRUNNELSE:

Northvolt har bestemt å bygge enda en batterifabrikk. Denne gang i Heide i Tyskland, som ligger få kilometer unna Wilster hvor NordLink kabelen fra Norge kobles til det tyske kraftnettet.

Tidligere vet vi at Britishvolt vil etablere en batterifabrikk i Blyth i Northumberland, som er stedet hvor North Sea Link kabelen fra Norge kommer i land.

Disse etableringsstedene er ikke tilfeldige.

Northvolt skriver blant annet i pressemeldingen:

“Powered by the cleanest electricity grid in Germany, Northvolt Drei is positioned to produce the cleanest batteries in continental Europe with capacity up to 60 GWh.

The selection of Heide, Schleswig-Holstein, is key to fulfilment of this objective. The region hosts the cleanest energy grid in Germany, one which is characterized by a surplus of electricity generated by onshore and offshore wind power and reinforced by clean energy provided through grid interconnections to Denmark and Norway.

“It matters how we produce a battery cell. If you use coal in your production, you embed a fair amount of CO₂ into your battery, but if we use clean energy, we can build a very sustainable product. Our philosophy is that new energy-intensive industries, such as battery manufacturing, should be established in actual geographical proximity to where the clean energy is produced,” says Peter Carlsson.

It is not only an abundance of clean energy which positions the region of Heide and broader industrial landscape surrounding Hamburg as ideally suited to hosting Northvolt’s expanding presence in Europe.”

Dersom vi mener at norsk kraft og dets produksjon primært skal komme norsk virksomhet og verdiskapning

til gode, og være et konkurransefortrinn for norske industri, så må det tas noen beslutninger som sørger for dette framover også.

Svar:

Regjeringen har utpekt batterier som en av pilarene i initiativet «Grønt industriløft», som skal bidra til å realisere verdiskapingspotensialet i utvalgte grønne verdikjeder. Målet er å omstille økonomien i en grønn retning, kutte klimagassutslipp, skape lønnsomme og attraktive jobber i hele landet, øke eksportinntektene og gjøre Norge til en grønn industri- og energigigant. Omstillingene vi skal gjennom har et omfang og en kompleksitet som krever økt samarbeid, inkludert mellom land, og forening av kapital, teknologi, råvarer, arbeidskraft, leverandører og markeder. Løsningen ligger ikke i å hindre batteriselskaper lokalisert i omliggende land fra å kjøpe fornybar kraft som er produsert i Norge.

Nærings- og fiskeridepartementet ferdigstiller nå en nasjonal batteristrategi. Utgangspunktet for strategien er at verdikjeden for batterier er i stor vekst og utvikling, og drevet frem av energi- og klimaomstillingen og politiske målsettinger for industrielt lederskap på feltet. EU har tatt mål av seg å produsere «verdens grønneste batterier» og være selvforsynt i batteriverdikjeden. Dette er med bakgrunn i at bruksområdene for batterier stadig utvides, og at batterier ofte er en forutsetning for fornybar kraftforsyning og lavutslippsløsninger. Det europeiske batterimarkedet forventes å være 7-12 ganger større i 2030 enn i dag, og det er mao. plass til mange enkeltaktører. Europeiske aktører må i prosessen evne å produsere med eksisterende teknologi, effektivt og i stor skala, og samtidig arbeide fram morgendagens batteriløsninger.

Flere politikkområder fremstår som sentrale for å realisere verdiskapingspotensialet i norsk batteriverdikjede, hvorav tilgang på kraft er et sentralt område. Regjeringen vil føre en energipolitikk som bygger på at rikelig tilgang på fornybar kraft skal være et konkurransefortrinn for norsk industri også framover. For å lykkes med dette må vi bygge ut mer kraft og vi må bruke energien mer effektivt. Regjeringen legger nå til rette for storstilt utbygging av havvind, tilsvarende 30 GW innen 2040, som i praksis nesten vil doble norsk kraftproduksjon. Regjeringen vil i tillegg prioritere opprustning og utvidelse av eksisterende vannkraftverk og fremme lokalprodusert energi som bl.a. solkraft. Regjeringen vil øke saksbehandlingskapasiteten

for å bidra til raskere konsesjonsbehandling av nett og produksjon av kraft.

Regjeringen følger opp kraftsituasjonen 2021-2022 med en grundig og bred gjennomgang. Gjennomgangen skal vurdere årsakene til årets situasjon, og risikoen for at liknende situasjoner kan oppstå igjen. I arbeidet skal det blant annet utredes hvordan norsk krafteksport påvirker norsk forsyningssikkerhet og norske strømpriser, slik regjeringen varslet i Hurdalsplattformen. Det vil ikke godkjennes nye mellomlandsforbindelser i denne stortingsperioden.

I tillegg til kraft, vil batteriaktører som etablerer seg også trenge tomt, tilgang på kompetent arbeidskraft, finansiering, råvarer og materialer, infrastruktur, leverandører av teknologi og støttetjenester, markedstilgang og tilgang til fasiliteter for forskning og utvikling. Å være en del av et større økosystem med forskningsmiljøer, utdanning, samarbeidspartnere, leverandører, kunder og konkurrenter vil også være vesentlig, særlig for å ha god

konkurransesevne over tid. Som konkurranseutsatt virksomhet med høy eksportandel vil batterinæringen også dra nytte av orden i økonomien og et generelt lavt kostnadsnivå.

Regjeringens ambisjoner for batteriverdikjeden skal realiseres gjennom et sett av virkemidler som i sum er kraftfulle nok til å utløse privat kapital til aktiviteter langs hele batteriverdikjeden fra mineraler, materialer, celler, anvendelse og gjenbruk, inkl. tilknyttede støtteaktiviteter som ladeinfrastruktur og løsninger for automatisert, digital teknologi. En slik nasjonal batteristrategi vil være relevant når norske bedrifter, klynger og virkemiddelapparatet skal markedsføre Norge som vertskapsland for nye investeringer. Strategien vil også være et verktøy i videre politikktutvikling og prioritering. Om vi griper mulighetene som ligger framfor oss, kan batteriverdikjeden bli en viktig næring med framtidsrettede, grønne arbeidsplasser rundt om i hele landet.

SPØRSMÅL NR. 2182

Innlevert 29. mai 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 7. juni 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Hvordan kan Færder kommune etter statsråden sitt syn gå frem for å rydde opp i og få slike brygger inn i godkjent stand slik lokaldemokratiet ønsker?

BEGRUNNELSE:

Færder kommune har en praksis med å etterhåndsgodkjenne brygger som er dokumentert oppført før 4. august 1986. Dette har sin bakgrunn i at det var uklarthet rundt rettstilstanden for meldepliktige brygger frem til 4. august 1986. Denne praksisen som fremstår som rimelig og som er lokalt ønska har departementet 15.10.21 slått fast ikke kan brukes lenger. Statsforvalteren har på den bakgrunn avslått sakene fra Færder kommune. Dermed er det mange brygger fra før 1986 som kommunen ønsker å rydde opp i og få godkjent som departementet skaper utfordringer for det lokale selvstyre å ta hånd om.

Svar:

Plan- og bygningslova skal vareta natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser i

strandsona. Ulovleg bygging i strandsona kan øydeleggje landskapet og privatisere område som skal vere allment tilgjengelege. Det er derfor viktig at kommunane følger opp ulovlege tiltak i strandsona, sjølv om det har gått lang tid.

Fleire kommunar har gjennom åra gjort eit stort og viktig arbeid med å kartlegge forholda i strandsona. Derfor har kommunane på ein del eigedomar undersøkt om konkrete tiltak, mellom anna brygger, har nødvendige løyve etter plan- og bygningslova. Spørsmålet om løyve må avgjerast med utgangspunkt i reglane som gjaldt då brygga blei etablert. I nokre tilfelle må ein då rette blikket mot reglar og praksis som kan liggje opp mot femti år tilbake.

At det har gått lang tid, er ikkje einstyddande med at det er uklart kva for reglar som gjaldt. Brevet frå 15. oktober 2021, som stortingsrepresentanten viser til, var eit svar til plan- og bygningssetaten i Oslo på spørsmål om meldeplikt for brygger etter bygningslova av 1965. I brevet er det gått gjennom praksis som viser at brygger var meldepliktige etter bygningslova av 1965.

Brevet frå 15. oktober 2021 er ikkje til hinder for at kommunane kan etterhåndsgodkjenne brygger som er

ført opp ulovleg før 4. august 1986. Kommunane kan derimot ikkje gje løyve åleine med den grunngeving at praksis etter bygningslova av 1965 var uklar, for det var den altså ikkje.

Eg kan såleis ikkje sjå at Færder kommune er forhindra frå å kunne rydde opp i og etterhandsgodkjenne ulovleg oppførte brygger.

SPØRSMÅL NR. 2183

Innlevert 29. mai 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 7. juni 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Synes statsråden dette er klok bruk av skattebetalernes pengar og er dette ekstraavgifter staten planlegger å dekke?

BEGRUNNELSE:

NRK hadde en sak denne uken om oppløsning av Viken og politikerlønninger. NTB omtalte det slik:

“Alle fylkestingspolitikere, også de med heltidsverv, skal få betalt for å sitte i de nye utvalgene, skriver NRK.

Til sammen sitter 87 politikere i utvalgene, og dersom godtgjørelsen på 45.000 kroner i året varer fram til kommune- og fylkestingsvalget i 2023, blir den samlede utbetalingen på 5.655.000 kroner.

Godtgjørelsen gjelder også dersom møtene foregår i arbeidstiden. Selv forklarer politikerne at det er et enormt stykke arbeid å planlegge for oppløsningen av Viken og tilbakeføringen til Akershus, Buskerud og Østfold.”

Svar:

Kommuneloven kapittel 8 har reglar om godtgjering til folkevalde i kommunar og fylkeskommunar. I §§ 8-3 og 8-4 er det reglar om godtgjering for dekning av økonomiske utgifter og tap som er påført som følge av eit fylkeskommunalt tillitsverv og godtgjering for arbeid som er gjort som følge av eit tillitsverv. Etter desse føresegnene skal fylkestinget sjølv fastsetje forskrift for slik godtgjering. Det går fram av Prop. 113 LS (2021–2022) Deling av fylker og Ålesund kommune og endringer i inndelingslova (ny fylkesinndeling og nye fylkesnavn) at regjeringa har lagt opp til at kommunane og fylkeskommunane vil få kompensert dei direkte delingskostnadane gjennom ei søknadsbasert ordning. Dei direkte delingskostnadane er gruppert i tre kostnadstypar: prosjektleiing og prosjektor-

ganisering, nødvendige tilpassingar av IKT-system og intern og ekstern informasjon om delinga. Departementet vil samanlikne utgifter på tvers av søknadane, for å sikre likebehandling og nøkterne løysningar. Det er staten som til slutt avgjer endeleg kostnadsdekning.

Departementet kjem tilbake til saka i statsbudsjettet for 2023.

SPØRSMÅL NR. 2184**Innlevert 29. mai 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 8. juni 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Har statsråden sett på denne typen problemstillinger, og er statsråden enig i at man må forsøke å finne løsninger som gjør at også de som bor som dette skal få samme støtte, slik som alle andre, for den delen som er til den private delen av huset?

BEGRUNNELSE:

Strømprisene er i ferd med å knekke både private og næringslivet rundt om i hele landet. Flere bedrifter sliter masse og dette tærer både på privatøkonomi og bedriftenes økonomi. En butikkeier som driver virksomheten sin i samme hus som han har bedriften sin, opplever at den månedlige strømregningen hans er økt fra drøyt 9 000 kr i fjor, til godt over 30 000 kr i måneden i år. Beregningen av strøm er derfor sjablongmessig slik at bedriften betaler det den skal og han betaler privat for den delen som gjelder privathuset. Siden måleren står på bedriften får han ingen strømtøtte for den delen han må betale for sitt private forbruk. Dette virker noe underlig siden myndighetene fint klarer å beregne hvordan de økte strømprisene skal fordeles mellom bedriften og det private forbruket, så burde det jo heller ikke være vanskelig å sørge for at han også får sin strøm støtte for den andelen som er privat.

Svar:

Jeg har forståelse for at de høye strømprisene påvirker både privatpersoner og næringslivet, og at mange er opptatt av dette. Regjeringen følger situasjonen tett, og vurderer fortløpende behovet for nye tiltak. Jeg er kjent med problemstillingen som tas opp av stortingsrepresentanten, og vil nedenfor forklare hvorfor slikt forbruk ikke er omfattet av ordningen.

Strømtønadsordningen for husholdninger forvaltes av Reguleringsmyndigheten for energi (RME) og administreres av nettselskapene. I henhold til strømtønadsloven har nettkunde med egen strømmåler, som er rettmessig registrert som husholdningskunde hos nettselskapet, rett til stønad. Nettselskapene er fra før av pålagt å plassere kundene sine i riktig sluttbrukergruppe. Strømtønadsordningen er basert på nettselskapenes eksisterende kunderegister, og skal i minst mulig grad medføre manuelt arbeid for nettselskapene.

Når nettselskapene plasserer kundene i sluttbrukergrupper, er praksis at det dominerende forbruket bak

måleren legges til grunn. Dersom nettkunden har både husholdnings- og næringsforbruk bak et felles målepunkt, skal nettkunden være registrert som husholdningskunde om det dominerende forbruket er husholdningsforbruk. Kunden vil da være omfattet av støtteordningen for husholdninger. Er det dominerende forbruket næringsforbruk, er nettkunden ikke omfattet av ordningen.

Hvis en nettkunde mener registreringen hos nettselskapet er feil, bør vedkommende i første rekke kontakte nettselskapet med sikte på å korrigere opplysningene. Ved uenighet mellom nettselskap og nettkunde om rett til å bli omfattet av ordningen, kan saken bringes inn for avgjørelse hos RME.

Etter hva jeg er kjent med, mottar ikke nettselskapene informasjon fra ekstra målere som en nettkunde kan ha installert selv, ofte kalt submålere eller minusmålere. Nettselskapene kan derfor ikke ved hjelp av slike målere skille ut eventuelt husholdningsforbruk hos en kunde registrert som næringskunde. Det å beregne stønad i slike tilfeller ville være administrativt krevende å håndtere for nettselskapene.

I høringen av forslaget om å forlenge strømtønadsordningen for husholdninger som ble gjennomført i våres, kom flere nettselskaper med innspill, omtalt i Prop. 70 L (2021-2022) side 4 til 6. Flere påpekte at oppgaven med å administrere ordningen medfører betydelige kostnader og ressursbruk for nettselskapene. For at ordningen vi har i dag skal fungere godt og i tråd med hensikten, er det viktig at nettselskapene ikke pålegges flere oppgaver enn de klarer å håndtere.

SPØRSMÅL NR. 2185**Innlevert 29. mai 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 8. juni 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Skyhøye drivstoffpriser rammer fiskerinæringen langs Sørlandskysten beinhardt, og flere aktører driver med tap grunnet dette.

Vil regjeringen sette i verk økonomiske strakstiltak for å berge fiskerinæringen i Sør-Norge gjennom den ekstreme prissituasjonen for drivstoff, slik flere andre europeiske land har gjort, og hvis ja, når kommer tiltakene?

BEGRUNNELSE:

Galopperende drivstoffpriser og den særnorske CO₂-avgiften for fiske i nære farvann har allerede ført til konkurser og perioder med landligge for deler av fiskeflåten, særlig for rekeflåten i Sør-Norge. Samtidig med disse utfordringene har innretningen av den tilhørende kompensasjonsordningen for CO₂-avgiften medført at fiskerne må vente inntil halvannet år på refusjon fra den dagen de bunkrer. CO₂-avgiften for fiskeflåten har ikke bidratt til å redusere klimagassutslippene. I stedet har den tappet næringen for kapital, og dermed redusert næringens evne til å kunne gjennomføre klimainvesteringer, når det engang blir reelle muligheter for dette.

Fiskerinæringen i Sør-Norge driver med rekefiske og blandingsfiskerier i en felles forvaltning med EU-land. Næringen har lav driftsmargin sammenlignet med andre store fiskerier i Norge, men har klart å skape stor verdiskaping av begrensede ressurser, blant annet fordi det er et sterkt lokalmarked og høy kulturell verdi knyttet til næringen. I Frankrike bevilger Regjeringen et drivstofftilskudd til fiskeflåten for å opprettholde lønnsomhet og arbeidsplasser. I Tyskland og Danmark er et tilsvarende forslag nå til behandling.

Svar:

Energiprisene har økt markant i 2022. Dette påvirker norsk industri og norske husholdninger, og det påvirker fiskeflåtens fangstmønster og dermed fiskeindustriens tilgang på råstoff. Jeg vil understreke at fiskeflåten generelt sett har hatt god lønnsomhet over en årrekke, og store deler av flåten har derfor gode forutsetninger for å tåle prisoppgang på drivstoff. I år har det blant annet vært prisrekorder på torsk. Samtidig er det slik at visse fartøygrupper, som kystrekegruppen, noen mottak, og flere sjømatindustribedrifter nå har en stor påkjenning økonomisk, som følge av de høye prisene. Selv om fremtidig prisutvikling er vanskelig å anslå, skaper høye drivstoffpriser usikker-

het og uforutsigbarhet, og regjeringen vil derfor følge den videre utviklingen nøye.

Da den reduserte satsen for fiske og fangst i nære farvann i CO₂-avgiften på mineralske produkter ble avvirket, opprettet man samtidig en kompensasjonsordning for fiskefartøy. Kompensasjonen tar form av et tilskudd basert på fartøyets andel av samlet omsetning i fartøygruppen det tilhører. Tilskuddsordningen ble innført som en midlertidig ordning, men er besluttet videreført. Bevilgningen til ordningen skulle etter planen reduseres fra om lag 255 mill. kroner i budsjettet for 2021 til 205 mill. kroner i budsjettet for 2022. I budsjettet for 2022 foreslo regjeringen å videreføre bevilgningen på 255 mill. kroner i 2022. Regjeringen har også varslet at man vil kompensere fiskerinæringen for den økte CO₂-avgiften i 2022. Siden utbetalingene fra ordningen skjer etterskuddsvis, vil økt bevilgning som følge av økt CO₂-avgift i 2022 først bli fremmet i forslaget til statsbudsjett for 2023. Regjeringen har også innført en justering i ordningen med virkning fra 1. januar 2022 om at fartøy som bunkrer i utlandet ikke skal kunne kompenseres. Vi vil se nærmere på hvordan ordningen er innrettet og vurdere om det er behov for å gjøre justeringer med siktemål om å gjøre den mer rettferdig og treffsikker.

SPØRSMÅL NR. 2186**Innlevert 30. mai 2022 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 8. juni 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Aftenposten skrev 16.04 om livsfarlige arbeidsforhold ved hyttebygging som er blitt inspisert av arbeidstilsynet. Høy takt i hyttebyggingen gjør det vanskeligere for myndighetene å håndheve brudd på regelverket, som kan føre til at utbyggere tar snarveier på HMS. Regjeringen presiserer ofte viktigheten av en ansvarlig arbeidslivspolitik, men ukontrollert hyttebygging kan potensielt undergrave denne politikken.

Hvordan jobber regjeringen sammen med bransjen for å sikre trygge arbeidsforhold ved bygging av hytter?

Svar:

De aller fleste i Norge har gode og anstendige arbeidsvilkår. Brudd på HMS-regelverket er likevel en utfordring i deler av arbeidslivet, spesielt i enkelte yrker og næringer. Useriøse virksomheter og kriminelle aktører kan forårsake alvorlige konsekvenser i form av utnyttelse av arbeidstakere, manglende HMS-tiltak som igjen kan gi økt risiko for skade, samt undergrave velferdsordningene ved å unndra skatter og avgifter.

Arbeidstilsynet erfarer at det er mye useriøsitet i hyttemarkedet. Tilsynet har rapportert til departementet at de finner gjentatte og grove tilfeller av manglende sikkerhet knyttet til høydearbeid, avvik knyttet til HMS-kort og i en del tilfeller er det ikke samsvar mellom det virksomhetene dokumenterer og den reelle arbeidstiden og lønnen til arbeidstakerne. Arbeidstilsynet peker på at dette kan skyldes at aktørene satser på at det lite oppdagelsesrisiko i perifere områder.

Arbeidstilsynet melder videre at tilsynet følger opp sakene de avdekker med reaksjonsmidler slik som bl.a. overtredelsesgebyr og stansingsvedtak. Arbeidstilsynet, politiet, Skatteetaten og NAV samarbeider også om kontroll og sanksjonering i de syv a-krimsentrene og annet lokalt a-krimssamarbeid i landet.

Bygg- og anleggsnæringen generelt er en av de mest risikoutsatte næringer i arbeidslivet. Arbeidstilsynet jobber risikobasert, og derfor er også bygg og anlegg den næringen der Arbeidstilsynet har flest tilsyn. I tillegg til tilsyn gjennomfører Arbeidstilsynet veiledning og gir informasjon om hvordan regelverket skal forstås, og hvordan det kan etterleves. Arbeidstilsynet samhandler også med partene i arbeidslivet og bransjeorganisasjoner. I Samarbeid for sikkerhet samarbeider Arbeidstilsynet, bransjeorganisasjoner, byggherrer, prosjekterende og utførende om å fremme en mer sikker bygg- og anleggsnæring. Arbeidet

tar for seg problemstillinger knyttet til ulykker, arbeidsmiljø, helse, arbeidsrelatert sykdom/plager og seriøsitet. I Seriøsitet i byggenæringen samarbeider myndighetene med partene i arbeidslivet om å fremme seriøsitet i bransjen og bedre etterlevelsen av bestemmelsene som gjelder helse, miljø og sikkerhet. Myndighetene som inngår i dette samarbeidet er blant annet Arbeidstilsynet, Politidirektoratet, Toll- og avgiftsdirektoratet, Skattedirektoratet, Utlendingsdirektoratet, NAV og Vegdirektoratet..

Som varslet i Hurdalsplattformen gjennomfører regjeringen en storrengjøring i arbeidslivet for å sikre trygge arbeidsforhold og et arbeidsliv hvor faste, hele stillinger er hovedregelen. Regjeringen arbeider for eksempel med lovendringer for å få ned omfanget av innleie i byggenæringen, gi innleie flere rettigheter og sikre seriøse bemanningsbedrifter. Dette skal bidra til et tryggere, mer seriøst og ordnet arbeidsliv.

Vi tar videre sikte på å legge fram en ny handlingsplan mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet til høsten. Innspillene Arbeids- og inkluderingsdepartementet har fått fra blant annet partene i arbeidslivet til denne planen viser bred tilslutning til det tverretatlige a-krimssamarbeidet og betydningen av at myndighetene har en felles tilnærming til utfordringene.

Jeg vil også vise til at Arbeidstilsynet har fått klare føringer om å være aktiv, synlig og til stede i virksomhetene og legge til grunn en streng reaksjonsbruk. Arbeidstilsynet er i 2022 styrket med 20 mill. kroner til økt kapasitet og tilsyn og kontroll med useriøsitet og sosial dumping. I tillegg har tilsynet fått 10,8 mill. kroner til etatens andel ved opprettelsen av et nytt a-krimssenter i Alta.

SPØRSMÅL NR. 2187**Innlevert 30. mai 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 9. juni 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren forklare kvifor ministeren i debatten ang Prop. 93 S (2021-2022) feilinformerte Stortinget ved å hevde at ferjestrekningane til Nordøyane hadde høgare ant reisande enn 100 000 stk. pr. år?

BEGRUNNELSE:

I debatten ang Prop. 93 S ang. finansiering av FV 659 Nordøyvegen, hevda samferdselsministeren at det ikkje var riktig at ferjesambanda til Nordøyane var under 100 000 reisande pr år.

Etter å ha sjekka denne påstanden viser det seg at det kun er delstrekninga Skjeltene - Haramsøy som har over 100 000 reisande, dei andre strekningane ligger godt under.

Snittet for alle ferjestrekningane samla sett ligg godt under 100 000 reisande pr år, samt at grunnen til at Skjeltene - Haramsøy ligger så vidt over 100 000 reisande er anleggstrafikken ved bygginga av Nordøyvegen. Alle åra før oppstart av Nordøyvegen ligger også Skjeltene - Haramsøy langt under 100 000 reisande. Det kan umuleg vere slik, at med bakgrunn i at anleggsarbeidet medfører betydeleg ekstra trafikk som overstig 100 000 reisande på ei av fleire delstrekninger, medfører dette at innbyggjarane og næringslivet ikkje skal samanliknast med andre øysamfunn i ein normalsituasjon. Enda verre blir det når samferdselsministeren og regjeringa brukar dette som

argument for å ikkje likestille Nordøyane og øysamfunna der, med øysamfunna i resten av landet.

Nordøyane blir ikkje berre råka av at dei er einaste øysamfunnet i landet som ikkje får nytte godt av gratis ferjer på strekningar med under 100 000 reisande, men får også takstane for bompengar auka kraftig med bakgrunn i berekning av ferjeavløysingsmidlane på eit svært ugunstig tidspunkt.

Nyleg oppdatert rapport frå DELOITTE syner at besparelsen ved å bygge Nordøyvegen kontra fortsatt ferjedrift er på heile 2 029 000 000 kr, som er i sterk kontrast med samferdselsministeren sitt framlegg og argumentasjon i Prop. 93 S samt i innlegget og argumentasjonen frå statsråden i samme sak i Stortingssalen. Der var ein mest oppteken av at det var Fylkeskommunen sitt ansvar som hadde sett i gang dette prosjektet som hadde fått overskridelsar, ikkje eit komma ang det faktum at den samme regjering og fylkeskommune sparar milliardbeløp kontra fortsatt ferjedrift, sparte skattepengar som altså innbyggjarane i Nordøyane IKKJE skal kunne få ta del i.

Svar:

Eg viser til debatten om Prop. 93 S (2021-2022) der eg informerte Stortinget om at ferjesambandet Brattvåg–Dryna–Fjørtofta–Harøya hadde langt over 100 000 passasjerar i 2019, og kjem derfor ikkje inn i ordninga med gratis ferje i trafikksvake samband. Eg har derfor ikkje feilinformert Stortinget slik stortingsrepresentanten hevdar.

SPØRSMÅL NR. 2188**Innlevert 30. mai 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 3. juni 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Konsekvensutredningen til Wisting har høstet bred kritikk fra statens egne fagmiljøer.

Hvordan vil Olje- og energidepartementet følge opp denne kritikken, for å sørge for at utredningsplikten oppfylles, herunder utredninger av oljevernberedskap, mil-

jørisiko, lønnsomhetsvurderinger og klimaeffekten av de eksporterte utslippene fra Wisting?

BEGRUNNELSE:

Høringsfristen på konsekvensutredningen for oljefeltet Wisting har vært, og Equinor har mottatt en rekke kritiske innspill fra statens egne organer. Miljødirektoratet sier at utredningsplikten ikke er oppfylt, og kritiserer miljørisikoanalyser, oljevernberedskap, avbøtende tiltak og teknologiutviklingsbehov. Miljødirektoratet etterlyser også lønnsomhetsvurderinger, og mener de bør synliggjøres til tross for at det ikke er et krav i PUD-veilederen i dag. Dette er forøvrig i tråd med de foreslåtte endringene i PUD-veilederen som regjeringen annonserte før påske.

Norsk polarinstitutt er i sitt innspill også kritiske til oljevernberedskapen. Klima- og miljødepartementet viser til disse to høringsinnspillene og etterlyser tilleggsutredninger for å sikre at utredningsplikten oppfylles.

På toppen av dette har Norges institutt for menneskerettigheter etterlyst utredninger av "klimavirkningen av de drivhusgasser som vil resultere fra den oljen som prosjektet har som formål å utvinne".

Denne kritikken er uvant sterk, og tyder på et hastverksarbeid fra Equinors side for å rekke fristen for oljeskattepakken. Dette advarte Miljødirektoratet om på forhånd, og bekreftes nå langt på vei av at direktoratet mener utredningsplikten er brutt. Det er alvorlig, med tanke på det sårbare område Wisting-feltet ligger i, og de store negative konsekvensene en oljeulykke kan få for det biologiske mangfoldet ved polarfronten, iskantsonen og Bjørnøya. Olje- og energidepartementet har nå et ansvar for å sørge for en ryddig prosess, hvor tilleggsutredninger blir utført av Equinor og sendt på høring til relevante aktører.

Svar:

Wisting-funnet ble påvist i 2013 og rettighetshaverne har over flere år arbeidet med planer for utbygging og drift av

funnet. Rettighetshaverne planlegger investeringsbeslutning og påfølgende levering av plan for utbygging og drift (PUD) til myndighetene i løpet av 2022.

Rettighetshaverne utarbeidet og sendte 5. januar 2021 på offentlig høring et forslag til program for konsekvensutredningen knyttet til utbygging og drift av Wisting-funnet. Høringsfrist ble satt til 30. mars 2021. Basert på forslaget til utredningsprogram, innkomne høringsuttalelser og operatørens kommentarer til disse fastsatte Olje- og energidepartementet programmet for konsekvensutredningen 25. juni 2021.

Basert på det fastsatte programmet har operatøren Equinor gjennomført en rekke faglige utredninger og har utarbeidet selve konsekvensutredningen. Denne ble sendt på offentlig høring 1. februar 2022 med høringsfrist 2. mai. Operatøren har mottatt høringsuttalelsene til konsekvensutredningen og arbeider nå med hvordan uttalelsene skal følges opp. Som del av dette har selskapet også dialog med sentrale høringsinstanser om forhold som er tatt opp i de innkomne høringsuttalelsene.

Konsekvensutredningen, inklusive forslag til oppfølging av innkomne høringsuttalelser, er en del av en utbyggingsplan for Wisting-funnet som planlegges sendt inn for myndighetsbehandling i løpet av året. En del av myndighetenes behandling av enhver utbyggingsplan vil være å vurdere om rettighetshaverne har oppfylt utredningsplikten knyttet til utbyggingen. Også en søknad om utbygging av Wisting-funnet vil bli behandlet ryddig og grundig.

En søknad om godkjenning av plan for utbygging og drift av Wisting-funnet vil forelegges Stortinget på vanlig måte før departementet fatter vedtak. I denne prosessen vil departementet legge frem et beslutningsgrunnlag, som også omfatter de forholdene representanten spør om.

SPØRSMÅL NR. 2189

Innlevert 30. mai 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby
Besvart 3. juni 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Vil statsråden kalle den kinesiske ambassadøren inn på teppet etter avsløringene i Aftenposten om de forferdelige tilstandene i konsentrasjonsleirene i Xinjiang?

BEGRUNNELSE:

Forrige uke kunne Aftenposten dokumentere systematiske og grusomme menneskerettighetsbrudd utført av kinesiske myndigheter i ulike konsentrasjonsleirer for uigurer. Rapporten viste utstrakt og bevisst bruk av tortur

og voldtekt mot fangene. Handlingene drevet av kinesiske myndigheter kan bare beskrives som statsterrorisme mot egen befolkning.

Svar:

Situasjonen i Xinjiang vekker sterk bekymring. Rapporten Aftenposten omtaler inneholder informasjon og bilder knyttet til alvorlige menneskerettighetsbrudd- og overgrep mot uigurer og andre minoriteter.

Vi tar menneskerettighetssituasjonen i Kina på stort alvor, og tar jevnlig opp vår bekymring i møter med kinesiske myndigheter. Dette var tema blant annet da statsminister Støre snakket med Kinas statsminister Li Keqiang i slutten av april og i mitt møte med Kinas ambassadør kort tid etter at jeg ble utenriksminister i fjor

høst. Vi ga da tydelig uttrykk for vår bekymring for menneskerettighetssituasjonen, og at vi forventer at Kina opprettholder sine forpliktelser for menneskerettighetene. Vi oppfordrer kinesiske myndigheter til å respektere menneskerettighetene og stanse vilkårlig frihetsberøvelse av uigurer og andre minoriteter. Vi oppfordret også kinesiske myndigheter til å gi FNs høykommissær for menneskerettigheter fri tilgang under sin nylige reise til Kina, inkludert i Xinjiang.

I FN tar vi opp menneskerettighetssituasjonen i Kina både i nasjonale innlegg og i fellesinnlegg sammen med andre land. Dette ble sist gjort i FNs menneskerettighetsråd i mars og i FNs generalforsamling i høst. Kinesiske myndigheter er altså godt kjent med norske synspunkter på situasjonen i Xinjiang.

SPØRSMÅL NR. 2190

Innlevert 30. mai 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 8. juni 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Når vil regjeringa sørge for at EU sin nye taksonomi for berekraftige bygg blir innført i Noreg, slik at vi kan få på plass klare og skjerpde definisjonar for kva som er «grøne bygg», og det blir mulig for norske finansinstitusjonar å få konkurransedyktige grønne rammevilkår med utanlandske aktørar?

BEGRUNNELSE:

EU sin taksonomi for berekraftige aktiviteter vart lagt fram av EU-kommisjonen i april 2021, og vart iverksett i EU i januar 2022. Norsk regelverk, standardar og definisjonar er på ei rekkje område ikkje i tråd med den nye taksonomien når det gjeld bygg og anlegg. Til dømes bereknar vi i Noreg i dag klimagassutsleppa frå eit bygg etter eit berekna livsløp på 50 år, medan det i EU sin nye taksonomi er lagt til grunn 60 års levetid på eit bygg.

Følgjene av at EU sin taksonomi for berekraftige bygg ikkje er innført i Noreg, er mellom anna at det pr. i dag ikkje er mulig å slå fast kva planlagde nybygg i Noreg som vil bli definert som grønne bygg etter EU sin taksonomi. Det legg avgrensingar på finansieringsløysingane for nye bygg, fordi finansieringsinstitusjonar i heile Europa frå no av vil rette mest mogleg av si finansiering inn mot prosjekt som

oppfyller krava i EUs taksonomi med felles definerte krav til klima og berekraft.

Finans Norge, Grønn Byggallianse og Norsk Eiendom har i lengre tid pressa på for å få nødvendige avklarings og opprydding i norsk regelverk for å sørge for at vi «heng med i svingane» i dei skjerpde berekraftskrava som no kjem for bygg gjennom EUs grønne taksonomi. I følgje nettstaden «Energi og Klima» 29. mai, kan Finansdepartementet enno ikkje svare på når dette vil bli rydda opp i. Dette er etter Venstres syn svært uheldig, både for norsk byggebransje, norske finansnæring og til sjuande og sist for norske bankkunder.

Svar:

Som Finansdepartementet har gjort greie for i Finansmarkedsmeldingen 2022 (Meld. St. 12 (2021–2022)), inneber gjennomføring av taksonomiregelverket i norsk rett nokre problemstillingar, som korleis norske aktørar skal anvende kriterium som viser til EU-regelverk som av ulike årsaker ikkje gjeld i Noreg. Klima- og miljødepartementet og Finansdepartementet kartla i samråd med andre departement i 2021 det første settet med taksonomikriterium for å identifisere manglande samsvar mellom kriteria og norsk regelverk og norske definisjonar.

Formålet med taksonomien er å vri kapitalen i ei meir berekraftig retning, og det er venta at systemet vil kunne ha ein positiv effekt på finansieringskostnadane til føretak som driv eller finansierer aktivitetar som er definert som berekraftige. Regjeringa arbeider med å få plass nødvendige definisjonar, slik at taksonomien kan være eit verktoy for norske føretak og bidra til betre tilgang på finansiering til dei som bygger, eig eller finansierer berekraftige bygg i Noreg. I taksonomikriteria for bygg visast det til regelverk og definisjonar som er Olje- og energidepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet sitt ansvar. Eg har difor lagt fram spørsmålet for olje- og energiministeren og kommunal- og distriktsministeren. Dei uttalar dette:

«EU sin taksonomi tek utgangspunkt i definisjonar i Bygningsenergidirektivet (2010/31/EU) for å sette kriterium for energibehovet til berekraftige bygg. Bygningsenergidirektivet vart innlemma i EØS-avtalen 29. april i år, med atterhald om samtykke frå Stortinget. Olje- og energidepartementet jobbar no med å førebu innlemminga av direktivet i norsk rett. I samband med taksonomien vert det arbeid med definisjonar knytt til primærenergi og nesten-nullenergibygg, og Olje- og energidepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet jobbar parallelt med få på plass dette så fort som mogleg.»

SPØRSMÅL NR. 2191

Innlevert 30. mai 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn

Besvart 7. juni 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Kva er det faglege grunnlaget for regjeringa sitt mål for havvindutbygging, kva føresetnadar ligg til grunn for å nå det målet og kva tilseier at målet ikkje kan bli nådd før 2040?

GRUNNGJEVING:

Onsdag 11. mai presenterte regjeringa ein «ambisjon» om å tildele område for 30 000 MW kraftproduksjon innan 2040. Målet vart annonsert i ein pressekonferanse og i ei pressemelding.

Det går ikkje fram kva utgreingar dette målet er tufta på, til dømes kva fagleg underlag NVE, Miljødirektoratet, Havforskningsinstituttet og eventuelt andre har bidratt med. For Stortinget si oppfølging av målet vil det vere av stor verdi om regjeringa kan dele desse faglege vurderingane.

Svar:

Regjeringa har satt en politisk ambisjon om å innen 2040 tildele områder som kan gi 30 000 MW havvind. Dette tilsvarer i sum nesten like mye installert kapasitet som i det norske vannkraftsystemet i dag. Ambisjonen innebærer en stegvis tildeling av areal, til sammen tilsvarende om lag 1 prosent av norske havområder.

Regjeringa vil stille opp for at de første prosjektene blir realisert og vurderer statsstøtte for de første tildelings-

rundene. Senere utbygging på tildelt areal vil være avhengig av tilstrekkelig betalingsvillighet i markedet. Hva den samlede utbyggingen blir, avhenger blant annet av aktørenes investeringsbeslutninger.

Det legges opp til evalueringer underveis. En stegvis tildeling av areal vil legge til rette for god sameksistens med andre næringer og for å ivareta hensyn til natur og miljø. Evalueringene skal blant annet belyse effekter på det norske kraftsystemet, sameksistens og industriutvikling.

Den langsiktige satsingen på havvind er avhengig av tilgang på areal. Olje- og energidepartementet ga 9. februar Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) i oppdrag å identifisere nye områder for fornybar energiproduksjon til havs. Oppdraget må sees i lys av regjeringens ambisjon. NVE skal involvere relevante direktorat i arbeidet, og basert på direktoratsgruppens arbeid skal NVE foreslå områder for konsekvensutredning med sikte på åpning etter havenergilova.

SPØRSMÅL NR. 2192**Innlevert 30. mai 2022 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 7. juni 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Viser til svar i Dokument nr. 15:1496 (2021-2022), kan statsråden oversende utredningsrapporten fra Statens vegvesen og Helsedirektoratet som skulle leveres departementet 15. mai?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok i vedtak nr. 960 av 20. mai 2021 at det skulle mykes opp adgangen til medisinsk begrunnet dispensasjon etter førerkortregelverket. Statsråden har i svar til Stortinget sagt at han venter en utredning fra Statens vegvesen og Helsedirektoratet før vedtaket kan følges opp. Utredningen har vært utsatt, men endelig leveres 15. mai. Det er av interesse for Stortinget å se resultatet av utred-

ningen for å la seg orientere om fremdriften i regjeringens arbeid med oppfølgingen av vedtaket.

Svar:

Samferdselsdepartementet mottok 13. mai 2022 utredning fra Statens vegvesen og Helsedirektoratet med vurdering av oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak 960 fra mai 2021 om utvidet adgang til medisinsk begrunnet dispensasjon fra helsekravene. Utredningen med vedlegg følger vedlagt.

Utredningen er nylig mottatt og jeg vil vurdere den og hvordan den skal følges opp nærmere. Jeg vil deretter komme tilbake til Stortinget om saken på egnet måte.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserie/2021-2022/dok15-202122-2192-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 2193**Innlevert 30. mai 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 8. juni 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren leggje fram korleis regjeringa har tenkt å finansiere dei ulike kostnads- og driftsnivåa, ulike ferjetilbod, bompengar på ferjene, lokale drivstoffavgifter med totalt ulike kostnadsgrunnlag for å gjennomføre gratis ferjer for samband under 100 000 reisande?

GRUNNGJEVING:

Regjeringa har varsla at ferjesamband med mindre enn 100 000 reisande pr. år skal bli gratis.

For finansiering av fylkesvegferjene er det utarbeidd ein nasjonal ferjestandard som dannar grunnlaget for tildelinga av tilskot til fylka for dei enkelte ferjesambanda. Det er stor forskjell mellom ferjestandarden i dei ulike ferjesambanda i heile landet. Nokre ligger på nasjonal ferjestandar men mange ligger langt over. Dette gjelder både størrelse på ferjer, antall avgangar pr. dag osv. Kostnadane

som gå utover dei statlege overføringane vert i dag finansiert av fylka sjølve.

Ein legg også merke til at Høgre som ivrig stemte for bompengar og jubla over dette i til dømes Kvinnheradpakken, no presterar å problematiser at det blir bompengar på ferjer som skal få gratis ferjebilett. Snakk om å møte seg sjølv i døra, fyrst vedta bompengar mot FrP sine stemmer, for så å oppdage at dette rammar gratisferjer som slett ikkje blir gratis likevell. Ein eller anna merkeleg bompengopolitikk i praksis!

Svar:

I Prop. 115 S (2021- 2022) heiter det:

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2022 ble det satt av 30 mill. kroner på kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner, post 64 Skjønnstilskudd, til innføring av gratis ferjer i trafikksvake samband, dvs. samband

med under 100 000 passasjerer årlig, jf. Prop. 1 S Tilllegg 1 (2021–2022) og Innst. 2 S (2021–2022). Forslaget er en oppfølging av Hurdalsplattformen om å innføre gratis ferjer til øyer og samfunn uten veiforbindelse til fastlandet og i trafikksvake samband.

Vidare heiter det mellom anna:

Regjeringen foreslår nå å øke bevilgningen til gratis ferjer med 59 mill. kroner. Disse midlene foreslås fordelt med 53 mill. kroner over fylkeskommunenes rammetilskudd, jf. omtale under Kommunal- og distriktsdepartementet kap. 572, post 64, og 6 mill. kroner til riksveiferjedrift. Regjeringen foreslår dermed bevilgninger på totalt 89 mill. kroner til gratis ferjer i 2022, fordelt med 83 mill. kroner til fylkesveiferjer og 6 mill. kroner til riksveiferjer. Regjeringen foreslår samtidig å utvide ordningen til også å omfatte delstrekninger til øyer og samfunn uten veiforbindelse til fastlandet. Tiltakene innføres i andre halvår 2022. En bevilgning på 83 mill. kroner legger til rette for at fylkeskommunene kan innføre gratis ferjer i alle fylkeskommunale ferjesamband i helårsdrift med un-

der 100 000 passasjerer på årsbasis, i løpet av andre halvår 2022.

Når de gjeld innfasing av ordninga skriv regjeringa:

Innfasing og innretningen av ordningen med gratis ferje må likevel vurderes konkret av fylkeskommunene for hvert enkelt samband. Det kan være lokale forhold, blant annet gjeldende kontraktsforhold, som kan medføre tekniske og praktiske utfordringer med å gjøre de aktuelle sambandene gratis i 2022.

I fylkeskommunal ferjedrift er fylkeskommunane ansvarlege for fylkeskommunal ferjedrift. Det gjeld både utforming av tilbod og fastsetjing av takstar. Framlegg til løyving legg på si side til rettes for at fylkeskommunane skal kunna innføre ei ordning med gratis ferjer i fylkeskommunale ferjesamband med under 100 000 passasjerar i andre halvår 2022. Løyvinga tek utgangspunkt overslag over forventa bortfall av inntekter i aktuelle ferjesamband som kan koma inn under ordninga. For trafikksvake samband, det vil seia samband med under 100 000 passasjerar, gjeld dette berre fylkeskommunale ferjesamband.

SPØRSMÅL NR. 2194

Innlevert 30. mai 2022 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 8. juni 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Hvor mye høyere momsinnlekteer fra bensin og diesel kan det anslås at staten får i 2022 i forhold til inntekten i 2021?

BEGRUNNELSE:

Dersom ikke mer presise grunnlag finnes kan det legges til grunn for anslaget at gjennomsnittsprisen (pumpeprisen) for både bensin og diesel fremover ut året, vil være kr. 22,-/liter.

Svar:

Til statsbudsjettet lages det anslag for de samlede inntektene fra merverdiavgiften. En legger da til grunn forventningene til den makroøkonomiske utviklingen, herunder anslag for forbruk. Et oppdatert anslag for 2022 er omtalt i Meld. St. 2 (2021–2022) Revidert nasjonalbudsjettet 2022.

Merverdiavgiften er en generell avgift på forbruk og det er det samlede forbruket som er relevant for inntektsanslaget. Det lages ikke anslag for merverdiav-

giftsinntekter fra omsetning av enkelte varer og tjenester. Det foreligger dermed heller ikke regnskapstall som viser merverdiavgiftsinntektene i 2021 fra omsetning av drivstoff til husholdninger. Å sammenligne departementets anslag på merverdiavgiftsinntekter fra omsetning av drivstoff med inntektene fra i fjor, er derfor ikke mulig.

SPØRSMÅL NR. 2195**Innlevert 30. mai 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 8. juni 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvorfor er statsrådets håndtering av innsynssaken vedrørende en skriftlig uttalelse fra sjefen for PST preget av at hun ikke vil sette seg inn i eller kommentere saken, hvilket er helt annerledes enn hennes håndtering av innsynssaken vedrørende hvilke politiansatte som betaler kontingent til NNPF ved lønnstrekk?

BEGRUNNELSE:

Det vises til statsrådets håndtering av saken om VGs innsynsbegjæring i en skriftlig redegjørelse fra sjefen for Politiets sikkerhetstjeneste. Til VG den 25.05 uttaler statsråden følgende om innsynssaken:

«– Hvordan kan en redegjørelse om våpnene til Sjøvold bli en trussel mot nasjonal sikkerhet i Norge?

– Nå er den innsynsforespørselen til vurdering i departementet, etter hva jeg kjenner til, sier Mehl til VG.

– VG har fått avslag?

– Så vidt jeg kjenner til, er den til vurdering. Dette er jo et juridisk spørsmål som det ikke er riktig av meg å gå inn i.»

Det vises videre til mine tidligere spørsmål rundt sak om innsyn i hvilke politiansatte som betaler medlemskontingent til NNPF ved lønnstrekk. Spørsmål nummer: 940, 1288, 1482, 1633, 1649, 1714, 1789, 1830 og 1885. Statsrådets besvarelse av spørsmålene viser en helt annen håndtering av denne innsynssaken, enn de uttalelser hun gir til VG den 25.05 om den innsynssaken hun der uttaler seg om.

I sitt svar på spørsmål 940 gir statsråden en redegjørelse for hovedpunktene ved vurderingen av innsynssaken, men det presiseres at «innsynsaker vil normalt ikke bli politisk vurdert». Denne presiseringen foranlediget mitt oppfølgende spørsmål 1288, hvor statsråden bekrefter at hun var involvert i beslutningen om å gi innsyn. Statsråden besvarer i spørsmålene 1482, 1633, 1649, 1789 og 1885 flere spørsmål om den rettslige siden av innsynssaken. I spørsmål 1714 besvarer statsråden et spørsmål om differensiering mellom innsynssaken knyttet til NNPF og en innsynsak vedrørende UDI, interessant nok trekkes offentligheten og mediernes interesse for NNPF-saken her frem som et moment som begrunner forskjellen i vurderingene i de to sakene – i favør av innsyn. At statsråden har det overordnede ansvaret for at departemen-

tets beslutninger ikke skader politiets arbeid, svares det bekreftende på i spørsmål nr. 1830.

Spørsmålsstiller registrerer at det i mediene refereres til sikkerhetsloven som hjemmelsgrunnlag for å nekte innsyn i saken vedrørende sjefen for PST, og har forståelse for at dette kan begrense hvor mye statsråden kan uttale seg om saken. Men den totale avvisning av å forholde seg til og uttale seg om saken som uttalelsene til VG indikerer, fremstår som uforståelig i lys av hvordan innsynssaken vedrørende NNPF ble behandlet.

Svar:

Som kjent er redegjørelsen fra daværende sjef PST nå avgradert og gjort kjent.

Jeg viser ellers til mitt svar til Kontroll- og konstitusjonskomiteen 7. juni 2022 og mine svar på spørsmål nr. 2080, 2100 og 2163.

SPØRSMÅL NR. 2196**Innlevert 30. mai 2022 av stortingsrepresentant Emma Watne****Besvart 7. juni 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Rødt har tidligere stilt spørsmål om statsråden vil foreta seg noe for å sikre finansiering av andre byggetrinn på Stavanger universitetssykehus. Situasjonen er nå at første byggetrinn blir mye dyrere enn planlagt.

Vil statsråden sikre finansiering til første og andre byggetrinn slik at landets tredje mest folkerike byregion får et ordentlig sykehus, og vil statsråden gjøre endringer i helseforetaksmodellen slik at nødvendige investeringer blir mulige å gjennomføre uten at det går utover helsetilbudet til befolkningen?

BEGRUNNELSE:

Statsråden har det overordnede ansvaret for helsetilbudet i Norge. Sist Rødt stilte spørsmål om finansieringen pekte statsråden på Helse Vest og Helse Stavanger, og sa at det var deres ansvar. Siden den gang har situasjonen forverret seg, og nå står første byggetrinn i fare. Det skyldes forhold sykehuset ikke har noen kontroll over, generell prisstigning, Ukraina-krig, pandemi, osv. alle byggeprosjekter opplever samme problem. Situasjonen rundt andre byggetrinn er mye mer alvorlig enn tidligere, og det virker usannsynlig at helseforetakene evner å gjennomføre realiseringen av byggetrinnene. Situasjonen i dag skaper

usikkerhet for ansatte, pasienter og innbyggere fordi økte utgifter i byggingen vil kunne medføre kutt i drift, siden drift og investeringer skal gå i balanse i samme budsjett i tråd med helseforetaksmodellens rammer for finansiering. I tillegg til splittelse av fagmiljøer og gjentatte utsettelser knyttes det store spørsmålsteget rundt prosjektets økonomi og finansiering. Det haster med avklaringer og handlekraft fra statsråden for å få prosjektet på rett spor igjen.

Svar:

Sykehusene har et helhetlig ansvar for både investeringer og drift, og at dette gjennomføres innenfor Stortingets bevilgninger. Den ekstraordinære prisstigningen i bygge markedet både som følge av pandemien og krigen i Ukraina, har fått konsekvenser for sykehusprosjektene som nå er under gjennomføring. Dette gjelder blant annet nytt sykehus i Stavanger. Denne situasjonen følger vi med på. Det er styrene i Helse Vest RHF og Helse Stavanger HF som må vurdere videre framdrift av byggetrinn 2 i prosjektet. Sykehusene har i budsjettet for 2022 fått 1,5 mrd. kroner for å håndtere økte kostnader som følge av pandemien. Vi vil vurdere de økonomiske rammene for helseforetakene i forbindelse med statsbudsjettet for 2023.

SPØRSMÅL NR. 2197**Innlevert 30. mai 2022 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 7. juni 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Taliban styrer Afghanistan med jernhånd etter islamsk lovverk sharia. Uansett styringsform så må Taliban-staten finansieres.

Vet utenriksministeren hvordan Taliban finansierer sitt regime, og på hvilket grunnlag kan utenriksministeren garantere at norske penger som skal gå til å hjelper sivile afghanere ikke tilflyter Taliban?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til mitt spørsmål om Talibans løftebrudd vil få konsekvenser (Dokument nr. 15:2014 (2021-2022)). Jeg kan ikke registrere at Utenriksministeren svarer på dette spørsmålet. Det er nærliggende å tolke dette som at norsk politikk ovenfor Taliban er den samme som før Taliban ble invitert til Norge.

Utenriksministeren skriver blant annet dette i sitt svar til meg:

«...utviklingssamarbeidet med afghanske myndigheter stanset da Taliban tok over makten. Den norske støtten til sivile i Afghanistan går gjennom FN, Verdensbanken og frivillige organisasjoner.»

Denne bistanden må fraktes inn i Afghanistan og distribueres rundt i landet. Det er kjent at Afghanistan er svært korrupt. Det er en reell fare for at midler ikke går til dem som trenger det mest, men at de ender opp hos maktpersoner, inkludert i Taliban. Denne risikoen er adressert i en artikkel i Foreign Policy fra 20. januar 2022: «How to Prevent Afghan Aid Money From Reaching Terrorists».

Svar:

Da Taliban tok makten i Afghanistan overtok de ansvaret for hele den afghanske staten, med utgifter og inntekter.

Verdensbanken anslår at Afghanistans BNI er redusert med mer enn 30 % siden maktovertakelsen, men staten har fortsatt inntekter fra blant annet skatter, toll og avgifter.

Som det fremgår av mitt svar til et tidligere spørsmål fra representanten kanaliserer Norge all sin støtte til det afghanske folket via Verdensbanken, FN og ikke-statlige organisasjoner. Dette er organisasjoner som praktiserer nulltoleranse for korrupsjon og terrorfinansiering, og som har gode systemer for overvåking, risikohåndtering og finansforvaltning. Utenriktjenesten følger opp gjennom jevnlig rapportering, som inkluderer både aktiviteter/resultater, regnskap og revisjon. Det er ikke mulig å gi noen absolutte garantier for at norske midler ikke kan bli gjenstand for misligheter. Jeg er imidlertid trygg på at norsk støtte med få unntak går til dem som trenger det.

SPØRSMÅL NR. 2198

Innlevert 30. mai 2022 av stortingsrepresentant Grete Wold

Besvart 8. juni 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvilke tiltak vil statsråden innføre for å unngå at private selskapet i for stor grad skal tjene penger på flyktningskrisen, og når vil disse tiltakene komme?

BEGRUNNELSE:

Statsråden har tidligere uttalt i Nationen at regjeringen vil unngå at private selskaper i for stor grad skal tjene penger på flyktningskrisen. En sak fra NRK fra 25. 05. 2022 viser at Norge nå bruker 1,2 mrd. på akuttinntak, hvor 65 prosent av plassene står tomme. Av 86 mottak som er opprettet, er 78 av dem private aktører. En stor del av midlene vil derfor kunne gå til overskudd til eiere av kommersielle selskap, samtidig som bistandsbudsjettet har blitt kuttet med 4 mrd. kroner.

Svar:

Innledningsvis viser jeg til svar på skriftlig spørsmål nr. 1646 og 1652 fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, hvor jeg blant annet redegjorde for bakgrunnen for oppskalering av mottakskapasitet, anbudsprosessene og forvaltning av fellesskapets midler.

Siden 24. februar 2022 har Europa stått overfor en masseflyktsituasjon som har utviklet seg raskt i løpet av de siste tre månedene. UNHCR melder at over 6,5 millioner har flyktet til naboland siden krigen brøt ut. Pr. 31. mai 2022 har om lag 18 000 fordrevne fra Ukraina søkt om midlertidig kollektiv beskyttelse i Norge. I tillegg kommer det også daglig asylsøkere fra andre land til Norge. Situasjonen i Ukraina er fremdeles svært usikker, og en eventuell eskalering av krigen vil kunne få betydning for ankomstbildet i Norge.

På operativt nivå er det Utlendingsdirektoratet (UDI) som dimensjonerer mottaksporefølgen, herunder anskaffer og avvikler mottaksplasser. UDI følger regelverket for offentlige anskaffelser ved utlysning av kontrakter. Anskaffelsesregelverket har til formål å fremme effektiv bruk av samfunnets ressurser.

I et ankomstberedskapsperspektiv er det viktig at ulike driftsoperatører er representert i markedet, hvor erfaringen viser at særlig driftsoperatører med evne til å omstille seg raskt er nødvendig ved plutselige endringer i ankomstbildet, slik situasjonen i mars er et eksempel på.

Siden slutten av april 2022 har UDI hatt et relativt stabilt antall mottaksplasser, på om lag 24 500 plasser. UDI vurderer imidlertid kapasitetsbehovet fortløpende, og justerer kapasiteten i tråd med situasjonsbildet. Det

meste av mottakskapasiteten som ble anskaffet i perioden mars/april 2022, dvs. akuttinnkvarteringskapasiteten, har en bindingstid på tre måneder og deretter tre ukers oppsigelsestid. UDI har varslet at de blant annet som følge av et lavere ankomstnivå enn det så ut til i mars/april, nå ser mulighet for å bygge ned noe mottakskapasitet gjennom sommeren, og ytterligere ned over sommeren dersom ankomstbildet ikke endrer seg innen den tid. Dette jobber UDI med løpende.

Ved nedskalering av mottaksplasser må UDI ta hensyn til pris og kvalitet. Videre er det en rekke andre hen-

syn som må tas, som for eksempel å ivareta kontinuitet i skolegangen til barn og unge, unngå unødige flyttinger, ivareta helsemessige behov mv.

Regjeringen er opptatt av at fellesskapets midler forvaltes best mulig, og at midler ikke i for stor grad ender som privat profitt. Jeg har tiltro til at UDIs vurderinger vil sikre en balanse mellom alle hensyn, herunder en kostnadseffektiv bruk av fellesskapets midler og forsvarlig beredskap, slik at vi i en usikker tid kan oppfylle vår lovpålagte plikt til å tilby alle som søker beskyttelse et innkvarteringstilbud.

SPØRSMÅL NR. 2199

Innlevert 30. mai 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 8. juni 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hvilke grep vil statsråden ta for å sørge for at alle flaskehalsinntektene, som øker som følge av høye priser for forbrukere, fører til redusert nettleie, og reduserer hvor mye husholdningene må betale for nettutbyggingen?

BEGRUNNELSE:

Reguleringsmyndigheten for Energi har for 2022 satt inntektsgrensen til Statnett på 9,5 milliarder kroner. Nå anslår Statnett at flaskehalsinntektene, som oppstår når kraft selges mellom områder med ulik strømpris, langt vil overstige den grensa som ble satt ned. Fra og med andre kvartal, 1. april, har Statnett satt ned forbrukstariffen til null. Likevel mener Statnett at de ligger an til å tjene mye mer enn de lå an til. Om de tjener 35% mer enn tillatt inntekt vil de få en strafferente, i henhold til forskrift fastsatt av NVE med hjemmel i Energiloven i desember 2012. Denne opplyser Statnett at tas fra egenkapitalen. Dette binder opp midler som må kompenseres med inntekter fra nettleie eller flaskehalsinntekter. Statnett har ikke mulighet til å betale ut penger til strømkundene, heller ikke for å kompensere for månedene før de reduserte forbrukstariffen i år.

Analytikere anslår at, under dagens system, vil prisene forbli svært høye over lang tid. Det kan i verste fall bety at selskapet vil tjene mer enn de trenger, også om forbrukstariffen forblir på null.

Svar:

Statnetts inntekter er underlagt en streng regulering, og det er Reguleringsmyndigheten for energi (RME) som er reguleringsmyndighet. Den økonomiske reguleringen skal gi Statnett insentiver til effektiv drift, utvikling og utnyttelse av nettet.

Statnett mottar flaskehalsinntekter som oppstår mellom interne budområder i Norge og på mellomlandsforbindelsene. Flaskehalsinntekter mellom interne budområder i Norge kan i sin helhet gå til å redusere nettleien. I henhold til regelverket skal flaskehalsinntektene som oppstår på mellomlandsforbindelser brukes til å opprettholde eller øke overføringskapasiteten mellom Norge og nabolandene, eller til å redusere tariffgrunnlaget og dermed nettleien.

Så langt har man praktisert regelverket slik at Statnetts flaskehalsinntekter brukes til å redusere tariffen. Statnett har allerede satt tariffen til null ut året for å begrense merinntekten fra de høye flaskehalsinntektene, men har fremdeles overskytende flaskehalsinntekter utover tillatt inntekt. Flaskehalsinntekter kan enten brukes til å redusere tariffgrunnlaget direkte eller settes på en separat konto inntil de kan benyttes til de fastsatte formålene. Dersom de settes på en separat konto vil flaskehalsinntektene likevel redusere tariffgrunnlaget over tid ved senere bruk av inntekten. Statnetts bruk av flaskehalsinntekter må godkjennes av RME.

Jeg mener at det er ønskelig at flaskehalsinntektene i sin helhet går tilbake til kunden gjennom redusert nettleie. RME arbeider nå med å vurdere handlingsrommet

for bruk av flaskehalsinntekter for 2022 ettersom det er

ventet at flaskehalsinntektene blir betydelig høyere enn tidligere år.

SPØRSMÅL NR. 2200

Innlevert 30. mai 2022 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen

Besvart 8. juni 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Det er flere firmaer i dette området og i Nordland som eier store, dyre båter. Det er ikke fordi de ønsker å bruke så mye penger på et fremkomstmiddel, men fordi det tenkes sikkerhet og forutsigbarhet for seg og sine ansatte. Sjøen er deres vei, det å generalisere båter som et privat luksus-gode blir helt feil. Ønsket om å sikre gode arbeidsplasser bør ikke føre til at bedriftseiere skal beskattes ut av yrket sitt.

Vil statsråden ta initiativ til å endre regelverket slik at investeringer i driftsutstyr ikke medfører privat skatt?

BEGRUNNELSE:

Nordland er et langstrakt fylke med mange øyer og fjorder, 25 % av Norges kystlinje ligger i Nordland og det å bo å drive næring i et værutsatt fylke som Nordland gir store utfordringer.

Folk og innbyggerne er avhengige av gode ferger og hurtigbåt tilbud. Det siste 10 år har fylkeskommunen redusert rutetilbudet til fylkets innbyggere ved å redusere rutetilbudet og å benytte materiell som ikke takler vær og vind like godt.

Dette har medført at næringsaktører har måtte investere i egne båter for å frakte egne arbeidere og materiell ut til arbeidstedene.

Lurøy kommune består av for det meste øyer, og på Onøy har bedriften Lurøy Bygg sin 10 snekkere sin hovedbase.

Arbeidsområdet er Lurøy, Træna og Rødøy kommune, alle øykommuner uten bruforbindelser. For å komme seg mellom arbeidsplasser må man i båt, og det offentlige kollektivtilbudet er ikke tilpasset en effektiv måte å forflytte seg på. F. eks tur fra Onøy til Myken tar 5 timer og 20 min med offentlig transport. Og 1 time med egen båt. Det er derfor en stor fordel for både kunder og ansatte at arbeidstiden kan brukes til å snekre i stedet for å sitte på en hurtigbåt/ferge.

Lurøy Bygg har derfor investert 3 båter, en Targa 37, en båt på 22 fot og en båt på 24 fot. Utfordringen for bedriften

og eier er at alle båten kan brukes til privatbruk på samme måte som en firmabil, og bedriftseiere blir beskattet for dette privat dersom man eier mer enn 50% av selskapet.

Vinterhalvåret er også sterkt preget av kanselleringer av hurtigbåt pga. bølgehøyde, Lurøy Bygg sin Targa 37 kan da allikevel frakte sine arbeidstakere, verktøy og varer til arbeidsplassene rundt i området på mange av disse dagene. Flere av øyene de jobber på har ikke fergeforbindelse, kun uforutsigbar hurtigbåtforbindelse.

Det vil er ikke mulig å drive en bedrift som nevnt ovenfor i dette området uten å disponere egen båt, som kan gå i stort sett all slags vær.

Svar:

Jeg forstår spørsmålet ditt som et spørsmål om skattlegging av privat konsum i selskap.

Etter gjeldende regler skal en selskapseier som benytter selskapets formuesobjekt privat, beskattes for verdien av privat bruk etter reglene om utbytte eller utdeling. Selskapet skal uttaksbeskattes for samme verdi. I praksis skjer ofte ikke det, fordi eier og selskapet ikke gir opplysninger om slik privat bruk til Skatteetaten. Skatteetatens kontroll har avdekket betydelige beløp i uoppgitte inntekter. Det er ofte utfordrende å klarlegge faktum. I tillegg innebærer gjeldende regler krevende bevisvurderinger. Arbeidet med å avklare saker om privat konsum i selskap er derfor ressurskrevende. Skatteetatens erfaring er at økt kontroll etter de gjeldende reglene ikke er tilstrekkelig til å sikre riktig skattlegging av privat konsum i selskap.

Finansdepartementet har derfor sendt på høring et forslag til særregler for å motvirke privat konsum i selskap. Forslaget omfatter boligeiendom, fritidseiendom, båt, fly eller helikopter, som er egnet til privat bruk, og som selskapet eier eller på annen måte disponerer. Etter forslaget skal en eier med bestemmende innflytelse (50 pst. eie eller kontroll) i et selskap i utgangspunktet skattlegges som om han har brukt formuesobjektet hele året.

Perioder der formuesobjektet er benyttet i inntekts-givende aktivitet i selskapet, medregnes ikke. Det in-

nebærer at selskapet og eier ikke skattlegges for disse periodene. Den skattepliktige fordelten er etter forslaget fastsatt til en andel av et beregningsgrunnlag per uke (sjablong). Dersom det dokumenteres at formuesobjektet har vært benyttet i inntektsgivende aktivitet i selskapet hele året, reduseres sjablongen til null, og det blir ingen skattepliktig fordel. Det betyr at eier og selskap ikke beskattes etter forslaget dersom for eksempel en båt utelukkende blir brukt i selskapets inntektsgivende aktivitet. Dette skal sikre at reglene fanger opp tilfeller der det presumptivt har vært privat konsum i selskapet.

Forslaget til særregler om skattlegging av privat konsum i selskap er fortsatt på høring, med høringsfrist 1. au-

gust 2022. Jeg er opptatt av at reglene skal være effektive mot privat konsum, uten å legge unødige begrensninger for selskap der slike formuesobjekter er nødvendig for bedriftens virke. I høringen er det derfor bedt om innspill på om det bør oppstilles et generelt unntak fra særreglene for tilfeller der et formuesobjekt er anskaffet av hensyn til selskapets virksomhet og utelukkende brukes i inntektsskapende aktivitet. Jeg understreker at vi vil lytte til høringssinnspill, og oppfordrer interessenter til å gi merknader og eventuelle forslag til justeringer av de foreslåtte reglene innen høringsfristen.

SPØRSMÅL NR. 2201

Innlevert 30. mai 2022 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 1. juni 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Kan statsråden fremskaffe oversikt over gjennomsnittlig bruttoinntekt i hver enkelt kommune, fortrinnsvis sortert fra høyeste til laveste?

Svar:

Eg viser til tabell 05854 frå Statistisk sentralbyrå. Tabellen er i tråd med ynskje frå representanten Steffensen sortert frå høgaste til lågaste gjennomsnittlege bruttoinntekt.

Tabell i pdf-format:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserien/2021-2022/dok15-202122-2201-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 2202

Innlevert 31. mai 2022 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth

Besvart 7. juni 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden ivareta ukrainske sesongarbeidere som var i Norge under krigsutbruddet, som fikk midlertidig forlengelse av sine oppholdstillatelser til 1. juni?

BEGRUNNELSE:

Svært mange arbeidsgivere er nå i full gang med rekruttering for sesongproduksjon i grøntnæringen. Ukrainere har de siste årene vært blant de største nasjonene av innreisende sesongarbeidere. Flere gartnerier melder både om svært lang behandlingstid for sesongarbeidstillatelser fra land utenfor EU-området, og for behandling av søknader om kollektiv beskyttelse for ukrainske flyktninger. Det

vises til brev fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet hvor det fremgår at median saksbehandlingstid for søknader om kollektiv beskyttelse nå er 17 dager. Under tegnede får imidlertid innspill på at mange søknader har mye lengre behandlingstid enn dette.

Dette gjelder også søknader om kollektiv beskyttelse fra arbeidstakere som befant seg i Norge før 24. februar. Disse har fått rett til automatisk forlengelse av sine oppholdstillatelser frem til 1. juni. Etter innspill under tegnede har mottatt, er det flere som var omfattet av den automatiske forlengelsen, som ikke har fått svar på sine søknader per 30. mai. Dette bidrar åpenbart til usikkerhet for de det gjelder som er usikre på om de kan forlenge sitt arbeidsforhold ut over 1. juni. Videre fremstår det som en unødvendig lang saksbehandlingstid, da dette er personer som tidligere har fått oppholdstillatelse i Norge, og dermed har kjent identitet. En enkel løsning kan være å sikre en ytterligere forlengelse.

Det registreres at regjeringen gjentatte ganger gir inntrykk av at det ikke er noen flaskehalser knyttet til behandling av søknader om kollektiv beskyttelse, og at systemet er godt nok for å raskt gi ukrainske flyktninger arbeidstillatelse. Dette ser ut til å være en sannhet med modifikasjoner.

Sesongen i norske gartneri er i full gang. Norske grønnsaker skal høstes. Det er positivt om flere som står utenfor kan rekrutteres inn i denne næringen. Samtidig er det behov for sesongarbeidskraft fra utlandet generelt, og Ukraina spesielt som også tidligere har vært blant de landene med mange sesongarbeidere. Derfor er det viktig med rask saksbehandling. Høyre har tidligere tatt til orde for automatisk innvilgelse av arbeidstillatelser for registrerte ukrainske flyktninger hvor det ikke er ID-tvil, for eksempel ved at de har biometrisk pass.

Svar:

Jeg vil innledningsvis orientere om at ansvaret for regelverket for sesongarbeidstillatelser, herunder ordningen som åpnet for at ukrainske sesongarbeidere kunne fortsette å arbeide hos samme arbeidsgiver uten oppholdstillatelse frem til 1. juni d.å., hører under arbeids- og inkluderingsministeren. Eventuelle spørsmål knyttet til denne særordningen må rettes til ansvarlig statsråd.

Covid 19-pandemien førte bl.a. til strenge innreisestriksjoner, stadige endringer i innreisereguleringen og andre tilleggsoppgaver for UDI. Dette har påvirket saksbehandlingstiden for en rekke sakstyper negativt. Masseankomstene av asylsøkere fra Ukraina har også påvirket UDIs kapasitet til å håndtere også andre sakstyper. Jeg er imidlertid opptatt av at saksbehandlingstidene må kortes ned. Når det gjelder sesongarbeidstillatelse skal søknadene behandles innen rimelig tid før arbeidsstart, og UDI skal prioritere søknader fra personer som skal starte i jobben innen kort tid.

Som kjent utvidet Regjeringen 29. april i år ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse for personer fordrevet fra Ukraina. Utvidelsen innebærer at også ukrainere som befant seg lovlig i Norge ved krigens oppstart 24. februar omfattes av ordningen. Man kan søke om midlertidig kollektiv beskyttelse opptil to måneder før oppholdstillatelsen utløper. Dette legger godt til rette for at sesongarbeidere som var i Norge ved krigsutbruddet kan få midlertidig kollektiv beskyttelse som gir rett til videre arbeid i Norge.

Det er korrekt at for søknader om midlertidig kollektiv beskyttelse var median saksbehandlingstid fra krigens oppstart og frem til slutten av mai, 17 dager. Den lange saksbehandlingstiden skyldtes at det i første fase av masseankomstene var utfordringer knyttet til både registrering og vedtaksfetting. Disse utfordringene er nå løst, og saksbehandlingen går vesentlig raskere. UDI melder at de pr. 25. mai har en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på tre dager (fra mottak av saken fra politiet). I tillegg oppgir Politiets utlendingsenhet at det ikke lenger er særlig ventetid for registrering; både på Nasjonalt ankomstsenter i Råde og hos de lokale politidistriktene blir søkere nå stort sett tatt imot og registrert fortløpende. I saker der det er klart at vilkårene for midlertidig kollektiv beskyttelse er oppfylt, er saksbehandlingstiden i dag derfor svært kort. Rask saksbehandling vil også komme ukrainere som tidligere har hatt sesongarbeidstillatelse i Norge til gode. De vil raskt få vedtak som gir dem adgang til å fortsette sine arbeidsforhold her i landet.

SPØRSMÅL NR. 2203**Innlevert 31. mai 2022 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 8. juni 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvilke land har norske myndigheter dialog med for å sørge for å få til en avtale hvor nordmenn nå midlertidig kan reise på ferie uten krav om gyldig pass, når ble anmodningen om dialog om dette sendt til det enkelte land, og hvorfor har ikke Justisdepartementet allerede akseptert tilbudet fra Tyrkia om at nordmenn allerede nå kan få reise til Tyrkia med annen ID enn pass?

BEGRUNNELSE:

Situasjonen med lange ventetider og manglende tilgang på nye pass blir bare mer og mer prekær. Det er virkelig alvorlig at folk flest ikke kan få nytt pass på flere måneder. Dette medfører uakseptable begrensinger i bevegelsesfriheten og folk flest sin mulighet til å reise fritt rundt i Europa og resten av verden. Situasjonen er ekstra uholdbar, spesielt nå som vi nærmer oss sommerferien og nordmenn rett og slett ikke får mulighet til å dra på ferie utenfor Norden.

Pga. flere år med Corona og meget strenge reisestriksjoner, så har ikke nordmenn fått mulighet til å reise ut av Norge. Veldig mange gledet seg til sommeren, hvor de nå endelig kunne reise til typiske feriedestinasjoner som Spania, Hellas eller Tyrkia.

Det rett og slett uakseptabelt at årsaken til disse problemene er skapt av politikere og byråkrater som har «sovet i timen» og ikke sørget for å ha tilstrekkelig antall pass og tilstrekkelig med kapasitet til å sørge for at nordmenn som trenger nytt pass skal få det. Det er derfor positivt at norske myndigheter nå har opprettet dialog med flere land om å få til en avtale hvor nordmenn kan reise på feire uten pass og i stedet bruke annen ID.

Bortsett fra Sverige og Danmark, så er Spania, Italia, England, Tyskland, Nederland, Polen, Frankrike og Tyrkia de mest populære Europeiske reisemål for nordmenn. Det er også tusenvis av nordmenn som har feriehus eller leilighet i flere av disse landene. Spørsmålsstilleren kjenner til at bla den Tyrkiske ambassaden i Norge nå pga. den helt prekære situasjonen rundt passutstedelse i Norge, har sendt henvendelse til regjeringen i Ankara om muligheten for å åpne for at norske turister kan reise til Tyrkia uten pass nå i sommer. Tyrkiske myndigheter har svart positivt på denne henvendelsen fra den Tyrkiske ambassaden i Norge. Den Tyrkiske ambassaden har også sendt henvendelse til norske myndigheter hvor de informerer om denne gode nyheten og at de ber om at Norske myndigheter takker ja til denne muligheten og håper

på et raskt svar fra Regjeringen slik at det umiddelbart kan åpnes for at Nordmenn kan få reise til Tyrkia uten pass. Det burde egentlig være en selvfølge og det overrasker spørsmålsstiller at Justisdepartementet ikke allerede har takket ja til dette gode tilbudet fra Tyrkiske myndigheter.

Svar:

Produsenten av norske pass og nasjonale ID-kort, Thales, fortalte i møte med Justis- og beredskapsdepartementet (JD) og Politidirektoratet (POD) den 1. april at de var i ferd med å øke produksjonskapasiteten. Utfordringene til produsenten har vist seg å vedvare og kan, ifølge brev fra POD til JD av 10. mai, føre til en ventetid på opp mot 10 uker for leveranse av pass i sommer.

JD kontaktet på bakgrunn av dette Utenriksdepartementet (UD) for å be om bistand til å undersøke med de norske ambassadene om status i andre land og hvilket handlingsrom som ble vurdert i europeiske land hvor en stor andel nordmenn ferierer. Den 19. mai ble det sendt henvendelser til de norske ambassadene i Sverige, Finland, Tyskland, Spania, Hellas, Frankrike og Storbritannia. Tilbakemelding fra UD forelå den 23. mai.

Etter anmodning fra JD ble alle ambassadene i Schengen-området tirsdag 31. mai bedt om å henvende seg til myndighetene i vertslandet med spørsmål om å akseptere reiser på utgåtte norske pass ut året. UD har foreløpig ikke mottatt tilbakemeldinger på disse henvendelsene. Sonderinger om tilsvarende avtaler med Canada, USA og Storbritannia er allerede innledet via ambassadene der. De foreløpige tilbakemeldingene indikerer at ev. midlertidige ordninger vil ta tid å få på plass.

Mandag 30. mai mottok UD en note fra den tyrkiske ambassaden med meddelelse om at tyrkiske myndigheter vurderer å etablere en midlertidig ordning med aksept av norske nasjonale ID-kort for innreise. Ambassaden ba i første omgang om oversendelse av eksemplarer (specimen) av ID-kortet for videresending til myndighetene i Ankara.

UD fulgte opp tirsdag 31. mai, herunder med orientering til JD, og de nødvendige ID-korteksemplarene ble onsdag 1. juni overlevert den tyrkiske ambassaden. Sammen med disse fulgte en svarnote, der norske myndigheter etterspør informasjon om videre prosess på tyrkisk side, herunder mulig tidspunkt for iverksettelse.

Jeg understreker derfor at vi nå avventer informasjon fra tyrkiske myndigheter. Vi følger også opp en nylig henvendelse fra den tunisiske ambassaden, med informasjon

om at tunisiske myndigheter kan være interessert i dialog

med norske myndigheter om innreise for norske turister uten gyldig pass.

SPØRSMÅL NR. 2204

Innlevert 31. mai 2022 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen

Besvart 7. juni 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvordan vil ministeren sikre det akutte helsetilbudet til innbyggerne i Grane, Hattfjelldal og Vefsn?

BEGRUNNELSE:

Helgelandssykehuset 2025 var et prosjekt som skulle skape Norges beste lokalsykehus.

Prosessen fremstår å være helt avsporet. Det er flere og flere som har mistet tilliten til hele prosessen. Det er beskyldninger om manipulering av fakta, alternative motiver, manglende transparens og mm.

Sykehuset i Mosjøen dekker i dag over 20 % av befolkningen i dag. Dette sykehuset skal legges ned, uten at det er klare føringer for hva som skal ivareta befolkningens akutte helsebehov.

Mosjøen er en industriby, med Nord-Norges største enkeltbedrift, Alcoa, i tillegg er det undervegs flere store industrietableringer. For disse er det akutte helsetilbudet svært viktig.

I et nylig lekket dokument fra Helgelandssykehuset fremkommer det at det nye helsetilbudet blir ikke mye mer enn et stort legesenter. I tidligere lekkasjer har det fremkommet at det medisinske akuttilbudet skal erstattes med 2 nye ambulanser.

Svar:

Behov for endringer i sykehusstrukturen på Helgeland har vært diskutert i lang tid, også før Helse Nord RHF satt i gang sitt prosjekt Helgelandssykehuset 2025. Bakgrunnen var ny teknologi, økende spesialisering, krav til kompetanse og rekrutteringsutfordringer, sammen med befolkningsutvikling og endring i transportmuligheter.

Prosesser knyttet til strukturendringer og bygging av nye sykehus er langvarige, omfatter mange interesser og er krevende på mange nivå og for mange mennesker. Jeg er kjent med at et stort antall kommuners primære ønske var å etablere ett sykehus lokalisert sentralt på Helgeland, med samling av sårbare fagmiljø fra tre sykehus.

Med bakgrunn i vurdering av ulike hensyn som blant annet geografi, avstander og møter med kommunene i regionen, vedtok foretaksmøtet i Helse Nord RHF i januar 2020 at strukturen for det somatiske tjenestetilbudet i Helgelandssykehuset skulle baseres på modellen med ett sykehus som etableres på to steder, hhv i Mo i Rana og Sandnessjøen og omegn. Det ble også lagt til grunn at sykehuset i Mo i Rana skulle lokaliseres ved nåværende bygningsmasse. Lokaliseringen av sykehuset i Sandnessjøen og omegn skulle avgjøres i konseptfasen.

Vedtaket fra foretaksmøtet i januar 2020 ligger fast. Det er Helse Nord RHF sitt ansvar å følge opp vedtaket i den pågående konseptfasen. Her utredes det blant annet etablering av polikliniske somatikk-tilbud samlokalisert med kommunale helsetjenester i Mosjøen. Jeg legger til grunn at Helse Nord RHF ivaretar sitt ansvar for et godt og likeverdig helsetilbud til alle innbyggere i opptaksområdet til Helgelandssykehuset, og at det akutte helsetilbudet, herunder også de prehospitaltjenestene, dimensjoneres i tråd med dette.

SPØRSMÅL NR. 2205**Innlevert 31. mai 2022 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 10. juni 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere en bemanningen på minst 10 årsverk ved den norsk-svenske politistasjonen på Magnormoen?

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet fikk gjennom forhandlinger med den forrige regjeringen, gjennomslag for opprettelsen av en felles norsk-svensk politistasjon på Magnormoen. Dette som en innsats mot den stadig mer profesjonell og grensekryssende kriminalitet.

Statsråden har etter hun tiltrådte omfavnet dette Frp-prosjektet. Det setter vi i Frp pris på og ministeren skal ha honnør for at prosessen ikke stanset opp ved regjeringsskiftet. Men spørsmålsstiller er usikker på om statsråden vil sørge for at det settes av tilstrekkelig med ressurser og bemanning på den nye norsk-svenske politistasjon på Magnormoen, slik at politiet ikke vil være tilstrekkelig rustet til å kunne vise til positive resultater så raskt som mulig etter oppstart. I den forbindelse er antall årsverk avgjørende viktig. Det må være tilstrekkelig antall årsverk til å sørge for at det er kapasitet til å arbeide med flere saker samtidig. Det er viktig at kriminalitetsbekjempelsen tilpasser seg den stadige endringen i kriminalitetsbildet, spesielt internasjonal og grensekryssende kriminalitet. Det var også bakgrunnen for at Fremskrittspartiet kjempet dette prosjektet gjennom i forhandlingene med Solberg-regjeringen.

Spørsmålsstiller er kjent med at Politidirektoratets plan er at når den nye stasjonen er ferdigstilt, skal den bare bestå av seks årsverk på norsk side. Det er for lite. Det er svært viktig at ambisjonsnivået i prosjektet ikke nedskaleres nå like før stasjonen skal tas i bruk, og at man får et nivå på bemanningen som gir best utnyttelse av de nye fasilitetene. Det spørres derfor om statsråden kan garantere at den norske bemanningen vil være på minimum 10 årsverk noe som etter det spørsmålsstiller kjenner til har vært ønsket fra politiets side og som var det antall årsverk som FrP også ønsket.

Svar:

Kriminalitet i grenseområdene er en utfordring. Regjeringen ønsker å raskt styrke kampen mot grensekryssende kriminalitet. Selv om endelig beslutning om en ny grensepolitistasjon ble tatt i januar 2017, la den forrige regjeringen opp til at bygging av den nye stasjonen tidligst kunne

komme i gang sommeren 2022. Derfor tok jeg i fjor høst initiativ til å etablere et midlertidig polititjenestested på norsk side av grensen på Magnormoen. Tjenestestedet skal etter planen åpne denne sommeren, og vil være operativt frem til den planlagte felles norsk-svenske politistasjonen på grenselinjen er ferdig. Det gjør det mulig for politiet å allerede nå intensivere sitt arbeid med kriminalitet i grenseområdene, i påvente av den nye politistasjonen.

Regjeringen vil ha et politi som er der når det trengs, som er tilgjengelig, og som sikrer trygghet for innbyggere i hele landet. Derfor vil regjeringen også ha flere politifolk.

Jeg er opptatt av at den norsk-svenske politistasjonen skal sikre en effektiv styrking av politiets innsats mot grensekryssende kriminalitet. Bemanningen ved stasjonen er en viktig faktor for å oppnå dette. Norsk og svensk politi har vurdert at en bemanning på 10 til 14 politiårsverk på hver side av grensen vil være nødvendig for å sikre god håndtering av grensekriminalitetsaker ved politistasjonen. Jeg legger til grunn at de politifaglige rådene følges opp i det videre arbeidet med politistasjonen, og jeg vil jobbe for at en bemanning i tråd med politiets anbefaling realiseres.

SPØRSMÅL NR. 2206**Innlevert 31. mai 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 10. juni 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvilke andre land har tilbudt medisinsk evakuering av skadede ukrainske soldater via EUs ordning for sivil beredskap, og har de satt tilsvarende betingelser om å ikke evakuere soldater som flys direkte fra fronten i Ukraina, slik det rapporteres om i Dagbladet at regjeringen ønsker å innføre?

BEGRUNNELSE:

Justis- og beredskapsministeren svarte på skriftlig spørsmål fra undertegnede at "spørsmålet om hvorvidt Norge skal tilby medisinsk evakuering av skadede ukrainske soldater, er til vurdering." I dag melder pressen at regjeringen har besluttet å evakuere ukrainske soldater, så lenge de ikke flys direkte fra fronten i Ukraina. Derfor følger spørsmålet om hvilke andre land som har tilbudt medisinsk evakuering, og om disse har satt tilsvarende betingelser.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til mitt brev 31. mai til Stortingets presidentskap om samme sak.

Av landene i EUs ordning for sivil beredskap (UCPM) som har gitt tilbud om medisinsk evakuering (medevac), er jeg kjent med at det totalt er 13 land som har tatt imot pasienter. Av disse 13 landene, er det 8 som har tatt imot eller skal ta imot skadede ukrainske soldater, deriblant Norge.

Hva gjelder landene som har tilbudt medevac av skadede ukrainske soldater, opplyser Emergency Response Co-ordination Centre (ERCC) pr. 7. juni at ingen pasienter er hentet direkte i Ukraina. De hentes fra naboland, primært Polen. Evakuering skjer altså fra et medlemsland i EU, slik at pasienter som befinner seg i Ukraina må transporteres til eller over grensen til et EU-land.

Helsemyndighetene har vurdert at Norge har en kapasitet på å ta imot 550 plasser til medisinsk evakuering av pasienter. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) er nasjonalt kontaktpunkt for mottak av anmodninger om medevac gjennom UCPM. Anmodningene formidles fra DSB til Nasjonalt koordineringssenter for medevac (NKS) ved Oslo universitetssykehus, som fortløpende gjør en vurdering av behandlingsskapiteten når anmodningene om medevac foreligger. I forhold til antall anmodninger om medevac gjennom UCPM, har Norge pr. 7. juni gitt tilbud om medisinsk evakuering

av 233 pasienter fra Ukraina. 30 pasienter er ankommet Norge, og 20 pasienter er akseptert og i prosess, derav noen få militære pasienter. Antallet ankomne pasienter til Norge i forhold til antall medevac som det er gitt tilbud om fra norsk side, har sammenheng med at pasienter har akseptert andre lands tilbud, blant annet på grunn av pasientens preferanser om hvor de ønsker å reise. I mange tilfeller er nærhet til eget land viktig, samt at mange ønsker land der de har slektninger.

Jeg vil for øvrig påpeke at det er foretatt en grundig vurdering av ulike sider ved å inkludere militært personell i ordningen med medevac til Norge. Det er nødvendig for å sikre at et tilbud er innenfor gjeldende regelverk og i samsvar med de grunnleggende humanitærrettslige prinsippene. I tillegg må hensynet til våre grunnleggende nasjonale interesser ivaretas. Det betyr at det i forbindelse med en anmodning foretas både medisinske og sikkerhetsmessige vurderinger.

DSB fikk 1. juni klarsignal om å tilby transport til skadede ukrainske soldater. På det grunnlag er ERCC informert om at Norge kan tilby mottak av skadede ukrainske soldater når anmodning om medevac for denne pasientgruppen foreligger.

SPØRSMÅL NR. 2207**Innlevert 31. mai 2022 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg****Besvart 8. juni 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Er statsråden enig med Høyre-leder Erna Solberg om oljeskattepakken som ble innført våren 2020 nå var “unødvendig” og at norske politikere “gjorde en feil” ved å innføre den?

BEGRUNNELSE:

Som en del av korona-krisepakka vedtok Stortinget en omfattende skattelette til oljenæringen. Skattepakken til oljenæringen som Stortinget vedtok, var rausere enn det regjeringen opprinnelig foreslo, og inneholdt verken bonusfrys eller utbyttebegrensninger. Den 31. mai uttalte Høyre-leder Erna Solberg til NRK at oljeskattepakken var “unødvendig” og at norske politikere “gjorde en feil” med å beslutte den.

Svar:

Saken det stilles spørsmål om, sorterer under finansministerens ansvarsområde. Spørsmålet er derfor videresendt meg fra olje- og energiministeren for besvarelse.

Våren 2020 ga pandemien og oljeprisfallet stor usikkerhet om utviklingen fremover i petroleumssektoren. Ifølge næringen ledet lave oppnådde priser på olje og gass og driftsutfordringer som følge av smitteverntiltak til at petroleumselskaper skjøv på leteaktivitet, investeringer på felt og investeringer knyttet til funn som ikke var bundet opp i pågående investeringsprosjekter. Store industribedrifter langs hele kysten rapporterte om store utfordringer og mulige nedleggelse.

Jeg mener situasjonen i petroleums- og leverandørvirksomheten våren 2020 tilsa at det da var riktig å sette inn midlertidige tiltak som økte selskapenes muligheter til å gjennomføre planlagte investeringer.

SPØRSMÅL NR. 2208**Innlevert 31. mai 2022 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 3. juni 2022 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hvorfor mener statsråden det er fornuftig pengebruk å påføre forsvarssektoren om lag 100 millioner årlig i ekstrakostnader til renhold, når det er dokumentert et betydelig behov for økte bevilgninger til andre formål i Forsvaret, ref. regjeringens nylig fremlagte melding om status i forsvarssektoren, Meld. St. 10?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til statsrådets svar av 27. mai, på mitt spørsmål om å bruke konsulenter til å utrede tilbakeføring av renholdstjenestene i Forsvaret, til Forsvarsbygg.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 31.mai 2022 med spørsmål fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes

om hvorfor statsråden mener det er fornuftig pengebruk å påføre forsvarssektoren om lag 100 millioner kroner årlig i ekstrakostnader til renhold, når det er dokumentert et betydelig behov for økte bevilgninger til andre formål i Forsvaret, ref. regjeringens nylig fremlagte melding om status i forsvarssektoren, Meld. St. 10?

I mitt svar på spørsmål nr. 2136 fra Stortinget fremsendt 27. mai fremgår det at Forsvarsdepartementet har gitt Forsvarsbygg, med støtte fra øvrige etater, i oppdrag å konkretisere innen 1. juni 2022 hvordan en tilbakeføring av renholdstjenesten kan gjøres på en god og forsvarlig måte. Forsvarsbygg har nå levert sin utredning, og departementet har nå denne til vurdering. De budsjettmessige implikasjonene av en tilbakeføring vil måtte vurderes nærmere i lys av denne utredningen.

Intensjonen bak en tilbakeføring er å få til en bedre løsning for sektoren enn det man har i dag, hvor kravene til kvalitet og effektivitet ivaretas på en god måte. Denne

regjeringen er også opptatt av at renholdspersonell skal ha en trygg og god arbeidshverdag, samtidig med at ren-

holdet også må sees som en del av en helhetlig eiendomsforvaltning.

SPØRSMÅL NR. 2209

Innlevert 31. mai 2022 av stortingsrepresentant Ingrid Schou

Besvart 8. juni 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Gjør ekspress-pass at behandlingstiden på ordinære pass forsinkes, og hvilke tiltak vil regjeringen iverksette for å få ned behandlingstiden på fornyelser av pass?

BEGRUNNELSE:

Det er svært lang behandlingstid på pass, og mange ser seg nødt til å erverve seg midlertidige ekspress-pass i påvente av ordinære. Dette kan igjen forskyve behandlingstiden på de ordinære passene.

Svar:

Dersom man kan dokumentere et behov, kan søkere om pass vurderes for både prioritert produksjon og ekspresslevering av pass. Begge tjenestene innebærer at søknader tas ut av den ordinære køen og dokumentet blir personalisert hos leverandør samme dag. Både for prioritert produksjon og ekspresslevering må søkeren dokumentere et behov tilsvarende kravene for å kunne få utstedt midlertidig pass (nødpass). Dersom antall søknader om prioritert

produksjon eller ekspresslevering blir høyt, vil det forsinke den ordinære produksjonen.

Justis- og beredskapsdepartementet har vedtatt en midlertidig forskriftsendring som gir politiet adgang til å behovsprøve søknader om midlertidig pass (nødpass). Det er nå krav til at det må foreligge en nødsituasjon eller særlige grunner for utstedelse av midlertidig pass. Det vil med andre ord ikke bli utstedt pass med prioritert produksjon eller ekspresslevering med mindre søkeren kan dokumentere at det faktisk foreligger en slik situasjon.

Politidirektoratet har opplyst at antall søknader med prioritert produksjon og ekspresslevering, etter forskriftsendringen, er så lavt at det ikke forsinke den ordinære produksjonen.

Justis- og beredskapsdepartementet følger situasjonen tett, og har løpende dialog med Politidirektoratet om situasjonen. Dette blant annet for å avklare om det er tiltak departementet kan iverksette for å avhjelpe situasjonen vi nå står i. Politidirektoratet jobber, i samarbeid med leverandøren, fortløpende for å utvikle tiltak som bidrar til at flest mulig får dekket sitt behov for identifikasjonsdokumenter raskest mulig.

SPØRSMÅL NR. 2210

Innlevert 31. mai 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 7. juni 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Mener regjeringen intensjonen ved sanksjonsregimet mot Russland er slik at også lønnsmidler, opparbeidede feriepengene og skattetrekk for norske ansatte i norske

underselskaper av sanksjonerte selskaper skal frysnes av bankforbindelser, slik at de ansatte står uten lønn og feriepengene?

BEGRUNNELSE:

Flere norske ansatte i sanksjonerte selskap står nå uten lønn, feriepenger og med blokkert skattetrekkskonto, da en bank (norsk filial av utenlandsk bank) hevder seg ikke å være bundet av norske forskrifter.

Svar:

Sanksjonene mot Russland innebærer blant annet pålegg om frys av penger og formuesgoder som tilhører, innehas eller kontrolleres av listeførte individer og enheter.

Med å fryse midler menes å hindre noen i å råde faktisk eller rettslig over midlene. Typiske eksempler på dette er å sperre tilgangen til en bankkonto, forvaltede midler eller ikke å foreta eller gjennomføre en betalingsoverføring. Frysforskriften følger av forskrift om restriktive tiltak vedrørende handlinger som undergraver eller truer Ukrainas territorielle integritet, suverenitet, uavhengighet og stabilitet § 3. Norske selskaper som eies

eller kontrolleres av listeførte individer og enheter vil kunne rammes av frysforskriften.

Utenriksdepartementet kan imidlertid gjøre unntak fra frysforskriften for nærmere angitte utgifter, se forskriften §§ 4–6c. Utenriksdepartementet kan eksempelvis gi tillatelse til å frigi eller stille frosne penger eller formuesgoder til rådighet når det anses nødvendig for å dekke grunnleggende behov. Dette omfatter også utbetaling av lønn til ansatte. På denne måten vil man kunne hindre at ansatte står uten lønn og feriepenger.

Utenriksdepartementet har allerede mottatt flere søknader om unntak fra frysforskriften, herunder også søknader om unntak for utbetaling av lønn, feriepenger og skattetrekk. Flere av søknadene er innvilget. Søknadene behandles fortløpende.

Norske filialer av utenlandske banker vil kunne måtte forholde seg til også andre lands sanksjoner. Norske myndigheter forholder seg bare til norsk regelverk.

SPØRSMÅL NR. 2211

Innlevert 1. juni 2022 av stortingsrepresentant Erlend Larsen

Besvart 22. juni 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til at skuddsikre vester og annet materiell som har gått ut på dato, men som er fullt brukbart i strid, oversendes til Ukraina?

BEGRUNNELSE:

Krigen i Ukraina berører oss alle. Landet har behov for en rekke hjelpemidler i sin kamp mot den russiske invasjonstyrken. Ukraina har også et stort behov for hjelpemidler for å beskytte sivile.

Jeg er gjort oppmerksom på at det norske politiet bytter ut sine lette skuddsikre verneverter jevnlig - de har en utløpsdato. Vestene kan være fullt brukbare når de blir byttet inn og mange er heller ikke mye brukt. Disse vestene vil uansett gi bedre beskyttelse for brukerne enn alternativet, som er å gå uten noe som helst. Politidirektoratet ønsket ikke å gi utgåtte og ikke lenger godkjente vester til organisasjonen(e) som har spurt om å ta over vestene i stedet for å destruere dem.

Ambulansepersonell i Ukraina har særdeles store tapstall. Det ser ut til at den ukrainske helsetjenesten er et mål

for russiske angrep. Ifølge WHO har russiske styrker gjennomført ca. 150 angrep på ambulanser og pasienttransport, forsyninger og lagre av medisinsk utstyr, helsepersonell og pasienter direkte. WHO har bekreftet 75 drepte i disse angrepene, men det reelle tallet kan være høyere.

Jeg er kjent med at det er tatt initiativ fra frivillige organisasjoner om å få donert de skuddsikre vestene som politiet i Norge ikke lenger bruker, til ambulanspersonell i Ukraina. Politidirektoratet ønsket ikke å donere bort utgåtte og ikke lenger godkjente vester til organisasjonen(e) som har spurt om å ta over vestene i stedet for å destruere dem.

Det burde være liten tvil om at vester og annet materiell som har gått ut på dato vil blitt brukt av nordmenn dersom det skulle oppstå en væpnet konflikt i Norge. Om mat sier vi gjerne best før, men fullt brukbart etter. Mat utgått på dato kan være fullt spiselig. Skuddsikre vester slutter ikke å virke når det går ut på dato. Det er fabrikantens garanti som opphører på den datoen.

Svar:

Norge mottar mange ulike anmodninger om bistand til Ukraina gjennom EUs ordning for sivil beredskap (UCPM). Norge har tilbudt og levert et bredt spekter av bistand, blant annet legemidler og medisinsk utstyr.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) er kontaktpunktet i Norge for UCPM. DSB opplyser at EU og logistikkhubene stiller krav til at donasjoner via UCPM skal ha en viss holdbarhet. Foreløpig har det vært presisert at det er knyttet til mat og medisiner. Det er likevel viktig at det gjøres gode vurderinger knyttet til tilbud til Ukraina, da alt materiell sendes gjennom logistikkhub med kapasitetsbegrensninger. Det er ikke ønskelig at norske myndigheter bidrar til at logistikkhubene fylles opp med materiell som kan være av dårlig kvalitet.

Når det gjelder spørsmålet om skuddsikre vester som er gått ut på dato skal oversendes Ukraina, har jeg fått op-

plyst fra Politidirektoratet (POD) at norsk politi bruker verneutstyr som er sammensatt til forskjellige tjenester avhengig av oppdrag og trussel. Alt skuddbeskyttende verneutstyr har datostempling hvor leverandør går god for at produktene ivaretar de krav politiet har stilt i forbindelse med anskaffelsen. Etter utløpsdato er ikke produktene godkjent til operativ bruk og blir destruert. Verneutstyr blir også destruert hvis det har blitt utsatt for skader eller annen påkjenning som kan påvirke egenskapene. POD har opplyst at de i utgangspunktet ikke ønsker å sende materiell til Ukraina hvor det ikke er kontroll på om de har de egenskaper som er forespeilet.

Med bakgrunn i overnevnte, støtter jeg vurderingen fra POD ut fra hensynet til ambulanspersonellet i Ukraina, og vil på det grunnlag ikke ta initiativ til å oversende skuddsikre vester og annet materiell som er gått ut på dato til Ukraina.

SPØRSMÅL NR. 2212

Innlevert 31. mai 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 13. juni 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Når tid tenker statsråden og gi et svar på grensejusteringsspørsmålet mellom Sandnes og resten av "gamle Forsand", hvor de ønsker å bli en del av Strand kommune?

BEGRUNNELSE:

Dette er en sak som har vært en betent sak over lenger tid. Når ferjetilbudet mellom Forsand og Sandnes i tillegg blir redusert eller avsluttet, blir det en lang vei til kommunale tjenester fra Forsand, via Strand og Stavanger før innbyggerne kommer til kommunale tjenester som legevakt, ulike kommunale kontor og tjenester. Denne langvarige debatten tjener ingen, aller minst folket på Forsand. De fortjener å bli hørt.

Svar:

Statsforvaltaren i Rogaland har greidd ut spørsmålet om grensejustering mellom Sandnes og Strand kommunar for det som representanten omtalar som «resten av gamle Forsand». Statsforvaltaren sendte over si tilråding på dette spørsmålet til departementet i slutten av februar. I tillegg inneheld saka ytterlegare to initiativ til grensejustering,

høvesvis for Kolabygda og i Lysebotn, der statsforvaltaren si tilråding med avvisning av det siste initiativet låg føre først i mai. Alle desse vurderingane og tilrådingane frå statsforvaltaren vert handsama samla av departementet. Departementet har òg gjennomført møter med Sandnes og Strand kommunar for å få deira innspel. Statsforvaltaren oppsummerar synspunkta frå innbyggjarar og bedrifter mv. slik i si utgreiing:

«Det har vore stort engasjement rundt saka og Statsforvaltaren har motteke mange innspel. Frå private partar er det synspunkt i begge retningar. På den eine sida er det fleire innbyggjarar som viser til at Forsand ved å gå inn i Sandnes har fått eit løft i kompetanseutvikling og tenestetilbod og at Sandnes raskt følgjer opp når det trengst i Forsand. Som kjent for departementet har ei gruppe innbyggjarar i Lysebotn meldt at dei ønsker å endre grense slik at dei vil høyre til Sirdal, dersom denne saka endar med grensejustering slik det er søkt om. I brev av 28.10.21 signert fleire tidlegare representantar i Forsand kommunestyre, nokre av dei no engasjerte i Sandnes kommunestyre, gir dei uttrykk for at det er ein omkamp og i realiteten eit forsøk på reversering av samanslåinga av Forsand og Sandnes. Vi har motteke innspel frå bedrifter som er uroa for framtidig drift, ettersom dei treng langsiktige avklaringar med kommunen og er avhengig av dialog med kommunen om planprosess mv. På den andre sida har vi motteke synspunkt og frå dei som syns diverse tilbod har vorte dårlegare etter at Forsand blei ein del av Nye Sandnes, og som meiner at geografisk nærleik til Strand gir betre butilhøve på sentrale område. Og at ein ved å høyre til

Strand vil ha større høve til påverknad på eigen kvardag, samt eit betre grunnlag for framtidig styring av Ryfylkeregionen.»

Saka er til handsaming i departementet. Eg har forståing for at innbyggjarane dette gjeld ventar på ei attendemelding, noko departementet vil bidra til etter at saka er ferdig handsama.

SPØRSMÅL NR. 2213

Innlevert 31. mai 2022 av stortingsrepresentant Abid Raja

Besvart 9. juni 2022 av forsknings- og høgere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å redusere behandlingstiden i godkjenningen av nye utdanninger i NOKUT?

BEGRUNNELSE:

Under den forrige regjeringen ble det gjort et løft innenfor fagskolene gjennom ulike tiltak for å heve statusen i fagskoleutdanningene og få flere søkere til slike utdanninger. Regjeringen ga blant annet føringer om at fagskolene skal kunne tilpasse seg næringslivet og raskt etablere utdanninger som næringslivet har behov. Mange fagskoler har nettopp derfor benyttet seg av de statlige midlene som gir mulighet for denne type satsning.

En stor utfordring for dette arbeidet er usikkerheten og uforutsigbarheten knyttet til saksbehandlingstiden i NOKUT. Fagskolene vet ikke når de får svar på sine søknader om godkjenning av planlagte nye studietilbud og en godkjenning fra NOKUT kan ta opp mot ett år. Dette er ikke holdbart, da skolen forut for en søknad om godkjenning av det enkelte utdanningstilbud også må påberegne tid for å utvikle og tilpasse nye studier. På denne måten blir, dessverre, fagskolene ikke fleksible aktører for opprettelse av nye og aktuelle utdanningstilbud.

NOKUT hevder at den lange behandlingstiden skyldes at de ikke har kapasitet til å imøtekomme det økende antall forespørsler om godkjenninger for nye utdanninger som har blitt meldt inn. Tidligere antok man ca. 8-10 ukers behandlingstid på denne type søknader, mens man nå må påberegne 10-12 måneders behandlingstid, noe som forsinker mange utdanninger med opptil et halvt til ett års utsettelse av oppstart.

Denne situasjonen er ikke holdbar verken for næringslivet eller de enkelte utdanningsinstitusjoner, og svekker intensjonen med satsningen på utvikling av fagskolene i Norge.

Svar:

Regjeringen har klare ambisjoner for utviklingen av høgere yrkesfaglig utdanning i Hurdalsplattformen, da det er viktig å bidra til å dekke kompetansebehov i arbeidslivet framover. Jeg har fått flere henvendelser som har fremmet bekymringer om saksbehandlingstiden i NOKUT når det gjelder akkreditering av nye studietilbud i høgere yrkesfaglig utdanning.

NOKUTs samfunnsoppdrag er å føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten i norsk høgere utdanning og høgere yrkesfaglig utdanning samt å godkjenne og informere om utenlandsk utdanning og informere om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse i Norge. NOKUT har et strategisk ansvar for høgere yrkesfaglig utdanning, gjennom akkreditering, tilsyn og evaluering av kvaliteten i fagskoleutdanningene. De siste årene har NOKUT opplevd en markant økning i antall akkrediteringssøknader fra fagskoler, noe som henger sammen med det politiske ønske om å styrke høgere yrkesfaglig utdanning. Ettersom det kun er ni fagskoleinstitusjoner som har egne fullmakter til å akkreditere nye studietilbud innenfor gitte fagområder per i dag er, innebærer dette at en stor andel av nye tilbud må saksbehandles av NOKUT.

Effekten av godt akkrediteringsarbeid er at studenter, sektorer og samfunnet kan ha tillit til at utdanningene holder høy kvalitet og at samfunnet kan regne med at utdanningene vil gi det forventede læringsutbytte. Departementet jobber nå tett sammen med NOKUT for å se på om det er måter å ytterligere effektivisere saksbehandlingen på, men det er for tidlig å gi svar på mulig resultater av dette, og hvordan det eventuelt vil kunne påvirke behandling av søknader i 2022.

SPØRSMÅL NR. 2214**Innlevert 1. juni 2022 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 8. juni 2022 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Mener statsråden det er forenelig å omtale NATO som en «morderbande» og samtidig skulle gi regjeringen råd om hvilke sikkerhets- og forsvarspolitiske valg og prioriteringer Norge kan ta for å ta vare på norsk sikkerhet, og hvordan kan en person med slike holdninger bli oppnevnt som medlem av forsvarskommisjonen?

BEGRUNNELSE:

Rødt-politiker Synne Bjørnbæk begrunner i et innlegg på Facebook sin motstand mot svensk og finsk medlemskap i NATO med: «vi ønsker ikkje å rekruttere til mordarbanden». Utsagnet er gjengitt i artikler på blant annet nrk.no og i Avisa Nordland 31. mai 2022.

Bjørnbæk har tidligere vært varaordfører i Bodø i samarbeid med Arbeiderpartiet. I desember ble hun utrent som medlem i den regjeringsoppnevnte forsvarskommisjonen, som skal vurdere hvilke sikkerhets- og forsvarspolitiske valg og prioriteringer Norge kan ta for å ta vare på norsk sikkerhet.

Svar:

Jeg er dypt uenig i omtalen av NATO som en «morderbande». Dette er en uriktig og meningsløs påstand som det er all grunn til å ta sterk avstand fra.

NATO er en av de viktigste organisasjonene som har arbeidet for å bevare freden etter andre verdenskrig og har siden Russlands ulovlige annekasjon av Krim og krigføring i Øst-Ukraina revitalisert dette arbeidet. Russlands valg om å gå til krig i Europa understreker ytterligere betydningen av et sterkt transatlantisk samarbeid innenfor rammen av NATO.

Formålet med etableringen av en bredt sammensatt forsvarskommisjon er å få uavhengige innspill, vurderinger og presentasjoner av hvilke veivalg og prioriteringer som best bidrar til å verne om Norges sikkerhet, samt synliggjøre hvilke konsekvenser dette har for den videre utviklingen av forsvarssektoren. Dette arbeidet er også en mulighet for regjeringen til å legge til rette for en bred debatt om Norges sikkerhets- og forsvarspolitiske utfordringer og muligheter.

De politiske deltakerne i forsvarskommisjonen er nominert av partiene på Stortinget.

Forsvarskommisjonen skal levere et utkast til NOU 1. mai 2023. Dette vil være et svært viktig innspill som jeg ser frem til å motta.

SPØRSMÅL NR. 2215**Innlevert 1. juni 2022 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 7. juni 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Jeg viser til svar på spørsmål nr. 2142 (2021-2022). Her vises det til at en eksamensavlysning kunne; «frigjøre tid til faglig og sosial læring». Statsråden viser til at hennes bidrag for å oppnå dette målet, var tidlig beslutning og en oppfordring om å «sette standpunkt karakter så sent som praktisk mulig dette skoleåret».

Kan jeg be om en oversikt per fylke for hvor stor andel av skolene som utsatte setting av standpunkt karakterene

og hvilken grad målet om å «frigjøre tid til faglig og sosial læring» ble nådd?

Svar:

Kunnskapsdepartementet sitter ikke på en tilgjengelig oversikt over når den enkelte skole setter standpunkt karakter. Det føres ikke statistikk på dette i normalår med eksamen, og det gjør det heller ikke nå når eksamen er

avlyst. Standpunkt karakterene skal imidlertid settes ved avslutningen av opplæringen.

Dersom fylkeskommunene og kommunene skulle rapportere på dato for standpunktfastsettelse for alle sine skoler, ville det medført mer byråkratisk rapporteringsarbeid for både skoleeiere og skolene. Skal det innføres nye rapporteringskrav i skolen, må det være vurdert opp mot nytten av innsamlingen av data. Så vidt jeg er kjent med valgte forrige regjering samme løsning under fjorårets eksamensavvikling, og det ble heller ikke da rapportert

på verken dato for standpunkt karakter eller hvordan skolene brukte tiden som ble tilgjengelig på grunn av eksamensavlysningen.

Jeg deler representantens ønske om at skolene bruker tiden frem mot sommeren godt, men tror ikke at det er hensiktsmessig at nasjonale myndigheter går inn og krever rapportering eller detaljstyrer hvordan dette skal skje. Jeg mener at det beste vi kan gjøre i denne situasjonen er å ha tillit til at dette løses best lokalt.

SPØRSMÅL NR. 2216

Innlevert 1. juni 2022 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 9. juni 2022 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Når og hvorledes har Forsvarsdepartementet planlagt å realisere en uavhengig og helhetlig tilsynsmyndighet for norsk militær luftfart?

BEGRUNNELSE:

Statens Havarikommisjon sin rapport Forsvaret 2021/02 omhandler en alvorlig luftfartshendelse med C-130J Hercules transportfly den 11.mars 2020 ved fjelløya Mosken i Værøy kommune, Nordland.

I rapporten ble det fremmet tre sikkerhetstilrådingen, hvorav en sikkerhetstilråding (Forsvaret nr 2021/07T) er adressert til Forsvarsdepartementet:

“Sikkerhetstilråding Forsvaret nr. 2021/07T

Undersøkelsen av nestenkollisjonen med fjelløya Mosken 11. mars 2020 med et C-130J Hercules har vist at Luftforsvarets sikkerhetsledelse, interntilsyn og oppfølging av 335 skvadron har vært utilstrekkelig. Luftforsvarets ledelse hadde dermed ikke fanget opp svakheter i sikkerheten ved 335 skvadron.

Havarikommisjonen stiller spørsmål ved om Luftforsvaret selv er i stand til å avdekke og korrigere egne systemiske sikkerhetsproblemer, og mener undersøkelsen avdekker behov for et eksternt tilsynsorgan.

Statens havarikomisjon tilrår Forsvarsdepartementet å etablere en uavhengig og helhetlig militær luftfartsmyndighet (tilsynsmyndighet). Denne luftfartsmyndigheten må tilføres nye ressurser og ikke gå på bekostning av virksomheten i Luftforsvaret.”

Svar:

Forsvarsdepartementet behandler denne type hendelser svært alvorlig. Problemstillingen rundt manglende helhet i tilsynsordningene i sektoren er kjent, og er fulgt opp ved at det pågår et prosjekt med utredning av «Tilsyn i forsvarssektoren». Som del av dette arbeidet er det nedsatt en arbeidsgruppe som har hatt som mandat å utrede «Tilsynsordning for militær luftfart», herunder å vurdere tilrådingen fra Statens havarikomisjon. Arbeidsgruppen har vært bredt sammensatt med representanter fra Forsvarsdepartementet, Forsvarets materielltilsyn, Luftforsvaret, Luftfartstilsynet og Forsvarsmateriell. Luftforsvaret har ledet arbeidet.

Arbeidsgruppen leverte sin rapport 1. juni, og styringsgruppen i Forsvarsdepartementet vil vurdere rapporten og gi sin anbefaling. Når rapporten er vurdert og behandlet vil jeg ta en beslutning om hvordan Forsvarsdepartementet vil følge opp tilrådingen fra Statens havarikomisjon.

SPØRSMÅL NR. 2217**Innlevert 1. juni 2022 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe****Besvart 13. juni 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hva tenker statsråden om sårbarheten som er på veistrekningen E6 mellom Troms og Finnmark, og hvilke tiltak vil statsråden sette i gang for at veistrekningen raskest mulig kan gjenopprettes?

BEGRUNNELSE:

Bruen som går over Badderelven i Kvæningen i Nord-Troms ble tirsdag 31. mai ødelagt av flom. Det gjør at all transport på E6 mellom Troms og Finnmark må gå via Finland som er en omkjøringsvei på 600 kilometer og som gjør at Troms og Finnmark deles i to. Det får store konsekvenser for folk og næringsliv. Statens Vegvesen jobber med å få på plass en midlertidig bru, men det vil ta over to uker før den er på plass. Samtidig som det er viktig at det settes inn raske tiltak for å få veistrekningen opp og gå, er det også viktig at regjeringen setter i gang arbeidet med å få på plass en ny og permanent løsning på veistrekningen raskest mulig.

Solberg-regjeringen satt i gang en KVVU for transportløsninger i Nord-Norge. Den skal ta for seg all transport, både vei, jernbane, sjøfart og luftfart. Det er viktig at regjeringen også i dette arbeidet gjør vurderinger av hvordan veistrekningen mellom Troms og Finnmark i fremtiden blir mindre sårbar: <https://www.vegvesen.no/vegprosjekter/prosjekt/kvunordnorge/>

Svar:

Jeg vil vise til at Statens vegvesen satte i gang strakstiltak for at trafikken raskest mulig kunne åpnes igjen etter at brua ble ødelagt. Statens vegvesen startet bygging av ei midlertidig bru torsdag 2. juni 2022. Den midlertidige brua åpnet for trafikk onsdag 8. juni. Den midlertidige brua vil være dimensjonert for ordinær trafikk, men med ett kjørefelt.

Statens vegvesen opplyser samtidig at de har igangsatt planlegging for bygging av ny permanent bru.

Rundt 30 prosent av riksveinettet i Norge ligger i Nord-Norge. Riksveiene i den nordlige landsdelen er preget av lange avstander, få omkjøringsmuligheter og lavtrafikkerte strekninger. Sårbarheten på veistrekningen E6 mellom Troms og Finnmark er kjent og beskrevet i forarbeidet til Nasjonal transportplan 2022-2033. Statens vegvesen har gjennomført tiltak på strekningen mellom Tromsø og Alta for ca. 7 mrd. kroner de siste 10 årene. I

tillegg gjennomfører Nye Veier AS tiltak på delstrekningen Kvæningsfjellet.

Veistrekningen mellom Troms og Finnmark vil bli belyst i den pågående konseptvalgutredningen (KVVU) for transportløsninger i Nord-Norge. Dette er et stort og omfattende arbeid som involverer alle transportetatene i Norge. Utredningen er delt inn i ulike faser. I fase 1 har Statens vegvesen beskrevet nåsituasjonen og kartlagt utfordringer og behov på dagens riks- og europavei i de to nordligste fylkene. I neste fase skal det utarbeides alternative muligheter for å styrke veinettet, samt fremme forebyggende beredskapsmessige tiltak for å styrke robustheten på veinettet i regionen. Tiltakene vil både være kortsiktige og langsiktige. Det er viktig å presisere at Statens vegvesen både ivaretar det sivile- og militære perspektivet når de kartlegger og fremmer tiltak for å styrke forutsigbarheten og fremkommeligheten på veinettet i Troms og Finnmark.

Konseptvalgutredningen overleveres til departementet i løpet av sommeren 2023. Deretter legges det opp til en omfattende offentlig høring og ekstern kvalitetssikring. Samferdselsdepartementet vil komme nærmere tilbake til oppfølging av utredningen i forbindelse med ny Nasjonal transportplan.

SPØRSMÅL NR. 2218**Innlevert 1. juni 2022 av stortingsrepresentant Trond Helleland****Besvart 14. juni 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kongsbergregionen er svært opptatt av sitt togtilbud, og det er et sterkt ønske om å få to avganger per time hele dagen. Dette har vist seg vanskelig på grunn av sporkapasitet inn til Oslo.

Kan statsråden vurdere å sette opp en togpendel mellom Kongsberg og Drammen som korresponderer med de mange togene fra Drammen videre til Oslo?

BEGRUNNELSE:

Fra Drammen går det tog til Oslo ca. hvert 10. minutt. Med en pendel mellom Kongsberg og Drammen vil reisende fra Kongsberg kunne gå fra en perrong til en annen og ta toget videre til Oslo, uten betydelig opphold. En slik pendel vil ikke øke antall avganger inn til Oslo.

De reisende i Kongsbergregionen vil dermed kunne få et bedre togtilbud, og den viktige industriklyngen kan knyttes tettere opp mot Oslo, uten å utfordre sporkapasiteten mellom Drammen og Oslo.

Svar:

Dagens togtilbud mellom Kongsberg og Oslo innebærer timefrekvens hele dagen. I tillegg kommer to rushtidsavganger om morgenen og en om ettermiddagen. På sikt er ambisjonen å øke til to rushtidsavganger også om ettermiddagen. Det bør også nevnes at Go-Ahead Norges åtte

daglige fjerntogavganger hver vei (inklusive nattog) kompletterer togtilbudet mellom Kongsberg og Oslo.

Som stortingsrepresentanten er inne på: Oslostunnelen mellom Oslo S og Skøyen har vært overbelastet siden 2007. Det er derfor ikke mulig å innføre nye grunnrutependler uten at annet tilbud skaleres ned.

I tilknytning til det konkrete spørsmålet som stilles om en egen togpendel mellom Kongsberg og Drammen, er det imidlertid først og fremst kapasiteten mellom de to byene som er den begrensende faktoren for å kunne gi tilbudsforbedringer. Denne strekningen er allerede svært høyt belastet, med vesentlige punktlighetsutfordringer, og det er, ifølge Jernbanedirektoratet, verken forsvarlig eller mulig å øke tilbudet til to avganger per time mellom Kongsberg og Drammen uten omfattende infrastrukturtiltak.

På generelt grunnlag er det, i utarbeidelsen av et nytt kollektivtilbud, heller ikke ønskelig å opprette «løse pendler» som ikke betjener og kjører gjennom det som er definert som markedets sentrum. Løse pendler betjener ikke markedet optimalt, og gir dermed dårligere ressursutnyttelse. For togreiser til og fra Kongsberg og Drammen er det Oslo som er sentrum. Det betyr at et optimalt kollektivtilbud betjener to byer på hver sin side av sentrum, f.eks. Kongsberg og Kongsvinger. På den måten vil man ha flest mulig kunder begge retninger. Et tog som kjører mellom Kongsberg og Drammen vil ha stor retningsubalanse med mange reisende mot Oslo om morgenen og mot Kongsberg om ettermiddagen, men ellers ha et svakt kundegrunnlag.

SPØRSMÅL NR. 2219**Innlevert 1. juni 2022 av stortingsrepresentant Trond Helleland****Besvart 8. juni 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Har Vy Buss samme lånerente på gjeld som morselskapet Vy?

Svar:

Vygruppen AS (Vy) har, ifølge selskapet, ikke noe lån utover leieavtalene som er inngått med Norske tog AS om leie av materiell. Vy opplyser at konserninterne låneavtal-

er mellom Vy og Vys datterselskaper inngås på markeds-
messige vilkår.

Vy opplyser videre at Vy Buss AS finansierer sine bus-
sanskaffelser direkte i bankmarkedet på egen risiko og til

enhver tid gjeldende markedsbetingelser i bankmarke-
det.

SPØRSMÅL NR. 2220

Innlevert 1. juni 2022 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 16. juni 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Når kan Narvik kommune vente seg en avklaring
vedrørende kjøp av Statsbyggs tomt i Framneslia?

BEGRUNNELSE:

Narvikregionen står på randen av å bli et viktig nav i Norg-
es grønne skifte. Både kommunen og Aker er klare, men
prosessen med etableringer i størrelsesorden 40 mrd.
kroner har nærmest kommet til et fullt stopp i påvente
av avklaring fra regjeringen. Potensialet for grønne eta-
bleringer og grønn innovasjon er enormt i regionen,
men med pågående etableringer på svensk side i samme
strømregion er tiden også av vesentlig betydning. Narvik
Kommune har gang på gang blitt lovet en avklaring om
muligheten for å kjøpe næringsområdet Framneslia fra
Statsbygg, men avklaringen lar vente på seg.

Svar:

Regjeringa er opptatt av å bidra til og leggja til rette for
næringsutvikling i heile landet. På den no nedlagde fly-
plassen i Narvik, ønsker kommunen å kjøpa areala til stat-
en for etablering av grøn og framtidretta næringsverk-
semd. Regjeringa stiller seg positiv til planane til
kommunen om framtidig utnytting av flyplassareala. Men
sal av statleg fast eigedom må skje innanfor rammene av
Stortingets fullmakter og gjeldande regelverk, noko som
mellom anna inneber at det ikkje er fritt fram for staten til
å gjennomføra eit direktesal. Samtidig er vi òg kjent med
at andre aktørar ønsker å komma i posisjon for bruk av
areala. Eit direktesal til Narvik kommune må derfor skje
på marknadsmessige vilkår. Innhenta takstar viser ein
marknadspris på 151,5 mill. kroner for areala. Sidan det
ikkje er gitt fullmakt til å gjennomføra eit direktesal i dette
tilfellet, tar regjeringa sikte på å forankra i Stortinget at det
kan gjennomførast eit sal til Narvik kommune, der prisen
blir sett til minimum 151,5 mill. kroner.

SPØRSMÅL NR. 2221

Innlevert 1. juni 2022 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 9. juni 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til å gi Brønnøysundregisteret
en kontrollerende rolle ved kredittsjekk, slik at den som
kredittvurderes kan godkjenne vurderingen før den gjen-
nomføres?

BEGRUNNELSE:

Det vises til datalekkasjen hos Norkart, hvor avviksmeld-
ing ble sendt Datatilsynet den 06.05. I følge avviksmeldin-
gen fra Norkart gjelder lekkasjen personopplysninger
som navn, adresse og fødselsnummer for om lag 3.3 mil-

lioni nordmenn (nåværende og tidligere eiere av eiendom i Norge). Det vises vidare til uttalelse fra konstituert direktør Janne Stang Dahl i Datatilsynet om saken:

«Fødselsnummer i seg selv er ikke en sensitiv opplysning. Når fødselsnummer sammenstilles med adresseopplysninger, kan det imidlertid være en fare for misbruk, slik som for eksempel ID-tyveri. Vi ser derfor alvorlig på dette.»

Kriminalitet i form av ID-tyverier med etterfølgende misbruk av personopplysningene er et økende samfunnsproblem, som igjen har medført økt fokus på personvern og datasikkerhet. En typisk fremgangsmåte ved denne typen kriminalitet er at de(n) kriminelle etablerer kreditt på identiteten til offeret for ID-tyveriet.

Ved kredittvurdering er i dag slik at den som blir vurdert mottar brev i etterkant av at kredittvurderingen er gjennomført. Det er i dag mulig å reservere seg mot kredittvurdering ved kredittspærre, men det vil da spærre for alle kredittvurderinger av den som har reservert seg. Kredittspærren kan ikke gjøres som ved f.eks. spærre mot telefonsalg, med en enkelt henvendelse til Brønnøysundregisteret, men dette må gjennomføres ved at alle de fire selskapene som utfører kredittsjekk i Norge (Bisnode, Experian, Creditsafe og Tietoevry) kontaktes for å legge inn spærren hos hvert enkelt selskap.

Spørsmålsstiller vil anføre at en ordning som vil øke sikkerheten og samtidig ivareta fleksibiliteten, er en løsning hvor den som skal kredittvurderes mottar varsel når anmodningen av kredittsjekk sendes og at vedkommende da må godkjenne forespørselen før kredittsjekken kan gjennomføres. Dette kan gjøres ved at Brønnøysundregisteret får det sentrale ansvaret for kredittvurderingene, på samme måte som det har for telefonsalg og adressert reklame i dag. En slik løsning vil redusere risikoen for misbruk av identitet, men samtidig åpne for at de legitime kredittsjekker kan gjennomføres. Dette er et alternativ som den enkelte borger kan velge å benytte seg av, de som vil ha åpen adgang til kredittsjekk som i dag må også kunne få velge det.

Svar:

Eg er samd med representanten om at ID-tjuveri er eit aukande problem. Ei nasjonal undersøking frå Skatteetaten i år viser at om lag 150.000 personar har vore utsette for ID-tjuveri dei siste to åra. Slik kriminalitet er ei påkjenning for dei som blir utsette for det, og råkar særleg hardt om det blir etablert kreditt på offeret sin identitet.

Representanten viser til datalekkasjen hos Norkart der opplysingar om namn, adresse og fødselsnummer til om lag 3.3 millionar nordmenn kom på avveggar. Der er mogleg for privatpersonar å spærre seg for kredittvurderingar, men ei slik løysing har fleire ulemper, slik representanten påpeiker. Det er ikkje mogleg å ta opp kredittar i ein annan person sitt namn berre ved å opplyse om fødselsnummer, heller ikkje i kombinasjon med adresse.

Departementet gav derfor ikkje ei generell oppmoding til nordmenn om å legge inn ei kredittspærre på bakgrunn av lekkasjane hos Norkart. Eg meiner det vil vere nyttig med ei felles løysing for kredittspærre hos kredittopplysingsverksemdene, framfor at forbrukarane må kontakte fleire ulike selskap for å legge inn og oppheve ei kredittspærre når det av ulike grunnar er behov for det. Eg meiner bransjen sjølv bør ta initiativ til ei slik løysing, og vil ta opp saka med dei.

Vidare vil eg peike på at det er bankane sitt ansvar å kredittvurdere kundane på ein god og forsvarleg måte før dei innvilgar lån. Det inneber òg eit krav for kundane om å legitimere seg ved bruk av Bank-ID. Bank-ID er utvikla av finansbransjen, og krev at ein legitimerer seg ved hjelp av fleire faktorar som ein ekstra tryggleik. Likevel blir mange nordmenn svindla kvart år, og mange av disse dessverre av personar i nære relasjonar.

Sjølv om det er eit personleg ansvar å ikkje dele informasjon om Bank-ID med andre, er det finansføretaka som er ansvarlege for å sikre brukarane mot ID-tjuveri. Dette ansvaret har mellom anna Høgsterett slått fast gjennom ein dom frå 2020. Den nye finansavtalelova legg òg mykje av ansvaret til finansnæringa. Det er i bransjen si eiga interesse å bidra til at det eksisterer effektive løysingar for kontroll av identitet. Krav til tryggleik bør derfor i fyrste omgang bli teke hand om av finansnæringa gjennom tilstrekkelege kontrolltiltak.

SPØRSMÅL NR. 2222**Innlevert 1. juni 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 8. juni 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Er statsråden av den oppfatning at en strafferettslig forskjellsbehandling på grunnlag av etnisitet er forenlig med likhetsprinsippet i Grunnloven § 98?

BEGRUNNELSE:

Det vises til to dommer fra Finnmark tingrett hvor to domfeltes straffutmåling ble redusert fra det normerte straffenivået for de overtredelsene domfellelsene gjaldt, under henvisning til deres samiske etnisitet og folkerettens bestemmelser om urfolk. Dette gjaldt veitrafikkovertrjedelser, og begrunnelsen gikk særlig ut på at de to ville få store problemer med å ivareta reinflokkene uten å kunne kjøre ATV og snøskuter på fjellet. Spørsmålsstiller er ikke kjent med om dommene er rettskraftige.

Det vises til Grunnloven § 98 som lyder:

«Alle er like for loven.

Intet menneske må utsettes for usaklig eller uforholdsmessig forskjellsbehandling.»

Spørsmålsstiller har forståelse for at statsråden ikke kan uttale seg om verserende enkeltsaker i domstolen, men det bes om statsrådens generelle vurdering av om en strafferettslig forskjellsbehandling på grunnlag av et-

nisitet er forenlig med Grunnloven § 98. Spørsmålsstiller kan ikke se at reindriftens transportbehov i en strafferettslig sammenheng bør vurderes og straffes annerledes enn hva som ville ha vært tilfelle for en yrkessjåfør som er helt avhengig av førerretten for å kunne drive sin ervervsvirksomhet.

Svar:

Som statsråd kan jeg ikke uttale meg om de konkrete sakene som representanten viser til i begrunnelsen for spørsmålet. Jeg ønsker heller ikke å uttale meg om rettslige spørsmål som kan ha direkte betydning for utfallet av sakene. Så vidt jeg har forstått, er ikke sakene rettskraftig avgjort. På generelt grunnlag vil jeg imidlertid bemerke at likhetsprinsippet i Grunnloven § 98 ikke er til hinder for at det tas personlige hensyn ved utmålingen av strafferettslige reaksjoner. Dette er blant annet slått fast i Høyesteretts avgjørelse HR-2022-731-A avsnitt 55. I avgjørelsen uttaler Høyesterett at vi i Norge har «lang tradisjon for at personlige forhold kan få avgjørende betydning ved straffutmålingen». Hvordan dette stiller seg med hensyn til urfolksrettigheter og etnisitet, er spørsmål som kan komme på spissen i en eventuell ankebehandling. Jeg kan derfor ikke gå nærmere inn på dette.

SPØRSMÅL NR. 2223**Innlevert 1. juni 2022 av stortingsrepresentant Seher Aydar****Besvart 13. juni 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik****Spørsmål:**

Regjeringen har sagt de skal nedsette et offentlig utvalg som skal utrede hvordan kommersiell drift kan utfases i ulike skattefinansierte velferdstjenester, og legge fram en egen nullprofittmodell for hver slik sektor.

Skal utvalget utrede hvordan kommersiell drift av velferdstjenestene faktisk kan utfases og er dette et mål for regjeringen?

BEGRUNNELSE:

I budsjettforliket ble regjeringen enig med SV om følgende:

“Stortinget ber regjeringen innen mars 2022 nedsette et offentlig utvalg som skal utrede hvordan kommersiell drift kan utfases i ulike skattefinansierte velferdstjenester, og legge fram en egen nullprofittmodell for hver slik sektor. Utvalget skal også foreslå en juridisk definisjon for ideelle driftsformer”.

I den ordinære spørretimen, 25.05.22 uttalte statsråd Sigbjørn Gjelsvik følgende:

“(…) her er det viktig at vi får et utvalgsarbeid som går igjennom ulike modeller og ulike varianter av modeller, både når det gjelder fortsatt å skulle ha et innslag av kommersielle aktører, men i mindre grad enn i dag, hvordan en i større grad har ideelle aktører inne, og i hvor stor grad en også kan styrke kommunene i forhold til at de har oppgavene i egen regi”.

Utfasing av kommersielle nevnes ikke som et av alternativene som statsråden, men derimot hvordan kommersielle innslag kan reduseres.

Svar:

Utvalet er ei oppfølging av eit anmodningsvedtak frå Stortinget. Føremålet med utvalet er å utgreie korleis

kommersiell drift kan utfasast i ulike skattefinansierte velferdstenester, og legge fram ein eigen nullprofittmodell for kvar slik sektor. Utvalet skal også foreslå ein juridisk definisjon for ideelle driftsformer. Som eg gjorde greie for i den ordinære spørretimen den 25.05. 22, kan alternativa til kommersiell drift vere at slike tilbod vert tilbakeført i offentlig eigenregi, at det vert eit større innslag av ideelle aktørar, eller ein kombinasjon av disse alternativa. Men ei utfasing kan òg innebere moglegheiter for framleis innslag av kommersielle aktørar med utgangspunkt i ei strengare regulering av verksemda deira enn i dag. For regjeringa er det viktig at utvalet gjev ei heilskapleg analyse av alternativa til dagens politikk for, og regulering av, dei private aktørane sine roller i skattefinansierte velferdstenester. Det vil gje regjeringa og Stortinget eit godt fagleg grunnlag for den vidare utviklinga av politikken på dette feltet.

SPØRSMÅL NR. 2224

Innlevert 1. juni 2022 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 9. juni 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Hvilke løsningsalternativer vurderer regjeringen for å sikre utbetalinger til yrkesskadde nordmenn rammet av konkursen i det danske forsikringsselskapet Alpha Insurance?

BEGRUNNELSE:

Hundrevis av norske arbeidsfolk med yrkesskadde ble rammet da Alpha Insurance gikk konkurs i mai 2018. Stortinget ba derfor i 2019 om bedringer i regelverket for yrkesskadde med forsikringer solgt på grensekryssende basis.

Det er nå gått over fire år siden konkursen, og regjeringen har ennå kommet frem til en løsning slik at norske yrkesskade kan få innfridd sine lovmessige rettigheter.

Finansministeren opplyste i svar til Stortinget 30. mars i år at Finanstilsynet har vurdert at en utvidelse av dagens garantiordning til også å omfatte forsikringer solgt på grensekryssende basis vil bli administrativt krevende. Videre svarte Finansministeren at Finansdepartementet i samråd med Justis- og beredskapsdepartementet vurderer andre løsningsalternativer for saken.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1687 datert 30. mars 2022, der det blant annet fremgikk at Finanstilsynet i utkastet til høringsnotat uttaler at en utvidelse av dagens garantiordning til også å omfatte forsikringer solgt på grensekryssende basis, vil bli administrativt vesentlig mer krevende enn dagens ordning. I utkastet til høringsnotat anbefalte Finanstilsynet primært at utformingen av Garantiordningen for skadeforsikring utredes nærmere. Finanstilsynets foretrukne løsning var å kombinere utvidelsen av garantiordningen med en vesentlig omlegging av ordningen, slik at den blir delvis fondsbasert og bidrar til en rimelig fordeling av kostnadene ved utvidelsen.

I høringsnotatet pekte Finanstilsynet også på alternative løsninger, som å begrense en utvidelse av garantiordningen til kun å gjelde trafikkforsikring og yrkesskadeforsikring og legge garantiansvaret ved insolvens til henholdsvis Trafikkforsikringsforeningen og Yrkesskadeforsikringsforeningen for disse forsikringene. Finanstilsynet pekte også på at en annen mulighet er å utvide garantiordningen til å dekke alle tvungne lovpålagte forsikringer solgt på grensekryssende basis.

Som nevnt i svaret 30. mars 2022 vurderer Finansdepartementet den videre oppfølging av saken i samråd med Justis- og beredskapsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 2225

Innlevert 1. juni 2022 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 9. juni 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Då utanriksminister Huitfeldt under ytringsfridomskonferansen WEXFO den 31. mai møtte kritikk for regjeringa sitt føreslåtte kutt i støtta til menneskerettsforkjemparar uttrykte ministeren at innsatsen for ytringsfridom samla sett er blitt større.

Kva postar viser utanriksministeren til som styrker arbeidet for ytringsfridom i regjeringa sitt forslag til revidert budsjett, og er utanriksministeren ueinig i analysen i regjeringa sitt forslag til revidert budsjett som slår fast at kuttet vil få konsekvensar for ytringsfridom?

GRUNNGJEVING:

Under Ytringsfridomskonferansen WEXFO den 31. mai 2022 vart regjeringa kritisera av leiaren av Amnesty International, Agnès Callamard, for å redusere støtta til menneskerettsarbeid og ytringsfridom. Bakgrunnen for kritikken var regjeringa sitt forslag til revidert budsjett der bistanden totalt kuttast med 4 mrd. og kapittel 152 Menneskerettar kuttast med 234 millionar kroner, noko som utgjer 27 prosent av bevillinga på dette kapitlet. I forslaget til revidert budsjett leggst det fast at “reduksjonen vil få konsekvensar for prioriterte område som ytringsfridom”.

Utanriksministeren uttrykte overfor NRK same dag at ho var ueinig i påstanden om at Noreg ikkje prioriterer menneskerettar og viste til at menneskerettsstøtta over bistandsbudsjettet har auka betydeleg sidan 2010. Ministeren viste vidare til at det er ein post som er justert men at det samla sett er mykje større innsats for ytringsfridom no.

Svar:

Russland sin åtakskrig mot Ukraina fører med seg enorme behov for bistand på kort og lang sikt, både humanitært og til gjenoppbygging. I tillegg har krigen skapt ein flyktningskrise. Dette er ein spesiell og krevjande situasjon

som krev ekstraordinære tiltak for å verne flyktingar frå Ukraina.

Som det har vore gjort tidlegare, vil enkelte av utgiftene til å støtte ukrainske flyktingar etter at dei kjem til Noreg, måtte dekkjast over bistandsbudsjettet. Framlegget til omprioriteringar i det reviderte budsjettet omfattar mange postar, mellom anna den målretta støtta til menneskerettar (kapittel 152 Menneskerettar, post 70 Menneskerettar).

Vi skal framleis bruke over ein halv milliard kroner på målretta menneskerettstiltak (535,5 millionar kroner etter kutt). Omprioriteringa vil likevel få konsekvensar for den finansielle støtta til menneskerettar, medrekna ytringsfridom. Eg forstår at dette kan opplevast som krevjande for partnarar som må tilpasse seg ein endra budsjettsituasjon. Samstundes har satsinga på det normative og politiske arbeidet med ytringsfridom høg prioritet, i tråd med den politiske plattformen til regjeringa.

Eit døme på at arbeidet vert styrkt gjennom oppfølginga av strategien for ytringsfridom i utanriks- og utviklingspolitikken, er at Noreg nyleg er vorten medlem i Media Freedom Coalition, eit samarbeid mellom over 50 land og sivilsamfunnet for å fremje pressefridom. Eit anna døme er innsatsen for auka vern av kunstnarar og ytringsfridommen deira gjennom UNESCO. Eit tredje døme er den løpande dialogen vi har med norske og internasjonale organisasjonar som får støtte frå UD til prioritert innsats retta mot journalistar og uavhengige medium i Ukraina og andre land der ytrings- og pressefridommen er under stort press.

SPØRSMÅL NR. 2226**Innlevert 2. juni 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 9. juni 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik****Spørsmål:**

Kva er bakgrunnen for at regjeringa har lagt fram ei ny teknisk forskrift for bygg utan å stille klimakrav til materiala i nye bygg slik ei nær samla byggebransje har ønska, samt å stille betydeleg lågare krav til avfallssortering enn det som allereie er vanleg praksis i byggebransjen?

BEGRUNNELSE:

Regjeringa la 1. juni fram endringar i energi-, klima- og miljøkrava i byggteknisk forskrift og tilhøyrande endringar i byggesaksforskrifta.

Bygg og anlegg står for rundt 15 prosent av klimagassutsleppa i Noreg, og er den største kjelda til avfall her i landet. Næringa er derfor viktig for at vi skal nå norske klima- og miljømål.

Endringane er på fleire område skuffande passive og konservative sett frå ein klima- og miljøståstad. Kravet til sortering av avfall på byggeplass aukar berre frå 60 til 70 prosent, sjølv om det i dag er vanleg praksis med rundt 90 % sortering, og fullt mulig å gå endå høgare. Det blir heller ikkje stilt klimakrav til materiale i nye bygg, sjølv om dette er eitt av dei mest kostnadseffektive tiltaka for å kutte klimautslepp i Noreg, og ei nær samla byggebransje ønskjer dette.

Svar:

Endringane regjeringa har vedtatt er basert på eit forslag som var på høyring juli-september 2021. Høyringa foreslo fleire endringar, mellom anna å innføre krav om klimagassrekneskap ved bygging av større bygg, som

bustadblokker og yrkesbygg, og å auke kravet til sortering av avfall ved tiltak i nye og eksisterande bygg frå 60 til 70 prosent.

Hurdalsplattforma slår fast at vi må skjerpe krava til byggenæringa. Samtidig er det eit mål å halde byggekostnadene så låge som mogleg. Desse omsyna må vi balansere. Byggekostnadene er allereie høge, og feil utforma krav kan auke dei endå meir, utan at vi kjenner klimagevinsten.

Høyringsforslaget frå i fjor omfatta ikkje forslag om obligatoriske klimakrav til materiala i nye bygg. Det er ein del av bakgrunnen for at regjeringa heller ikkje har vedtatt eit slikt krav, vi kan ikkje innføre nye krav utan utgreiing og høyring. Sjølv om mange tar til orde for at byggenæringa er klar for klimakrav til materiale allereie no, er det ikkje like eintydig korleis slike obligatoriske krav for nye bygg faktisk bør sjå ut. Vi treng kunnskap om kor store klimagassutsleppa er frå bygging i dag, kor mykje det er mogleg å redusere dei, og korleis byggekostnadene blir påverka. Denne kunnskapen er vi i gang med å hente inn. Eg vil understreke at dei i næringa som ønsker å bygge med materiale med lågare utslepp, kan det i dag. Dei treng ikkje vente på krav.

Krava i byggteknisk forskrift skal etterlevast i heile landet. Det er høgare kostnader ved sortering av avfall i distrikta når det er langt mellom avfallsmottaka, samanlikna med sentrale område. Når vi har vedtatt å auke kravet til sortering av avfall ved tiltak i nye og eksisterande bygg frå 60 til 70 prosent, slik det også var lagt opp til i høyringa, har vi tatt omsyn til dette. Kravet er eit minstekrav, og byggenæringa kan velje å sortere meir av avfallet på byggeplass, der det ligg til rette for det.

SPØRSMÅL NR. 2227**Innlevert 2. juni 2022 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 9. juni 2022 av statsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

Når har statsministeren tenkt å kutte avgiftene på drivstoff når de ekstreme prisene fratar vanlige folk mulighet til

å bruke bilen og mange er redd for at bilferien må dropes?

BEGRUNNELSE:

Denne uken opplevde folk for første gang bensinpriser på over 28 kroner literen i Norge. Flere steder i landet var pumpeprisen over 27 kroner.

Allerede under behandlingen av statsbudsjettet for 2022 foreslo Fremskrittspartiet å kutte i avgiftene, men ble nedstemt.

I forbindelse med behandlingen av krisepakken i vår fremmet FrP forslag om å fjerne drivstoffavgiftene fra 1. mai, men ble nedstemt. Vi vil foreslå å fjerne avgiftene igjen i revidert nasjonalbudsjett om med regjeringspartienes stemmer har vi flertall.

I mellomtiden har den sosialdemokratiske regjeringen i Sverige klart å kutte i avgiftene på drivstoff, det samme har det sosialdemokratiske Tyskland gjort. Også flere andre land har kuttet drivstoffavgifter.

Flere analytikere tror prisene på drivstoff vil fortsette å øke og folk begynner å lure på om de har råd til å bruke bilen og råd til familieferie i Norge i sommer. Frp mener dette ikke går an å sitte stille å se på.

I mars uttalte finansminister Trygve Slagsvold Vedum til NRK at han ville se om situasjonen ble mer normal, og kalte prisnivået helt ekstremt. Siden den gang har prisene økt.

Hver gang Vedum har blitt utfordret i Stortinget har svaret vært at regjeringen følger situasjonen nøye. Denne uken har ikke Vedum engang besvart spørsmål fra mediene om hva han vil gjøre med de ekstreme drivstoffprisene.

Svar:

Russlands invasjon av Ukraina har ført til internasjonal prisøkning på en rekke varer, herunder drivstoff. Jeg har forståelse for at mange, både folk og bedrifter, er bekymret for de høye drivstoffprisene, og at mange mener at reduserte drivstoffavgifter kan være et aktuelt tiltak.

Endringer i skatte- og avgiftsregler som svekker inntektssiden av statsbudsjettet og ikke motsvares av utgiftsreduksjoner, vil isolert sett innebære et økt underskudd som må finansieres med en overføring fra Statens pensjonsfond utland, det vil si økt oljepengebruk og dermed en mer ekspansiv økonomisk politikk.

Det å sørge for trygg økonomisk styring er det viktigste vi gjør for lommeboken til vanlige folk akkurat nå. Gjennom trygg styring kan vi også bidra til at flest mulig av de som nå kommer i arbeid, beholder jobben. Samtidig ligger regjeringens prioriteringer for mer rettferdig fordeling fast. Vi har allerede gjort grep for at de som har de høyeste inntektene eller store formuer, skal betale mer til fellesskapet, mens de som tjener under 750 000, skal sitte igjen med mer i hverdagen. Vi har innført høyere reisefradrag og redusert fergepriser. Fra og med august reduseres maksprisen i barnehagene, og førsteklassingene får gratis kjer-

netid på SFO. Vi har også innført og forsterket ordningen som skal hjelpe husholdninger med å håndtere de høye strømprisene. Også i fremtidige budsjetttrunder vil vi prioritere tiltak som gir vanlige folk en bedre og enklere hverdag.

Norsk økonomi er nå i en markert høykonjunktur. Arbeidsledigheten er på det laveste nivået siden 2008. Sysselsettingen har økt markant de siste månedene, og andelen sysselsatte i befolkningen er på det høyeste nivået siden 2009. Det er økende utfordringer med å rekruttere arbeidskraft i mange bransjer. Antall ubesatte stillinger er på et rekordhøyt nivå.

Når mange virksomheter ønsker å øke aktiviteten samtidig, må de ofte tilby høyere lønninger for å tiltrekke seg arbeidskraft. Høyere lønninger vil i neste omgang gi økte priser, som igjen leder til høyere lønnskrav. Med dette som bakteppe, har Norges Bank allerede varslet en serie med renteøkninger.

Dersom pris- og aktivitetspresset i økonomien blir så stort at renten må økes betydelig, kan den påfølgende nedkjølingen av økonomien bli stor, med lavere aktivitet og økt ledighet.

Økt rente vil dessuten kunne gi langt større utslag i folks privatøkonomi enn økte drivstoffpriser. Dersom en bilist kjører 15 000 km i året med en bil som har et gjennomsnittlig drivstofforbruk på 0,6 liter per mil, vil en prisøkning på 5 kroner per liter utgjøre en merkostnad på 375 kroner per måned. Til sammenlikning vil en renteoppgang på 0,5 prosentpoeng gi en husholdning med 3,4 mill. kroner i gjeld en økning i de månedlige rentekostnadene etter skatt på 1 100 kroner. Regjeringen legger derfor stor vekt på å unngå at vi gjennom finanspolitikken bidrar til ytterligere press på priser og lønninger.

SPØRSMÅL NR. 2228

Innlevert 2. juni 2022 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup

Besvart 20. juni 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Regjeringen har lagt til grunn nullvekst i antall ansatte i departementene for all fremtid. Samtidig er det et uttalt mål å erstatte innleide konsulenter, som i dag dekker midlertidige behov, med faste ansatte.

Hvor mange ansatte er det i departementene per 1. juni 2022 sammenlignet med 1. oktober 2021, og hvordan har utviklingen i konsulentbruken i departementene vært i samme periode (Ber om at tallene brytes ned på hvert enkelt departement)?

Svar:

Statistisk Sentralbyrå (SSB) sin statistikk for tilsette i departementa er utarbeida som gjennomsnittstal for kvart enkelt år, og departementet har derfor ikkje tal for oktober 2021. SSBs tal syner at det var 5 140 tilsette i departementa i 2021. SSBs tal for 2022 vil bli publisert i februar/mars 2023.

DFØ har publisert foreløpige reknskapstal for konsulentbruken i april 2021. I tabellen under er tala blitt brote ned på kvart enkelt departement:

Departement	Ansatte	Konsulent-bruk okt. 21	Konsulent-bruk april 22
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	193	5 081 473	3 026 546
Barne- og familiedepartementet	148	14 040	618 208
Finansdepartementet	295	1 181 588	609 345
Forsvarsdepartementet	425	40 603 893	9 840 529
Helse- og omsorgsdepartementet	219	900 064	-137 550
Justis- og beredskapsdepartementet	371	8 556 442	54 846 199
Klima- og miljødepartementet	252	1 065	-
Kommunal- og distriktsdepartementet	389	3 805 336	2 242 909
Kultur- og likestillingsdepartementet	155	720 078	7 408 560
Kunnskapsdepartementet	337	444 325	130 351
Landbruks- og matdepartementet	138	-	-
Nærings- og fiskeridepartementet	329	3 854 960	2 433 706
Olje- og energidepartementet	146	230 683	1 656 632
Samferdsels-departementet	160	717 662	339 054
Utenriksdepartementet	1427	6 316 737	8 091 931
Statsministerens kontor	156	-	172 218

Tilleggssvar:

Tilleggssvar 1.7.2022:

Eg viser til mitt svar på spørsmål nr. 2228 frå stortingsrepresentant Nikolai Astrup av 20. juni 2022. I svaret er det blant anna gitt foreløpige tal for konsulentbruken i april 2022, brote ned på det enkelte departement.

Eg gjer merksam på at det er gjort feilføringar i verksemdsrekneskapen til Justis- og beredskapsdepartementet. Feilføringene er i april måned på 41,8 mill. kroner. Reelt

forbruk av konsumenttjenestar for april måned er 13 mill. kroner. Av desse er 8,4 mill. kroner utbetalingar til forsknings- og utredningsoppdrag, herunder driftsmidlar til Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) og for gjennomføring av flere forskningsprosjekter/programmer som omhandlar vold i nære relasjonar. 3,8 mill. kroner er utbetalingar knyttet til anskaffelser og drift av nye redningshelikopter (NAWSAHR).

SPØRSMÅL NR. 2229

Innlevert 2. juni 2022 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide

Besvart 15. juni 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Er statsråden enig i statssekretærens vurdering av at dette ikke haster, og at det ikke rammer sårede ukrainske soldater og deres mulighet for forsvarlig helsehjelp at regjeringen har brukt seks uker på å beslutte hvilket departement som har ansvaret for å ta beslutningen om å hente dem til Norge for medisinsk behandling?

BEGRUNNELSE:

«I Politisk kvarter 2. juni uttalte statssekretær Astrid Bergmål (Ap), på spørsmål om hva slags pasienter Norge skal ta imot fra Ukraina, at «det skapes et sånn bilde her av at man nærmest ligger og blør fordi Norge har brukt noe tid på å gjøre disse helt nødvendige vurderingene, men det er som du sier, det er ikke akutte plasser (...)»

Siden krigsutbruddet 24. februar har russiske styrker påført det ukrainske helsevesenet enorme ødeleggelser.

Per 2. juni av hadde russiske styrker ifølge WHO gjennomført totalt 269 angrep mot 244 fasiliteter i den ukrainske helsesektoren. Under hele 224 av disse angrepene ble det ifølge WHO benyttet tunge våpen som artilleri, missiler og flybomber. Om lag 150 angrep har dessuten rammet ambulanser og pasienttransport, forsyninger og lagre av medisinsk utstyr, helsepersonell og pasienter direkte. WHO har bekreftet 76 drepte i disse angrepene, men det reelle tallet kan være høyere. Mange steder er det med andre ord umulig å gjennomføre kirurgi på forsvarlig vis. Allerede tidlig i krigen gikk russiske styrker målrettet til verks mot Ukrainas helsevesen. Kun en måned inn i krigen kunne WHO bekrefte 49 russiske angrep mot ukrainske sykehus og ni angrep rettet mot ambulanser og medi-

sinsk transport. Hele 172 av angrepene mot den ukrainske helsesektoren ble ifølge WHO gjennomført i mars. Klare russiske brudd på krigens folkerett i form av angrep rettet mot sykehus og helsesektoren har foregått gjennom hele krigens forløp.

Betydelige deler av det ukrainske helsevesenet har vært ute av stand til å yte forsvarlig medisinsk hjelp i flere måneder allerede, og antall skadde og personer med akutte medisinske behov står i fare for å hope seg opp.

EU anmodet Norge 23. april, 5., 7. og 10. mai om å bistå, men regjeringen besvarte ikke henvendelsene før 31. mai. Så hyppige henvendelser kommer fra EU fordi situasjonen for skadde ukrainske soldater er svært vanskelig, og det haster å få behandlet dem.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 2232 fra representanten Ine Eriksen Søreide og spørsmål nr. 2206 fra representanten Guri Melby, samt brev til Stortingets presidentskap 31. mai om samme sak. I svarene redegjør jeg for behovet for å foreta grundige vurderinger når Norge for første gang tar imot og behandler skadde soldater i en pågående militær konflikt.

For at personer som omfattes av medevac-ordningen kan evakueres, må de være transportdyktige. Eventuelle akutte livreddende tiltak må derfor foretas i Ukraina. Pasientene skal også tåle transport til naboland. Medisinsk evakuering kan dermed ikke sies å være et akutt livreddende tiltak.

Pr. 13. juni har Norge gitt tilbud om 239 medevac gjennom UCPM, inklusive tilbud om medevac av skadede

ukrainske soldater. Vi har mottatt 49 pasienter, hvorav noen få er skadede ukrainske soldater. Totalt antall an-

modninger om medevac gjennom UCPM utgjør pr 13. juni 815, hvorav 603 er effektivert og 111 er i prosess.

SPØRSMÅL NR. 2230

Innlevert 2. juni 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 14. juni 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil helseministeren møte pårørende som kjemper for bedre hjelp til sine syke barn og kan hun love at foreldre og pårørende skal få bedre hjelp og tilbud i fremtiden?

BEGRUNNELSE:

I dag 2. juni markeres verdensdagen for spiseforstyrrelser.

Ved flere anledninger har jeg stilt skriftlige spørsmål til ministeren angående hva hun og regjeringen vil gjøre for dem som er syk av spiseforstyrrelser. Dessverre har ikke svarene vært særlig konkret og frustrasjonen hos både dem som er rammet og ikke minst deres pårørende er økende.

I april utfordret jeg også familieministeren på om hun ville ta barn og foreldres bekymringer på alvor etter at en pappa etterlyste handlekraft på NRK, også dette ble besvart av helseministeren.

I de ulike svarene jeg har fått på mine spørsmål står det dessverre lite om hvordan man bedre kan bistå og hjelpe familiene som rammes.

Nylig inviterte jeg en gruppe pårørende til Stortinget for å høre deres historier. Deres erfaringer og undersøkelser viser at det er flere grep som må gjøres for å sikre deres barn bedre behandling.

Et av innspillene er at det nå må komme på plass bedre opplæring og støtte av foreldre og pårørende. De beskriver blant annet det FBT-baserte pakkeforløpet, hvor foreldre skal være grunnmuren i behandlingen, som mangelfull grunnet at opplæringen ofte ikke er god nok. De ønsker seg konkrete styrkinger av tilbud for foreldre og pårørende, slik at de bedre kan fylle rollen som behandlingsressurs.

Dette var bare et av flere gode konkrete forslag til forbedringer pårørendegruppen kom med på møtet.

Historiene vi ble fortalt og innspillene til forbedringer fra de pårørende for å sikre barns rett til nødvendig helsehjelp håper jeg også helseministeren vil prioritere å høre.

Svar:

Helse- og omsorgstjenesten må legge til rette for godt samarbeid med pårørende og tilby nødvendig pårørendestøtte. Vi vet at pårørende ofte er pasientens viktigste støtte og at mange pårørende utøver betydelige ansvars- og omsorgsoppgaver overfor sine nærmeste.

Derfor har helsemyndighetene flere føringer og satsinger for å få til styrket samarbeid med pårørende.

Som representanten Silje Hjemdal viser til, er det allerede utarbeidet anbefalinger og forløpsbeskrivelser for involvering av familien til pasienter med spiseforstyrrelser, hvor familiebasert behandling for spiseforstyrrelser (FBT) fremheves som en sentral behandlingsmetode. Involvering av familien øker sannsynligheten for tilfriskning, forhindrer tilbakefall og reduserer behovet for mer intensiv behandling. Dette gjelder alle spiseforstyrrelsesdiagnoser. Det er også klare anbefalinger i de nasjonale forløpene innen psykisk helse og rus om involvering av pårørende gjennom hele forløpet.

Det gis også tydelig anbefalinger og råd om samarbeid og støtte til pårørende gjennom nasjonal pårørendeveileder, som nylig er evaluert og fulgt opp med konkrete tiltak.

En viktig satsing for regjeringen er pårørendestrategi og handlingsplan (2021 – 2025). Jeg har gitt Helsedirektoratet i oppdrag å følge opp strategien. Strategien og handlingsplanen har seks innsatsområder med tilhørende tiltak som i sum skal bidra til å ivareta og inkludere pårørende, løfte pårørendes situasjon og nå strategiens hovedmål.

Et av tiltakene er å utvikle sammenhengende tjenester for barn og familier med barn med behov for sammensatte tjenester. Det er flere prosjekt under arbeid som skal bidra til dette. Et av disse er «prosjekt alvorlig sykt barn», hvor målet er at familier med alvorlig syke barn skal oppleve et sømløst, persontilpasset og forutsigbart tilbud slik at de kan fokusere sine ressurser på omsorg og livskvalitet for barnet og familien. Det vil også utvikles en

familiemodul som vil inngå i nasjonale forløp for psykisk helse og rus.

Det er videre etablert en tilskuddsordning som skal bidra til å utvikle kommunale modeller for å bedre pårørendes situasjon og for å synliggjøre, anerkjenne og støtte pårørende som har krevende omsorgsoppgaver. Målgruppen er pårørende uavhengig av pasientens/brukers alder og årsaken til omsorgsbehovet.

Det er leit at pårørende opplever å ikke bli involvert eller få nødvendig støtte på tross av nasjonale anbefalinger og satsinger. Det er viktig for den enkelte å benytte seg av klageadgang dersom man ikke opplever å få den hjelp og støtte man trenger og har krav på.

Avslutningsvis vil jeg nevne at regjeringen arbeider med en opptrappingsplan for psykisk helse, hvor vi også vil vurdere om det er behov for ytterligere tiltak for å styrke samarbeid og oppfølging av pårørende.

SPØRSMÅL NR. 2231

Innlevert 2. juni 2022 av stortingsrepresentant Sigbjørn Framnes

Besvart 14. juni 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Vil statsråden foreta seg noko for å lempe på reinsekrava der dei er openbart uhensiktsmessige, slik som her, om ikkje, vil statsråden ta initiativ til å innføre ei støtteordning for kommunar som får enorme og unauddynte ekstrakostnader som følge av direktivet?

GRUNNGJEVING:

Stord Kommune er ein av fleire kommunar som er råka av Stortinget si innføring av EU sitt vassdirektiv. Kommunen har tettstad med meir enn 10 000 innbyggjarar, som gjer at ein får spesielle reinsekrav på avløp, krav nabokommunane ikkje får.

Stord er i denne samanheng uheldige, ein er ein liten kommune med spredte utseppspunkt frå tettstaden, men sidan tettstaden er samanhengande blir ein pålagt svært strenge reinsekrav. Kostnaden per innbyggjar blir difor svært høg - kommunale avgifter i Stord kan fort bli 25 000 i året når dette er gjennomført.

Resipientundersøkelsa (mellom anna av Bømlafjorden) viser i at det ikkje let seg gjere å påvise noko større påverknad av dagens ureinsa utsepp. Vassdirektivet ser ikkje ut til å skilje mellom Bømlafjorden og Rhinen, noko som synes lite hensiktsmessig.

Kostnaden for reinsing blir fleire hundre millionar kroner, som innbyggjarane må betale over sjølvkost. Sidan ein ikkje kan påvise større negativ påverknad av dagens ureinsa utsepp kan ein sjølvsagd heller ikkje påvise noko forbetring av situasjonen ved å investere i reinseanlegg. Kost-nytte vurderinga vil difor vise at kostnaden langt overstiger nytta.

Svar:

EUs vanddirektiv er implementert i norsk rett gjennom vannforskriften, og stiller krav om at alle vannforekomster i utgangspunktet skal nå god tilstand. Utslipp av avløpsvann kan være en av flere kilder som hindrer at dette målet nås.

Rensning av avløpsvann er helt nødvendig. Avløpsvann inneholder blant annet fosfor, nitrogen, organisk stoff, bakterier, virus, miljøgifter, så vel som avfall, som av ulike grunner havner i avløpssystemet. Uten rensning vil alt dette kunne slippes rett ut i naturen, til skade for mennesker og miljø.

EUs avløpsdirektiv stiller krav til rensning av avløpsvann. I utgangspunktet skal utslipp av kommunalt avløpsvann fra større tettbebyggelser gjennomgå primærrensning og sekundærrensning. Norge har tatt inn avløpsdirektivet i norsk rett gjennom forurensningsforskriften og er forpliktet til å oppfylle renskravene.

Jeg er kjent med at Statsforvalteren i Vestland under tilsyn har avdekket at Stord kommune ikke overholder krav til primærrensning. Kommunen har plikt til å oppfylle forurensningsforskriftens krav til rensning. Dette er viktig for miljøet.

Kommunen er ansvarlig for bygging, drift og vedlikehold av kommunale avløpsanlegg. Kommunen kan kreve dekning av kostnadene gjennom vann- og avløpsgebyret i tråd med prinsippet om at forurenser skal betale. Dette mener jeg er en god ordning. Kommunen kan også velge å finansiere utbygging gjennom ordinære budsjettmidler.

SPØRSMÅL NR. 2232**Innlevert 2. juni 2022 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide****Besvart 10. juni 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Jeg viser til brev av 31. mai fra justis- og beredskapsministeren til Stortingets presidentskap, der det bekreftes at Norge vil bidra til medisinsk evakuering av skadde ukrainske soldater.

Hva konkret foretar regjeringen seg nå for å effektivere vedtaket og evakuere skadde soldater?

Svar:

Helsemyndighetene har vurdert at Norge har en kapasitet på å ta imot 550 plasser til medisinsk evakuering av pasienter. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) er nasjonalt kontaktpunkt for mottak av anmodninger om medevac gjennom UCPM. Anmodningene formidles fra DSB til Nasjonalt koordineringssenter for medevac (NKS) ved Oslo universitetssykehus, som fortløpende gjør en vurdering av behandlingkapasiteten når anmodningene om medevac foreligger.

Det har for øvrig vært behov for å foreta grundige vurderinger når vi for første gang tar imot og behandler

skadde soldater i en pågående militær konflikt. Det er viktig at evakueringen skjer under ordnede forhold, herunder at de som kommer må ha en innreisetillatelse og et gyldig oppholdsgrunnlag. Vi har blant annet måttet sikre oss at det er innenfor regelverket også å inkludere militært personell i ordningen med medisinsk evakuering.

Det har videre vært viktig å ivareta hensynet til våre grunnleggende nasjonale interesser for i størst mulig grad å unngå å ta imot personer som kan utgjøre en trussel, og å sikre at soldatene vi evakuerer faktisk er ukrainske borgere.

Det rettslige og sikkerhetsmessige er nå på plass for mottak av skadede ukrainske soldater. På dette grunnlag ble det 1. juni gitt klarsignal til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), som er Norges kontaktpunkt i Union Civil Protection Mechanism (UCPM), om å vurdere slike bistandsanmodninger på lik linje med sivile pasienter.

Det foreligger en revidert Instruks om evakuering av ukrainske borgere som nå også omfatter medisinsk evakuering av ukrainsk militært personell, jf. GI 12/2022.

SPØRSMÅL NR. 2233**Innlevert 2. juni 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 9. juni 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Statnett melder nå at kraftsituasjonen er stram, og NVE sier at de står uten virkemidler for å regulere dette, da det er RME som er reguleringsmyndighet. Av meg tolkes NVE å mene at regulering burde vært vurdert/gjennomført.

Kan statsråden avklare hvilket mandat RME styrer etter, om RME operer med norske hensyn eller EUs hensyn i fokus, og om statsråden mener de lever opp til sitt hovedmål som er å "Fremme et samfunnsøkonomisk effektivt kraftmarked og et velfungerende kraftsystem", presumpitivt for Norge?

BEGRUNNELSE:

På NVE.no leser man: Tredje energimarkedspakke ble gjennomført i norsk rett 1. november 2019. Her gjelder krav om at reguleringsmyndigheten, innenfor rammer som er gitt av lover, forskrifter og retningslinjer, skal være uavhengig av politiske myndigheter i enkeltsaker.

Kravet til reguleringsmyndighetens uavhengighet er likevel ikke til hinder for generelle politiske føringer, for eksempel i forskrifter, som gis av OED. OED har ansvaret for energipolitikken, og det vil være opp til reguleringsmyndigheten å fortolke og praktisere regelverket innenfor rammene som er oppstilt i lover og forskrifter.

RME er reguleringsmyndighet for kraft- og gassmarkedene i Norge. RMEs oppgaver og ansvarsområder følger av Prop. 5 L (2017-2018) og Prop. 6 L (2017-2018), jf. Prop. 4 S (2017-2018) vedtatt våren 2018, samt tilhørende forskrifter til energiloven og naturgassloven fastsatt av Olje- og energidepartementet i oktober 2019 med ikrafttredelse 1. november 2019. Oppgavene er knyttet til oppsyn med de nasjonale markedene for elektrisitet og naturgass, utvikling og oppfølging av markedsregelverket og samarbeid med andre norske myndigheter og andre lands reguleringsmyndigheter og internasjonale organisasjoner i samsvar med Norges EØS-rettslige forpliktelser.

RME skal bidra til å nå hovedmålet om å «Fremme et samfunnsøkonomisk effektivt kraftmarked og et velfungerende kraftsystem», inkludert et antall nærmere spesifiserte delmål innenfor sitt ansvarsområde. Et av delmålene er: -ha god oversikt over utviklingstrekkene i det europeiske energisystemet, energipolitikken og energimarkedsregelverket i EU, og hvordan dette påvirker det norske energimarkedet

Statsråden bes avklare om RME ansees å levere på hoved- og delmålene.

Svar:

Det er Olje- og energidepartementet som er hovedansvarlig for den kritiske funksjonen kraftforsyning. Dette ansvaret inkluderer forsyningssikkerhet for strøm.

Det operative ansvaret for kraftforsyningsberedskapen er delegert til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), som beredskapsmyndighet. Siden september i fjor har NVE vært i det laveste beredskapsnivået «Økt årvåkenhet», som innebærer at direktoratet har fulgt

kraftsituasjonen nøye og rapportert jevnlig til Olje- og energidepartementet.

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) har ikke ansvaret for forsyningssikkerheten i Norge. Det er departementet og NVE som har både ansvaret og virkemidlene knyttet til forsyningssikkerhet.

Stortinget samtykket 22. mars 2018 til å innlemme EUs tredje energimarkedspakke i EØS-avtalen, jf. Prop. 4 S (2017-2018) og Innst. 178 S (2017-2018). Det ble samtidig gjort endringer i energiloven og naturgassloven for å gjennomføre energimarkedspakken i norsk rett. Stortingets føringer for oppgavene til RME, som er en uavhengig enhet i NVE, var at disse skulle avgrenses til de som er nødvendige for å oppfylle kjernefunksjonene som reguleringsmyndighet og oppfylle minimumskravene i energimarkedspakken.

Forskriftskompetansen til RME er derfor avgrenset til metoder for beregning av nettselskapenes tillatte og faktiske inntekter og håndtering av avvik mellom disse, samt nøytral opptreden av netteier. Den overordnede myndigheten til å utforme og vedta forskrifter og utarbeide lover ligger i departementet, og forskrift som fastsettes av RME skal utfylle og være i tråd med forskrift gitt av departementet.

RMEs hovedmål følger av Prop. 1 S (2021-2022) og er å fremme et samfunnsøkonomisk effektivt kraftmarked og et velfungerende kraftsystem. Videre er det i Prop. 1 S beskrevet seks delmål for å oppnå RMEs hovedmål. RMEs oppfyllelse av resultatmål beskrives årlig i Prop. 1 S. Det er min vurdering at RME gjennom denne resultatrapporteringen viser at de leverer godt på sitt hovedmål.

SPØRSMÅL NR. 2234

Innlevert 2. juni 2022 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 14. juni 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Er statsråden bekymret for at flere bedrifter nå går konkurs, og hva vil han i så fall gjøre for å hjelpe bedriftene med den store kostnadsveksten de opplever nå?

BEGRUNNELSE:

Næringsministeren har tidligere vist til konkurstill fra første kvartal 2022, og omtalt disse som lave sammen-

lignet med tidligere år. Nå kommer det imidlertid oppdaterte tall som viser at antallet konkurser øker. I følge Fair Groups inkassostatistikk gikk 261 selskaper konkurs i Norge i mai. Dette er 19 prosent flere enn i samme måned i fjor. Samlet omsetning for konkursselskapene i mai var på nesten 1,3 milliarder kroner, som er 61 prosent høyere enn i mai i fjor. «Når både inkassosakene og konkursene blir større, vitner det om økte økonomiske problemer i næringslivet. Vi ser nå at den sterke kostnadsinflasjonen

slår inn over norsk næringsliv”, sier daglig leder Christian Aandalen i Fair Group.

Svar:

Vi er i ekstraordinære tider. På halen av en pandemi som satte verdenssamfunnet og hvert enkelt land på prøve er det krig i Europa, i vårt eget nærrområde. Dette har og kommer til å ha konsekvenser for vårt eget land, for næringslivet og hver enkelt av oss. Økte kostnader for næringslivet skyldes i stor grad forhold vi ikke rår over, som høyere etterspørsel på verdensmarkedet etter råvarer og ferdigvarer, i tillegg til forstyrrelser i verdikjeder. Vi følger imidlertid situasjonen i næringslivet tett. Gjennom regelmessig dialog med partene i arbeidslivet og bransjeorganisasjonene, gjennom å bruke tid ute hos bedriftene for å få deres synspunkter og andre temperaturmålinger får vi innsikt i hva som er viktig for næringslivet. Gjennom vinteren fikk vi på plass en rekke økonomiske støtteordninger for å hjelpe næringslivet gjennom omikronutbruddet, vi har satt ned elavgiften, og vi vurderer hele tiden om det er andre tiltak som er nødvendige.

Nå går det godt i norsk økonomi. Vi ser høyere aktivitet i næringslivet, sterkere økonomisk vekst og lavere arbeidsledighet. Ifølge NAV var ledigheten i mai på 1,6 pst., altså det laveste nivå siden 2008. Samtidig har antallet permitterte falt med 66 pst. siden utgangen av mars og er nå tilbake på det som var normale nivåer før pandemien. Dette skyldes blant annet at vi har et konkurransedyktig næringsliv er vant til å tilpasse seg endrede rammebetingelser. Nå må vi derfor være forsiktige med å innføre nye støtteordninger eller på annen måte øke offentlig pengebruk. I en situasjon der kapasiteten i økonomien strekkes, kan det gi økt press i økonomien med økt prisvekst, økte renter og høyere kronekurs. En slik situasjon vil skape

større utfordringer for norske bedrifter, ikke minst for eksportbedriftene.

Regjeringen lytter til næringslivet og til de utfordringene de har. Det gjelder ikke minst nye bedrifter som skaper verdier. Når vi lykkes med omstilling i Norge, skyldes det ikke minst mennesker som tar risiko og starter bedrifter. Regjeringen vil forenkle og tilgjengeliggjøre virkemiddelapparatet for disse bedriftene og resten av næringslivet. Derfor har vi blant annet lansert en felles digital inngang til hele det næringsrettede virkemiddelapparatet. Vi vil fortsette arbeidet med å gjøre virkemiddelapparatet brukervennlig og tilgjengelig.

SSB har ikke publisert offisielle tall for nye konkurser i mai 2022. Hvis vi likevel ser på tallene for tidligere år, ser vi at det i mai 2019 var 330 konkurser og mai 2018 var 322 konkurser. Tallene representanten viser til, tyder med andre ord ikke på en ekstraordinær situasjon. I pandemiårene 2020 og 2021 gjorde imidlertid en rekke forhold at utviklingen i næringslivet ikke kan sammenlignes med en normalsituasjon.

Jeg forstår at det ikke er en trøst for bedrifter som sliter, å se at andre bedrifter går godt. Heldigvis er det mange bedriftseiere som velter, reiser seg og prøver igjen. Hvert år blir det skapt flere tusen nye bedrifter, og de eksisterende bedriftene vokser og skaper nye jobber. Dette er også en del av omstillingen i næringslivet. Både nye og eksisterende bedrifter har behov for arbeidskraften og kompetansen som sitter i bedrifter som ikke lenger er lønnsomme. Når en bedrift går konkurs, kan andre bedrifter nyttiggjøre seg de ressursene som blir ledige. Konkurser har alltid vært en del av omstillingen i næringslivet, og særlig i dagens situasjon med press i arbeidsmarkedet mener jeg at mulighetene er store for at de ansatte i disse bedriftene raskt kan komme i annet lønnsomt arbeid. Vi trenger gode hoder og hender i den kontinuerlige omstillingen av det norske næringslivet og samfunnet.

SPØRSMÅL NR. 2235

Innlevert 2. juni 2022 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou

Besvart 10. juni 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Kan jeg få en oversikt over tildelingen av midler under post 73 FN og globale utfordringer, kap. 151 Fred, sikkerhet og globalt samarbeid?

BEGRUNNELSE:

I regjeringens forslag til revidert budsjett for 2022 skrev de at å redusere bevilgningen på posten ville innebære redusert støtte til FNs fredsarbeid og reformprosessene ledet av FNs generalsekretær. Hvor stor del av posten handler

om dette, og hvilke institusjoner eller organisasjoner får ressurser til dette arbeidet?

FN-sambandet får bevilgning fra denne posten i statsbudsjettet, men jeg er usikker på hvilke andre organisasjoner som også får bevilgninger her. Kan jeg få en oversikt over tildelingen av midler på denne posten.

Svar:

Kap. 151 Fred, sikkerhet og globalt samarbeid, post 73 FN og globale utfordringer, som representanten viser til, dekker i hovedsak støtte til FNs innsats for fred og forebygging av konflikt, samt tilskudd til å støtte FNs generalsekretærs reformagenda

Posten dekker også støtte til informasjonsarbeid og debatt om FN og FNs arbeid i Norge gjennom FN-sambandet.

I regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett er det fremmet et kutt på 65 mill. kroner på posten. Dette medfører at midler tilgjengelig er redusert med ca. 20%. Kuttet vil måtte fordeles mellom flere partnere, men i hovedsak vil det ramme tiltak som ikke er avtalesfestet.

Hittil er det avtalesfestet 162,9 millioner kroner på posten. Av disse er 100 mill. kroner utbetalt til FNs fredsbyggingsfond. Det er avtalesfestet 32,4 mill. kroner til FN-sambandet, hvorav 16,2 mill. kroner er utbetalt. Det

er også utbetalt 7 mill. kroner til et samarbeidsprosjekt mellom FNs avdeling for politikk og fredsbygging (DPPA) og FNs utviklingsprogram (UNDP).

Videre er det avtalesfestet 3,5 mill. kroner til sekondering av fageksperter via den norske ressursbank for demokrati og menneskerettigheter (NORDEM), 1 mill. kroner til støtte for nordisk-afrikansk dialog om multilateralt samarbeid og 10 mill. kroner til FNs strategi for inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne (UNDIS). Flere aktører utenfor FN-systemet, som arbeider i nært samarbeid med FN-sekretariatet om oppfølgingen av FN-reform og bærekraftsmål 16 om fred og rettferdighet, mottar også støtte på posten. Det er avtalesfestet 3,5 mill. kroner til Center for International Cooperation ved New York University, 3,5 mill. kroner til Security Council Report og 2 millioner kroner til Center for Conflict Prevention and Peace Forum.

Det er ennå ikke avtalesfestet tildelinger til FNs arbeid for fredsbygging og forebygging av konflikt i regi av DPPA og tiltak for å støtte FNs generalsekretærs reformagenda.

En fullstendig oversikt over de samlede tildelinger av midlene under kap. 151, post 73 FN og Globale utfordringer vil ikke kunne ferdigstilles før revidert nasjonalbudsjett er vedtatt av Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 2236

Innlevert 2. juni 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 13. juni 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Staten har lenge vektlagt økonomiske hensyn over bærekraft i kjøp av jobbreiser for ansatte, som gjør at fly ofte prioriteres selv på strekninger hvor tog er et reelt alternativ, som innenlandsreiser mellom våre største byer.

Kan statsråden redegjøre for i hvilken grad reisepolicyene for ansatte i Jernbanedirektoratet, Bane NOR, Norske Tog, Spordrift, Mantena, Baneservice, Flytoget og Vygruppen vektlegger bruk av miljøvennlige reisemetoder som tog eller om det kun tas hensyn til økonomiske faktorer i valg av reisemetode?

Svar:

Fremtidens transportsektor må være klimavennlig, og klimagassutslippene skal reduseres. Regjeringen vil ha et godt utbygd kollektivnett i hele landet. Det skal være enkelt og rimelig å reise raskt og klimasmart mellom landsdelene, de store byene og til utlandet. Jeg forventer at selskapene arbeider for å redusere sitt klima- og miljøfotavtrykk. Bane NOR og Vy er de desidert største virksomhetene i jernbanesektoren og begge selskapene har en svært tydelig miljøprofil på sin reisepolicy. Det er positivt og har en god signaleffekt.

Under følger en redegjørelse for i hvilken grad reisepolicyene for ansatte i hhv. Jernbanedirektoratet, Bane NOR, Norske tog, Spordrift, Mantena, Baneservice, Flytoget og Vygruppen vektlegger bruk av miljøvennlige

reisemetoder. Jeg gjør oppmerksom på at redegjørelsen for Mantena, Baneservice og Flytoget er innhentet fra Nærings- og fiskeridepartementet (NFD), som forvalter eierskapet i disse selskapene.

Jernbanedirektoratet

I Jernbanedirektoratets personalhåndbok står det følgende om bestilling av reise og opphold: «Det skal i forkant av en reise alltid vurderes om møtet kan avholdes via Skype/Teams. Alle reiser skal være godkjent av leder i forkant. Reisen skal foretas på hurtigste og rimeligste måte. I vurderingen skal det samlet tas hensyn til alle utgifter muligheten for å gjennomføre reisen effektivt og forsvarlig. Tog kan benyttes dersom dette er et relevant alternativ.»

Siste setning gir åpning for at ansatte som ønsker det kan ta toget, gitt at reisens formål oppfylles.

Bane NOR

Alle ansatte i Bane NOR oppfordres til å ta hensyn til miljøet på sine reiser. Der det er mulig skal alltid kollektive transportmidler som tog, tunnelbane og buss velges fremfor taxi og egen bil.

Vygruppen

Reisepolicyene for de ansatte i Vy vektlegger miljø ved valg av reisemåte. Følgende prinsipper gjelder ved valg av reisemåte:

- All reisevirksomhet skal preges av en nøktern vurdering av behovet for reisen, f.eks. skal ansatte alltid vurdere om et møte kan gjennomføres digitalt.
- Alle tjenestereiser og opphold skal være forhåndsgodkjent av nærmeste leder, og bestilles for å kunne gjennomføres på en kostnadseffektiv måte.
- Drosje eller leiebil brukes bare når andre transportmidler ikke er hensiktsmessige.
- Det er inngått avtaler for Vygruppen som sikrer rabatterte priser for reiser, disse avtalene skal benyttes ved reise.
- Alle ansatte i Vygruppen AS har mulighet for å få personalbillett, som innebærer at de ansatte får reduserte priser på togreiser.
- Alle ansatte i Vy Buss AS har rabattordning som innebærer at de ansatte får reduserte priser på ekspressbuser.
- Det er ønsket fra ledelsen at ansatte skal prioritere å reise med egne miljøvennlige transportmidler.

Norske tog

Norske tog har ingen reisepolicy som stiller krav til transportform. Norske tog oppfordrer ansatte til å velge det alternativet som er mest mulig effektivt i forhold til tid, da selskapet har en knapphet på ressurser. I praksis betyr det at møter ofte gjennomføres på den elektroniske plattformen Teams i stedet for fysisk. For inspeksjoner og fysiske møter på Østlandet blir ofte tog benyttet. Dette utgjør flesteparten av selskapets reiser. Inspeksjoner og fysiske møter hos Norske togs leverandører avholdes som oftest i utlandet, hvor det er mest tidseffektivt å fly.

Spordrift

Alle ansatte i Spordrift skal ta hensyn til miljøet på sine reiser. Der det er mulig skal alltid kollektive transportmidler som tog, tunnelbane og buss velges før taxi og egen bil. Den reisende og nærmeste leder skal vurdere om reisen kan erstattes med telefonsamtale, video- eller telefonkonferanse over Teams. Reiser i Spordrift er betydelig redusert etter at organisasjonen nå benytter Teams som en stadig større del av arbeidet. Ansatte som har årsbillett eller strekningsbillett hos Vy, skal benytte billetten i størst mulig grad så langt det er hensiktsmessig. Kollektivt transportmiddel skal alltid benyttes, med mindre dette fører til betydelige ulemper. Ved reise mellom destinasjon og hotell skal det rimeligste alternativet velges. Ekstra reisekostnader som flytog, taxi, egen bil med parkering og bomutgifter skal begrunnes i kommentarfelt i reiseregning. Flere av Spordrifts medarbeidere i operativ drift benytter bil som en del av arbeidsdagen. Her benytter selskapet stadig flere el-biler, og vil fortsette med det etter hvert som det kommer biler på markedet med høy lasteevne og lang rekkevidde.

Mantena

Mantena har relativt få jobbreiser for selskapets verkstedarbeidere og administrasjon. Ansatte oppmuntres og oppfordres til å bruke tog der hvor det er hensiktsmessig, i en vurdering opp mot reisens totaltid. Mantena har likevel ingen absolutte krav om kun å bruke tog ved jobbreiser. Leder skal på forhånd godkjenne behov for reise og valg av reisemåte. Leder skal også påse at reisen gjennomføres på billigste måte.

Baneservice

Frem til nå har økonomiske faktorer ved valg av reisemåte vært vektlagt i Baneservices reisepolicy og i tariffavtaler, der det spesifiseres at man skal reise på billigst mulig måte. Samtidig er det andre policyer og programmer i selskapet som legger føringer, der miljø er en viktig faktor. For eksempel er en stor andel av selskapets ansatte fagarbeidere, som bruker arbeidsbiler for å bringe med verktøy og annet utstyr når de reiser på jobb. Baneservice har et pågående program for å fase inn fossilfrie kjøretøy, der hovedforutsetningen er at alle fremtidige biler skal være fossilfrie. Baneservices reisepolicy er et område som er under vurdering i forbindelse med bærekraftsprogrammet i selskapet.

Flytoget

Flytoget har ingen eksplisitt reisepolicy som er nedfelt i selskapets prosedyrer eller i virksomhetsstyringssystemet. Flytoget legger til grunn prinsippet i lov om offentlige anskaffelser om å fremme effektiv bruk av samfunnets ressurser for de ansattes reiser; altså det rimeligste alternativet. Selskapet har i tillegg etiske retningslinjer som vektlegger åpenhet og et proaktivt forhold til å være i samsvar med de til enhver tids gjeldende myndighetskrav. De etiske reglene er basert på en streng tolkning av gjeldende ILO-konvensjoner.

Det er naturlig at et selskap som Flytoget fremmer bruk av jernbane som transportform. Der tog er formålstjenlig blir denne transportformen selvsagt valgt. Ved reis-

er av noe lengde, vil fly være mest hensiktsmessig ut fra en helhetsvurdering.

SPØRSMÅL NR. 2237

Innlevert 2. juni 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 10. juni 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Amnesty har reagert sterkt mot regjeringen etter kutt i støtte på 136 millioner i RNB til arbeidet for menneskerettigheter og ytringsfrihet globalt. Statsråden uttalte i svar til kritikken på Dagsrevyen 31.05 at hun mener regjeringen styrker arbeidet for menneskerettigheter og ytringsfrihet internasjonalt når de nå kutter støtten.

Hvordan tenker statsråden at man styrker arbeidet for menneskerettigheter og ytringsfrihet i utlandet samtidig som man kutter denne viktige økonomiske støtten drastisk?

Svar:

Russlands angrepskrig mot Ukraina medfører enorme behov for bistand på kort og lang sikt, både humanitært og til gjenoppbygging. I tillegg har krigen skapt en flyktningkrise. Dette er en spesiell og krevende situasjon som fordrer ekstraordinære tiltak for å beskytte flyktninger fra Ukraina.

Slik det har vært gjort tidligere, vil enkelte av utgiftene til å støtte ukrainske flyktninger etter ankomst i Norge måtte dekkes over bistandsbudsjettet. Forslag til omprioriteringer i revidert budsjett omfatter mange poster, deriblant den målrettede støtten til menneskerettigheter (kapitel 152 Menneskerettigheter, post 70 Menneskerettigheter).

Vi skal fremdeles bruke over en halv milliard kroner på målrettede menneskerettighetstiltak (535,5 mill. kroner etter kutt). Omprioriteringen vil imidlertid få konsekvenser for den finansielle støtten til menneskerettigheter, inkludert ytringsfrihet. Jeg forstår at dette oppleves som krevende for berørte partnere som må tilpasse seg til en endret budsjettsituasjon.

Samtidig er satsingen på det normative og politiske arbeidet med menneskerettigheter og ytringsfrihet høy prioritet, i tråd med Regjeringens politiske plattform. Et eksempel på at arbeidet styrkes gjennom oppfølgingen av

strategien for ytringsfrihet i utenriks- og utviklingspolitikken, er Norges nylige medlemskap i Media Freedom Coalition, et samarbeid mellom over 50 land og sivilt samfunn for pressefrihet. Et annet eksempel er innsatsen for å styrke beskyttelsen av menneskerettighetsforsvarere i konfliktsituasjoner, inkludert kvinnelige menneskerettighetsforsvarere. Vi har satt dette høyt på dagsordenen i vårt arbeid i Sikkerhetsrådet. Norge tok blant annet initiativ til et høynivåmøte avholdt i januar for å sette søkelys på hvordan kvinner utsettes for vold, trusler og represalier når de deltar i fred- og sikkerhetsarbeid. Et eget finansvindu til forsvar for kvinnelige menneskerettighetsforsvarere og deres fortsatte arbeid er etablert med midler fra Norge gjennom FNs organisasjon for kvinners rettigheter og likestilling (Women, peace and humanitarian fund). Vi fremmet også en egen resolusjon i FNs menneskerettighetsråd som anerkjenner det viktige arbeidet til menneskerettighetsforsvarere i konfliktsituasjoner for å avdekke menneskerettighetsbrudd og -overgrep, og bidra til mer inkluderende og bærekraftige fredsløsninger. Resolusjonen ble vedtatt i april. Vi følger aktivt opp det amerikanske «Summit for Democracy»-initiativet fram mot neste toppmøte, hvor Norge skal lede en arbeidsgruppe om sivilt samfunn.

SPØRSMÅL NR. 2238

Innlevert 2. juni 2022 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland

Besvart 13. juni 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hva er status i oversendelsesforslaget fra Fremskrittspartiet som ble sendt Regjeringen fra Stortinget for snart seks måneder siden, og vil statsråden instruere NAV til å endre praksis slik at Oddlaug, Torleiv og andre i samme situasjon får de hjelpemidlene de trenger og ønsker?

BEGRUNNELSE:

I behandling av statsbudsjettet for 2022 ble ett av Fremskrittspartiets forslag omgjort til en henstilling (oversendt regjeringen uten votering) Det lyder som følger:

«Det henstilles til Regjeringen å fremme nødvendige forslag som sikrer at personer som tidligere har fått innvilget hjelpemidler fra Folketrygden ved behov for og har rett til fornyelse, skal få tilsvarende hjelpemiddel som de alt har om de selv ønsker og det ikke er vesentlig mer kostbart enn andre alternative hjelpemidler.»

Bakgrunnen for forslaget strekker seg tilbake til 2019 etter at undertegnede ble kontaktet av pårørende til to innbyggere med nedsatt funksjon - Oddlaug Brekne Pedersen og Torleiv Skoland i Flekkefjord kommune i Agder som ikke får fornyet hjelpemidlene sine, til tross for at de har hatt dem i åresvis og fått dem fornyet tidligere.

De har nå hver sin «stårullestol» som gir dem bedre livskvalitet i hverdagen. Både brukerne, pårørende, kommune, lege, pleiere og annet fagpersonell ønsker at disse hjelpemidlene skal fornyes men NAV selv sier nei. Det til tross for at det ikke er noen stor kostnadsforskjell mellom en rullestol med ståfunksjon og en rullestol uten. Dette fremstår som regelrytteri fra NAVs side uten at det er gjort en rimelighetsvurdering i sakene.

NRK lagde en reportasje om saken i fjor.

<https://www.nrk.no/sorlandet/oddlaug-far-ikke-innvilget-starullestol-av-nav-fordi-armene-er-lammet-1.15690619>

De to personene som omtales bor i samme kommune så vil jeg anta at det er et betydelig antall personer på landsbasis som ikke får fornyet grunnleggende hjelpemidler.

Undertegnede har tatt opp dette ved flere anledninger:

- Først i et skriftlig spørsmål i 2019. Dokument nr. 15:1922 (2018-2019).
- Deretter i et representantforslag om å sikre at hjelpemiddelordningen er brukerorientert. Representantforslag 264 S (2020-2021)

- Og følgelig i Fremskrittspartiets alternative statsbudsjetter for 2021 og 2022 Det er slik jeg forstår ikke noe vedtak i Stortinget som gjør at de ikke får fornyet hjelpemidlene sine men en administrativ beslutning i NAV. Det betyr at statsråden også kan endre NAVs beslutning og instruere dem til å endre praksis. Undertegnede vil om nødvendig fortsette å fremme de nødvendige forslag for å sikre at folk får de hjelpemidlene de trenger.

Svar:

Representanten viser til en henstilling fra Fremskrittspartiet under behandlingen av statsbudsjettet for 2022 å fremme nødvendige forslag som sikrer at personer som tidligere har fått innvilget hjelpemidler fra folketrygden ved behov for og har rett til fornyelse, skal få tilsvarende hjelpemiddel som de alt har om de selv ønsker og det ikke er vesentlig mer kostbart enn andre alternative hjelpemidler, samt at han har tatt opp spørsmålet tidligere i skriftlig spørsmål, dokument nr. 15:1922 (2018-2019), representantforslag 264 S (2020-2021) om å sikre at hjelpemiddelordningen er brukerorientert, samt Fremskrittspartiets alternative statsbudsjetter for 2021 og 2022.

Jeg viser for ordens skyld til svarene gitt av forhenværende arbeids- og sosialminister Hauglie til dokument nr. 15:1922 (2018-2019) og forhenværende arbeids- og sosialminister Røe Isaksen til representantforslag 264 S (2020-2021). Mitt svar er innholdsmessig i tråd med det som ble svart av disse.

Ansvar for hjelpemidelforvaltningen i Norge er delt mellom Helse- og omsorgs-departementet, som forvalter spesialisthelsetjenesteloven og lov om kommunale helse- og omsorgstjenester, og Arbeids- og inkluderings-departementet, som forvalter folketrygdloven kapittel 10.

Hjelpemidler fra folketrygden skal kompensere for bestemte merutgifter som følge av varig sykdom, skade eller lyte.

Etter folketrygdloven § 10-6 kan det ytes stønad etter folketrygdloven § 10-7 første ledd, bokstav a til hjelpemidler som er nødvendige og hensiktsmessige for å bedre en brukers funksjonsevne i dagliglivet. Med dagliglivets situasjoner menes i utgangspunktet alle situasjoner i dagliglivet som for eksempel kommunikasjon med omgivelsene (nærkommunikasjon), personlig hygiene, forflytning og stell av hjem og barn.

Hjelpemidler egnet til opprettholdelse eller helbredelse av helsetilstand og funksjon, såkalte behandling-

shjelpemidler, omfattes ikke av stønadsordningen i folketrygden. Er hovedformålet opptrening i form av habilitering eller rehabilitering, er det kommunen som har ansvaret i henhold til sektoransvarsprinsippet.

I bakgrunnen for representantens spørsmål vises det til to rullestolbrukere som tidligere har fått innvilget rullestol med ståfunksjon, men som nå har fått avslag på fornyelse av stol med denne funksjonen.

Stårullestol er ståhjelpemidler og kan således dekkes av folketrygden i de tilfeller hvor hjelpemidlene bidrar til bedring i dagliglivets praktiske gjøremål. I de tilfellene ståhjelpemiddelet kun bidrar til bedring i fysiske funksjoner som for eksempel blodsirkulasjon, sårforebygging og fordøyelse, faller dette derimot utenfor formålet med folketrygdloven kapittel 10, all den tid det da vil være å regne som behandlingshjelpemiddel. Det følger av folketrygdloven § 10-8 at retten til ytelse etter folketrygdloven kapittel 10 faller bort i den utstrekning ytelsene kommer inn under ansvarsområdet i annen lovgivning.

At behandlingshjelpemidler ikke kan gis med hjemmel i folketrygdlovens bestemmelser er også lagt til grunn av Trygderetten, herunder i femmedlemskjennelse med ankenummer 03/01772. Jeg viser også til Prop. 1 S (2012–2013), der daværende regjering foreslo å samle ansvaret for behandlingshjelpemidler hos de regionale helseforetakene. Stortinget sluttet seg til dette.

At ståhjelpemidler som først og fremst skal benyttes for rehabilitering og forebygging av sykdom eller forverring av sykdom er å regne som et behandlingshjelpemiddel, er også uttalt av Trygderetten. I ankesak 04/03339

har Trygderetten blant annet behandlet spørsmål om «ståstol». Ståstolen skulle i den saken i stor grad bidra til aktivisering/ posisjonsendring for å forebygge forverring av sykdom og opprettholde generell helsetilstand, leddstatus, og blodgjennomstrømning. Trygderetten viste i sitt avslag til at stønadsformålet falt utenfor folketrygdens ansvarsområde.

Jeg kan ikke utelukke at noen rullestolbrukere tidligere har fått tildelt rullestol med ståfunksjon uten at det har vært hjemmelsgrunnlag for det. For å sikre harmonisert praksis på nasjonalt nivå ble det i 2016 presisert i Arbeids- og velferdsetatens retningslinjer at det kun skal ytes ståhjelpemidler fra folketrygden dersom de skal inngå i det å utføre daglig aktivitet.

Dersom praksis skal endres for å imøtekomme Fremskrittspartiets henstilling om å åpne for at det også skal gis stønad til ståhjelpemidler der eneste funksjon er å trene opp og vedlikeholde kroppslige funksjoner, vil dette få konsekvenser også for vurderinger rundt andre typer hjelpemidler hvor behandling er formålet. En slik praksisendring vil i så fall innebære en grunnleggende endring hva gjelder grensen mellom hjelpemidler til daglige aktiviteter og hjelpemidler til behandling/rehabilitering og vil dermed rukke ved det etablerte sektoransvarsprinsippet.

Etter min vurdering vil ikke en endring i lov og ansvarsdeling være en god løsning. Det bør heller jobbes videre med å sikre best mulig sammenhengende tjenester for brukerne, uavhengig av ansvarsdelingen mellom stat og kommune.

SPØRSMÅL NR. 2239

Innlevert 3. juni 2022 av stortingsrepresentant Sigbjørn Framnes

Besvart 9. juni 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Når kan innbyggerne i Bergens-området forvente at staten ikke lenger øremerker tilskuddsmidlene til bompengereduksjon og bomtakstene i Bergen kan øke?

BEGRUNNELSE:

Viser til Prop. 111 S (2021-2022) hvor statsråden under punkt 4.4 orienterer om at regjeringen vil endre på forutsetningen som ble satt for bruken av de økte tilskuddsmidlene som ble gitt til de fire største byområdene. Halvparten av økningen fra 50 pst. til 66 pst. skulle

øremerkes reduksjon i bompenger, dette vil ikke regjeringen lengre stille som krav for utbetaling av midlene.

Bergen har vært et av byområdene som har motatt det økte tilskuddet etter bompengeforliket Fremskrittspartiet sikret i regjering i 2019. Det økte tilskuddet har resultert i at Bergen fikk 55 millioner kroner som gikk til å redusere bompengebelastningen på Bergens bilister. Det er interessant for innbyggerne i Bergens-området å få vite når kravet bortfaller og de tidligere øremerkede midlene kan benyttes på andre formål enn reduksjon i bompenger.

Byråd for byutvikling i Bergen uttalte til P4 16.05.2022 at det absolutt var interessant å heve bompengene tilbake igjen til der de var i bytte mot 60 millioner kroner årlig til andre formål enn bompengereduksjon. Det sannsynliggjør at regjeringens endring i vilkårene vil føre til økt bompengebelastning for Bergens innbyggere.

Svar:

Staten dekker inntil 50 pst. av prosjektkostnadene i store fylkeskommunale kollektivtransportprosjekter i Oslo-området, Bergens-området, Trondheims-området og på Nord-Jæren.

I statsbudsjettet for 2020 ble det statlige bidraget økt til 66 pst. Halvparten av det økte tilskuddet fra 50 til 66 pst. er øremerket reduserte bompenger, og halvparten bedre kollektivtilbud etter lokal prioritering. Bruken av midlene er nærmere konkretisert i de inngåtte byvekstavtalene for det enkelte byområde.

Som omtalt i Prop. 111 S (2021-2022) Nokre saker om veg, særskilte transporttiltak og transport i byområda mv., har regjeringen besluttet at den delen av tilskuddet som fram til nå har vært øremerket reduserte bompenger, kan endre formål hvis det er lokalt ønske om det. Tilskud-

det kan brukes til tiltak for bedre kollektivtransport etter lokal prioritering. Dette vil gi lokale myndigheter større frihet til å bruke bompenger som et tiltak for å dempe biltrafikken, samtidig som det gir mulighet til å styrke kollektivtransporten i en krevende omstillingsperiode etter pandemien. Det særskilte tilskuddet for Nord-Jæren som kompenserer for fjerning av rushtidsavgift i bomringen, kan nå også brukes til bedre kollektivtransport hvis det er lokalt ønske om det.

Hvis lokale myndigheter ønsker å endre bruken av tilskuddsmidlene slik det er åpnet for i Prop. 111 S (2021-2022), vil det være behov for lokalpolitisk behandling. Det er forutsatt at midlene skal gå til tiltak for bedre kollektivtransport etter en lokal prioritering, og dette må konkretiseres for det enkelte byområde. Etter lokalpolitisk behandling legger departementet opp til at endringen nedfelles i et tillegg til tidligere inngåtte byvekstavtaler.

Vi arbeider nå med å få på plass detaljene i dette, og vil komme tilbake til byene med en orientering om videre prosess. Vi legger opp til at endringene kan tre i kraft fra 2023, men dette vil også avhenge av framdriften i de lokale prosessene.

SPØRSMÅL NR. 2240

Innlevert 3. juni 2022 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 13. juni 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvor mye mindre i kroner til reduksjon av bompenger vil det innebære om alle aktuelle lokale myndigheter ønsker å benytte seg av muligheten som regjeringen åpner for med endrede vilkår for bruk av tilskuddsmidler i byvekstavtalene, fordelt på de fire omfattede byområdene pr år?

BEGRUNNELSE:

Viser til Prop. 111 S (2021-2022) hvor statsråden under punkt 4.4 orienterer om at regjeringen vil endre på forutsetningen som ble satt for bruken av de økte tilskuddsmidlene som ble gitt til de fire største byområdene. Halvparten av økningen fra 50 pst. til 66 pst. skulle øremerkes reduksjon i bompenger, dette vil ikke regjeringen lengre stille som krav for utbetaling av midlene.

Effekten av dette vil være ulik mellom de fire berørte byområdene, det er derfor interessant å få en samlet oversikt over dette.

Svar:

Det statlige bidraget til store kollektivprosjekter ble i 2020 (2021 for Oslo-området) økt fra 50 til 66 prosent. Halvparten av det økte tilskuddet fra 50 til 66 prosent er øremerket reduserte bompenger, og halvparten bedre kollektivtilbud etter lokal prioritering. Kostnadene for hvert enkelt av de store kollektivprosjektene har dannet det økonomiske beregningsgrunnlaget for tilskuddet til hvert av byområdene. Det er lagt opp til at det økte tilskuddet utbetales fordelt over avtaleperioden 2020-2029 (fra 2021 for Oslo-området), uavhengig av fremdrift i de store kollektivprosjektene.

I henhold til byvekstavtalene inkludert tilleggsavtalene utgjør det økte tilskuddet knyttet til reduserte bompenger følgende per byområde (i mill. kr):

	Reduserte bompenger ¹		Utbetalt t.o.m. 2022 ²	Gjenstående
		2022-kr	2022-kr	2022-kr
Oslo-området	2 610,0	2 678	596	2 081
Bergens-området	550,0	582	180	402
Trondheim-området	280,7	297	89	208
Nord-Jæren	830,5	879	264	615

1 Opprinnelige tall i 2020-kr, med unntak av Oslo-området (2021-kr).

2 Midlene for 2022 forutsettes utbetalt i løpet av året.

Som omtalt i Prop. 111 S (2021-2022) Nokre saker om veg, særskilte transporttiltak og transport i byområda mv., har regjeringen besluttet at den delen av tilskuddet som fram til nå har vært øremerket reduserte bompenger, kan endre formål hvis det er lokalt ønske om det. Tilskuddet kan brukes til tiltak for bedre kollektivtransport etter lokal prioritering. Tilsvarende kan det særskilte tilskuddet til Nord-Jæren som kompenserer for fjerning av rushtidsavgiften, brukes til bedre kollektivtransport dersom det lokalt er ønske om dette.

Under forutsetning av at denne endringen gjelder fra og med 2023, vil det innebære at inntil om lag 525 mill. 2022-kr per år i avtaleperioden vil kunne omdisponeres fra reduserte bompenger som formål til tiltak for å bedre kollektivtransport. Dette utgjør til sammen nær 3,7 mrd. 2022-kr. Beløpet inkluderer det særskilte tilskuddet til Nord-Jæren som kompenserer for fjerning av rushtidsavgiften, som utgjør 53 mill. 2022-kr per år. Fordelingen per byområde er som følger:

	Gjennomsnitt per år	Mill. 2022-kr Totalt 2023-2029
Oslo-området	297	2 081
Bergens-området	57	402
Trondheims-området	30	208
Nord-Jæren	141	986
Sum	525	3 677

Jeg viser for øvrig til mitt svar på spørsmål nr. 2239 til skriftlig besvarelse der jeg redegjør kort for hvilken

prosess som kan være aktuell for å endre bruken av tilskuddsmidlene.

SPØRSMÅL NR. 2241

Innlevert 3. juni 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 10. juni 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvilke muligheter har personer som er påført tap som følge av feil begått av domstolene til å få erstattet sitt tap, og synes statsråden at disse mulighetene er tilstrekkelige?

BEGRUNNELSE:

Fra tid til annen blir parter i domstolene påført tap som følge av uriktig lovtolkning og saksbehandlingsfeil. Det finnes regler i tvisteloven § 20-12 om at staten kan bli

ansvarlig for saksomkostninger i tilfeller hvor en part er påført et tap og retten er vesentlig å bebreide. Terskelen for ansvar etter denne regelen er lagt høyt. Et eksempel på en slik sak er sak HR-2021-1765-U, hvor Høyesterett ga oppfriskning for oversittelse av ankefrist, men ikke erstatning for sakskostnader, se HR-2021-2260-U.

Svar:

Personer som er påført tap som følge av feil begått av domstolene kan på nærmere vilkår kreve erstatning etter reglene i domstoloven § 200 og tvisteloven § 20-12. I tillegg har staten arbeidsgiveransvar for feil begått av ansatte i domstolene etter den alminnelige bestemmelsen i skadeserstatningsloven § 2-1, som jeg ikke går nærmere inn på her.

Ansatte i domstolene som gjør seg skyldig i «forsømmelig eller annet utilbørlig forhold» under rettergang, kan helt eller delvis ilegges erstatning til den skadelidte, jf. domstoloven § 200 første ledd. Staten innestår for erstatningsansvaret, jf. bestemmelsens annet ledd. For at dom-

stoloven § 200 skal komme til anvendelse ved feil begått av domstolen følger det av rettspraksis at det må dreie seg om et «kvalifisert klanderverdig forhold», jf. Rt. 1990 s. 214 og Rt. 1997 s. 615.

Tvisteloven § 20-12 gir videre partene rett til å kreve sine «sakskostnader» dekket av staten dersom domstolen har begått en feil under behandlingen av saken som «ubetinget skal tillegges virkning etter § 29-21 annet ledd bokstav b eller etter bokstav d fordi parten ikke var lovlig innkalt», eller «skyldes at retten er vesentlig å bebreide».

I sivilprosessen er domstolene i stor grad bundet av partenes disposisjoner, jf. tvisteloven § 11-2, noe som skiller statens erstatningsansvar for feil begått av domstolene fra erstatningsansvar for feil begått av forvaltningen. Videre reiser erstatningsansvar for feil begått av domstolene en rekke problemstillinger knyttet til blant annet domstolenes uavhengighet og upartiskhet, og hvordan trusselen om potensielle erstatningssanksjoner vil kunne påvirke rettsanvendelsen og saksbehandlingstiden i domstolene. Dagens regelverk balanserer disse hensynene.

SPØRSMÅL NR. 2242

Innlevert 3. juni 2022 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 15. juni 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Har statsråden fremdeles tiltro til UDIs systemer for å avdekke avvik i utbetalinger til driftsoperatører, og kan statsråden garantere at det ikke finnes lignende saker hvor UDI har betalt tilskudd til driftsoperatører for mottaksplasser som ikke kunne brukes og hvor tilskuddet ikke er krevet tilbakebetalt?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mine spørsmål nummer 1920 og nummer 2095, samt statsrådets svar på disse spørsmålene. Av spørsmålene fremgår det at statsråden på det første spørsmålet ga feil faktaopplysninger til Stortinget, og av det andre spørsmålet fremgår at feilinformeringen av Stortinget var basert på informasjon statsråden hadde fått fra UDI.

Det vises videre til statsrådets uttalelse i spørsmål nummer 1920 siste avsnitt, om sin tiltro til UDIs rutiner for håndtering av denne typen i saker:

«Jeg har tiltro til at UDI etterlever min forventning om å ha på plass et godt system for å avdekke eventuelle avvik i utbetalinger til driftsoperatører, slik som i denne konkrete saken.»

På bakgrunn av feilinformeringen av Stortinget på bakgrunn av informasjon statsråden fikk fra UDI, ønsker spørsmålsstiller å vite om statsråden fremdeles har tiltro til UDIs systemer og informasjonen hun mottar fra UDI. Det bes videre om en garanti fra statsråden på at det ikke finnes tilsvarende saker som denne, hvor UDI har utbetalt tilskudd for mottaksplasser som ikke kunne benyttes og hvor tilskuddet ikke i ettertid er krevet tilbakebetalt.

Svar:

Jeg viser til mine svar til Stortinget på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1920 og nr. 2095 vedrørende Utlendingsdirektoratets (UDI) utbetaling av tilskudd til Hero for innkvartering av flyktninger på Rygge Hotell for en periode det ikke forelå offentlig godkjenning for drift.

UDI har etablert rutiner for oppfølging av kontrakter og håndtering av fakturaer. Det er likevel vanskelig å garantere for at feil aldri kan skje. Det sentrale er at dersom feil oppdages, så følges det opp – det gjør UDI. Det er nå et stort volum av mottakskontrakter, noe som innebærer mange leverandører og kontrakter som skal følges opp, innkvarteringssteder som skal kontrolleres og fakturaer som skal behandles. Jeg viser til mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1569 om UDIs rutiner for kontraktoppfølging med driftsoperatører.

Som del av kontraktoppfølgingen, har UDI nå avdekket at det er utbetalt uberettiget driftsmidler til

Hero for akuttinnkvarteringen på Rygge Hotell også for april. Dette følger UDI opp på lik linje med feilutbetalingen for mars, og beløpet blir krevd tilbakebetalt fra Hero. For å sikre god kontroll i alle ledd, vil UDI nå gjennomgå rutinene på nytt og vurdere tiltak for å styrke kontrollen. UDI vil herunder vurdere behovet for forsterket etterkontroll av alle leveranser opp mot kontrakten for å sikre at eventuelle feilutbetalinger avdekkes.

Jeg har tiltro til at UDI har et godt system for å avdekke og følge opp eventuelle avvik i utbetalinger til driftsoperatører.

SPØRSMÅL NR. 2243

Innlevert 3. juni 2022 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad

Besvart 16. juni 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Utbyggingen av Kolbotn stasjon er avgjørende for at rullestolbrukere skal kunne nyte godt av flere avganger mellom Oslo og Ski når Follobanen er klar. Utbyggingen skulle starte i 2022, men er nå utsatt.

Hva er status for prosjektet Kolbotn stasjon, og kan statsråden gi en tidsplan for videre framdrift?

BEGRUNNELSE:

Ryggraden i det norske kollektivtilbudet og en av de viktigste løsningene på fremtidens transportbehov er jernbanen, men på strekningen Ski – Oslo gjelder det ikke for alle. Kolbotn stasjon ble fikk dobbeltspor og elektrisk drift i 1936 og eksisterende undergang ble anlagt i 1998. Slik stasjonen fremstår i dag er den så langt unna universelt utformet som det går an å komme.

Toget fra Kolbotn til Ski tar, i utgangspunktet, ca. 15 minutter, men ikke dersom du er avhengig av rullestol. Toget til Ski går fra spor 3 men plattformen har kun tilgang fra en undergang og via en svært bratt trapp. Trappen er umulig å benytte for rullestolbrukere og det finnes verken heis eller rampe til plattformen.

For å kunne benytte tog fra Kolbotn til Ski må du derfor ta toget fra spor 1, som har påstigning direkte fra gateplan, til Oslo, for så å bytte til nytt tog, som kjører forbi og stopper på Kolbotn, til Ski. Det vil si at det vil ta ca. 1 time å komme fra Kolbotn til Ski, dersom togene er i rute.

Utbyggingen av Kolbotn stasjon er ferdig regulert og skulle hatt oppstart i 2022. Utbyggingen inngår i en por-

tefølge av prosjekter som skal legge til rette for innføring av nytt togmateriell på lokaltogstrekningene Oslo-Ski (L2) og Spikkestad-Lillestrøm (L1).

Bane NOR skriver på sine nettsider at de togreisende vil få flere avganger å velge mellom fra januar 2023 selv om utbyggingen av Kolbotn stasjon er utsatt, takket være Follobanen. Når Follobanen er klar for bruk vil «flere tog kjøre Follobanen mellom Oslo og Ski, istedenfor på lokaltogstrekningen. Dette gjør at det kan gå fire lokaltog i timen istedenfor to fra alle stasjonene langs denne delen av Østfoldbanen.»

Denne utvidelse av tilbudet gjelder for de aller fleste, men altså ikke for passasjerer som er avhengig av rullestol.

Svar:

Utbyggingen av Kolbotn stasjon inngår som ett av flere tiltak som skal legge til rette for innføring av nytt togmateriell på lokaltogstrekningene Oslo-Ski (L2) og Spikkestad-Lillestrøm (L1). Den vedtatte reguleringsplanen for Kolbotn stasjon innebærer en ny og oppgradert to-spors stasjon med universell utforming.

Det har imidlertid vist seg at anleggsgjennomføringen er mer tidkrevende og kompleks enn først antatt. Bane NOR har dessuten behov for å gjøre supplerende grunnundersøkelser i området, for å være sikre på at de har nok informasjon om grunnforholdene før anleggsarbeidet startes. Kolbotn stasjon, og de øvrige stasjonene på denne strekningen, skal derfor bygges om etter at det nye signalsystemet ERTMS er på plass i 2025.

Bane NOR skal innen sommeren legge frem en plan for nødvendige tiltak, anleggsstart og fremdrift for alle berørte stasjoner. Det er derfor for tidlig å si noe konkret

om når byggearbeidene på Kolbotn stasjon kan settes i gang, eller når den nye stasjonen blir klar til bruk.

SPØRSMÅL NR. 2244

Innlevert 3. juni 2022 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad

Besvart 13. juni 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hvordan vil statsråd Brenna sikre at samiske barn får den opplæring i samisk som de har krav på, og at de får mulighet til å hospitere i samiske kjerneområder når fjernundervisningen ikke er forsvarlig?

BEGRUNNELSE:

Samiske barns rettigheter opplæringsloven

Samiske barn og ungdom har en individuell rett til opplæring i samisk, j.fr Opplæringslovens §6-2 og § 6-3 uansett hvilken kommune de bor i. Opplæringen kan gis på skolen eller som nettbasert opplæring og det er elevene som selv velger hvilket av de tre samiske språkene (nord-samisk, lulesamisk eller sørsamisk) de ønsker opplæring i. Det er skoleeier som har det overordnede ansvaret for at elevenes rettigheter til opplæring i samisk blir oppfylt og det er skoleeier som skal sørge for at elever og foreldre fått informasjon om §6-2 i opplæringsloven, og at den blir gjennomført.

Skoleeier kan selv velge hvilken form for opplæring de ønsker å tilby i samisk, men opplæringen i samisk må være forsvarlig. Kravet til en forsvarlig opplæring betyr at opplæringen skal være egnet til å nå kompetansemålene i læreplanene for fagene. Når opplæringen gis av en lærer som er tilstede på skolen, vil den vanligvis være forsvarlig. Dersom opplæring foregår gjennom fjernundervisning har elevene rett til hospitering. Fjernundervisning som tilbys uten hospitering må vurderes i forhold til om den er forsvarlig eller ikke.

En kommune kan derfor ikke vedta at elever som har krav på undervisning i samisk ikke skal sendes på hospiteringsopphold på generelt grunnlag eller begrunnet i kommunens økonomi. Det vil ikke ha noen økonomiske konsekvenser for kommunen heller da det er Statsforvalteren i Troms/Finnmark som forvalter ordningen og gir tilskudd til kommunen til denne opplæringen.

Det har vært oppslag i media, fra en kommune på Østlandet, om at opplæringen kommer sent i gang slik at

de samiske elevene ikke får det antall timer de har krav på, gjennom skoleåret, fordi timene på høsten allerede er brukt til andre ting i påvente av undervisning i samisk. Det finnes andre eksempler fra Østlandet som viser at kommunestyrer stemmer ned å gi barn tilbud om hospitering i samisk forvaltningsområde.

Svar:

Alle samiske barn har en individuell rett til opplæring i samisk i hele landet, både i grunnskolen og i videregående opplæring. Som representanten viser til er det skoleeier som har ansvaret for at kravene i opplæringsloven oppfylles. I denne forbindelse skal kommunen og fylkeskommunen sørge for at samiske elever får den opplæringen de har krav på etter oppl. §§ 6-2 og 6-3.

Dersom skoleeier ikke har tilgang på lærere med nødvendig kompetanse for å kunne oppfylle samiske elevers rett til opplæring i samisk, kan skoleeier gi opplæringen gjennom alternative opplæringsformer, for eksempel gjennom fjernundervisning. Dette følger av forskrift til opplæringsloven § 7-1. Elever som får opplæring i samisk gjennom fjernundervisning har ingen lovfestet rett til hospitering, men det følger av Utdanningsdirektoratets rammeverk for fjernundervisning i samisk at dersom skoleeier mener at nettbasert opplæring i samisk alene ikke er forsvarlig, vil det være nødvendig med språksamlinger eller hospitering. Dersom en elev får opplæring i samisk gjennom fjernundervisning, må kommunen og fylkeskommunen vurdere dette for hver enkelt elev.

Regjeringen er svært opptatt av at samiske elever skal få den opplæringen og det pedagogiske tilbudet de har krav på. I Hurdalsplattformen fremkommer regjeringens hovedprioriteringer for samepolitikken i årene som kommer, hvor vi ønsker å gjennomføre et krafttak for samiske språk, og vi er i gang med å se nærmere på utfordringene i den samiske utdanningssektoren.

I høst sendte departementet forslag til ny opplæringslov på høring. I høringsnotatet ble det foreslått å pre-

sisere i loven at kommunen og fylkeskommunen skal gi eleven tilbud om at en del av opplæringen skjer i et samspråklig miljø når det er nødvendig. Departementet mottok over 600 høringsvar til forslaget til ny opplæring-

slov, og det arbeides nå videre med forslaget. Regjeringen tar sikte på å legge fram forslag til ny opplæringslov for Stortinget våren 2023.

SPØRSMÅL NR. 2245

Innlevert 3. juni 2022 av stortingsrepresentant Kathy Lie

Besvart 14. juni 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Ny statistikk viser at antallet barn som vokser opp i fattige familier er det høyeste siden SSB begynte å registrere dette. Å vokse opp i fattigdom er den sterkeste triggeren til psykisk uhelse for barn og unge. Det er vedtatt at barnetrygden skal holdes utenfor beregningsgrunnlaget for de som mottar sosialhjelp, men for de underlagt utleggstrekk og gjeldsordning er den en del av beregningsgrunnlaget for livsoppholdssatser.

Hva vil statsråden gjøre for at barna som vokser opp i skjult fattigdommen også får beholde barnetrygden?

BEGRUNNELSE:

Statens forskrift om livsoppholdssatser for utlegg og gjeldsordning fra den 13. juni 2014, med endringer hvert år, har gjennom mange år vært altfor lave. I tillegg er barnetrygden en del av beregningsgrunnlaget. SV mener at barn av foreldre med trekk i lønn, eller offentlig gjeldsordning ikke skal få avkortet barnetrygden, på samme måte som for barn av foreldre på sosialtrygd.

Fra 1. september 2022 får alle andre barn beholde barnetrygden siden den ikke lenger skal avkortes mot sosialhjelp. Barn som vokser opp med foreldre som er underlagt gjeldsordning vokser opp i det som klassifiseres som skjult fattigdom. Familien har som regel en tilfredstillende inntekt, men de har høy gjeld og har lite igjen til mat, klær og fritidsaktiviteter. På grunn av den høye inntekten kvalifiserer de ikke for sosialhjelp. Barna i disse familiene lever ofte under et stort press hvor de gjør det de kan for å skjule fattigdommen. De avstår fra å gå i bursdager eller delta på aktiviteter fordi de ikke har råd til gaver eller passende klær og utstyr. Mange går med en konstant frykt for å miste hjemmet sitt. Men de blir ikke fanget opp av eksisterende tiltak for å hjelpe barn i fattige familier.

Departementet skal den 1. juli oppdatere forskriften for statlige satser som namsmenn rundt om i landet skal bruke når de beregner hva en familie trenger å leve

for. Nå når prisene på helt nødvendige varer og tjenester øker langt utover det som har vært vanlig de siste årene er det viktig at endringen i forskriften tar hensyn til dette og øker tilstrekkelig slik at barna dette gjelder ikke får enda vanskeligere liv.

SV er opptatt av at samfunnet skal legge til rette for en god oppvekst for alle barn, da kan ikke staten legge sten til byrden ved å sette satsene for livsopphold på et slikt nivå at fattigdommen øker.

Svar:

Den som skal ha gjeldsordning etter gjeldsordningslova eller som blir trekt i løn, trygd eller anna inntekt, kan i fylgje lova behalde det som med rimelegheit trengst av inntekta si til livsopphald. Dette betyr i praksis at ein må leve innanfor relativt stramme økonomiske rammer i den tida trekket eller gjeldsordninga varer. I forskrifta om livsopphald som representanten viser til, er det fastsett nærare kor mykje den einskilde kan behalde av inntekta si i slike situasjonar. Det finst eigne satsar både for vaksne og barn (barnetillegg), jf. § 4 i forskrifta. Til dømes vil ein familie med to barn over 11 år få behalde 24 576 kroner i månaden til forbruksutgifter etter satsane som gjeld i dag. I tillegg til livsopphaldssatsane kjem buutgifter og eventuelle utgifter til barnehage, SFO og liknande. Det kan òg gjevast eit tillegg for særleg høge utgifter til straum, transport, sjukdom mv. Satsane vert regulert kvart år i samsvar med konsumprisindeksen.

Satsane for barn er delt inn i tre grupper etter alderen på barnet. Til dømes er den gjeldande satsen for dei eldste barna på 4 948 kroner i månaden. Det er rett at barnetrygda er rekna inn i desse summene, slik representanten peiker på. Men som eg har gjort nærare greie for nedanfor, betyr ikkje det at dei som har gjeldsordning eller trekk i løn mv. kjem dårlegare ut enn om barnetrygda vert halden utanfor. Handsaminga av barnetrygda har ikkje noko å seie for kor mykje familien blir sittande att med til

livsopphald, då barnetillegget er utmåla med omsyn til at barnetrygda er med på inntektssida.

Det er fleire årsaker til at barnetrygda vert handsama på denne måten. For det første er desse midlane nettopp meint å skulle brukast som eit bidrag til å dekkje utgiftene med å fostre opp barn, slik mellom anna lova om barnetrygd slår fast. Satsen skal såleis dekke dei samla utgiftene til dette. For det andre er det viktig i denne typen saker å synleggjere alle inntekter og utgifter.

Eg vil og peike på at gjeldsordningslova og elles bygger på dette «brutto prinsippet». Derfor er til dømes bustønad, underhaldsbidrag til barn, samt grunn- og hjelpestønad mv. og teke med på inntektssida. Bustønaden blir rekna som eit bidrag til å redusere bukostnadene, underhaldsbidrag og barnetrygd skal vere med på å dekkje utgiftene til å fostre opp barnet, grunn- og hjelpestønad skal bidra til å dekkje sjukdomsutgifter mv. Framgangsmåten er som nemnd mellom anna valt for å synleggjere alle inntektene til den som har gjeldsordning eller trekk. Dette er viktig for både namsmyndigheita og kreditorane. Men denne framgangsmåten gjer altså ikkje at nokon kjem dårlegare ut enn om barnetrygda heldast utanfor anna inntekt. Om

barnetrygda skulle heldast utanfor, måtte òg barnetillegget vere lågare.

Sidan dei ulike måtane å handsama barnetrygda på ikkje har noko å bety for kor mykje dei som har trekk i løn mv. eller gjeldsordning sitt att med, synes eg det er vanskeleg å grunngi ei endring av den gjeldande ordninga slik representanten er inne på. Det viktigaste må etter mi meining vere å syte for at dei dette gjeld får behalde nok av inntekta si til å dekke behovet til barna på ein god måte, til dømes at barna til dei som slit økonomisk kan vere med på aktivitetar på fritida som andre barn mv. Men det er ein diskusjon om storleiken på satsane. Det er ikkje naudsynt å endre handsaminga av barnetrygda for å få til det.

Eg kan elles opplyse at både gjeldsordningslova og forskrifta om livsopphald no blir gått gjennom for å sjå om det er behov for endringar. Det gjeld òg storleiken på satsane for barn. Saka har nyleg vore på høyring. Her vil eg mellom anna nemne at det er føreslått ein auke i satsen for dei eldste barna – ein såkalla ungdomssats.

Eg nemner òg at dei auka prisane vi har opplevd i den seinare tida vil bli avspegla når satsane for livsopphald skal regulerast frå 1. juli i år.

SPØRSMÅL NR. 2246

Innlevert 3. juni 2022 av stortingsrepresentant Irene Heng Lauvsnes

Besvart 13. juni 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden bidra til bedre likebehandling mellom pendlere som er avhengig av ferje og pendlere som er avhengig av et ferjeavløsningsprosjekt?

BEGRUNNELSE:

I Rogaland binder Ryfast byene på Nord-Jæren sammen med distriktet Ryfylke. Ryfast er et ferjeavløsningsprosjekt som ble vedtatt i Stortinget i 2012 og offisielt åpnet i 2020. Pendlerprisen var 188 kr/dag når ferjen ble lagt ned. Pendlerprisen i ferjeavløsningsprosjektet Ryfast er 268 kr, det vil si en økning på 42 % sammenlignet med ferjeprisen. Regjeringen innførte en reduksjon på 30 % for ferjetakster ved nyttår. Dersom ferjen hadde fortsatt å gå ville prisen med reduserte ferjetakster vært 140 kr. Til sammenligning er det varslet en økt bompris i Ryfast på 6,15 %. Bomtaksten i Ryfast vil med ny takst være over dobbelt så stor som om det fortsatt hadde vært ferje. I tillegg kommer økning

av drivstoffutgifter for å daglig kjøre 40 km gjennom Ryfast. Samlet sett vil det i løpet av 2022 koste over 8 000 kr i måneden å pendle med bilsbil gjennom Ryfast. Til sammenligning ville pendlerutgiftene i dag vært 2 800 kr per måned, om strekningen fortsatt ville blitt betjent av en ferje.

Svar:

Jeg leser spørsmålet til å i første rekke være relatert til rv 13 Ryfylkesambandet (Ryfast).

Jeg vil vise til at Stortinget gjennom behandlingen av Prop. 109 S (2011-2012) sluttet seg til forslaget om utbygging og finansiering av rv 13 Ryfast, jf. Innst. 363 S (2011-2012). Det var opprinnelig forutsatt at begge ferjesambandene som tidligere var finansiert med offentlige tilskudd, skulle nedlegges. Imidlertid er det i etterkant lagt opp til kommersiell ferjedrift på sambandet Lauvvik

– Oanes. Dette er vurdert å kunne påvirke trafikken for rv 13 Ryfast.

Etter initiativ fra Stavanger kommune og Rogaland fylkeskommune la Samferdselsdepartementet ved Prop. 44 S (2019-2020) frem et forslag til et særskilt unntak for prosjektet rv 13 Ryfast fra de ordinære retningslinjer for fastsettelse av takster for takst- og rabattsystemet. Dette innebærer et endret forslag til takster sammenliknet med det som opprinnelig ble lagt til grunn ved Stortingets behandling av Prop. 109 S (2011–2012). Forslaget hadde bakgrunn i lokalt ønske om lavere takstnivå, enn det Statens vegvesen anbefalte ved takstfastsettelse før oppstart av innkrevingen med utgangspunkt i Prop. 109 S (2011–2012).

Det følger av Stortingets behandling av Prop. 44 S (2019-2020), jf. Innst. 194 S (2019–2020), og vanlig rutine i bompengeprojekter at økonomien i rv 13 Ryfast og takstene skal bli vurdert på nytt når den faktiske trafikken er kjent, ett år etter at bompengeneinnkrevingen er igangsatt. Innkrevingen startet opp 1. februar 2022, med lavere takstnivå enn opprinnelig foreslått i Prop. 109 S (2011-2012) i tråd med Stortingets behandling av Prop. 44 S (2019-2020). En evaluering er forutsatt at skal gjennomføres av bompengeselskapet i samarbeid med Statens vegvesen. Statens vegvesen opplyser overfor meg at dette arbeidet pågår.

Dersom evalueringen tilsier at prosjektet ikke vil være nedbetalt i løpet av forutsatt innkrevingsperiode på 20 år, fremgår det av Stortingets behandling av Prop. 44 S (2019-2020) at takstene i tråd med de lokale vedtakene skal settes opp til nødvendig nivå for å sikre dette. Det leg-

ges til grunn at takstene da kan økes innenfor en 20 pst. økning i forhold til de gjennomsnittstakstene som ble lagt til grunn ved Stortingets behandling av Prop. 109 S (2011-2012). Eventuell takstøkning utover dette vil kreve ny behandling av saken i Stortinget.

Det er gjennom Stortingets behandling av Prop. 109 S (2011-2012), jf. Innst. 363 S (2011–2012), forutsatt at takstene skal prisjusteres i samsvar med konsumprisindeksen. Statens vegvesen har ved brev til bompengeselskapet Ferde AS av april i år lagt til grunn at takstnivået skal prisjusteres med 6,15 pst. prisvekst. Staten har bedt Ferde AS iverksette takstøkningen innen 1. juli i år.

Jeg vil avslutningsvis vise til at det for ferjeavløsningsprosjekt i prinsippet ikke er sammenheng mellom ferjetakster og fastsettelse av bompengetakster på vei-prosjektet. Det grunnleggende prinsippet for bompengeneinnkreving og fastsettelse av takster er nytteprinsippet, og takstene i bomstasjonene er derfor fastsatt ut fra en vurdering av nytte for trafikantene. Som grunnlag for takstfastsetting har det vært et vanlig prinsipp å ta utgangspunkt i den innsparingen den enkelte trafikant oppnår med kortere reisetid, tilgjengelighet med mer ved å kjøre den nye vegen og at takstene ikke bør overstige trafikantenes innsparinger. For å få et bilde av trafikantenes betalingsvilje, har det som en skjematisk tilnærming i ferjeavløsningsprosjekter vært lagt til grunn ferjebilletten påpluss et påslag på inntil 40 pst., jf. St.meld. nr. 32 (1988-89) Norsk veg- og vegtrafikkplan 1990-93, men det er kun benyttet som et overslag tidlig i arbeidet og ligger ikke til grunn for taksten.

SPØRSMÅL NR. 2247

Innlevert 3. juni 2022 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 10. juni 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Når vil Vestland Fylke og Stord kommune kunne forvente svar på brev om innlemming av Stord-ruta i FOT rutenettet, sendt departementet 25.03.22?

GRUNNGJEVING:

I søknaden vert det bede om å få Stord-ruta innlemma i FOT-rutenettet allereie frå mai d.å. Ettersom vi no skriv juni, er denne fristen overskride, men problemstillinga er like fult gjeldande. I desse dagar handsamar Stord Kom-

mune og Vestland Fylke søknad frå Lufthamnselskapet om tilskot, og det er sjølvstøtt avgjerande for handsaming av denne saka at ein har tryggleik for at det går fly.

Flyplassen og Oslo-ruta er, som det står i søknaden, viktig for det regionale næringslivet med Aker Solutions i spissen.

Lufthamna er viktig for beredskapen i regionen og er ofte besøkt av redningshelikopter og ambulansfly. I oktober i 2020 vart lufthamna nytta som helikopterbase for offshoretrafikk til plattformene i Nordsjøen grunna vektarstreik på Bergen lufthavn, Flesland. Stord lufthamn

avlastar Bergen lufthamn med treningsflyging av fly og helikopter. Utan ei Oslorute med minst 12 rundturar pr. veke er Stord lufthamn si framtid sterkt truga.

Kabinfaktoren på Osloruta ligg no på 55 %, men det vil enno gå noko tid før ruta igjen kan drivast på kommersiell basis. For å unngå nye stopp i flytrafikken samt permittering av tilsette må Oslo-ruta snarast inkluderas i statens FOT-ruter.

Me har merka oss at rutene på strekninga Stokmarknes-Bodø, Stokmarknes-Tromsø, Ørsta-Volda-Oslo og Florø-Oslo som Widerøe tidlegare flaug på kommersiell basis no er tekne inn som statlege FOT-ruter frå 1. oktober 2021 og vet vil vera naturleg at Stord vert innlemma på samme måte.

Svar:

Svarbrevet til Stord kommune vart ekspedert 8. juni 2022.

Ei eventuell utviding av FOT-ruteordninga er naturleg å vurdere ved rullering av kontraktane for dei ordinære kjøpsrutene. Neste rullering av kontraktane for ordninga med statlege kjøp av flytenester, dei såkalla FOT-rutene, skjer frå 1. april 2024. I samband med dette gjennomførast det no ei høyring, der det er høve til å kome med innspel om ruter ein meiner bør vere ein del av FOT-ordninga. Det er sendt eit høyringsbrev til dei aktuelle fylkeskommunane, som er bede om å hente inn synspunkt og vurderingar frå kommunane i lufthamnenes nedslagsfelt. Høyringsfristen er 27. juni 2022.

SPØRSMÅL NR. 2248

Innlevert 3. juni 2022 av stortingsrepresentant Helge Orten

Besvart 16. juni 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil samferdselsministeren sørge for at oppdaterte beregninger av fergeavløsningsmidlene for Nordøyvegen blir gjennomført raskt, slik at denne informasjonen er tilgjengelig i god tid før bompengeneinnkrevningen etter planen skal startes opp?

BEGRUNNELSE:

I behandlingen av Prop 93 S (2021-2022) i Stortinget 19.05.22 ble det gjort følgende vedtak:

“Stortinget ber regjeringen gjøre en vurdering av om statens bidrag gjennom fergeavløsningsmidlene til Nordøyvegen bør beregnes på nytt basert på dagens fergetakster, og at eventuelt økt bidrag benyttes til å redusere bompengesatsene i prosjektet. Før stortinget får vurderingen tilbake kan bompengeneinnkrevningen starte i tråd med vedtatt Prop. 93 S (2021-2022).”

Det vil være en stor fordel om oppdaterte beregninger kan gjennomføres raskt og at den informasjonen foreligger i god tid før bompengeneinnkrevningen etter planen skal starte. Eventuelle økte bidrag fra fergeavløsningsmidlene skal brukes til å redusere bompengetakstene, og en rask avklaring vil gi Møre og Romsdal fylkeskommune muligheten til å gjøre nødvendige vedtak og skape forutsigbarhet for alle de som skal bruke sambandet.

Svar:

I tråd med retningslinjer for ferjeavløsningsordningen for fylkesveiferjer er det Kommunal- og distriktsdepartementet som fastsetter størrelsen på ferjeavløsningsmidler. Jeg vil be Kommunal- og distriktsministeren om å oppdatere beregninger av ferjeløsningsmidlene i henhold til vedtaket.

SPØRSMÅL NR. 2249**Innlevert 3. juni 2022 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 13. juni 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Talspersoner for kristne organisasjoner har reagert sterkt på en negativ og fordomsfull framstilling av kristne i skoleboken Arena 6. De frykter at det bidrar til å forme et negativt bilde av kristne, og til å gjøre skolehverdagen vanskelig for barn fra kristne familier.

Anser statsråden at denne type fordomsfulle beskrivelser kan bidra til å svekke oppslutningen om fellesskolen, og vil statsråden ta grep for at norsk skole skal legge til rette for et livsynsåpent samfunn som ivaretar både tros- mangfold og meningsmangfold?

Svar:

Jeg er i likhet med representanten Ropstad opptatt av at fellesskolen skal være inkluderende overfor mangfoldet i samfunnet. Verdigrunnlaget, slik det er beskrevet i formålsparagrafen og overordnet del av læreplanverket, skal prege hele skolens virksomhet. Gjennom fagfornyelsen og det nye læreplanverket er verdigrunnlaget i skolen tydeliggjort, slik at vi kan legge til rette for å skape et verdiløft i skolen.

Det er ingen statlig godkjenningssordning for læremidler i skolen i dag. Ordningen som hadde eksistert siden slutten av 1800-tallet ble avskaffet av Stortinget i 2000. Det er læreplanverket som gir mål og rammer for innholdet i skolen. Skoleeierne og skolene bestemmer selv hvilke læremidler de ønsker å bruke i opplæringen, slik at elevene skal utvikle den kompetansen læreplanene beskriver. Forlag, forfattere og fagmiljøer har ansvar for innholdet i læremidlene de produserer, og de må selv sørge for kvalitetssikring av læremidlene.

Jeg har ikke nærmere studert skoleboken «Arena 6», men jeg er sikker på at lærere aktivt vurderer både innholdet og kvaliteten på ulike læremidler, og at de med utgangspunkt i disse vurderingene dermed også velger vekk alternativer som de mener har for dårlig kvalitet eller ikke er dekkende nok for å ivareta intensjonene i læreplanverket.

Regjeringen tar grep for å legge til rette for et livsynsåpent samfunn som ivaretar både tros- mangfold og meningsmangfold. Det gjør vi blant annet gjennom å styrke fellesskolen i stedet for å fortsette privatiseringen og oppsplittelsen av skolen. 15. juni trer den nye privatskoleloven i kraft, og dermed vil flere elever kunne møtes i mangfoldige og inkluderende klasserom i fellesskolen.

SPØRSMÅL NR. 2250**Innlevert 3. juni 2022 av stortingsrepresentant Erlend Larsen****Besvart 17. juni 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å følge opp stortingsflertallets vilje om å sikre Larvik midler til planlegging i første seksårsperiode, for å avklare og innløse båndlagte arealer i forbindelse med IC-utbyggingen, slik at kommunen kan komme videre med sin by- og stedsutvikling?

BEGRUNNELSE:

Store arealer i Larvik er båndlagt som følge av forberedelser til arbeidet med å avklare trasé og byutvikling. Byen er

helt avhengig av å finne en løsning for å kunne komme videre med sin by- og stedsutvikling.

En samlet komite mente i Stortingets behandling av NTP 2022-2033, at det må prioriteres planleggingssmidler i første seksårsperiode for å avklare de planlagte stasjonene langs Vestfoldbanen. Komiteen understreket spesielt at byene Porsgrunn, Larvik og Tønsberg, som har store båndlagte arealer i sentrum, må få en avklaring slik at de kan drive aktiv byutvikling.

Daværende regjeringspartier, Høyre, Venstre og Kristelig folkeparti, satte av 1,5 mrd. kroner ekstra til

jernbanetiltak i først seksårsperiode og nevnte spesielt at «det settes av planleggingsmidler til InterCity-strekningen i Larvik». Et annet flertall, bestående av Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Fremskrittspartiet og Sosialistisk venstreparti, hadde merknader om at det «må settes av nødvendige midler i første del av NTP som gjør at avklaring og innløsning av båndlagte arealer ikke stopper opp».

Svar:

Regjeringen jobber videre med utbyggingen av InterCity-strekningene, herunder Vestfoldbanen der ambisjonen er å realisere et grunnrutetilbud med to tog i timen mellom Oslo og Skien. Samtidig ber vi nå Jernbanedirektoratet om at arealer som har vært aktuelle å bruke til ny jernbaneinfrastruktur kan frigjøres der det er mulig. Som grunnlag for videre planlegging på Vestfoldbanen legges derfor dagens stasjonsløsning i Larvik til grunn. Med dette grepet får lokalpolitikere større områder til disposisjon i byutviklingsplanene.

